

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)
ΣΤ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ
ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ
ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΤΗΣ Α' ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΥ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)
Από: 17 Ιουνίου 1985 Μέχρι: 3 Οκτωβρίου 1986

ΠΡΟΕΔΡΙΑ
ΓΙΑΝΝΗ Ν. ΑΛΕΥΡΑ

ΑΘΗΝΑ 1988

ΣΕΧΙΩΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Ορκωμοσία του ως βουλευτής Αρκαδίας (ΠΑ.ΣΟ.Κ.), τόμ. Γ', σ. 4.

Διορισμός του ως Υφυπουργού Άμυνας, στην Κυβέρνηση Ανδρέα Παπανδρέου, τόμ. Γ', σ. 148.

Ομιλία του στη συζήτηση επερώτησης, σχετικά με τον πολεμικό εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων, τόμ. ΣΤ', σ. 2937.

Ομιλία του σχετικά με το δικαίωμα αγόρευσης, μετά και τις δευτερολογίες επερωτώντων βουλευτών, παρισταμένων Υπουργών που δεν ομίλησαν στις πρωτολογίες, τόμ. ΣΤ', σ. 2946.

Αποδοχή παραιτήσεώς του από τη θέση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας και διορισμός του στη θέση του Υφυπουργού Εσωτερικών στην Κυβέρνηση Ανδρ. Παπανδρέου, τόμ. Ι', σ. 6442.

Ομιλία του στη συζήτηση επερώτησης, σχετικά με την κομματική δραστηριότητα των Νομαρχών, τόμ. ΙΑ', σ. 7393.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εσωτερικών, «για την τοπική αυτοδιοίκηση - περιφερειακή ανάπτυξη και το δημοκρατικό προγραμματισμό», τόμ. ΙΒ', σ. 7698, 7739, 7800, 7888, 7889, 7893, 7902, 7908.

ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «ρυθμιστικό σχέδιο και Πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης», τόμ. Α', σ. 583.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», τόμ. Β', σ. 905, 958, 971, 1021, 1033, 1037, 1041, 1050, 1066, 1080.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Οικονομικών «κύρωση του τελωνειακού δασμολογίου εισαγωγής και άλλες τελωνειακές διατάξεις» και ειδικότερη αναφορά του στην ανάγκη θεσπίσεως «προνομιακών» δασμολογικών διατάξεων για την ανάπτυξη της ελληνικής γουνοποιίας στους ακριτικούς Νομούς Καστοριάς κ.λπ., τόμ. Β', σ. 1287, 1288, 1291, 1304.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Οικονομικών «κύρωση του τελωνειακού δασμολογίου εισαγωγής και άλλες τελωνειακές διατάξεις», τόμ. Β', σ. 1306.

Ορκωμοσία του ως βουλευτής Καστοριάς (Ν.Δ.), τόμ. Γ', σ. 4.

Ομιλία του στη συζήτηση επερώτησης, σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί στη Δημόσια Διοίκηση, τόμ. Δ', σ. 1753, 1763.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εσωτερικών «τοπική αυτοδιοίκηση, περιφερειακή ανάπτυξη και δημοκρατικός προγραμματισμός», τόμ. ΙΒ', σ. 7584, 7742, 7791, 7803, 7897, 7903, 7906.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Προεδρίας της Κυβέρνησης «Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών», τόμ. ΙΓ', σ. 795, 802.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Πολιτισμού «μέτρα πρόληψης και καταστολής της βίας στους αθλητικούς χώρους και άλλες διατάξεις», τόμ. ΙΔ', σ. 916.

ΣΗΜΙΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Αποδοχή παραιτήσεώς του και διορισμός του στη θέση του Υπουργού Γεωργίας στην Κυβέρνηση Ανδρ. Παπανδρέου, τόμ. Γ', σ. 2.

Ορκωμοσία του ως βουλευτής Α' Πειραιά (ΠΑ.ΣΟ.Κ.), τόμ. Γ', σ. 5.

Ομιλία του στις Προγραμματικές Δηλώσεις της Κυβέρνησης Α. Παπανδρέου, τόμ. Γ', σ. 91.

Αποδοχή παραιτήσεως του από τη θέση του Υπουργού Γεωργίας στην κυβέρνηση Ανδρέα Παπανδρέου, τόμ. Γ', σ. 147.

Διορισμός του ως Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, στην Κυβέρνηση Ανδρέα Παπανδρέου, τόμ. Γ', σ. 147.

Ομιλία του στη συζήτηση επερώτησης, σχετικά με την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, τόμ. Δ', σ. 1079, 1094, τόμ. Η', σ. 4676 - 4681, 4687.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Οικονομικών: α) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1984, β) Κύρωση Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1984, γ) Κύρωση του Γεν. Προϋπολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1986, τόμ. Ε', σ. 2655, τόμ. ΣΤ', σ. 2780.

Ομιλία του, σε προσωπικό θέμα που δημιουργήθηκε σε βάρος του βουλευτή της Ν.Δ. Παλαιοκρασσά Ιωάννη, στη συζήτηση του Προϋπολογισμού του κράτους, τόμ. Ε', σ. 2662.

Πρότασή του να συζητηθεί με τη διαδικασία του επείγοντος το νομοσχέδιο Υπ. Εθν. Οικονομίας «για την κύρωση της από 18 Οκτωβρίου 1985 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας Μέτρα προστασίας της εθνικής Οικονομίας», τόμ. Ζ', σ. 3765.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εθνικής Οικονομίας «για την κύρωση της από 18 Οκτωβρίου 1985 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας «Μέτρα προστασίας της εθνικής οικονομίας», τόμ. Ζ', σ. 3774, 3781, 3785, 3788, 3934, 3945.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εθνικής Οικονομίας «κύρωση της από 21.12.85 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας «συμπλήρωση της από 18.10.1985 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου - «μέτρα προστασίας της εθνικής οικονομίας», τόμ. Θ', σ. 5483, 5489, 5502, 5511.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εσωτερικών «τοπική αυτοδιοίκηση - περιφερειακή ανάπτυξη και δημοκρατικός προγραμματισμός», τόμ. ΙΒ', σ. 7724.

ΣΙΒΕΝΑΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», τόμ. Β', σ. 977.

Ορκωμοσία του ως βουλευτής Πέλλας (Ν.Δ.), τόμ. Γ', σ. 5.

ΣΙΟΥΦΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας «ρύθμιση θεμάτων εναλλακτικών μορφών ενέργειας και ειδικών θεμάτων ηλεκτροπαραγωγής από συμβατικά καύσιμα και άλλες διατάξεις», τόμ. Α', σ. 39, 48, 51, 53, 54, 59, 60, 61, 86.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Προεδρίας της Κυβέρνησης «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα», τόμ. Α', σ. 115, 149, 160, 194, 220.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπουργείου Οικονομικών «διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις», τόμ. Α', σ. 297, 310, 315, 328, 332, 358, 361.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών «σύσταση θέσεων προσωπικού στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο», τόμ. Α', σ. 372, 380, 390.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Γεωργίας «Λιπάσματα», τόμ. Β', σ. 1150, 1161, 1166.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εργασίας «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων», τόμ. Β', σ. 1431, 1434.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εμπορίου «διαμεσολάβηση στις συμβάσεις ιδιωτικής ασφάλισης, σύσταση σώματος ειδικών πραγματοποιώνων τροχαίων ατυχημάτων, λειτουργία γραφείου διεθνούς ασφάλισης και άλλες διατάξεις», τόμ. Β', σ. 1481-1483, 1510, 1546, 1558, 1567, 1613, 1614, 1631, 1644, 1663, 1751.

Ορκωμοσία του ως βουλευτής Καρδίτσας (Ν.Δ.), τόμ. Γ', σ. 4.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας «ρύθμιση θεμάτων πετρελαϊκής πολιτικής και εμπορίας πετρελαιοειδών», τόμ. Γ', σ. 347.

Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Οικονομικών «τελωνειακή επίβλεψη και φορολογικό καθεστώς των αυτοκινήτων εγχώριας παραγωγής και άλλες συναφείς διατάξεις», τόμ. Γ', σ. 823-826, 837, 839-844.

2. Με το Π.Δ. 342/85 (ΦΕΚ 119 Α) έγιναν δεκτές οι παρατηρήσεις: α) των υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης Απόστολου Λάζαρη, Εξωτερικών Ιωάννη Χαραλαμπίδου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Γεράσιμου Αρτένη, Εσωτερικών Παναγιώτη Μαρκόπουλου, Δημοσίων Έργων Γεωργίου Περγάνη, Υγείας και Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Γεωργίου Γεννηματά, Δικαιοσύνης Κωνσταντίνου Κουνουγέρη, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Απόστολου Κακλαμάνη, Γεωργίας Κωνσταντίνου Σημίτη, Πολιτισμού και Επιστημών Αμαλίας — Μαρίας (Μελίνας) Μερκούρη, Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος Ευάγγελου Κουλουμπή, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Ελευθερίου Βερυβάνη, Έρευνας και Τεχνολογίας Γεωργίου Λιάνη, Εμπορίου Νικολάου Ακριτίδη, Εργασίας Ευάγγελου Γιαννόπουλου, Συγκοινωνιών Ιωάννη Παπαθωμάκη, Δημοσίας Τάξης Αλέξανδρου Φλώρου, Εμπορικής Ναυτιλίας Γεωργίου Κατσίφαρα, Βόρειας Ελλάδας Βασιλείου Ιντζέ, Υπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ Απόστολου - Αθανάσιου Τσοχατζόπουλου και Αναπληρωτή Υπουργού Εξωτερικών Κάρολο Παπούλια, Υπουργού Αναπληρωτή Εθνικής Άμυνας Αντώνιου Δροσολιάννη, Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας Κωνσταντίνου Βαϊτσού, Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών Δημητρίου Τσοβόλα, Αναπληρωτή Υπουργού Γεωργίας Γεωργίου Μωραΐτη και β) των Υφυπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης Μιχάλη Σταθόπουλου και Κωνσταντίνου Αδαλιώτη, Εξωτερικών Ιωάννη Καφή και Θεόδωρου Πάγκαλου, Εθνικής Άμυνας Παναγιώτη Ζαχαρίου, Εθνικής Οικονομίας Παναγιώτη Ρουμελιώτη και Αντώνιου Γεωργιάδη, Εσωτερικών Μιλτιάδη Παπαϊωάννου και Δημητρίου Σαπουντζή, Δημοσίων Έργων Βασιλείου Παπαγιάννη, Υγείας και Πρόνοιας Μαρίας Κυπριωτάκη και Ιωάννη Φλώρου, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Στυλιανού Παπαθεμελή και Πέτρου Μωραλή, Οικονομικών Δημόσθενη Δημοσθενόπουλου, Γεωργίας Ευσταθίου Γιώτα, Εμπορίου Ανδρέα Καζάκη, Κοινωνικών Ασφαλίσεων Σταυρούλας (Ρούλας) Κακλαμανάκη - Ρήγου και Συγκοινωνιών Κωνσταντίνου Ασλάνη.

Γ' ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 343/1985.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 343

Διορισμός του Αρχηγού (Προέδρου) του Κόμματος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος (Π.Α.ΣΟ.Κ.) Ανδρέα Γ. Παπανδρέου ως Πρωθυπουργού.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 35 (παρ. 2) και 37 του Συντάγματος σε συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 8 του Ν. 469/76 «περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων».

2. Το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών της 2ας Ιουνίου 1985, από το οποίο προκύπτει ότι το Κόμμα του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος (Π.Α.ΣΟ.Κ.) με Αρχηγό (Πρόεδρο) τον Ανδρέα Γ. Παπανδρέου συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των βουλευτικών εδρών, αποφασίζουμε:

Διορίζουμε Πρωθυπουργό τον Ανδρέα Γ. Παπανδρέου, Αρχηγό (Πρόεδρο) του Κόμματος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος (Π.Α.ΣΟ.Κ.), το οποίο διαθέτει την απόλυτη πλειοψηφία των βουλευτικών εδρών.

Ο Πρωθυπουργός να δημοσιεύσει και εκτελέσει το παρόν διάταγμα.

Αθήνα, 5 Ιουνίου 1985

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Δ' ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 344/1985.
Με το υπ' αριθμόν 344/1985 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 119 Α) διορίστηκαν:

1) Ανδρέας Γ. Παπανδρέου, ως Υπουργός Εθνικής Άμυνας και Βόρειας Ελλάδας

2) Απόστολος - Αθανάσιος Τσοχατζόπουλος, ως Υπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ και Εργασίας

3) Απόστολος Λάζαρης, ως Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης

4) Ιωάννης Χαραλαμπίδης, ως Υπουργός Εξωτερικών

5) Γεράσιμος Αρτένης, ως Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας

6) Αγαμέμνονας Κουτσόγιωργας, ως Υπουργός Εσωτερικών

7) Ευάγγελος Κουλουμπής, ως Υπουργός Δημοσίων Έργων, Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος και Συγκοινωνιών

8) Γεώργιος Γεννηματάς, ως Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων

9) Μιλτιάδης Παπαϊωάννου, ως Υπουργός Δικαιοσύνης

10) Απόστολος Κακλαμάνης, ως Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Έρευνας και Τεχνολογίας

11) Κωνσταντίνος Σημίτης, ως Υπουργός Γεωργίας

12) Αμαλία - Μαρία (Μελίνα) Μερκούρη, ως Υπουργός Πολιτισμού και Επιστημών

13) Ελευθέριος Βερυβάνης, ως Υπουργός Ενέργειας και Φυσικών Πόρων

14) Νικόλαος Ακριτίδης, ως Υπουργός Εμπορίου

15) Αθανάσιος Τσούρας, ως Υπουργός Δημοσίας Τάξης

16) Κάρολος Παπούλιας, ως Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών.

17) Αντώνιος Δροσολιάννης, ως Υπουργός Αναπληρωτής Εθνικής Άμυνας

18) Δημήτριος Μαρούδας, ως Υφυπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης

19) Θεόδωρος Πάγκαλος, ως Υφυπουργός Εξωτερικών

Ο Πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Παπανδρέου, παρακαλείται να αναγνώσει το υπ' αριθμόν 345/85 Προεδρικό Διάταγμα «Κήρυξη της έναρξης των εργασιών της Α' Τακτικής Συνόδου της ΣΤ' Αναθεωρητικής Βουλής, της Δ' Περιόδου της Βουλής (Προεδρευομένης Δημοκρατίας).

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρωθυπουργός). Κύριοι Βουλευτές, έχω την τιμή να αναγνώσω το Προεδρικό Διάταγμα έναρξης των εργασιών της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 345

Κήρυξη της έναρξης των εργασιών της Α' Τακτικής Συνόδου της ΣΤ' Αναθεωρητικής Βουλής της Δ' Περιόδου της Βουλής (Προεδρευομένης Δημοκρατίας).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη τη διάταξη του άρθρου 40 παρ. 1 του Συντάγματος με πρόταση του Πρωθυπουργού,

Κ η ρ ύ σ τ ο υ μ ε

την έναρξη των εργασιών της Α' Τακτικής Συνόδου της ΣΤ' Αναθεωρητικής Βουλής της Δ' Περιόδου της Βουλής (Προεδρευομένης Δημοκρατίας).

Ο Πρωθυπουργός να δημοσιεύσει και να ανακοινώσει αυτό το Διάταγμα, την ημέρα έναρξης των εργασιών της Συνόδου της Βουλής, όπως αυτή ορίζεται από το 246/7.5.85 Διάταγμα, δηλαδή στις 17 Ιουνίου 1985, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.00 π.μ.

Αθήνα, 17 Ιουνίου 1985

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο Πρωθυπουργός
ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχάλη Στεφανίδη). Παρακαλείται ο συνάδελφος κ. Παναγιώτης Κρητικός να συνοδεύσει το Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ και τα συνοδεύοντα αυτόν μέλη της Ιεράς Συνόδου, κατά την είσοδό τους στην Αίθουσα της Βουλής, προκειμένου να τελεσθεί αγιασμός.

(Ώρα 10.12' εισέρχεται στην Αίθουσα ο Μακαριώτατος

1. Ριζόγιαννης Νικόλαος
2. Ποττάκης Ιωάννης
3. Δήμας Σταύρος
4. Παπαληγούρας Αναστάσιος

1. Βάλλης ή Κατσιπής Πέτρος
2. Λεβογιάννης Νικόλαος
3. Παλαιοκρασσάς Ιωάννης

1. Φουντάς Παρασκευάς
2. Σταθόπουλος Ιωάννης
3. Γιατράκος Κων/νος

1. Φλώρος Ιωάννης
2. Στάθης Θεόδωρος
3. Αγοράστης Βασίλειος
4. Καρχαμπότσας Ιωάννης
5. Σουφλιάς Γεώργιος
6. Κατσαρός Νικόλαος
7. Ευστρατιάδης Αγαμέμνων
8. Παπαδημητρίου Ηλίας

1. Χατζηνάκης Εμμανουήλ
2. Κοντοπόδης Κων/νος

1. Κιοσκλής Ελευθέριος
2. Βουνάτσος Δημήτριος
3. Νιάνιας Δημήτριος
4. Κόρακας Ευστράτιος

Κτενάς Γεώργιος

1. Πιτσιώρης Δημήτριος
2. Παππάς Γεώργιος
3. Ζακωλίκος Πανστανίας
4. Δοξόπουλος Γεώργιος - Λάζαρης
5. Πρίντζος Κων/νος
6. Σούβλας Γεώργιος

1. Γεννηματάς Γεώργιος
2. Κούτσικας Φοίβος
3. Φιλιππόπουλος Αθανάσιος
4. Μπούτος Ιωάννης
5. Σαμαράς Αντώνιος
6. Καλατζάκος Αριστείδης
7. Αναστασόπουλος Νικόλαος

1. Ατματζίδης Χαράλαμπος
2. Αλεξίου Θωμάς

1. Σημίτης Κων/νος
2. Ντεντιδάκης Αντώνιος
3. Σαραντίτης Βασίλειος
4. Καναβάκης Κων/νος
5. Ανδριανόπουλος Ανδρέας
6. Σαρχής Παύλος
7. Παπαπολίτης Σωτήριος
8. Χονδροκούκης Δημήτριος

1. Γιάζος Εμμανουήλ
2. Κρητικός Παναγιώτης
3. Φωτίου Χρήστος
4. Πεντάρης Ευάγγελος
5. Διαμαντίδης Δημήτριος
6. Βουγιουκλάκης Ηλίας
7. Μπουγάς Γεώργιος
8. Καλούδης Νικόλαος

1. Πέτσος Γεώργιος
2. Παπαδημητρίου Δήμος
3. Γάτσος Θεόφιλος

4. Μανουσάκης Διάκος
5. Σιδένας Προκόπιος

1. Καζακλάρης Χρήστος
2. Τερζόπουλος Γεώργιος
3. Γκουγκουρέλας Κωνσταντίνος
4. Πετρίδης Ιωάννης

1. Κατηνιώτης Γεώργιος — Σπυρίδων
2. Μπάλκος Αναστάσιος

1. Πετράκης Γεώργιος
2. Κεφαλογιάννης Ιωάννης

1. Βραδέλης Δημήτριος
2. Μπλέτσας Στυλιανός

Χούλης Νικόλαος

1. Ιντζές Βασίλειος
2. Δαμιανίδης Αλέξανδρος
3. Παπαδόπουλος Αναστάσιος
4. Ανθόπουλος Ευστάθιος
5. Καρχαμνής Αχιλλεύς
6. Παπαδόπουλος Θεόδωρος
7. Κλείτος Νικόλαος
8. Αγγελούσης Άγγελος

1. Αλεξιάδης Κωνσταντίνος
2. Οικονόμου Χρήστος
3. Μάντζαρης Δημήτριος
4. Χατζηγάκης Σωτήριος
5. Δερβέναγας Αθανάσιος

1. Δροτογιάννης Αντώνιος
2. Στάικος Ευάγγελος
3. Μπάτσος Αθανάσιος
4. Πανουργιάς Πανουργιάς
5. Εαρχάς Αθανάσιος
6. Αργυρόπουλος Νικόλαος

1. Στεφανίδης Παύλος
2. Θεοχαρίδης Δημοσθένης

1. Αλεξανδρής Ευστάθιος
2. Γκελεστάδης Νικόλαος

1. Ξανθόπουλος Αθανάσιος
2. Μπουλάκης Λάζαρος
3. Τσιουπλάκης Κωνσταντίνος

1. Βαλυράκης Ιωσήφ
2. Σκουλάκης Εμμανουήλ
3. Μιχελογιάννης Ιωσήφ
4. Καρατζάς Χαρίτων (Χάρης)

1. Βαρχάρης Γεώργιος
2. Μισσηλίδης Γεώργιος

ΠΡΟΕΔΡΕΙΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Παρακαλείται ο συνάδελφος κ. Παναγιώτης Κρητικός να συνοδεύσει την Ιερά Σύνοδο εκτός της Αιθούσης της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό της Συνεδρίασης αποχωρούν από την Αίθουσα ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ μετά των μελών της Ιεράς Συνόδου και των λοιπών Ιερέων).

Παρακαλούνται οι δύο Βουλευτές, οι ανήκοντες στο Μωαμεθανικό Θρήσκευμα, να προσέλθουν και να δώσουν τον αριζόμενο από το Σύνταγμα όρκο επί του Κορανίου.

(Προσέρχονται οι Βουλευτές, κύριοι Φαίκογλου Άχμέτ και Μουφτήογλου Μεχμέτ και δίνουν επί του Κορανίου τον

Είναι περιττό, δεν με παίρνει ο χρόνος, να αναφέρω περιπτώσεις από τα διελτία της Τρίτης Δημοτικής, της Πρώτης Δημοτικής για να φθάσω στο διαδόχο διελτίο της ιστορίας του ανθρώπινου γένους της Α' Λυκείου.

Προπάντων, όμως, θα ήθελα να κάνω μία παρένθεση για το θέμα της λαϊκής επιμορφώσεως. Ένα θέμα με τεράστια σημασία για τον Ελληνικό Λαό που το ΠΑΣΟΚ το έχει μετατρέψει σε μηχανισμό προπαγάνδας. Με χρήματα της ΕΟΚ εξυπηρετούνται πολιτικές σκοπιμότητες του ΠΑΣΟΚ και ερίσκουν λύση όχι τα προβλήματα εκπαιδευτικής του Ελληνικού Λαού, αλλά τα οικονομικά προβλήματα στελεχών του ΠΑΣΟΚ, που κατά αποκλειστικότητα προσλαμβάνονται. Και όλα αυτά γίνονται κάτω από την εμφανή αλλά άτυπη καθοδήγηση του συνδέλφου μας υιού του κ. Πρωθυπουργού.

Συμπερασματικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι προοπτικές για την παιδεία, όπως αυτές προβάλλονται από τις Προγραμματικές Δηλώσεις του κ. Πρωθυπουργού είναι σκοτεινές και δικαιολογούν κάθε ανησυχία.

Η Νέα Δημοκρατία ανταποκρινόμενη με υπευθυνότητα στο αγωνιώδες ερώτημα ολόκληρου του Ελληνικού Λαού «που πάει η παιδεία μας» όπως έχει δεσμευθεί προεκλογικά και όπως επανέλαβε και μετεκλογικά ο Πρόεδρος κ. Μητσοτάκης, θα αντιμετωπίσει θετικά κάθε προσπάθεια της Κυβερνήσεως στον εκπαιδευτικό τομέα, αρκεί να είναι απαλλαγμένη από μινωμερείς ιδεολογικές επιλογές, από μικροκομματικές σκοπιμότητες και να είναι προϊόν ενός ευρύτερου, ενός υπεύθυνου και ουσιαστικού διαλόγου.

Ολόκληρη η Εθνική Αντιπροσωπεία πιστεύω ότι σημείωσε με ικανοποίηση την κατάληξη των προγραμματικών δηλώσεων του κ. Πρωθυπουργού και την αναφορά στην διατήρηση του ηπίου κλίματος και στην προώθηση του διαλόγου.

Η μέχρι σήμερα όμως συμπεριφορά και πρακτική της Κυβερνήσεως αλλά και του ίδιου του κ. Πρωθυπουργού δεν αποτελούν εγγύηση για την ειλικρίνεια των δηλώσεων.

Ας σταματήσει η Κυβέρνηση να επικαλείται την εθνική συμφιλίωση, την ανάγκη εθνικής ενότητας γιατί είναι αυτή η οποία πρέπει να δώσει τον τόνο. Τα προβλήματα στους κρίσιμους αυτούς εθνικούς τομείς δημιουργήθηκαν όταν η Κυβέρνηση ήταν το ΠΑΣΟΚ. Ούτε το '74, ούτε στις εκλογές του '77, ούτε στις εκλογές του '81 υπήρξαν προβλήματα ανάμεσα στους επαδούς των κομμάτων. Προβλήματα υπήρξαν από το 1981 όταν Κυβέρνηση έγινε το ΠΑΣΟΚ και κορυφώθηκαν με τη νίκη του ΠΑΣΟΚ όταν όλοι ζήταμε την κατάλυση του Κράτους το βράδυ της 2ας Ιουνίου. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΛΟΥΛΗΣ. Αυτή την ετοιμάζατε εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Σεφάνιδης). Ο κ. Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Πρωθυπουργός στις Προγραμματικές του Δηλώσεις ανέλαβε τις γενικές κατευθύνσεις της αγροτικής πολιτικής τα 4 χρόνια που έρχονται. Θα προσπαθήσω σε σύντομο χρονικό διάστημα να εξειδικεύσω τις γενικές αυτές κατευθύνσεις και να περιγράψω τα ειδικά μέτρα τα οποία προτίθεται η Κυβέρνηση να πάρει στον Αγροτικό τομέα.

Τα 3,5 χρόνια που πέρασαν έχει γίνει μια σημαντική προεργασία για μια σειρά από θεσμικά μέτρα που σκοπό έχουν να προωθήσουν την αποκέντρωση και την αυτοδιαχείριση σκοπό έχουν να προωθήσουν εκσυγχρονισμό, σκοπό έχουν να προωθήσουν μια βελτίωση του εισοδήματος και καλύτερη υποδομή στη γεωργία. Τα θεσμικά αυτά μέτρα θα έλθουν για συζήτηση στη Βουλή και αναφέρω ενδεικτικά μερικά.

Στον τομέα της Γεωργίας πρόθεσή μας είναι να βελτιώσουμε την οργάνωση, παραγωγή και εμπορία του πολλαπλασιαστικού υλικού. Ως γνωστόν, το πολλαπλασιαστικό υλικό σήμερα εισάγεται σε μεγάλο βαθμό από το εξωτερικό και πρέπει να αποκτήσουμε στο τομέα αυτό και αυτόαρκεια, αλλά και να καταργήσουμε την υφιστάμενη εξάρτηση.

Η συνθήκη της ΕΟΚ επιβάλλει να ρυθμίσουμε θέματα οργάνωσης και διακίνησης των λιπασμάτων πριν από το τέλος του έτους και αυτό θα γίνει. Ένα άλλο θέμα που είναι εκκρεμές από παλιά είναι η έγκριση της κυκλοφορίας, ο έλεγχος και η εμπορία των γεωργικών φαρμάκων. Και σ' αυτό χρειάζονται αλλαγές για να γίνει δυνατή πιο γρήγορα η έγκριση, πιο αποτελεσματικός ο έλεγχος και να αναπτυχθεί μια εθνική βιομηχανία γεωργικών φαρμάκων.

Τέλος, στο τομέα της γεωργίας χρειάζονται ρυθμίσεις που αφορούν το εξαγωγικό εμπόριο. Έχουμε αποκτήσει αρκετή εμπειρία από τη λειτουργία του κεντρικού φορέα εξαγωγών, από τη δραστηριότητα της ΑΓΡΕΞ και τη δραστηριότητα των άλλων εξαγωγικών φορέων για να δώσουμε μια καλύτερη οργάνωση και καλύτερη αποτελεσματικότητα στο εξαγωγικό εμπόριο.

Ένας δεύτερος τομέας προσοχής θα είναι ο τομέας των δασών. Είχαμε ήδη καθιέρει στην περασμένη Βουλή το νομοσχέδιο για τους εορκοτόπους και θα το επαναφέρουμε. Είναι ένα μέσο για να αναπτύξουμε την κτηνοτροφία και να εξαχιστοποιήσουμε τις τριβές ανάμεσα στους ορεινούς πληθυσμούς και τη δασική υπηρεσία.

Θα φέρουμε επίσης στη Βουλή σχέδιο νόμου για την αναθεώρηση του νόμου 993 για την αποτελεσματικότερη προστασία των δασών και δασικών εκτάσεων και την εφαρμογή του δασικού κτηματολογίου. Επίσης θα προωθηθεί η εκπαίδευση του προσωπικού των δασικών υπηρεσιών και η δημιουργία δασολογικής.

Θέματα που χρειάζονται επίσης ρύθμιση είναι οι προστατευτικές δασικές περιοχές και το κυνήγι.

Στο τομέα της πολιτικής γης πρέπει να εγκαθαρτιστούν οι εσποικιστικές εκκρεμότητες και ήδη είχαμε καταθέσει ένα σχέδιο νόμου το οποίο θα επαναφέρουμε. Με άλλο σχέδιο νόμου θα προσπαθήσουμε να ρυθμίσουμε τα θέματα της διάθεσης των γαιών του δημοσίου, ώστε να διατεθούν αυτές οι γαίες, να αποκτήσουν συνεταιρισμοί, ομάδες κοινής εκμετάλλευσης, ακτήμονες και γεωργοί οι οποίοι δεν έχουν αρκετό κλήρο, να προστατευθούν οι γεωργικές εκτάσεις, να καθοριστούν οι χρήσεις γης και οι προϋποθέσεις για τις δικαιιοπραξίες επί της γεωργικής γης.

Και η νομοθεσία για τον αναγκαίο χρειάζεται αναμόρφωση, όπως χρειάζεται αναμόρφωση και η φορολογική νομοθεσία, η αστική νομοθεσία, ώστε να έχουμε μια πιο αποτελεσματική πολιτική γης, μια πολιτική γης που θα εξασφαλίζει ο αγρότης να εξακολουθεί να ατκεί το επάγγελμά του, να μπορεί να το ατκεί και ο γιός του.

Γι' αυτό ειδικότερα, όπως είχε προαναγγείλει η Κυβέρνηση κατά την διάρκεια της εκλογικής περιόδου, θα υπάρξουν ρυθμίσεις στον φόρο κληρονομιάς της αγροτικής γης, όπως ρυθμίσεις σχετικά με τα αφορολόγητα όρια για μεταβίβαση αγροτικής γης για γονική παροχή, ή δωρεά.

Αναμόρφωση επίσης χρειάζεται η νομοθεσία για τους Τοπικούς Οργανισμούς εργαίων βελτιώσεων και γενικά για την χρήση των ναρών και τη διαχείριση των υδατικών πόρων.

Σχετικά με την ατράλιση της αγροτικής παραγωγής είχαμε ήδη εκπονήσει ένα νομοσχέδιο το οποίο θα καταθέσουμε. Θα προωθήσουμε επίσης το μητρώο αγροτών. Εμείς πιστεύουμε ότι το μητρώο αγροτών θα αποτελέσει το βασικό εργαλείο για την άσκηση διαρθρωτικής πολιτικής και πολιτικής τιμών.

Ο κ. Πρωθυπουργός ανέθεσε την ίδρυση του Εθνικού Ιδρύματος Αγροτικής Έρευνας για την αναμόρφωση της αγροτικής έρευνας. Θα υπενθυμίσω επίσης το Σχέδιο Νόμου για την ρύθμιση θεμάτων σχετικά με τον Οργανισμό Καπνού και της Σταφίδας.

Τέλος χρειάζεται και ο Αλιευτικός Κώδικας τροποποίηση. Θα υπάρξει αναμόρφωσή του.

Ενθυμείσθε, κυρίες και κύριοι, ότι η τελευταία Βουλή, μετά από πολύ συζήτηση, εφάρτισε το νομοσχέδιο για τους Συνεταιρισμούς. Ο νέος αυτός νόμος χρειάζεται εφαρμογή. Χρειάζεται να εκδοθούν όλες οι αποφάσεις ώστε να δραστηριοποιηθούν οι Συνεταιριστικές Οργανώσεις, να οριστικοποιηθεί το θεσμικό πλαίσιο.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΣΤ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ

Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ζ'

Δευτέρα 7 Οκτωβρίου 1985

Αθήνα, σήμερα στις 7 Οκτωβρίου 1985, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.46' συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε Ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Προέδρου κ. ΓΙΑΝΝΗ ΑΛΕΥΡΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Κηρύσσεται η έναρξη της συνεδρίασης.

Κύριοι συνάδελφοι, ύστερα από τρίμηνες περιοδικές συναντήσεις εκφράζω απόψε την ικανοποίησή μου, διότι βρισκόμαστε όλοι στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου. Πρέπει να πω ότι χορηγείται το μάτι μου με τις ευχάριστες παρουσίες των συμπαθών συναδέλφων. Γι' αυτό τους καλωσορίζω με πολλή χαρά και βαθύτατη ευχαρίστηση.

Έχω την τιμή, κύριοι συνάδελφοι, να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι, ο κ. Πρόεδρος της Κυβέρνησης, με το έγγραφό του υπ' αριθ. 1352/26.7.1985 προς τον Πρόεδρο της Βουλής, παρακαλεί να ανακοινωθούν στο Σώμα οι επελθούσες κυβερνητικές μεταβολές. Επειδή είναι γνωστές δεν τις αναγιγνώσκω και το σχετικό έγγραφο παραπέμπω να καταχωρηθεί στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό, ο κ. Πρόεδρος της Βουλής παραδίδει για να καταχωρηθεί στα Πρακτικά το σχετικό έγγραφο του κ. Προέδρου της Κυβέρνησης, το οποίο έχει ως εξής:

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Αθήνα, 26 Ιουλίου 1985

Αριθ. πρωτ. οικ. 1352

ΠΡΟΣ: Τον Κύριο Πρόεδρο
της Βουλής των Ελλήνων
Ενταύθα

ΘΕΜΑ: Κυβερνητική Μεταβολή.

Έχουμε την τιμή να παρακαλέσουμε όπως ανακοινώσετε στο Σώμα, ότι:

Α. Με το 395/26.7.1985 (ΦΕΚ. 138/26.7.85 τ.Α) Προεδρικό Διάταγμα, έγινε δεκτή η παραίτηση που υπέβαλαν οι κύριοι:

1. Ανδρέας Παπανδρέου, από τις θέσεις του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και Βόρειας Ελλάδας.

2. Απόστολος — Αθανάσιος Τσοχατζόπουλος, από τις θέσεις του Υπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ και Εργασίας.

3. Απόστολος Λάζαρης, από τη θέση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

4. Ιωάννης Χαραλαμπίδης, από τη θέση του Υπουργού Εξωτερικών.

5. Γεράσιμος Αρσένης, από τις θέσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας.

6. Αγαμέμνων Κουτσόγιωργας, από τη θέση του Υπουργού Εσωτερικών.

7. Ευάγγελος Κουλουμπής, από τις θέσεις του Υπουργού Δημοσίων Έργων, Χωροταξίας — Οικισμού και Περιβάλλοντος και Συγκοινωνιών.

8. Γεώργιος Γεννηματάς, από τις θέσεις του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

9. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου, από τη θέση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

10. Απόστολος Κακλαμάνης, από τις θέσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Έρευνας και Τεχνολογίας.

11. Κωνσταντίνος Σημίτης, από τη θέση του Υπουργού Γεωργίας.

12. Αμαλία - Μαρία (Μελίνα) Μερκούρη, από τη θέση του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών.

13. Ελευθέριος Βερυβάνης, από τη θέση του Υπουργού Ενέργειας και Φυσικών Πόρων.

14. Νικόλαος Ακριτίδης, από τη θέση του Υπουργού Εμπορίου.

15. Αθανάσιος Τσούρας, από τη θέση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

16. Κάρλος Παπούλιας, από τη θέση του Αναπληρωτή Υπουργού Εξωτερικών.

17. Αντώνιος Δροσογιάννης, από τη θέση του Υπουργού Αναπληρωτή Εθνικής Άμυνας.

18. Δημήτριος Μαρούδας, από τη θέση του Υφυπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

19. Θεόδωρος Πάγκας, από τη θέση του Υφυπουργού Εξωτερικών.

Β'. Με το 396/26.7.1985 (ΦΕΚ 138/26.7.85 τ. Α') Προεδρικό Διάταγμα διαρίστηκε ο κ. Ιωάννης Χαραλαμπίδης, Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης.

Γ'. Με το 397/26.7.1985 (ΦΕΚ 138/26.7.85 τ. Α') Προεδρικό Διάταγμα, διορίστηκαν οι κύριοι:

1. Απόστολος - Αθανάσιος Τσοχατζόπουλος, Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης.

2. Αγαμέμνων Κουτσόγιωργας, Υπουργός Εσωτερικών και Δημοσίας Τάξης.

3. Κάρλος Παπούλιας, Υπουργός Εξωτερικών.

4. Ανδρέας Παπανδρέου, Υπουργός Εθνικής Άμυνας.

5. Κωνσταντίνος Σημίτης, Υπουργός Εθνικής Οικονομίας.

ακριβώς, για να περικόψει την μεγάλη ΑΤΑ στους μισθωτούς και τους συνταξιούχους την οποία θα έπαιρναν τώρα. Άρα κατά 300 έως 350 δις δραχμές ελαττώνεται το εισόδημα των συνταξιούχων και των μισθωτών μέσα στο τρέχον έτος, μέσα στο 1985.

Για το 1986 υπάρχουν αόριστες δηλώσεις για περαιτέρω περικοπή της ΑΤΑ. Δεν δηλώθηκε τίποτα επίσημα ή τουλάχιστον κανείς δεν κατάλαβε τον τρόπο με τον οποίον θα λειτουργήσει η νέα ΑΤΑ. Όλοι όμως έχουν καταλάβει τούτο: Ότι οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι αναμένεται και το 1986 κατά βάση να έχουν τη μεγαλύτερη, την πιο δραστηνή μείωση του εισοδήματός τους.

Όμως οι αγρότες δεν είναι λιγότερο αδικημένοι. Θα έλεγα, απ' αυτή τη λαίλαπα των μέτρων. Είναι προφανές το φαινόμενο ότι την πρώτη δραστιά των μέτρων αυτών, ο κ. Σημίτης εμφανίστηκε στην τηλεόραση και ανέφερε, θα έλεγα ανεκδιαιρέτα, ότι δεν θα γίνει η αντίστοιχη αναπροσαρμογή της πράσινης δραχμής, που αφορά τις τιμές όλων των αγροτικών προϊόντων. Χθες ο κ. Παγκαλιός εδώ, σε μία σχετική συζήτηση, ανέφερε ότι μόνο το 8% θα διεκδικήσουμε σαν αναπροσαρμογή της δραχμής μας προς την πράσινη δραχμή, καταδικάζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο, από χέρι θα λέγαμε, τους αγρότες, το αγροτικό εισόδημα σε μία μείωσή του κατά 7%.

Αλλά αυτό και αν ακόμα δεν συμβεί σ' αυτό το επίπεδο διότι ανεδαχομένως θα έχουμε μία καλύτερη, εμπορία των αγροτικών μας προϊόντων, αυτή η ευχερότερη εμπορία των αγροτικών μας προϊόντων θα είναι ένα φαινόμενο παροδικό. Στο σημείο δε αυτό είμαι υποχρεωμένος ν' αναφέρω ότι αυτή τη στιγμή το Κράτος ασκεί μία παρεμβατική πολιτική σε ορισμένα εξαγωγίμα αγροτικά προϊόντα —και αναφέρωμαι συγκεκριμένα στη σταφίδα— και δεν αποδίδει στους αγρότες την τιμή την οποία εισπράττει αυτό, εξάγοντας τη σταφίδα στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα με μία παρέμβαση την οποία ασκεί στην εμπορία της σταφίδας αποστερεί ένα ουσιαστικό ποσό από το αγροτικό εισόδημα των σταφιδοπαραγωγών, το οποίο αυτή τη στιγμή ανέρχεται συγκεκριμένα σε 14 δρχ. κατά χιλιό. ποσό το οποίο θα έπρεπε να δοθεί υπό μορφή εκκαθάρίσεως ή και να προστεθεί στο αγροτικό εισόδημα των σταφιδοπαραγωγών.

Αυτό το ποσό ήδη αποτελεί, αν θέλετε, θυσία στα οικονομικά μέτρα της Κυβερνήσεως. Αλλά τελικά τα οικονομικά μέτρα θα έχουν ιδιαίτερες επιβαρύνσεις και στους ελεύθερους επαγγελματίες διότι και αυτούς αφορούν. Και αφορούν περίπου 400—500 χιλιάδες μικρομεσαίους επιχειρηματίες, οι οποίοι θα δουν τα κέρδη τους επιβαρυνόμενα με το 10%, το οποίο έχει αναγγείλει η Κυβέρνηση.

Η κατανάλωση τέλος —και όλοι μας είμαστε καταναλωτές— θα επιβαρυνθεί με τα πρόσφατα οικονομικά μέτρα από 270 μέχρι 290 δις δραχμές. Όλες οι τάξεις του Ελληνικού Λαού κατ' αναλογία της κατανάλωσής τους και όχι βέβαια κατ' αναλογία του εισοδήματός τους θα υποστούν αυτήν την απομείωση.

Συνολικά και ανακεφαλαιωτικά: Στους αγρότες, στους μισθωτούς και συνταξιούχους, στους ελεύθερους επαγγελματίες θα δούμε μία απομείωση ουσιαστική του εισοδήματός τους, η οποία θα υπερβεί τα 800 δις δραχμές. Αλλά από τα μέτρα αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, θα επέλθει μία μείωση της ζήτησης, μείωση της παραγωγής, άρα αύξηση της ανεργίας που υπολογίζεται, όπως είπα και προηγούμενα, μέχρι το τέλος του έτους να υπερβεί τα 500.000 άτομα.

Συμπέρασμα: Η εξπάττηση του λαού προεκλογικά από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με τις προεκλογικές εξαγγελίες εμπεριέχει, κύριοι συνάδελφοι, το στοιχείο του δόλου. Όλες οι τάξεις του Ελληνικού Λαού, ιδιαίτερα οι ασθενέστερες με τις εκδηλώσεις τους, τις απεργίες και τις κινητοποιήσεις και κάθε φ.σ.ως αντιδράσεις έχουν αντιταχθεί κατά των μέτρων διότι παραδέχονται ότι εξαπατήθηκαν υποστηρίζοντας το ΠΑΣΟΚ στις τελευταίες εκλογές. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι η λύση του θέματος είναι λύση πολιτική. Είναι

η λύση της αποχώρησης του ΠΑΣΟΚ από την Κυβέρνηση της Χώρας.

(Χειροροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Γπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα προσπαθήσω στην ομιλία μου να αντικρούσω τις μομφές που περιέχουν οι επερωτήσεις της Αξιωματικής Αντιπολιτευσης.

Η πρώτη μομφή είναι: ότι η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης είχε στόχο την εξασάτηση του Λαού και δεν εξυπηρετούσε τα συμφέροντα του Τόπου. Είναι γνωστό ότι η ελληνική οικονομία έβρισκταν σε βαθιά κρίση στα τέλη της 10ετίας του 1970. Η κρίση αυτή ήταν αποτέλεσμα της πολιτικής που ασκήθηκε στη μεταπολεμική περίοδο, πολιτικής η οποία οδήγησε σε μια οικονομική δομή ιδιαίτερα στο χώρο της βιομηχανίας που σε μεγάλο βαθμό δεν ήταν βιώσιμη και δεν ήταν σε θέση να ανταποκριθεί στον ανταγωνισμό των χωρών της ΕΟΚ.

Και αυτό διότι μετά την πρώτη πετρελαϊκή κρίση δεν έγινε καμία προσπάθεια για την προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας στις νέες συνθήκες. Αντιθέτα με την πολιτική που ακολουθήθηκε, άρχισαν να μειώνονται σταδιακά οι επενδύσεις, να αυξάνεται ο πληθωρισμός που το 1981 είχε φτάσει το 25%, να αυξάνεται το έλλειμμα στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών, να υπάρχουν έντονες εισοδηματικές ανισότητες, χαμηλό επίπεδο κοινωνικών υπηρεσιών και ξεπερασμένοι θεσμοί.

Απέναντι σ' αυτή την κατάσταση, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, το 1981, έθεσε τρεις στόχους. Πρώτος στόχος ήταν η αποκατάσταση της κοινωνικής δικαιοσύνης, ο περιορισμός των σωρευμένων κοινωνικών ανισοτήτων, η προώθηση των υπηρεσιών που παρέχει η πολιτεία, όπως την υγεία και παιδεία, στους πολλούς.

Δεύτερος στόχος μας ήταν οι θεσμικές αλλαγές. Να επεκτείνουμε τον κοινωνικό έλεγχο, να υπάρξει περισσότερη δημοκρατία, να αλλάξουμε βαθμιαία τις παραγωγικές μας σχέσεις. Και αυτό διότι το ΠΑΣΟΚ ήταν ένα κίνημα σοσιαλιστικό, κίνημα για περισσότερη κοινωνική δικαιοσύνη.

Τρίτος στόχος ήταν να ξεπεράσουμε τις βαθιές διαφύρωτικές αδυναμίες.

ΜΙΑΓΓΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ. Ήταν ή είναι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Παρακαλώ, κύριε Έβερετ, μη διακόπτετε. Εσάς δεν σας διέκοψε κανένας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Τρίτος μας στόχος λοιπόν ήταν να ξεπεράσουμε τις διαφύρωτικές αδυναμίες που κληρονομήσαμε.

Η οικονομική ανάπτυξη που επαγγελάμαστε είχε προϋπόθεση μια δυναμική οικονομία, ένα βιομηχανικό τομέα ανταγωνιστικό, με δυνατότητες επέκτασης και απορρόφησης της σύγχρονης τεχνολογίας.

Από τους τρεις αυτούς στόχους, ο πρώτος είχε απόλυτη προτεραιότητα.

Και στον πρώτο στόχο ανταποκριθήκαμε, και ανταποκριθήκαμε ικανοποιητικά.

Θέλω να υπενθυμίσω μερικούς αριθμούς! Το εισόδημα των αγροτών αυξήθηκε τα χρόνια αυτά σε σταθερές τιμές κατά 12%. Οι κατώτατοι μισθοί και τα ημερομίσθια αυξήθηκαν σε πραγματικές τιμές κατά 37.5% έναντι μείωσής τους κατά 10% στην προηγούμενη 4ετία.

Θεσπίστηκε η άδεια των 4 εβδομάδων και αυτό είναι σημαντικό βήμα για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Θεσπίστηκαν φορολογικές ελαφρύνσεις για τους μισθωτούς και αυξήθηκαν τα οικογενειακά επιδόματα από 40% έως 100%. Οι συντάξεις όλων των ταμείων αυξήθηκαν και σε μεγαλύτερο ρυθμό απ' ό,τι ποτέ στο παρελθόν. Η κατώτατη συντα-

Επ' του ΗΠΑ πωλήθηκε από 9.000 τον Οκτώβριο του 1981 σε 28.000 το Δεκέμβριο του 1985.

Απεριόριστα να πούμε ότι το κοινωνικό μας πρόγραμμα ήταν ένα πρόγραμμα που δεν είχε προηγούμενο στην ιστορία αυτού του Έθνους. Το κοινωνικό αυτό πρόγραμμα δημιούργησε μια νέα αντίληψη για το ρόλο του κράτους. Δημιούργησε την αντίληψη για το κράτος — συμπαράστατης στον πολίτη και όχι για το απόλυτο κράτος, το κράτος — χρέντη της Νέας Δημοκρατίας. Η πολιτική μας επιβεβαιώνει ότι στοι τόπο είναι δυνατή μια πολιτική που εξυπηρετεί τα συμφέροντα των πολλών και όχι των λίγων προνομιστών και έδειξε ότι στην Ελλάδα υπάρχει ένα σοσιαλιστικό κόμμα με προοπτικό, τακτική και αντίληψη, που μπορεί να προωθήσει τα συμφέροντα των εργαζομένων.

Για το πρόγραμμα αυτό, κύριοι συνάδελφοι, είμαστε περήφανοι. Είμαστε περήφανοι γιατί μας διακρίνει από τη Νέα Δημοκρατία και είμαστε περήφανοι γιατί το κατακρίνει η Νέα Δημοκρατία.

Στον δεύτερο στόχο μας, στις θεσμικές αλλαγές, υπήρξε επίσης πρόοδος. Υπήρξε πρόοδος γιατί προχωρήσαμε την αποκέντρωση, προχωρήσαμε τις διαδικασίες προγραμματισμού και λαϊκής συμμετοχής, θέσαμε τις βάσεις για την επέκταση του κοινωνικού τομέα.

Για παράδειγμα, η δραστηριότητα των συνεταιρισμών στον πρωτογενή τομέα. Προχωρήσαμε στην κοινωνικοποίηση του δημόσιου τομέα. Δημιουργήσαμε νέους δεσμούς.

Αδυναμίες υπήρξαν στον τρίτο μας στόχο. Εκεί υστερήσαμε, γιατί ήταν ο πιο δύσκολος να πραγματοποιηθεί. Προϋπόθετες δομές που δεν υπήρχαν. Προϋπόθετες εργασίες η οποία δεν είχε γίνει. Προϋπόθετες προετοιμασία για την οποία πολλές φορές δεν είχαν καν γίνει οι προπαρασκευαστικές εργασίες τα προηγούμενα χρόνια.

Αναφέρω, για παράδειγμα, από τον αγροτικό τομέα όλα τα προγράμματα αναδιάρθρωσης καλλιεργειών. Τέτοια προγράμματα δεν υπήρχαν παρά στα τυτάρια. Υπήρχαν χαρτιά 3 ή 4 σελίδων στα τυτάρια, αλλά καμιά σοβαρή μελέτη. Αυτή ξεκίνησε επί των ημερών μας, όπως στη γεωργία και σε πολλούς άλλους τομείς. Εκεί, όμως — δέξαι υστερήσαμε. Αλλά αν δούμε τη συνολική μας προσπάθεια, μπορούμε να πούμε ότι μέσα στην πρώτη τετραετία δώσαμε δείγματα γραφής, δείξαμε τι είμαστε, δείξαμε ποια είναι η πολιτική μας, ποια συμφέροντα υπερασπιζόμαστε, τι είναι το ΠΑΣΟΚ.

Καθιερώσαμε ένα νέο κλίμα και μία νέα πραγματικότητα στην Ελλάδα.

Η πολιτική αυτή δεσφίως μπορεί να δημιουργήσει ανισορροπίες. Κι' εδημιούργησε ορισμένες ανισορροπίες.

Θα αναφέρω ως παράδειγμα τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα.

Τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα, όπως προγραμματίστηκαν το 1984, στήριξαν την ανάκαμψη της οικονομίας.

Οι θετικές, όμως, επιδράσεις πρώτον δεν ήταν τόσο σημαντικές σε σχέση με το μέγεθος της επεκτατικής ώθησης και δεύτερον ήταν περιορισμένης διάρκειας. Η ανάκαμψη δεν συνεχίστηκε στο βαθμό που περιμέναμε το 1985.

Υπάρχει μία ερμηνεία του φαινομένου αυτού. Είναι η ρθίνοσα ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας.

Όσο εξασθενίζει η ανταγωνιστικότητα της εγχώριας παραγωγής, όσο ένα μεγαλύτερο ποσοστό ζήτησης καλύπτεται από εισαγωγές. Και πράγματι το 1984, η συμμετοχή των εισαγομένων βιομηχανικών προϊόντων στην εγχώρια συνολική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 3,5 περίπου ποσοστιαίες μονάδες. Υπό συνθήκες φθίνουσας ανταγωνιστικότητας τα ελλείμματα συντείνουν στην επίταση του πληθωρισμού και γενικά δεν έχουν τα αναμενόμενα θετικά αποτελέσματα. Το πρόβλημα αυτό υπάρχει. Υπάρχει, όμως, και μπορεί να το ξεπεράσει η Κυβέρνηση.

Η Αξιοματική Αντιπολίτευση, όπως ανέπτυξε απόψε, ξεκινά από την άποψη ότι υπάρχει μια μόνο δυνατή οικονομική πολιτική σε μία οικονομία όπως η Ελληνική: Ότι η γενι-

κότερη πολιτική πρέπει να υιοθετηθεί στην ορθόδοξη αυτή οικονομική αντίληψη υπό ορισθήποτε συνθήκες.

Η οικονομική πολιτική την οποία προτείνει η Αξιοματική Αντιπολίτευση είναι εκείνη η οποία εξασφαλίζει την υφιστάμενη κατάσταση πραγμάτων. Έτσι διατηρεί τις ανισότητες. Είναι η οικονομική πολιτική η οποία επιτρέπει την προσαρμογή στις εξελίξεις μόνο και αποκλειστικά μέσα από τις δυνάμεις της αγοράς, δηλαδή εκείνη η οποία χαρίζει σ' εκείνους που έχουν δύναμη και εξουσία, ακόμη μεγαλύτερη δύναμη και μεγαλύτερη εξουσία.

Είναι μία πολιτική που εξυπηρετεί το κατεστημένο, μία πολιτική συντήρησης.

Εμείς αντίθετα, πιστεύουμε ότι η γενική πολιτική έχει προτεραιότητα απέναντι στην οικονομική θεωρία και ορθόδοξία. Μία οικονομία, η οποία βασίζεται στην αγορά, έχει δέξαι τις νομοτελίες της. Και δεν μπορεί κανείς να παραγνωρίσει τις νομοτελίες αυτές, χωρίς επιπτώσεις. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι κάθε κυβέρνηση πρέπει να έχει παθητική στάση. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να ακολουθεί τις εξελίξεις και όχι να δρα, ότι δεν έχει σημαντικά περιθώρια κινήσεων.

Η οικονομία μας έχει πολλές ιδιομορφίες. Υπάρχουν τομείς όπου δεν υπάρχει ανταγωνισμός. Υπάρχουν τομείς που δεν είναι αναπτυγμένοι και μπορούν να γίνουν έργα, επενδύσεις, τόσο από δημόσιους, όσο και από ιδιωτικούς φορείς.

Εμείς πιστεύουμε ότι η Πολιτεία έχει χρέος, με τη δραστηριότητά της, να υποβοηθήσει την ανάπτυξη, να καταπολεμήσει τις κοινωνικές ανισότητες, να προωθήσει τις κοινωνικές παροχές, να εξασφαλίσει υψηλότερο βιοτικό επίπεδο και καλύτερη ποιότητα ζωής.

Εμείς πιστεύουμε ότι η Πολιτεία μπορεί να παίξει ένα πρωταγωνιστικό ρόλο. Και γι' αυτό η οικονομική μας πολιτική δεν καθορίζεται από μία αφηρημένη οικονομική ορθόδοξία. Καθορίζεται από το πρόγραμμά μας, καθορίζεται από τους στόχους μας.

Εμείς χρνύμαστε το ρόλο του θεατή, γιατί ο ρόλος του θεατή είναι ρόλος που αρμόζει μόνο στη συντήρηση.

Το ερώτημα, το οποίο θα βοηθήσει να κρίνουμε αν η πορεία μας μέχρι τώρα ήταν σωστή ή όχι, είναι αν ακολουθήσαμε λανθασμένους πολιτικούς στόχους και προκαλέσαμε τις ανισορροπίες που ανέφερα. Γιατί αν ακολουθήσαμε πολιτική σύμφωνα με το πρόγραμμά μας, τις επιδιώξεις μας, προωθώντας την αλλαγή στην ελληνική κοινωνία, τότε ο δρόμος που χαράξαμε ήταν σωστός. Οι ανισορροπίες είναι φαινόμενα που μπορούν να προκύψουν, αλλά φαινόμενα τα οποία μπορούν να αντιμετωπιστούν.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ).

Οι δυσκολίες που παρουσιάζονται σήμερα είναι: συνεπακόλουθα μιας πορείας αλλαγής και άρα ούτε αξιόπεραστές, ούτε ένδειξη, όπως θέλει η Αξιοματική Αντιπολίτευση, ότι στήληθήκαμε σε αδιέξοδο, ότι δήθεν χρεωκοπήσαμε, ότι δεν έχουμε άλλες δυνατότητες. Θα το ήθελαν, αλλά δεν είναι έτσι.

Ανέφερα ήδη ότι προωθήσαμε την πρώτη έετία σημαντικά το πρόγραμμά μας. Οι δυσκολίες μας, είναι δυσκολίες οι οποίες προκύπτουν από τους ρυθμούς μας, από την ταχύτητα που προχωρήσαμε και όχι από τους στόχους μας.

Οι διαφορετικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας μας επιβάλλουν σήμερα προσοχή, αν θέλουμε να συνεχίσουμε αυτή μας την πολιτική. Παράπερα προώθηση του προγράμματος μας απαιτεί μια πολιτική που θα έχει άμεσο επίκεντρο τη σταθεροποίηση και μέσα από τη σταθεροποίηση την ανάπτυξη.

Αφού κάναμε τις κοινωνικές παροχές, προχωρήσαμε την εισοδηματική πολιτική, την αλλαγή θεσμών, σε τέτοιο σημείο, ώστε να αντιμετωπιστούν οι κραυγαλέες ανισότητες και ανεπάρκειες της κοινωνίας που βρήκαμε, πρέπει να εξασφαλίσουμε τώρα τις προϋποθέσεις για τη συνέχιση της πορείας

μας. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι, δραχμοπρόθεσμα, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Μεσοπρόθεσμα, η προσπάθεια για την αναδιάρθρωση των δομών της ελληνικής παραγωγής, για την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας, ώστε να πλησιάσει περισσότερο τα επίπεδα των χωρών της Δυτικής Ευρώπης και των άλλων χωρών, τα σημερινά καταναλωτικά πρότυπα και τις ανάγκες της διεθνούς ζήτησης.

Για να συνοψίσω, η νέα τετραετία έχει ως κύριο στόχο την ανάπτυξη. Βασική προϋπόθεση της ανάπτυξης είναι η σταθεροποίηση. Και η σταθεροποίηση βοηθώντας την ανάπτυξη, θα βοηθήσει να πραγματοποιήσουμε την κοινωνική μας πολιτική.

Αυτά ως προς το πρώτο ερώτημα, της δήθεν εξαπάτησης του λαού.

Το δεύτερο ερώτημα που θέτει η Αξιωματική Αντιπολίτευση, είναι: γιατί καθυστέρησαμε στην ενημέρωση του λαού. Και για να χρησιμοποιήσω την έκφραση της επερώτησης, ο λαός αν γνώριζε πού θα είχε οδηγηθεί λίγες μόνο μέρες μετά τις εκλογές, ασφαλώς δεν θα είχε δώσει την πλειοψηφία που έδωσε στο ΠΑΣΟΚ. Αυτά λέει η επερώτηση.

Εδώ θα ήθελα να παρατηρήσω προκαταρκτικά, ότι ο Ελληνικός Λαός πιστεύω πως έχει πολύ περισσότερη κριτική απ' ό,τι υπονοεί αυτό το κείμενο της επερώτησης. Ο Ελληνικός Λαός ψήφισε το ΠΑΣΟΚ, γιατί ήταν το μόνο Κόμμα που είχε πρόγραμμα, συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της ελληνικής οικονομίας. Αν το κριτήριο του λαού, ήταν μόνο οι παροχές, αν το κριτήριο του λαού ήταν ποιος μας δίνει περισσότερα, τότε θα είχε ψηφίσει τη Νέα Δημοκρατία, που, υπενθυμίζω, είχε υποσχεθεί την κατάργηση των δασμών και τελών στα αυτοκίνητα, σχεδόν την κατάργηση της φορολογίας, είχε υποσχεθεί μόνο παροχές και τίποτα άλλο.

Η Κυβέρνηση ολιγώρησε, λέει η Νέα Δημοκρατία, γιατί δεν προέβη στην ενημέρωση του λαού. Κύριοι συνάδελφοι, τα στατιστικά στοιχεία δημοσιεύονται και σήμερα από τους ίδιους φορείς που δημοσιεύονταν και πριν, με τους ίδιους ρυθμούς. Τα είχε στη διάθεσή της η Αξιωματική Αντιπολίτευση και μπορούσε να ενημερώσει τον Ελληνικό Λαό. Το ότι δεν το έκανε, ή δεν το έκανε στην έκταση που θα ήθελε τώρα να αντιληφθεί ο Ελληνικός Λαός, δείχνει ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο εύκολα.

Και πρώτα, θέλω να επισημάνω το ρόλο που παίζουν οι βουλευτικές εκλογές. Κάθε χρόνος που υπάρχουν εκλογές, παρουσιάζει από οικονομική άποψη σημαντικές ιδιαιτερότητες. Η προεκλογική περίοδος, και μάλιστα σε σχέση με αυτή που είχε κριθεί ως ιδιαίτερα κρίσιμη, έχει συνήθως ως επίπτωση την υποτονικότητα στην αγορά, την αναβολή ή καθυστέρηση στη λήψη αποφάσεων, τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στο δημόσιο τομέα. Η προεκλογική περίοδος και η αβεβαιότητα, η οποία συνδυάζεται με αυτήν, επηρεάζουν αρνητικά ορισμένες χρηματικές ροές, ιδιαίτερα συναλλαγματικές. Δεν εξαργυρώνεται συνάλλαγμα, δεν μεταφέρεται από το εξωτερικό στους ρυθμούς που συνήθως μεταφέρεται. Δημιουργούνται έτσι ανοίγματα σε ορισμένα μεγέθη και τα μεγέθη δεν αντικατοπτρίζουν τις πραγματικές ροές.

Μπορεί να υπάρχει και περιορισμός της παραγωγής, ιδιαίτερα στο δευτερογενή τομέα, ακριβώς γιατί υπάρχουν αναμονές, ή υπάρχουν προσδοκίες σχετικές με τις εξελίξεις και οι επιχειρηματίες θέλουν να σχεδιάσουν πιο μακροπρόθεσμα απ' ό,τι τους επιτρέπουν οι λίγες μήνες μέχρι τις εκλογές.

Η προεκλογική περίοδος είχε και την επίπτωσή της στα δημόσια οικονομικά, ιδιαίτερα όσον αφορά την υστέρηση στη ροή των δημοσίων εσόδων. Έτσι, η διεύρυνση του δημοσιονομικού ελλείμματος, σε σχέση με το προγραμματιζόμενο, για τους πρώτους μήνες του 1985, ερμηνεύεται ως λογική.

Οι εκλογές έδωσαν αυτοδύναμη Κυβέρνηση, με άνετη πλειοψηφία στη Βουλή, δημιουργώντας έτσι προοπτική ομαλότητας και σταθερότητας για το μέλλον. Οι αναστολές και οι

πίεσεις της προεκλογικής περιόδου συνεχίστηκαν όμως, διότι είναι φυσικό ότι οι ιδιώτες επιχειρηματίες ήθελαν να διευκρινιστεί η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Οι εξελίξεις, όμως, το πρώτο εξάμηνο του 1985, κατέστησαν αμειότερους και πιστικότερους τους βασικούς παραγωγικούς παράγοντες της ανάπτυξης.

Δηλαδή το άνοιγμα του ισοζυγίου πληρωμών, τα ελλείμματα της δημοσιονομικής διαχείρισης, την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής παραγωγής, και γενικά επέτειναν τα προβλήματα. Αυτή είναι μία ερμηνεία, γιατί μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1985 δεν ήταν δυνατόν να έχει κανείς μία ακριβή θεώρηση για τις εξελίξεις.

Ένα δεύτερο σημείο που πρέπει να τονίσω, είναι ότι ακόμα η εμπειριστατωμένη ανάλυση των οικονομικών εξελίξεων προσκρούει τόσο στην καθυστέρηση παροχής στοιχείων — τα στοιχεία έρχονται 3 - 4 μήνες μετά — όσο και πολλές φορές και στην ανομοιογένεια των στοιχείων που υπάρχουν. Όμως τα κείμενα τα οποία κυκλοφορούν, π.χ. από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, περιέγραφαν την κατάσταση ή περιέγραφαν τους κινδύνους. Για παράδειγμα, το τριμηνιαίο δελτίο που δημοσιεύτηκε το Φεβρουάριο του 1985 γράφει: «Τα βασικά διαρθρωτικά προβλήματα, όπως τα ελλείμματα του δημοσίου τομέα και το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, θα συνεχίζουν να εμποδίζουν την επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης. Οι προβλέψεις για την εξέλιξη των άθλων πόρων δεν είναι ευνοϊκές, ενώ αντίθετα οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους προβλέπεται να συνεχίζουν την αυξητική τους τάση. Έτσι η Χώρα θα χρειαστεί να προσαρμόσει το βιοτικό της επίπεδο στις πραγματικές παραγωγικές της ικανότητες, οι οποίες θα αυξηθούν με την αναδιάρθρωση της εθνικής δαπάνης προς όφελος των επενδύσεων. Αυτό συνοπτικά είναι και εκείνο το οποίο είπε ο Πρωθυπουργός στα εγκαίνια της 50ής Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης. Θα μπορούσα να αναφέρω και άλλα αποσπάσματα από τα δελτία αυτά του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Θα ήθελα όμως να κάνω, για να κλείσω αυτό το σημείο, μία γενικότερη παρατήρηση:

Η πολιτική οργάνωση της πολιτείας που έχουμε επιλέξει, η κοινοβουλευτική δημοκρατία, συνεπάγεται, λόγω της περιραιοτικότητας των εκλογών, αναστολή και καθυστέρηση των αποφάσεων τόσο των ιδιωτών όσο και του δημοσίου. Συνεπάγεται, η πορεία της οικονομίας να επηρεάζεται σημαντικά ορισμένες περιόδους από αβεβαιότητες και αναμονές της πολιτικής εξέλιξης. Συνεπάγεται, η πολιτική τόσο της Κυβέρνησης όσο και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να σχεδιάζεται και να παρουσιάζεται σε τρόπο ώστε ο χρόνος των εκλογών να αποτελεί μία κατάληξη, ένα χρονικό όριο για την ολοκλήρωση ενός προγράμματος, για τον απολογισμό μιας πορείας και έναρξη μιας νέας πορείας.

Ο νέος σχεδιασμός είναι αντικείμενο μιας νέας κυβέρνησης. Όπως ακριβώς η δημόσια επιχείρηση, ο συνεταιρισμός, ο επιχειρηματίας επανεκτιμούν μετά από μία εκλογική αναμέτρηση την πορεία τους μετά και όχι πριν, έτσι και η κοινωνία, με το πολιτικό σύστημα που έχει, προσανατολίζεται στο χρόνο των εκλογών. Εάν αποδεχόμαστε αυτό το σύστημα που πιστεύω το αποδεχόμαστε όλοι, πρέπει να αποδεχτούμε και το οικονομικό κύκλωμα της περιραιοτικότητας των εκλογών και των πολιτικών αποφάσεων. Όποιος διαμαρτύρεται ότι δήθεν η Κυβέρνηση, ή όποια Κυβέρνηση, δεν παίρνει πριν από τους χρόνους των εκλογών νέους σχεδιασμούς, πιστεύω ότι υποκρίνεται. Και αν θέλουμε να στεριώσουμε τους θεσμούς, δεν πρέπει να υποστηρίξουμε τέτοιες υποκρισίες.

Οι οικονομικές προβλέψεις, κύριοι συνάδελφοι, όπως είπα και ένας από τους ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας, δεν είναι πάντα ακριβείς. Αλλά οι αγροτίτες της Νέας Δημοκρατίας αναφέρουν προβλέψεις δικές μας και αποκλίσαις από τις δικές μας προβλέψεις, λησμονούν όμως να προβλέψουν τα κινδύνια τους για να διαπιστώσουν αν και οι δικές τους προβλέψεις παλαιότερα ήταν πάντα ακριβείς ή είχαν και αυτές μεγάλες αποκλίσεις.

Εμείς είχαμε προβλέψει για το 1985 αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος κατά 2 μονάδες. Η πρόβλεψη αυτή τη στιγμή είναι 1,5 μονάδα. Έχουμε πέσει έξω μισή ποσοστιαία μονάδα.

Αν πάρουμε τις αντίστοιχες προβλέψεις που παρουσιάζονται στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού για το 1981, βλέπουμε ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είχε προβλέψει ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ 3%. Και όμως παρουσιάστηκε κάμψη 0,2%. Έπεσαν οι κύριοι έξω κατά 3,2 ποσοστιαίες μονάδες.

Στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού του 1985 προβλέπουμε ότι το έλλειμμα του γενικού προϋπολογισμού σαν ποσοστό του ΑΕΠ θα διαμορφωνόταν στο 10,2%. Πιστεύουμε ότι θα διαμορφωθεί στο 12% με 13%. Πέσαμε έξω, πέστε, 2 με 3 μονάδες.

Το 1981, που ήταν επίσης προεκλογική χρονιά, ο προϋπολογισμός της Νέας Δημοκρατίας προέβλεπε ότι το έλλειμμα του δημοσίου σαν ποσοστό του ΑΕΠ θα διαμορφωθεί στο 4%, ενώ στην πραγματικότητα, σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία, το έλλειμμα διαμορφώθηκε στο 12,3%. Έπεσαν έξω 8 μονάδες.

Θα μπορούσα να αναφερθώ και στα ύψη των ακαθαρσιών επενδύσεων. Θα μπορούσα να αναφερθώ και σ' άλλα στοιχεία. Δεν θέλω, όμως, να σας κουράσω.

Εγώ απλώς λέω ότι οι οικονομικές προβλέψεις δεν επαληθεύονται πάντα. Και οι ισχυρισμοί της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης σ' αυτή τη συζήτηση ότι δεν πετύχαμε ακριβώς τους ρυθμούς που θέλαμε, είναι ισχυρισμοί οι οποίοι δεν δικαιολογούνται με τον τρόπο που προφέρονται.

Καθυστερήρηση στη λήψη των μέτρων υπήρχε και γιατί σχηματίστηκε μια νέα κυβέρνηση. Και ο σχεδιασμός κάθε πολιτικής, και της οικονομικής πολιτικής, αν θέλουμε να είναι σοβαρός, χρειάζεται χρόνο.

Βέβαια η συντηρητική παράταξη δεν χρειάζεται να μελετήσει, να προγραμματίσει, να σχεδιάσει, γιατί η συντήρηση δεν απαιτεί παρά μικρές διορθώσεις, προσαρμογές από χρόνο σε χρόνο, δεν απαιτεί σχεδιασμό. Κάνουμε πάντα τα ίδια.

Τα μέτρα που πήρε η Κυβέρνηση αποφασίστηκαν μετά από εμπεριστατωμένη μελέτη σε μια διαδικασία συστηματικής εξέτασης.

Κάποιος συνάδελφος είπε ότι αποφασίστηκαν εν κρυπτώ. Δεν έχει προφανώς παρακολυθήσει τις εξελίξεις. Θέλω να του υπενθυμίσω ότι το ΕΣΑΠ, το Εθνικό Συμβούλιο Ανάπτυξης και Προγραμματισμού συνήλθε μετά τις εκλογές τουλάχιστον τρεις φορές και συζήτησε την οικονομική κατάσταση. Στην πρώτη συζήτηση, το ΚΕΠΕ παρουσίασε μια εμπεριστατωμένη ανάλυση για τα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και στην τελευταία συζήτηση πάρθηκε και μια απόφαση. Και όποιος κάνει τον κόπο να διαβάσει την απόφαση αυτή, μπορεί να διαπιστώσει ότι επισημαίνονται τα κύρια προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα, η συνεχιζόμενη απώλεια της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων, η ανάγκη να επιταχυνθεί ο ρυθμός σταθεροποίησης, η ανάγκη να βελτιωθεί το ισοζύγιο πληρωμών, η ανάγκη να μειωθεί ο εγχώριος πληθωρισμός, η ανάγκη να ληφθούν μέτρα για τον έλεγχο και τη συγκράτηση της εγχώριας ζήτησης σε επίπεδα που συμβιβάζονται με τη σταδιακή διεύρυνση της εγχώριας παραγωγής, η ανάγκη να επηρεαστούν συγχρόνως όλα τα πρωτογενή στοιχεία κόστους, που είναι δυνατόν να ελεγχθούν, σε εφαρμογή μιας κοινωνικά δίκαιης και καθολικής πολιτικής. Βεβαίως, όποιος δεν θέλει να πληροφορηθεί, αιφνιδιάζεται. Το σωστό, όμως, είναι να πληροφορούμαστε.

Και να πληροφορούμαστε για παράδειγμα για το ισοζύγιο πληρωμών. Εκπλήσσεται η Αξιωματική Αντιπολίτευση με τα όσα συνέβησαν, αλλά π.χ. η ιστορία του ισοζυγίου πληρωμών είναι γνωστή. Είναι γνωστό ότι η επιδείνωση του ισοζυγίου πληρωμών εντοπίζεται στις άθρηλες συναλλαγές και ότι το πλεόνασμά τους μειώθηκε από το 1980 στο 1984 κατά 1.396.000.000 δολάρια.

Όπως ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, οι άθρηλες πόροι αποτελούν για την τελευταία δεκαετία ένα μεγάλο και σταθερό ποσοστό των συνολικών τρεχουσών εισπράξεων. Το ποσοστό αυτό κυμαινόταν για πολύ καιρό γύρω στο 60%. Έπεσε όμως μεταξύ 1982 και 1984 στο 54%. Η εξάρτηση αυτή, από τους άθρηλους πόρους, αντικατοπτρίζει τις αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας. Όπως αντικατοπτρίζει και τις αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας η υπερσυγκέντρωση στη σύνθεση των συναλλαγματικών εισπράξεων. Το ποσοστό των συναλλαγματικών εισπράξεων από τις εξαγωγές πέντε μόνο προϊόντων, είναι σταθερό γύρω στο 35% για μία δεκαετία. Είναι, επίσης, γνωστό το άνοιγμα της οικονομίας και η εξάρτηση από τα εισαγόμενα κεφαλαιουχικά και ενδιάμεσα αγαθά. Δηλαδή, οι παραγωγικές αδυναμίες της οικονομίας, κυρίως στον τομέα της μεταποίησης, προκαλούν τα προβλήματα και προκαλούν τα προβλήματα γιατί η πολιτική της οικονομικής ανάπτυξης που ακολουθήθηκε, όπως ανέφερα στην αρχή, δεν επεδίωξε μία διαφορετική δομή της ελληνικής μεταποίησης.

Η ριζική αντιμετώπιση του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών προϋποθέτει, βεβαίως, σημαντικές αλλαγές στη διάρθρωση και αποτελεσματικότερη λειτουργία της οικονομίας. Αυτός όμως είναι ένας μακροπρόθεσμος στόχος, βραχυχρόνια και μεσοχρόνια, δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να αλλάξουμε την κατεύθυνση της μακροοικονομικής πολιτικής με τη λήψη δραστηριών μέτρων που θα απέδελπαν στον περιορισμό της συνολικής ζήτησης.

Είχαμε δύο επιλογές. Η πρώτη επιλογή αφορούσε τη σχετική εφάρμοξη που πρέπει να δοθεί στα μέτρα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αφ' ενός και τη μείωση της συνολικής ζήτησης αφ' ετέρου.

Η δεύτερη αφορούσε το ερώτημα, εάν η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί με εφάρμοξη υποτίμησης της δραχμής ή με μια αυστηρότερη πολιτική ελέγχου των χρηματικών εισοδημάτων και τιμών και τη συνέχιση της διολίσθησης. Αυτά ήταν τα δύο κύρια ερωτήματα, στα οποία είχαμε να απαντήσουμε. Σε παρόμοιες καταστάσεις, σε άλλες χώρες που έχουν την ίδια μορφή οικονομίας, τίθεται και μια τρίτη επιλογή, είναι η επίτευξη του αποτελέσματος μέσα από τη νομισματική πολιτική. Όμως, στη Χώρα μας, η νομισματική πολιτική δεν παίζει σημαντικό ρόλο και γι' αυτό η επιλογή αυτή, ουσιαστικά, δεν υπάρχει.

Ως προς την πρώτη επιλογή, υπενθυμίζω βελτίωση της ανταγωνιστικότητας ή μείωση της συνολικής ζήτησης. Η άποψή μας ήταν ότι θα έπρεπε να επιλέξουμε ένα συνδυασμό μέτρων, δηλαδή, για παράδειγμα, να μη στηρίξουμε τη σταθεροποίηση μόνο στον περιορισμό των ελλειμμάτων του δημοσίου, μόνο και αποκλειστικά, διότι ο συνδυασμός των περισσότερων μέτρων θα επέφερε ένα πιο ισορροπημένο αποτέλεσμα. Με τον τρόπο, αυτό, το κόστος της οικονομικής σταθεροποίησης θα μπορούσε να μοιραστεί ανάμεσα στη μείωση της παραγωγής και στις επιπτώσεις της απασχόλησης αφ' ενός και στη μείωση των πραγματικών εισοδημάτων από τη χειροτέρευση των όρων εμπορίου αφ' ετέρου.

Είπαμε λοιπόν, αποφασίσαμε, ότι θα υπάρξει και προώθηση της ανταγωνιστικότητας μέσα από τη συναλλαγματική πολιτική και εκεί τέθηκε το ερώτημα της υποτίμησης. Η υποτίμηση επιταχύνει τον πληθωρισμό, ή στην καλύτερη περίπτωση δεν τον επιβραδύνει, ενώ μία πολιτική, η οποία έχει σαν κύριο στόχο την συγκράτηση τιμών και εισοδημάτων, συγκλίνει σε ένα χαμηλότερο ρυθμό πληθωρισμού.

Όμως εμείς πιστεύουμε ότι η δυνατότητα για μία σημαντική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, αν στηριζόταν αποκλειστικά στην πολιτική τιμών και εισοδημάτων και κυρίως στην πολιτική εισοδημάτων, θα είχε πολύ πιο δυσάρεστες επιπτώσεις απ' ό,τι η σημερινή ρύθμιση στα εισοδήματα.

Και για αυτό, για λόγους κοινωνικής πολιτικής, αποφύγαμε μια τέτοια λύση. Επιλέξαμε μια διμετώπη αντιμετώ-

πιστη του προβλήματος της ανταγωνιστικότητας, δηλαδή τον συνδυασμό μιας εφάπαξ υποτίμησης και μιας τροποποίησης της ΑΤΑ.

Θέλω, κλείνοντας αυτό το σημείο, να τονίσω ότι μακροπρόθεσμα το πιο σημαντικό για μας, για την εξυγίανση της οικονομίας, είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Η μείωση της ζήτησης απλώς μας βοηθάει να καρδίσουμε χρόνο. Το κέρδος αυτό όμως, αν δεν το αξιοποιήσουμε για να πραγματοποιήσουμε διαρθρωτικές αλλαγές, δεν πρόκειται να διατηρηθεί για πολύ.

Οι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης μίλησαν και για εξωτερικό δανεισμό, και θα ήθελα να αναφέρω δυο στοιχεία: Είπαν ότι περιδιγνώθηκε το δημόσιο χρέος και τα προβλήματα του 1984 και 1985 οφείλονται στα δάνεια, τα οποία πήραμε.

Από τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος προκύπτει ότι τα χρεολύσια των ετών 1985 και 1986 οφείλονται σε ποσοστό 88% και 86% αντίστοιχα, στα δάνεια που είχαν συναφθεί μέχρι τέλους του 1981, δηλαδή από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Τα προβλήματα της εξυπηρέτησης του δανεισμού είναι προβλήματα που προέκυψαν από την πολιτική της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Να δούμε και ορισμένα στοιχεία, σχετικά με άλλες χώρες. Αν δούμε το συνολικό εξωτερικό χρέος σε ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, θα διαπιστώσουμε ότι άλλες χώρες της ΕΟΚ, όπως η Δανία και η Ιρλανδία, έχουν χειρότερη σχέση. Αν δούμε —επίσης— τι ποσοστό αποτελούν οι τόκοι και τα χρεολύσια, σε σχέση με τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, θα διαπιστώσουμε επίσης ότι άλλες χώρες, όπως η Δανία, η Ιρλανδία και η Ισπανία, επίσης μέλη της ΕΟΚ, έχουν πολύ χειρότερη σχέση.

Βρισκόμαστε λοιπόν σε επίπεδα, τα οποία πρέπει να προσέξουμε, που όμως είναι τέτοια επίπεδα, που δεν δημιουργούν καταστάσεις, που περιγράφονται με τις λέξεις: καταστροφή και χρεωκοπία. Πόρω απέχουν από τέτοιες περιγραφές και εξελίξεις, που πραγματοποιούνται σήμερα στη Χώρα.

Και θα παρατηρούσα ότι η συστηματική αμφισβήτηση της δανειοληπτικής ικανότητας της Χώρας, την οποία καλλιεργεί η Νέα Δημοκρατία, βεβαίως δεν έχει παρά ένα αποτέλεσμα, να υποσκάψει ακριβώς τη δανειοληπτική της ικανότητα. Ελπίζω οι κύριοι συνάδελφοι, να μην το επιδιώκουν, αλλά θα έπρεπε να προσέξουν τον τρόπο που παρουσιάζουν τέτοια θέματα.

Ο κ. Παλιουκράσας είπε ότι θα πάρουμε 1,5 έως 2 δις λογιστικές μονάδες από την ΕΟΚ. Και ξέρει μάλιστα πόσο θα μας δώσουν. Εγώ, που είμαι στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, δεν το ξέρω! Και δεν είχα συζητήσει επίσημα στην Κοινότητα για τέτοια θέματα. Οι υποθέσεις του κ. Παλιουκράσας βασίζονται σε διαισθήσεις και όχι σε γεγονότα. Και θα έλεγα ότι δεν θα πρέπει να συζητάμε με διαισθήσεις.

Και η πρόταση για διαπραγματεύση των χρεών είναι μια αιχμή, γιατί όταν η Αξιωματική Αντιπολίτευση ζητάει εδώ, στη Βουλή, επαναδιαπραγμάτευση χρεών, είναι ένα μήνυμα στους όποιους δανειστές: Προσοχή, κύριοι, κάτι εδώ δεν πάει καλά!

Δεν ξέρω αν οι κύριοι θέλουν να δώσουν το μήνυμα αυτό. Εγώ νομίζω ότι δεν θα ήταν σκόπιμο να δίνουν τέτοια μηνύματα από αυτό το βήμα, χωρίς να έχουν συγκεκριμένες αφορμές και μόνο με διαισθήσεις.

Ας έλθω και στο θέμα του διωγμού της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Ένας αντικειμενικός παρατηρητής, κύριοι συνάδελφοι, θα διαπίστωνε ότι σήμερα στον Τόπο μας, χιλιάδες επιχειρηματίες, μικροί και μεγάλοι, αναπτύσσονται και εργάζονται με τις ίδιες δυνατότητες και θα έλεγα δυστυχώς και με τους ίδιους περιορισμούς που υπήρχαν και πριν από το 1981. Το τραπέζι και το νομοθετικό σύστημα, η νομοθεσία για την επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν έχει υποστεί θεμελιακές αλλαγές. Αν οι επιχειρηματίες αυτοί βρίσκονται σήμερα υπό

διωγμόν, θα βρίσκονταν και πριν το 1981. Και αν δεν υπήρχε διωγμός πριν από το '81, δεν υπάρχει και σήμερα. Μας λένε, απόδειξη του διωγμού η πτώση των επενδύσεων.

Αλλά η πτώση των ιδιωτικών επενδύσεων άρχισε επί Κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ; Ο όρος επενδυτική απεργία και επενδυτική αποχή, κύριοι συνάδελφοι, εμφανίστηκε και πολιτογραφήθηκε στο ελληνικό λεξιλόγιο την περίοδο του 1975 και '76, επί ημερών της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Και όχι μονάχα εμφανίστηκε, αλλά ήταν έκφραση της πορείας των επενδύσεων.

Και αν δούμε τα στοιχεία, μπορούμε πολύ εύκολα να διαπιστώσουμε ότι σε σταθερές τιμές του 1970, η πτώση των ιδιωτικών επενδύσεων, επί ημερών της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ήταν πολύ πιο γρήγορη απ' ό,τι είναι η πτώση των ιδιωτικών επενδύσεων, επί ημερών της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Επί ημερών Κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ η πτώση δεν παρουσιάζει την ίδια ταχύτητα. Η κατάσταση βελτιώθηκε. Και θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι το θέμα του αντιναπτυξιακού κλίματος ήταν ένα θέμα το οποίο και αυτό έχει ξεκινήσει από παλιά. Η γνωστή κατηγορία περί σοσιαλμαζιάς δεν διατυπώθηκε βέβαια για την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Διατυπώθηκε από τα υπεύθυνα χείλη της βιαιηχανίας, κατά του τότε Υπουργού της Νέας Δημοκρατίας, κ. Παπαληγούρα.

Εάν, λοιπόν, θέλουμε να είμαστε σοβαροί και να μην δίνουμε παρερμηνείες και να μη κάνουμε ταχυδακτυλουργίες με στοιχεία, πρέπει να διαπιστώσουμε καλώςιστα ότι η πτώση των ιδιωτικών επενδύσεων είναι ένα φαινόμενο το οποίο έχει αίτια πολλά, και εσωτερικά και εξωτερικά. Αντικατοπτρίζει τις πετρελαινικές κρίσεις, αντικατοπτρίζει τις αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας, την ένταξη στην κοινότητα, τη διεθνή οικονομική κατάσταση.

Όσον αφορά το αντιεπιχειρηματικό κλίμα, κύριοι συνάδελφοι, που δεν υπάρχει, θα ήθελα να πω ότι βεβαίως μπορεί μερικοί να ενοχλούνται ότι υπάρχει κριτική στην επιχειρηματική δραστηριότητα. Αλλά πιστεύω ότι δεν μπορούν να υπάρχουν στεγανά στην οικονομική ζωή. Πρέπει να συνηθίσουν. Και αυτό είναι η αλλαγή που επέφερε η Κυβέρνησή μας. Η αλλαγή συνίσταται στην ελευθερία κριτική, ότι δεν υπάρχουν θέσεις υπεράνω συζήτησης, ότι η ανταλλαγή απόψεων για το ρόλο του ιδιωτικού τομέα, πρέπει να είναι ελεύθερη, ότι ελευθερία σημαίνει ότι ο κάθε ιδιώτης, είτε δημόσια επιχείρηση, είτε ιδιώτης επιχειρηματίας, είτε συλλογικός φορέας, πρέπει να ανέμεται τη δημόσια συζήτηση για τις οικονομικές του επιδόσεις, για το τι προσφέρει στην οικονομία, για το πώς συμβάλλει στην ανάπτυξή της. Ο περιορισμός της συζήτησης, με το δήθεν αντιεπιχειρηματικό κλίμα, οδηγεί σε ασυδοσία και εκμετάλλευση.

Βεβαίως υπάρχουν και μερικοί οι οποίοι ενοχλούνται. Και ενοχλούνται, πιστεύω, εκείνοι οι οποίοι είχαν εξασφαλίσει ιδιαίτερα προνόμια, είχαν εξασφαλίσει, με διάσημους ολιγοπωλιακές καταστάσεις και αδικαιολόγητους περιορισμούς στον ανταγωνισμό, ιδιαίτερες σχέσεις με τη διοίκηση, κάποια προνομιακή μεταχείριση.

Ξέρουμε όλοι μας, κύριοι συνάδελφοι, ότι πλάι και γύρω από τη βιομηχανία, από το ανταγωνιστικό εμπόριο, το τραπεζικό σύστημα, είχε δημιουργηθεί μια παραοικονομία με παρασιτικά φαινόμενα. Υπάρχουν παρασιτικά φαινόμενα που αυξάνουν το κόστος παραγωγής και δημιουργούν μια οικονομία χρεών και ελλειμμάτων. Όλοι αυτοί κινδυνεύουν με μία ορθολογική πολιτική, όπως την επαγγελλόμαστε και την επιδιώκουμε. Η Νέα Δημοκρατία, που εκφράζει και ενισχύει τη διαμαρτυρία τους, προσπαθεί, πιστεύω, όχι να δώσει τη σωστή θέση και κατεύθυνση στην ιδιωτική πρωτοβουλία, αλλά προσπαθεί να διασώσει όλους εκείνους που συνετέλεσαν και συντελούν ώστε η εικόνα του επιχειρηματία να μην είναι θετική σε πλατιά στρώματα του Ελληνικού Λαού, προσπαθεί να διασώσει το παρασιτικό σύστημα που δημιουργήθηκε επί των ημερών της και για τόσα χρόνια την ενίσχυσε.

Μας είπαν ότι τα μέτρα θα είναι αναποτελεσματικά και επικυρώθηκε ο κ. Παλαιολογασάς το γεγονός ότι υπάρχουν οι προκαταβολές διπλά στην υποτίμηση. Μα, εμείς είπαμε ότι θέλουμε να αυξήσουμε την ανταγωνιστικότητα, να περι-ρίψουμε τη ρευστότητα και θέλουμε να πάρουμε μια σειρά από μέτρα ώστε συνδυασμένα να επιτύχουν αυτό το αποτέλεσμα. Από πού και ως πού υπάρχει μόνο ένα μέτρο, ή προκαταβολές ή υποτίμηση — η Ιταλία για παράδειγμα, το 1981 πήρε σαν μέτρο μόνο τις προκαταβολές και δεν πήρε την υποτίμηση — για να πετύχουμε το αποτέλεσμα; Το θέμα είναι τα μέτρα αυτά συνδυασμένα προωθούν το στόχο;

Πιστεύω τι τον προωθούν πάρα πολύ αποτελεσματικά. Τώρα, γιατί η Νέα Δημοκρατία δεν θέλει να πάρει συγκεκρι-μένη θέση ως προς τα μέτρα, πιστεύω είναι φανερό. Είναι φανερό γιατί η ίδια είχε επαγγελλθεί στο προεκλογικό της πρόγραμμα, ένα πρόγραμμα φιλελευθεροποίησης όπως το έλε-γε — ήταν η συνταγή για την αντιμετώπιση όλων των προ-βλημάτων της οικονομίας — και το πρόγραμμα αυτό της φι-λελευθεροποίησης περιελάμβανε, όπως αναφερόταν, την πλῆ-ρη απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος και των επιτο-κίων, την πλήρη κατάργηση των συναλλαγματικών περιο-ρισμών, την πλήρη κατάργηση των ελέγχων των τιμών και τη λύση του προβλήματος του πληθωρισμού μόνο με νομισμα-τικά μέτρα. Τα όποια μέτρα προτείνει η Νέα Δημοκρατία, επειδή τα όσα γράφει στο πρόγραμμα είναι ανέφικτα, άσχετα με την ελληνική πραγματικότητα, άσχετα με το σύστημα που επικρατεί, και δεν μπορεί να οδηγήσουν πουθενά, θα την έφερ-ναν βέβαια σε αντιπαράθεση με αυτά που είπε η ίδια λίγους μήνες πριν. Προτιμά λοιπόν τη σιωπή, την άρνηση παρά τη θέση.

Και δυο λέξεις με κάποιους αριθμούς, σχετικά με τους ρυθμούς αύξησης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Νο-μίζω ότι ο κ. Έρβετ ανέφερε ότι ήταν στην Ελλάδα πάντα πιο ψηλοί και πιο μεγάλοι από τις χώρες της ΕΟΚ επί Νέας Δημοκρατίας, ενώ τώρα είναι μικρότεροι. Υπάρχουν, κύριοι συνάδελφοι, αυτό το παχυντό με τους αριθμούς, γιατί δεν θέ-λουσε ειλικρινά να δούμε και να εξετάσουμε ποια ήταν η ελ-ληνική οικονομία τη 10ετία του '60, τη 10ετία του '70 και ποια τη 10ετία του '80. Μια οικονομία υπό ανάπτυξη, μια οι-κονομία σε ένα διεθνές περιβάλλον που βρίσκεται σε μια εά-ση ανάπτυξης αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς. Όταν η οικονομία αυτή έχει φθάσει σε ένα ορισμένο επίπεδο, οι ρυ-θμοί αυτοί πέφτουν και πέφτουν και όταν υπάρχει οικονομι-κή κρίση. Ποιο είναι το πρόβλημα; Δεν είναι το πρόβλημα οι ρυθμοί, δεν είναι το πρόβλημα οι αριθμοί. Το πρόβλημα είναι αν η οικονομική ανάπτυξη που έγινε τα 20 τελευταία χρόνια ήταν στρεβλή ή όχι, αν ήταν απρογραμματιστή ή όχι, αν ήταν βραχυκύκλιση ή όχι.

Αν δημιουργήθηκε την 20ετία που πέρασε ένας διώσιμος ανταγωνιστικός βιομηχανικός τομέας, αν διευρύνθηκε η πα-ραγωγική βάση και το παραγωγικό δυναμικό. Η απάντησή εί-ναι, ότι και εκεί είναι η μεγάλη ευθύνη της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Δεν είναι στους αριθμούς που επικαλείται, είναι στην προοπτική που έδωσε στην ελληνική οικονομία και η προοπτική που έδωσε ήταν αρνητική.

Όσον αφορά την παρατήρηση ότι δεν γίνεται διάλογος, διότι δεν ήλθε ο κ. Πρωθυπουργός εδώ, η παρατήρηση αυτή μου δημιουργεί απορίες. Η συζήτηση αυτή δεν είναι διάλογος; Η συζήτηση στη Βουλή δεν είναι πάνω στο οικονομικό πρό-γραμμα; Οι κύριοι συνάδελφοι που μίλησαν δεν προσέφεραν απολύτως τίποτε; Η επερώτησή τους ήταν άνευ αντικειμένου; Μόνο η συζήτηση Αρχηγών μπορεί να δια φωτίσει το Σώμα και τον Ελληνικό Λαό; Δεν το πιστεύω, πιστεύω ότι η επί-κληση αυτή ή το επιχείρημα ότι, επειδή δεν έγινε συζήτηση Αρχηγών, δεν έγινε συζήτηση καν, είναι βαθύτατα αντιδη-μοκρατικό.

Για να κλείσω, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να τονίσω ότι το πρόγραμμά μας και η πολιτική μας στηρίζεται σε μια διαφορετική κλίμακα αξιών από αυτή που καλλιεργήσε για χρόνια η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Εμείς είμαστε αντίθε-τοι με τον χωρίς περιορισμό καταναλωτισμό, τον ξέφρενο α-

τομικισμό, την εμετάλλαυση της πολιτικής εξουσίας από τους ιδιώτες επιχειρηματίες. Εμείς είμαστε για μια ανά-πτυξη, η οποία στηρίζεται στην ανάπτυξη όλου του Έθνους, στους ιδιώτες επιχειρηματίες χωρίς διάκριση, όμως, στην α-ποτελεσματικότητα της κρατικής λειτουργίας. Θέλουμε την κοινωνική δικαιοσύνη με ταυτόχρονη παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Την οικονομική πολιτική που εφαρμόζουμε την επιλέξαμε, γιατί θεωρούμε ότι η στα-θεροποίηση της οικονομίας είναι ένας αποτελεσματικός πα-ράγοντας για την ανάπτυξη του Έθνους. Γιατί έτσι θα ενι-σχύσουμε την εξυγίανση της οικονομίας, τη μεταβολή της κοινωνίας. Γιατί έτσι θα επεκτείνουμε και θα προωθήσουμε την κοινωνική δικαιοσύνη και τη δημοκρατία στον Έθνο μας. Και είμαι βέβαιος ότι το πρόγραμμά μας θα πετύχει, γιατί θα έχει την υποστήριξη της μεγάλης πλειοψηφίας του Ελ-ληνικού Λαού. Σας ευχαριστώ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Υπουρ-γός των Οικονομικών έχει το λόγο.

ΑΠΕΛΘΟΣ ΑΠΕΛΘΟΥΣΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, αν ήταν ευ-νατό, το λόγο επί του Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Κύριε Αγ-γελοσύνη, ο λόγος επί του Κανονισμού ζητείται με αίτηση και δύο υπογραφές.

Έτσι δεν μπορώ να σας τον δώσω, άλλωστε, έλαβε το λόγο ο κ. Υπουργός των Οικονομικών.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Υπ. Οικονομικών). Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, την προηγούμενη εβδομάδα είχαμε πάλι συζήτηση στη Βουλή για την κύρωση ενός δανείου και τότε πάλι οι ίδιοι Βουλευτές έκαναν συζήτηση εφ' όλης της ύλης και προσπάθησαν να δημιουργήσουν εντυπώσεις, όπως και σήμερα. Εντυπώσεις που δεν ανταποκρίνονται στα πρα-γματικά δεδομένα, όπως αυτά αναπτύχθηκαν και από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, αλλά και από τον υπεραστι-μένο στη συνεδρίαση εκείνη.

Σήμερα δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση από τους ομιλητές και κυρίως από τον κ. Έρβετ, για να εμφανίσουν την Κυβέρνηση και το ΠΑΣΟΚ, ότι τάχα είναι ανήλικη γιατί δεν επαλη-θεύθηκαν ακριβώς οι προβλέψεις που είχε κάνει για το 1985, ή ότι υπερπεριφέρθηκε κατά τρόπο που δεν επιτρέπεται. Κατά τις εκφράσεις των ιδίων στην προεκλογική περίοδο και με-τά τις εκλογές, αναγκάστηκε να ακολουθήσει άλλη πολιτι-κή ή άλλη πορεία.

Ανεπύχε ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, ότι στην παρόμοια προεκλογική περίοδο του 1981, όταν Κυβέρνηση ήταν η Νέα Δημοκρατία, υπήρξε τεράστια διαφορά μεταξύ των προβλέψεων που είχαν γίνει στον προϋπολογισμό του 1981 και των στοιχείων που διαμορφώθηκαν, των οικονομικών δη-λαδὴ μεγεθών, στο τέλος του 1981.

Για πληρέστερη εικόνα θα ήθελα να πω το εξής, ενισχύο-ντας ακόμη περισσότερο και με μεγαλύτερη έμφαση αυτό που ανέπτυξε πιο αναλυτικά ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας.

Η Νέα Δημοκρατία στον προϋπολογισμό του 1981 είχε εμ-φανίσει δαπάνες και έσοδα ισοσκελισμένα — αυτά όσον αφορά τον τακτικό προϋπολογισμό — δηλαδή μηδέν έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού. Στο τέλος όμως του 1981 από μηδέν το έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού διαμορφώθη-κε στα 171 δις δραχμές. Πότε; Όταν το σύνολο των επί-δων το 1981, την ίδια χρονιά, ήταν 422 δις δραχμές. Δη-λαδὴ το έλλειμμα, βγήκε από μηδέν, ήταν το 40,5% του συ-νόλου των εσόδων του Κράτους.

Τι έκανε το ΠΑΣΟΚ; Τα 3 χρόνια εκτός από το 1985 — για το 1985 το ανέφερε ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονο-μίας — ενώ το έλλειμμα της Νέας Δημοκρατίας το 1981, δηλαδή του Γενικού Προϋπολογισμού σαν ποσοστό στο ΑΕΠ, ήταν από 4,1% σε 12,8%, το ΠΑΣΟΚ το 1982 το έλλειμ-μα αυτό το κατέβαλε στα 9,4% σαν ποσοστό στο ΑΕΠ το 1983 στο 9,9%, το 1984 στο 10,3% και το 1985 στο ποσο-στό που ανέφερε ο κ. Σημίτης.

ίας —απαδείχτηκε αυτό και ολοκληρώθηκε απόψε σ' αυτή την Αίθουσα—. Εν τούτοις ακολούθησε τη γνώριμη πολιτική της μετακρίσεως του μετακρίματος των πραγματικών προθέσεων, απλώς και μόνο για να πετύχει την εκλογική νίκη. Και αν αυτή τη στιγμή ο Ελληνικός Λαός δυσανασχετεί δεν είναι μόνο ότι καλείται να υποβληθεί σε μια οικονομική θυσία, αλλά αισθάνεται ότι είναι γελασμένος και εξαπατημένος. Και μέσα σ' αυτό το κλίμα της μετακρίσεως και της εξαπάτησης είναι πάρα πολύ δύσκολο να μπορέσει κανείς να ζητήσει κοινωνική συναίνεση για τα οποιαδήποτε μέτρα σκληρά ή όχι σκληρά. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Ο κ. Γαλανιανός έχει το λόγο.

Απών, διαγράφεται.

Εξαντλήθηκε ο κατάλογος των επερωτώντων.

Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Θα προσπαθήσω να είμαι ιδιαίτερα σύντομος.

Οι κύριοι συνάδελφοι, της Νέας Δημοκρατίας ακολούθησαν την προφορική τακτική τους να βάζουν στο δικό μας στόμα —του κ. Τσάβλα και το δικό μου— επιχειρήματα που θα τους άρεσαν για να τα αντικρούσουν. Ισχυρίστηκαν ότι εμείς είπαμε ότι όλα πάνε καλά και δεν υπάρχει πρόβλημα. Ίσα - ίσα αναφέραμε ότι υπάρχουν προβλήματα, ότι υπάρχουν ανισοροπίες —αυτή η λέξη χρησιμοποιήθηκε από εμένα— και ότι οι ανισοροπίες αυτές προέκυψαν επειδή ακολουθήσαμε ένα πρόγραμμα κοινωνικής πολιτικής την πρώτη περίοδο. Ακολούθησαμε μερικούς γρήγορους ρυθμούς και θα πρέπει να προσέξουμε τώρα την εξέλιξη για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε το πρόγραμμα αυτό.

Η δικιά μας θεώρηση —θεώρηση που προσπαθήσα να παρουσιάσω εδώ— είναι μια μακροχρόνια θεώρηση να δείξουμε τι έγινε στο διάστημα των 4 ετών, να δείξουμε, επίσης, πού βρίσκονται οι ρίζες της σημερινής οικονομικής δυσκολίας που γνωρίζει η Χώρα ότι βρίσκονται δεκάδες χρόνια πίσω, ενώ η Νέα Δημοκρατία σε αντιπαράθεση με αυτήν την προοπτική θα έλεγα εξέτασε μια εξέλιξη, προτιμά την κοντόφθαλμη εξέταση μιας στιγμής, μιλάει για τα μέτρα, χωρίς να εξετάζει πώς, γιατί και ποια είναι η προοπτική και το παρελθόν. Κοντόφθαλμοι επίσης και ανιστόριτοι είναι οι ισχυρισμοί που προβλήθηκαν, ότι δεν υπάρχουν πολιτικές διακρίσεις, ότι δεν υπάρχει Δεξιά ή Αριστερά, ότι δεν υπάρχουν τάξεις, ομάδες συμφερόντων. Και ο κ. Έβερτ είπε ότι υπάρχουν μονάχα ειλικρινείς και μη ειλικρινείς και έθεσε την σφραγίδα του ειλικρινούς στο ίδιο τον εαυτό του για να μας διαβεβαιώσει στη συνέχεια —σε κρίση ειλικρινείας προφανώς— ότι πάγωσαν όλες οι τιμές, ότι δεν υπήρξαν αυξήσεις τιμών των εισαγομένων κ.ο.κ., ενώ βεβαίως υπήρξαν διαφοροποιήσεις τιμών στην αγορά. Και εκείνο που επεδίωξε και πολύ σωστά η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εμπορίου είναι να μην αυξηθούν οι τιμές των ειδών τα οποία είχαν ήδη εισαχθεί.

Διότι οι εισαγωγείς που είχαν ήδη εισαγάγει αγαθά και επρόκειτο να τα διαθέσουν δεν έπρεπε να κερδίσουν επιπρόσθετα από την υποτίμηση.

Μέσα σ' αυτή την κρίση ειλικρινείας είπε και ο κ. Έβερτ ότι δεν είχαμε καν προβλέψει αναπτυξιακά μέτρα και εξαναγκαστήκαμε υπό τον κ. Μητσότακη να μιλήσουμε περί αναπτυξιακών μέτρων. Θα τον παραπέμψω μονάχα στην ομιλία του Πρωθυπουργού από την τηλεόραση, όταν αναγγέλθηκαν τα μέτρα και στην ομιλία τη δικιά μου. Φαίνεται ότι δεν τα έχει προσέξει.

Είπα, επίσης, ότι δεν εξήγησα, γιατί πήραμε τα μέτρα. Φαίνεται ότι έλειπε από την Αίθουσα, όπως λείπει και αυτή τη στιγμή.

Είπα επίσης κάποιος συνάδελφος της Νέας Δημοκρατίας ότι οι στατιστικές δεν διαβάζονται. Υπάρχει μόνο ένας τρό-

πος να πληροφορήσουμε τον Ελληνικό Λαό: Να εγαίνει ο Πρωθυπουργός στο μπαλκόνι. Αυτή είναι κάπως ιδιότυπη αντίληψη για τη λειτουργία της Πολιτείας. Δεν υπάρχει, δηλαδή, πληροφόρηση, δεν υπάρχει διάλογος, δεν υπάρχει συζήτηση, παρά μόνο μια ενέργεια η οποία αντικαθιστά όλα αυτά, αντικαθιστά και αυτό το Σώμα: Είναι η ομιλία του εκάστοτε Πρωθυπουργού από το μπαλκόνι.

Νομίζω ότι όλα αυτά δεν είναι ιδιαίτερα σοβαρά και θα ήθελα να σταθώ μοναχά σε ένα σημείο, σχετικά με αυτό που λέχθηκε για την ιδιωτική πρωτοβουλία.

Εμείς εξηγήσαμε ότι χρειάζεται κριτική της δραστηριότητας κάθε φορέα είτε δημόσιου, είτε ιδιωτικού. Αυτό δεν σημαίνει αντιεπιχειρηματικό κλίμα. Είμαστε μια οικονομία αγοράς. Στην οικονομία αγοράς φορείς είναι οι ιδιώτες επιχειρηματίες. Η Πολιτεία έχει υποχρέωση, σε μια τέτοια οικονομία, να στηρίζει και τους ιδιώτες επιχειρηματίες. Και αυτή η Κυβέρνηση το έχει πράξει. Υπάρχει νομοθεσία η οποία δίνει κίνητρα για επενδύσεις. Όπως π.χ. ο Νόμος 1262. Από το Νόμο 1262 έχουν επωφεληθεί εκατοντάδες επιχειρήσεις, κυρίως μικρομεσαίες.

Εμείς έχουμε μια διαφορετική αντίληψη με τη Νέα Δημοκρατία για το ποια είναι η ιδιωτική επιχείρηση, που πρέπει να ενισχύεται και το ποιος είναι ο ρόλος της ιδιωτικής επιχείρησης. Είναι ρόλος αναπτυξιακός βέβαια, είναι ρόλος για παραγωγή της οικονομίας.

Η ιδιωτική επιχείρηση πρέπει να επιδιώκει το ιδιωτικό κέρδος. Αυτό είναι λογικό μέσα στο σύστημα. Εμείς, όμως, πιστεύουμε ότι πρέπει να επιδιώκει, όχι μονάχα το ιδιωτικό κέρδος, αλλά και τη συλλογική ανάπτυξη. Και αυτό είναι το σημείο που θέλαμε επανειλημμένα να τονίσουμε, εξηγώντας τη θέση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας μέσα στη δικιά μας αντίληψη της οικονομίας, στο δικό μας προγραμματισμό για την ανάπτυξη της οικονομίας. Νομίζω πως η ιδιωτική πρωτοβουλία έχει περιθώρια στην οικονομία αυτή να αναπτυχθεί, έχει ενισχύσεις και μπορεί να πραγματοποιήσει στο πλαίσιο αυτό το οποίο υπάρχει, εκείνο το οποίο θέλει, αρκεί να αναπτύξει πρωτοβουλία και ευθύνη.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Ο κ. Υπουργός των Οικονομικών θέλει να προσθέσει τίποτε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Υπ. Οικονομικών). Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Κύριοι συνάδελφοι, πριν κηρύξω περαιωμένη τη συζήτηση επί των συζητούμενων επερωτήσεων, θα δώσω το λόγο στο Βουλευτή κ. Αρσένη, που τον έχει ζητήσει, σύμφωνα με το άρθρο 97 παρ. 7 του Κανονισμού, ως πρώην Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κατά το χρονικό διάστημα που αφορούν εν μέρει και οι επερωτήσεις.

Ορίστε, κύριε Αρσένη, έχετε το λόγο για να ομιλήσετε επί 10' λεπτά.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είχαμε πράγματι μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση σήμερα στη Βουλή πάνω σε ένα επίκαιρο και δύσκολο θέμα. Πολλά θα ήταν τα σημεία που και εγώ προσωπικά θα ήθελα να σχολιάσω, αλλά ο Κανονισμός της Βουλής με περιορίζει όσον αφορά τις δικές μου παρατηρήσεις και θα καλύψω μόνο ορισμένα σημεία που αφορούν την άσκηση της οικονομικής πολιτικής από την Κυβέρνηση, κατά την διάρκεια της οποίας είχα την τιμή να είμαι Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Η κατηγορία που εκτοξεύουν οι αγорητές της Νέας Δημοκρατίας είναι πραγματικά βαρύτατη. Λέγουν ότι η Κυβέρνηση εξαπάτησε τον Ελληνικό Λαό, και απέκρυψε στοιχεία σχετικά με την οικονομική κατάσταση της Χώρας και την εξέλιξη της οικονομίας. Θέλω να πω, ότι αυτό αποτελεί το

φους, όπου ο συνάδελφος του ΚΚΕ κ. Φαράκος είπε να αρνηθούμε να πληρώσουμε τους οφειλότες μας;

Πρέπει να ξέρετε ότι οι οφειλότες έχουν συμφέροντα και δεν κινούνται από συναισθήματα. Έχουν και άλλους τρόπους, κλείνουν την στρόφιγγα. Και άμα κλείσουν τη στρόφιγγα, εδώ θα φθάσουμε στη λήθην εποχής.

Όπως θα θυμάσταντε παλαιότερα, οι γεροντότεροι θα το θυμούνται, είχαμε εκείνα τα πράσινα φανάρια, που βάχαμε μέσα το φωμί και το χρέας, για να τα συντηρήσουμε, όταν δεν είχαμε ηλεκτρισμό. Ίσως συμβολικά, από τότε ήταν πράσινα τα φανάρια. Ξέραμε, πού θα οδηγηθούμε, ενδεχομένως. Φοβάμαι, ότι θα ξαναφθάσουμε πάλι σ' αυτά, γιατί δεν έχετε, τρόπο να αντιμετωπίσετε ένα δεδομένο πρόβλημα, όπως είναι το πρόβλημα του εξωτερικού συναλλάγματος.

Δεν υπάρχουν χώρες, που μας αγαπάνε επειδή είμαστε οι διάδοχοι της Αρχαίας Ελλάδος. Εάν κυκλοφορούσαμε με περικεφαλαίες και χλαμίδες και είχατε ένα είδος διεθνούς θεάτρου, θα μπορούσαν να μας συντηρήσουν απλώς και μόνο για αυτό το λόγο. Αλλά σήμερα χρειάζεται μια εντελώς διαφορετική πολιτική.

Μη γελιόμαστε. Θα πρέπει η Κυβέρνηση να πάρει ορισμένες σκληρές αποφάσεις. Και φοβάμαι, πως ούτε τώρα έχει καταλήξει, προς ποια κατεύθυνση θέλει να οδηγηθεί. Το λέει, αλλά αμφιβάλλω, αν μπορεί να το κάνει, ότι χρειάζεται να μειώσει δραστικά τις δαπάνες του Δημοσίου. Μας λέει, ότι θα το κάνει. Και μάλιστα προ ημερών διάβασα στις εφημερίδες, ότι αποφασίστηκε να παρακολουθείται η πορεία των δαπανών των δημοσίων οργανισμών, κάθε μήνα.

Μα, κύριοι συνάδελφοι, από τη μια πλευρά παρακολουθούμε τις δαπάνες των δημοσίων οργανισμών και από την άλλη πλειοδοτούμε, σε διορισμούς, για να λύσουμε οποιοδήποτε κοινωνικό πρόβλημα υπάρχει, μέσα από το διορισμό ανέργων στο Δημόσιο; Πώς είναι δυνατόν αυτά τα δύο πράγματα να προχωρούν μαζί και το ένα να συμπληρώνει το άλλο;

Από την άλλη μεριά είναι ανάγκη κάποια στιγμή να αποφασίσετε να δώσετε ένα τέλος, στο αδιέξοδο, που έχουμε, των προβληματικών επιχειρήσεων. Πρέπει κάτι να κάνετε. Δεν μπορείτε συνεχώς να «ευστοείτε τα γένια σας» και να μεγαλώνετε τα ελλείμματα και ουσιαστικά να φορτώνετε, στην πλάτη του κόσμου τις δυνατότητες να επιδιώσουν επιχειρήσεις, που από τα πράγματα, δεν είναι σε θέση να επιβιώσουν.

Στη συνέχεια νομίζω πρέπει να πάρετε μερικές αποφάσεις. Εδώ η κ. Υπουργός Βιομηχανίας μας είπε, προ καιρού, ότι η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να προχωρήσει ακόμη και σε ιδιωτικοποιήσεις. Να το δούμε. Έχουμε διακηρύξει, να ακούμε διακηρύξεις. Εφαρμόστε στην πράξη αυτά, τα οποία υποστηρίζετε. Τι μπορείτε να ιδιωτικοποιήσετε, με ποιο τρόπο και τι δαπάνες μπορείτε να γλιτώσετε, μ' αυτό τον τρόπο; Είναι ενδεχόμενο να ελαττώσετε έτσι το τεράστιο χρέος του δημόσιου τομέα και κατ' επέκταση να περιορίσετε δραστικά τον εξωτερικό σας δανεισμό;

Αυτά είναι ερωτήματα, στα οποία κάποια στιγμή πρέπει να δοθεί απάντηση. Δεν είναι δυνατόν να προχωράμε μπουρστά κοιτώντας μονίμως πίσω.

Κύριοι συνάδελφοι, πριν 10—15 χρόνια, δεν υπήρχε κυβέρνηση στην Ευρώπη, είτε ήταν συντηρητική, είτε σοσιαλδημοκρατική, είτε σοσιαλιστική, που να μην έγει σαν ακρογωνιαίο λόγο της οικονομικής της πολιτικής ένα σοσιαλδημοκρατικό προβληματισμό. Σήμερα τα πράγματα έχουν ριζικά αλλάξει, είτε το θέλετε, είτε δεν το θέλετε. Και κυβερνήσεις από συντηρητικές μέχρι σοσιαλιστικές, ακολουθούν τις αρχές ενός σύγχρονου φιλελευθεισμού. Δεν είναι δυνατόν, μόνο στην Ελλάδα να μην το βλέπουμε αυτό το πράγμα. Γιατί, εάν μόνο εδώ, δεν το βλέπουμε, φοβάμαι, ότι πάρα πολύ γρήγορα θα το πληρώσουμε, πάρα πολύ ακριβά όλοι μας.

Είναι καιρός, νομίζω, η Κυβέρνηση να συνειδητοποιήσει το πρόβλημα και να αρχίσει να παίρνει διαρραλές αποφάσεις και να πάψει να μας μιλάει σοσιαλιστικά, να πράττει συντηρητικά και να οραματίζεται φιλελεύθερα.

Πρέπει να ξέρούμε, πού οδηγείται αυτός ο Τόπος, για να μπορούμε και εμείς ανάλογα να οριοθετήσουμε τη δική μας επικοινωνική, πιστεύω, κριτική μας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Παπαληγούρας έχει το λόγο.

Απών, διαγράφεται.

Κύριοι συνάδελφοι, έχει εξαντληθεί ο κατάλογος των επερωτώντων συναδελφών. Το λόγο έχει ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κύριες και κύριοι, η Νέα Δημοκρατία δε συνεισέφερε στην αποψινή συζήτηση τίποτα νέο. Πιστεύω, ότι επανέλαβε τα παλιά γνωστά επιχειρήματα, γιατί πιστεύει ότι πρέπει να διατηρήσει το κλίμα της κινδυνολογίας, πρέπει να διατηρήσει την ανησυχία, γιατί την εξυπηρετεί στις κομματικές της επιδιώξεις.

Εγώ θα θεωρήσω, ότι η επερώτηση αφορά την εξέλιξη της οικονομικής πολιτικής σήμερα, αφορά τα θέματα του ισοζυγίου πληρωμών και θα προσπαθήσω να απαντήσω σε μερικά από τα ερωτήματα που τίθενται.

Πριν, όμως, από την απάντηση, που θέλω να δώσω, θέλω να διευκρινίσω ορισμένα στοιχεία:

Διότι κατά προσφιλή ταυτική της η Νέα Δημοκρατία προσπαθεί με ανακριδή στοιχεία ή στοιχεία επιλεκτικά να δημιουργήσει παραπλανητικές εντυπώσεις. Δεν συμβάλλει, βέβαια, έτσι, σε μια συζήτηση, αλλά δεν πιστεύω και να επιδιώκει τη συζήτηση.

Ας πάρουμε την επερώτηση. Η επερώτηση λέει, ότι οι τιμές του πετρελαίου μειώθηκαν κατά 35% την πρώτη τέταρτη της διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ.

Θα καταθέσω ένα πίνακα. Από τον πίνακα αυτόν φαίνεται ότι οι τιμές του πετρελαίου παρουσιάζουν στη περίοδο '80—'85 μια μικρή μείωση 2%. Η μείωση οδοντιστικά ήταν μέχρι το τέλος του '85 μόνο 13% και όχι 35%, όπως αναφέρουν οι επερωτώντες βουλευτές.

(Στα σημείο αυτό ο Υπουργός κ. Κ. Σημίτης καταθέτει τον κατωτέρω πίνακα του οποίου το περιεχόμενο έχει ως εξής):

«ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΤΙΜΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΟΡΑ

	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Saudi Arabia	28,67	32,50	33,47	29,31	28,47	28,00*
U.S.\$/barrel						
Μέσοι ρυθμοί αύξησης	68.9	13.3	3.0	-12.4	-2.8	-1.7

*Προσωρινά

ΠΗΓΗ: Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο. Τράπεζα της Ελλάδος».

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Επιπρόσθετα θέλω να σημειώσω, ότι η μείωση αυτής της τιμής πετρελαίου σε δολάρια είναι σε μια περίοδο όπου το αμερικανικό νόμισμα ανατιμήθηκε σημαντικά έναντι του ελληνικού νομίσματος, και κατά συνέπεια το δραχμικό κόστος αυξήθηκε. Αυξήθηκε η δαπάνη μας για την αγορά πετρελαίου και έτσι παρεμποδίστηκε σημαντικά η προσπάθεια για την καταπολέμηση του πληθωρισμού.

Είναι γνωστό και δεν το αγνοούν βέβαια οι κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, ότι η κατάρρευση των τιμών του πετρελαίου άρχισε από το τέλος του '85 και μετά.

Ακούσατε, κυρίες και κύριοι, και πάλι τη γνωστή επίκληση στις εισπράξεις από την ΕΟΚ. Ο κ. Σουφλιάς είπε ότι χάρις σ' αυτές τις ενισχύσεις από την ΕΟΚ κάπως τα φέρνουμε βόλτα. Όμως παρέλειψε, όπως συνήθως παραλείπουν οι αγορητές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να κοιτάξουν κάπως πιο πέρα όπως θα έπρεπε από τις χρηματικές δοσοληψίες και να δουν τις οικονομικές δοσοληψίες, να δουν τις οικονομικές σχέσεις. Διότι, δεν έχει μονάχα σημασία το τι παίρνουμε αλλά έχει και σημασία τι χάνουμε μέσα από την ένταξη. Και αυτό είναι κάτι που πρέπει πάντα να θυμάμαστε για να έχουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα, εφ' όσον οι κύριοι θέλουν να δώσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα.

Ας πάρουμε για παράδειγμα τις χρηματικές δοσοληψίες, οι οποίες προκύπτουν από το ΦΕΟΓΚΑ εγγυήσεις. Βλέπουμε σημαντικά ποσά τα οποία εισρέουν στη Χώρα.

Από την άλλη μεριά όμως, πρέπει να δούμε ότι είμαστε υποχρεωμένοι να αγοράσουμε π.χ. κρέας και γαλακτομικά προϊόντα από την Κοινότητα, ενώ πριν τα αγοράζαμε από τρίτες χώρες, Γιουγκοσλαβία, Βουλγαρία, Αργεντινή, Ουρουγουάη. Και το κρέας και τα γαλακτομικά προϊόντα είναι πολύ πιο ακριβά στην Κοινότητα, λόγω της κοινοτικής προτίμησης και γι' αυτό ξοδεύουμε πολύ περισσότερα. Και έτσι οι εισπράξεις που έχουμε μειώνονται διότι είμαστε υποχρεωμένοι να αγοράζουμε από άλλου.

Θα μπορούσε, επίσης, να αναφέρει κανείς, αλλά αυτό είναι ένα σημείο συζητήσιμο, ότι οι εισπράξεις μειώνονται και από τις επιπτώσεις του ανταγωνισμού. Και στην περίπτωση, για παράδειγμα, της κτηνοτροφίας από την επίδραση που έχει ο ανταγωνισμός στην κτηνοτροφία μας και τα προβλήματα τα οποία δημιουργούνται σ' αυτή.

Έγινε μια προσπάθεια στο Υπουργείο Γεωργίας, τα περασμένα χρόνια, να εκτιμηθούν οι οικονομικές σχέσεις. Και υπάρχουν μελέτες οι οποίες έγιναν τόσο από το Υπουργείο Γεωργίας, όσο και από την Ανωτάτη Εμπορική. Και οι μελέτες αυτές δείχνουν ότι κάθε χρόνο δώσαμε και σημαντικά ποσά στην Κοινότητα, μέσω ως τη χαρακτηρίσω, της εμπορικής εκροής.

Αν δούμε τα ποσά αυτά θα διαπιστώσουμε για παράδειγμα, αναφέρω δυο στοιχεία, ότι το 1982 η εισροή δεν ήταν 44 δις, αλλά ήταν μονάχα γύρω στα 27 δις, διότι τα υπόλοιπα 17 δις δαπανήθηκαν από την οικονομία μας για αγορά προϊόντων από την Κοινότητα.

Όπως το 1983 η καθαρή εισροή δεν ήταν 76 δις. περίπου, αλλά μόνο 56 δις., γιατί περίπου 20 δις. δαπανήθηκαν για αγορά προϊόντων από την Κοινότητα. Αν λοιπόν θέλουμε να δίνουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα, πρέπει να βλέπουμε και τις δύο όψεις του νομίσματος.

Ένα τρίτο σημείο που πάλι προσπάθησε η Νέα Δημοκρατία να δημιουργήσει εντυπώσεις ήταν το θέμα της κατάρρευσης, όπως την απεκάλεσε, του ισοζυγίου των αθλήτων πόρων, λόγω της κρίσης εμπιστοσύνης που δημιουργήθηκε από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Αιτία της πτώσης των αθλήτων πόρων, γιατί πράγματι υπάρχει πτώση, είναι η γενικότερη κρίση η οποία ήταν στη Δυτ. Ευρώπη και στην παγκόσμια οικονομία παρατεταμένη, και η ναυτιλιακή κρίση. Οι μετανάστες που είπε ο κ. Σουφλιάς ότι δε στέλνουν πια τα εμβόλια τους στην Ελλάδα, δεν υπάρχουν πια στον ίδιο βαθμό όπως άλλοτε. Είναι γνωστό, ότι πάρα πολλοί μετανάστες επέστρεψαν στην Ελλάδα. Το ανέφερε άλλωστε στην ομιλία του ο κ. Ανδριανόπουλος και είπε ότι πρέπει να δούμε αυτό το πρόβλημα, γιατί στο πρόβλημα των μεταναστών δεν πρόκειται να υπάρξει εξέλιξη.

Και το θέμα του τουρισμού είναι ένα θέμα ανάλογο. Η Χώρα μας έχει φθάσει σε ένα επίπεδο που υπάρχει περίπου κορεσμός από αριθμό τουριστών και πρέπει να προσφέρουμε υπηρεσίες τέτοιες ώστε να έρθουν τουρίστες που προσφέρουν περισσότερο εισόδημα, μεγαλύτερη δαπάνη.

Είναι θέμα λοιπόν το οποίο και εξαρτάται από τη γενική κρίση και από τις αδυναμίες της τουριστικής μας πολιτικής, για πάρα πολλά χρόνια μέχρι σήμερα.

ΒΑΓΓΕΛΙΟΣ ΣΠΙΛΙΟΠΟΥΛΟΣ. Και από την τρομοκρατία, την οποία δεν είστε σε θέση να ελέγξετε.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Βθηνικής Οικονομίας). Και από την τρομοκρατία, σωστά το επισημαίνετε, γιατί μια πράξη τρομοκρατίας έχει σοβαρές επιπτώσεις για τον τουρισμό, για παράδειγμα από τις ΗΠΑ. Αλλά δεν είναι θέμα εμπιστοσύνης ή μη, είναι θέμα γενικότερων εξελίξεων. Ο χώρος της Μέσης Ανατολής, είναι ένας χώρος που για πολλούς τουρίστες είναι ασφαλισμένος λόγω της γενικής πολιτικής αβεβαιότητας. Και αυτό δεν πλήττει μόνον εμάς, αλλά πλήττει και άλλες χώρες όπως η Ιταλία ή η Γαλλία. Είναι γνωστό ότι και οι χώρες αυτές προβλέπουν σημαντική πτώση των τουριστών από τις ΗΠΑ και γι' αυτό έχουν φροντίσει να κάνουν εκστρατείες διαφήμισης στις ΗΠΑ, όπως θα κάναμε κι εμείς για να διατηρήσουμε τη θέση μας στην αγορά της Αμερικής.

Για τη ναυτιλία ευδικότερα θα ήθελα να πω ότι βρίσκεται σε μια βαθιά κρίση αναδιάρθρωσης, που θα οδηγήσει σε ριζική αναδιάρθρωση του παγκόσμιου ναυτιλιακού συστήματος και γι' αυτό δεν είναι θέμα που εξαρτάται μόνο από τις εσωτερικές εξελίξεις.

Οι παρατηρήσεις αυτές, οι οποίες έγιναν σχετικά με το ισοζύγιο των αθλήτων πόρων υποδηλώνουν, ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση εμμένει σε μια άποψη που χαρακτηρίζει την πολιτική της και στα περασμένα χρόνια, άποψη που επικεντρώνει την προσοχή στις συναλλαγματικές εισπράξεις από τους αθλήτους πόρους, προσοχή που δεν είναι δικαιολογημένη γιατί θα πρέπει να φροντίσουμε για εισπράξεις από όλες τις δυνατές δραστηριότητες της ελληνικής οικονομίας.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω εδώ, ότι υπάρχει διαρθρωτικό πρόβλημα στο ισοζύγιο πληρωμών. Το διαρθρωτικό αυτό πρόβλημα χαρακτηρίζεται και από υπερσυγκέντρωση στη σύνθεση των συναλλαγματικών εισπράξεων, αλλά και από το χαμηλό ποσοστό των εξαγωγών. Για παράδειγμα, 5 προϊόντα έφεραν το 35% των εισπράξεών μας από εξαγωγές για μια 10ετία.

Αν, λοιπόν, ένα από τα προϊόντα αυτά, όπως είναι το τσιμέντο, γνωρίσει κρίση, υπάρχει πρόβλημα.

Και επειδή κάποιος από τους συναδέλφους αναφέρθηκε στο θέμα του τσιμέντου, αποσιώπησε, όπως δεν έπρεπε κατά τη γνώμη μου να αποσιωπήσει, ότι υπάρχει κατάρρευση της διεθνούς αγοράς του τσιμέντου. Οι τιμές έχουν πέσει διεθνώς. Και η πτώση των εξαγωγών του τσιμέντου δεν είναι θέμα που αφορά τη μία βιομηχανία την ΑΓΓΕΙ ΗΡΑΚΛΗΣ, αλλά είναι θέμα που αφορά ολόκληρο τον κλάδο. Και αφορά, όχι μόνο τον κλάδο στη δική μας Χώρα, αλλά και άλλου.

Υπάρχει, λοιπόν, διαρθρωτικό πρόβλημα του ισοζυγίου πληρωμών. Και το διαρθρωτικό αυτό πρόβλημα αντανακλά σε μεγάλο βαθμό τις διαρθρωτικές αδυναμίες στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας και κυρίως στον τομέα της μεταποίησης. Το πρόβλημα είναι απόρροια της μορφής ανάπτυξης, την οποία η Αξιωματική Αντιπολίτευση ακολουθεί σε τόσα χρόνια.

Η αντιμετώπιση του όλου αυτού προβλήματος, δεν είναι βέβαια δυνατή άμεσα, αλλά είναι δυνατή μόνο με σημαντικές αλλαγές στη διάρθρωση και στην αποτελεσματικότενη λειτουργία της οικονομίας. Είναι ένα πρόβλημα μακροχρόνιο, που μόνο μακροχρόνια μπορεί να αντιμετωπισθεί με μια άλλη λειτουργία, μια πιο αποτελεσματική, μια πιο ανταγωνιστική λειτουργία της οικονομίας μας.

Αλλά, το έλεω και σε ένα άλλο σημείο: Είπαν οι κύριοι επερωτώντες, ότι η εισροή βιτωτικών κεφαλαίων έχει πέσει, διότι ακριβώς δεν υπάρχει εμπιστοσύνη. Και αν δούμε πάλι τους αριθμούς, θα διαπιστώσουμε ότι η εισροή ιδιωτικών κεφαλαίων στην οικονομία μας, εξαρτάται από τη διεθνή οικονομική συγκυρία. Και τα περασμένα 12—15 χρόνια υπάρχουν θεαματικά άνω και θεαματικά κάτω. Ανεβαίνουν και κατεβαίνουν τα ποσά, χωρίς ευεξήγητους λόγους. Ο μόνος

λόγος είναι ότι εξαρτώνται από καταστάσεις και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Πάντως η ερμηνεία δεν είναι ότι υπάρχει φυγή. Η ερμηνεία πολύ περισσότερο είναι, ότι η οικονομία μας είναι ανοιχτή και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εξελίξεις και έξω και μέσα στη Χώρα.

Θα δώσω, κύριες και κύριοι, κι ορισμένα στοιχεία για τον εξωτερικό δανεισμό. Και εδώ η επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας, περιέχει στοιχεία προσεγγιστικά, ενώ θα μπορούσαν, κάλλιστα, οι κύριοι συνάδελφοι, να είχαν ανατρέξει στα στοιχεία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Στις 26.11.85 κάναμε μία ανακοίνωση Τύπου, η οποία περιείχε τα μέχρι τότε γνωστά στοιχεία του Υπουργείου και της Τράπεζας της Ελλάδας, μία ανακοίνωση, η οποία έδινε μία πλήρη εικόνα. Και μέχρι στιγμής δεν έχουν αλλάξει τα στοιχεία, διότι η συνολική εικόνα, για το 1985, θα είναι περίπου έτοιμη ή θα έχουμε επιστολή, γύρω στο Μάιο του 1986.

Όσον αφορά το δανεισμό, οι μεν αναλήψεις, εκταμιεύσεις από νέα ή παλιότερα δάνεια και πιστώσεις, αυξήθηκαν από 1614 εκατομμύρια δολάρια το 1981, σε 3000 εκατομμύρια δολάρια περίπου το 1985. Οι δε συνάψεις δανείων και πιστώσεων μειώθηκαν ελαφρά. Από 2000 εκατομμύρια δολάρια περίπου το 1981, σε 1998 εκατομμύρια δολάρια το 1984.

Τι ύψος του εξωτερικού χρέους εκτιμάται, ότι στο τέλος του 1985 θα φθάσει τα 14,8 δισ. δολάρια. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται το εξωτερικό δημόσιο χρέος, το εγγυημένο από το δημόσιο ιδιωτικό χρέος, οι εμπορικές πιστώσεις εξωτερικού, οι βραχυπρόθεσμες πιστωτικές διευκολύνσεις προς την Τράπεζα της Ελλάδας, το μη εγγυημένο από το δημόσιο χρέος των Τραπεζών και τέλος το μη εγγυημένο από το δημόσιο ιδιωτικό εξωτερικό χρέος.

Τα ανέφερω αυτά, κάπως λεπτομερικά και κουραστικά, κύριοι συνάδελφοι, διότι υπάρχουν κάποιες αμφισβητήσεις, πώς συντίθεται αυτό το ποσό. Και θέλω να εξηγήσω πώς ακριβώς προκύπτει αυτό το ποσό.

Το εγγυημένο από το δημόσιο εξωτερικό χρέος αντιπροσώπευε το 1984 ποσοστό 26,9% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, το δε συνολικό εξωτερικό χρέος 36,7%. Αυτό αν δούμε αντιστοίχους αριθμούς σε άλλες χώρες, θα διαπιστώσουμε ότι είναι κάτι το οποίο κινείται μέσα σε πλαίσια τα οποία συναντούμε και σε άλλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Μπορώ να αναφέρω ότι το 1983, η Δανία παρουσιάζει περίπου τους ίδιους αριθμούς. Η Ιρλανδία παρουσιάζει πολύ υψηλότερους αριθμούς, όπως επίσης ένα άλλο μέλος της Κοινότητας, η Πορτογαλία, παρουσιάζει και αυτή πολύ υψηλότερους αριθμούς.

Δεν είναι λοιπόν κάτι το απυνήδιστο, το όλως εξαιρετικό. Δε θέλω να σας κουράσω με τους αριθμούς που αναφέρονται στην εξωτερική του εξωτερικού χρέους, δηλαδή, τι πληρώνουμε για τόκους, τι πληρώνουμε για χρεολύσια. Και αυτά έχουν δημοσιευθεί, είναι γνωστά, και δε χρειάζονται οι εκτιμήσεις τις οποίες κάνει η Νέα Δημοκρατία στην επερώτησή της. Μπορεί να ανατρέξει στα δημοσιευμένα, από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, στοιχεία για να διαπιστώσει, ότι η κατάσταση είναι ελέγχσιμη, είναι κατάσταση η οποία χρειάζεται κάποια προσοχή, αλλά είναι κατάσταση, η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί. Και δεν παρουσιάζει ένα αξεπέραστο πρόβλημα.

Άλλωστε το ποσοστό του δανεισμού κάθε χρόνο σε σχέση με το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν είναι ένα ποσοστό το οποίο, θα έλεγα, κινείται περίπου στα ίδια επίπεδα εδώ και αρκετά χρόνια.

Έχω έναν πίνακα, τον οποίο καταθέτω στα Πρακτικά, από τον οποίο φαίνεται, ότι αν δούμε τον καθαρό δανεισμό ως ποσοστό του ΔΕΠ, θα διαπιστώσουμε ότι το 1965, το 1975 και το 1984, όπως είπα, κινείται περίπου στα ίδια επίπεδα ανά έτος.

(Ο πίνακας που κατάθεσε ο κ. Υπουργός έχει ως εξής):

	1965	1975	1984
Α.Ε.Π.	100,0	100,0	100,0
Εθνική Δαπάνη	109,1	107,4	108,2
Καθ. Δανεισμός	5,5	4,0	3,5
Μεταβιβάσεις Κεφαλαίου και τρέχουσες από αλλοδ.	3,6	3,4	4,7

ΠΗΓΗ: Εθν. Λογαριασμοί»

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Γ'π. Εθνικής Οικονομίας). Τέλος, για να κλείσω αυτό το κεφάλαιο των συγχύσεων, θα αναφερθώ στα όσα είπαν οι κύριοι συνάδελφοι σχετικά με τα δάνεια της Ε.Ο.Κ. Ο κ. Παλαιοκρασσάς είπε ότι έχουμε αναλάβει υποχρεώσεις έναντι της Ε.Ο.Κ. Εμείς έχουμε δηλώσει τους στόχους μας έναντι της Κοινότητας και αυτούς τους στόχους οποίους έχει δηλώσει η Ελληνική Κυβέρνηση θα επιδιώξει να τους πραγματοποιήσει.

Αυτούς τους στόχους, επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά, τους έχουμε καθορίσει εμείς ανεξάρτητα από τις υπηρεσίες της Κοινότητας. Τους έχουμε καθορίσει με κριτήριο τι είναι ρεαλιστικό, ευκατό, και δυνατό να επιδιωχθεί στα πλαίσια της πορείας της ελληνικής οικονομίας. Και θέλω να υπενθυμίσω, ως προς το ποσοστό του πληθωρισμού, ότι ο στόχος μας είναι όπως, έχουμε πει, το 16% αρχή τέλους έτους του 1986. Και ο κ. Παλαιοκρασσάς ως μην παίζει με το να δημιουργεί εντυπώσεις ανάμεσα σε μέσα επίπεδα και αρχή τέλους. Εμείς δεν έχουμε μιλήσει για 16% μέσα επίπεδα. Έχουμε πει 16% αρχή τέλους του 1986.

Ο κ. Παλαιοκρασσάς μας διαβεβαίωσε επίσης, ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε χρεοκοπία και είναι βέβαιο, ότι δε θα δοθεί η δεύτερη δόση του δανείου. Δεν ξέρω πού αντιλείπει την τόση βεβαιότητα και την τότε κατηγορηματικότητα. Εγώ θα έλεγα αυτό έχει δύο ερμηνείες: Ή η Νέα Δημοκρατία συνεχίζει την υπερβολική βεβαιότητα, την οποία είχε και πριν τον Ιούνιο, όπου μας έλεγε ότι θα κερδίσει τις εκλογές και μας διαβεβαίωνε ο κ. Μπιστοτάκης, ότι τη Δευτέρα θα είναι Πρωθυπουργός ή εξακολουθεί τη σκόπιμη κινδυνολογία, γιατί δεν την ενδιαφέρει η πορεία της οικονομίας, αλλά την ενδιαφέρει μόνον το καμματικό της συμφέρον.

(Στο σημείο αυτό, την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΑΛΑΜΑΛΙΚΗΣ).

Θα έλεγα ότι θα έπρεπε κάποιος να σκεφθεί πολύ για να διαβεβαιώνει από το Βήμα αυτό, ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε χρεοκοπία.

Όσον αφορά τώρα τις εκτιμήσεις δια της ερχόμενης εξελίξεις, θα δώσω και γι' αυτά μερικά στοιχεία. Το έλλειμμα των τρεχουσών συναλλαγών για το σύνολο του 1985 ξεπέρασε αυτό που αρχικά είχε προβλεφθεί και έφθασε τα 3.300.000.000 δολάρια, δηλαδή, σε σχέση με το αντίστοιχο έλλειμμα του 1984 αυξήθηκε κατά 56%. Εάν δούμε όμως τα στοιχεία, για τους δύο τελευταίους μήνες, τα στοιχεία του Νοεμβρίου και του Δεκεμβρίου, θα διαπιστώσουμε ότι η χειροτέρευση έναντι των αντιστοίχων μηνών του '84 ήταν 54%, δηλαδή, δεν έχει σημειωθεί επιτάχυνση της χειροτέρευσης κατά τους δύο τελευταίους μήνες.

Αν δούμε δε, ότι προκύπτει μία εσφαλμένη εκτίμηση των αριθμών και για το τέλος του '85, αλλά κυρίως για τις αρχές του 1986 —αν κάνουμε τους υπολογισμούς σε δολάρια, και γι' αυτό κάνουμε τους υπολογισμούς σε ευρωπαϊκές λογιστικές μονάδες— θα διαπιστώσουμε, ότι η χειροτέρευση κατά τους δύο τελευταίους μήνες, είχε ένα ρυθμό 33%. Δηλαδή, τα πράγματα δεν χειροτέρευαν κατά τους δύο τελευταίους μήνες, όπως θέλει να το παρουσιάζει η Αξιωματική Αντιπολίτευση.

Αμέσως θέλω να προσθέσω, ότι η εξέλιξη αυτή για όλο το 1985 δεν είναι εξέλιξη, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική ή εξέλιξη που θα μας κάνει να σφραχίσουμε.

Θέλω όμως να αναφερθώ σε ορισμένα στοιχεία, για να δικαιολογήσω τη θέση μου, ότι είναι πολύ πρόωρο να κάνουμε αυτή τη στιγμή εκτιμήσεις. Είναι πρόωρο γιατί η υποτίμηση της δραχμής και οι εξελίξεις που παρατηρήθηκαν από τον Οκτώβριο και μετά, δημιούργησαν κάποια ανησυχία στην αγορά. Και η ανησυχία αυτή στην αγορά οδήγησε σε καθυστέρηση των πωλήσεων και των εισπράξεων και σε επιταχύνσεις αγορών και πληρωμών. Οι επιχειρηματίες ήθελαν, για να είναι βέβαιοι, να επιταχύνουν τις πληρωμές τους, μήπως και υπάρξουν άλλες εξελίξεις, ή να επιβραδύνουν τις πωλήσεις για να αναπροσαρμόσουν τις τιμές τους. Αναταραχή λοιπόν και η ανασταραχή αυτή δημιουργεί κάποιες καθυστερήσεις στην ομαλοποίησή.

Επιπρόσθετα πρέπει να προσθέσω, ότι η αναταραχή αυτή ίσως επεκταθήκε και είμαι βέβαιος ότι επεκταθήκε, από τις φήμες που επεκράτησαν στην αγορά για μια νέα υποτίμηση, φήμες που όπως ξέρετε καλλιεργήθηκαν και από την Αξιωματική Αντιπολίτευση και προβλήθηκαν επανειλημμένα από το Βήμα αυτό.

Έτσι πιστεύω, ότι θα πρέπει να περάσουν 4 — 5 μήνες από τον Οκτώβριο, για να έχουμε κάποιες ενδείξεις, οι οποίες μας επιτρέπουν μια σταθερή εκτίμηση για την πορεία της εξέλιξης. Υπάρχουν, βέβαια, μέχρις στιγμής ορισμένα στοιχεία που δείχνουν ότι τα μέτρα, όπως χαραχθήκαν, έχουν κάποιο αποτέλεσμα. Παράδειγμα είναι οι προκαταβολές, τις οποίες έχουμε επιβάλλει στις εισαγωγές. Αν πάρουμε τις προκαταβολές, που πληρώθηκαν μέχρι τέλους Φεβρουαρίου και συγκρίνουμε τις εγκυρίσεις εισαγωγών που αντιστοιχούν σ' αυτές τις προκαταβολές, θα διαπιστώσουμε ότι μέχρι το Φεβρουάριο υπάρχει μία εξοικονόμηση σε αξία, η οποία είναι της τάξεως του 30% σε δολάρια σε σχέση με την αντίστοιχο περίοδο τον προηγούμενο χρόνο.

Δηλαδή, η αξία των αντιστοιχών εισαγωγών για το διάστημα Οκτώβριος '85 - Φεβρουάριος '86, δείχνει, ότι έχει μειωθεί η αξία των εισαγωγών κατά 30%. Αν δεν κάνουμε τους υπολογισμούς σε ευρωπαϊκές λογιστικές μονάδες, η μείωση της αξίας είναι ακόμη μεγαλύτερη.

Αυτά τα στοιχεία, όπως και τα διάφορα στοιχεία τα οποία έχουμε συλλέξει από τις πράξεις για τις εισαγωγές του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου, όπως και το τότε κλείστηκαν οι παραγγελίες, σε ποια περίοδο και τι ποσά αφορούν, αυτά τα στοιχεία μας δείχνουν, ότι τα μέτρα διατηρούν την αποτελεσματικότητά τους, έχουν αυτή τη δυναμική αποτελεσματικότητα που είχαμε κρίνει ότι θα έχουν, και γι' αυτό δεν χρειάζεται προς το παρόν καμία πρωτοβουλία για νέα μέτρα. Πορευόμαστε κανονικά.

Εδώ κάνω την παρένθεση σχετικά με την τιμή του δολαρίου.

Όπως ξέρετε, κυρίες και κύριοι, η τιμή του δολαρίου έχει πέσει σημαντικά. Έχει μειωθεί μέχρι το Φλεβάρη από τις αρχές του 1985 γύρω στο 35% και γι' αυτό οι στατιστικές οι οποίες εκφράζονται σε δολάρια χρειάζονται πάντα μία διόρθωση. Αν αγοράζουμε ένα ποσό αγαθών Α' τον Ιανουάριο του 1985, το Φεβρουάριο — το 1986 για το ίδιο ποσό αγαθών θα χρειάζαμε πολύ περισσότερα δολάρια. Θα χρειάζαμε περίπου 35% παραπάνω σε δολάρια, ενώ τα αγαθά παραμένουν τα αυτά. Και γι' αυτό η σύγκριση των αριθμών, εάν δε λάβουμε αυτό το στοιχείο υπόψη, είναι παραπλανητική και γι' αυτό οι συγκρίσεις θα είναι πιο σωστό να γίνονται σε νομίσματα, όπως η ευρωπαϊκή λογιστική μονάδα, που έχουν μείνει περίπου σταθερά.

Ας έλθω τώρα και στην πτώση της τιμής του πετρελαίου. Η πτώση της τιμής του πετρελαίου αναμφισβήτητα επηρεάζει άκρως ευνοϊκά τις εξελίξεις. Από τα στοιχεία τα οποία έχουμε, προκύπτει ότι κατά μέσο όρο οι εισαγωγές πετρελαίου κόστισαν το 1985, 29 δολάρια το βαρέλι τσιφ. Αν υπο-

θέσουμε ότι το μέσο κόστος το 1986 θα είναι 20 δολάρια το βαρέλι, κερδίζουμε περίπου 9 δολάρια το βαρέλι. Σε σταθερά δολάρια κερδίζουμε περισσότερα, αν υποθέσουμε ότι η μέση σταθμισμένη ισοτιμία του δολαρίου το 1986 θα είναι κατά 15% χαμηλότερη του 1985. Το κέρδος μας σε σταθερά δολάρια θα είναι περίπου 12 δολάρια το βαρέλι. Από το κέρδος αυτό των 9 δολαρίων που ανέφερα, έχουμε ήδη ενσωματώσει ένα κέρδος 3 δολαρίων περίπου στους υπολογισμούς μας για το σταθεροποιητικό πρόγραμμα. Δηλαδή, έχουμε υποθέσει στο σταθεροποιητικό πρόγραμμα, ότι το βαρέλι θα κόστιζε γύρω στα 26 δολάρια. Τα επιπλέον 6 δολάρια οδηγούν στην εκτίμηση ότι το ισοζύγιο καυσίμων θα βελτιωθεί κατά 500 εκατομμύρια δολάρια. Αυτό υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Μία από τις προϋποθέσεις αυτές — και δεν θα πρέπει να το ξεχνάμε — είναι ότι και οι εγχώριες τιμές του πετρελαίου θα πρέπει να παραμείνουν αμετάβλητες.

Ο κ. Δήμας ανέφερε ότι το κέρδος αυτό θα μπορούσε να είχε μεγιστοποιηθεί ακόμα αν θα γινόταν έγκαιρη διαπραγμάτευση. Αυτό δεν μου είναι κατανοητό. Όπως ξέρετε οι τιμές του πετρελαίου πέφτουν κάθε μέρα στην αγορά.

Αν αγοράζες το Γενάρη, θα αγοράζες γύρω στα 20 δολάρια, πάλι 22, αν αγοράσεις σήμερα θα αγοράσεις γύρω στα 17, 16 ίσως και 15 δολάρια. Τι θα πει έγκαιρη διαπραγμάτευση. Θα έπρεπε δηλαδή να έχουμε αγοράσει τον Γενάρη τις ποσότητες τις οποίες χρειαζόμαστε για να πληρώσουμε πολύ περισσότερα από ότι μπορούμε να πληρώσουμε τώρα; Το θέμα χρειάζεται προσοχή. Δεν πρέπει να αγοράσουμε πολύ νωρίς, αλλά βεβαίως δεν πρέπει να αγοράσουμε και πολύ αργά και αν αγοράσουμε πολύ νωρίς θα αγοράσουμε πολύ πιο ακριβά και αν αγοράσουμε αργά μπορεί πάλι να αγοράσουμε ακριβά. Άλλωστε, οι τιμές του πετρελαίου δεν διαμορφώνονται προοπτικά για όλο το χρόνο. Αυτή τη στιγμή κανείς δεν ξέρει τι θα κοστίζει το πετρέλαιο στα τέλη του Μάρτη ή στις αρχές του Απριλίου. Εκτιμήσεις υπάρχουν, προβλέψεις υπάρχουν λόγω της κρίσης της αγοράς. Και οι τιμές του πετρελαίου εξελίσσονται καθημερινά στην καθημερινή αγορά στο Ρότερνταμ, στην Ιταλία και. Το πόσο κοστίζει το βαρέλι ή το πόσο θα κοστίζει μετά από 15 — 20 μέρες, δεν είναι σε θέση κανείς να το ξέρει αυτή τη στιγμή μετά βεβαιότητας. Επαναλαμβάνω, υπάρχει μόνο μια εκτίμηση και βέβαια το ελληνικό δημόσιο δεν μπορεί να παίζει στο χρηματιστήριο. Αυτά σχετικά με το πετρέλαιο.

Σχετικά τώρα με τον πληθωρισμό. Όπως γνωρίζετε είχαμε προβλέψει έναν ρυθμό πληθωρισμού για το πρώτο 4μηνο 8,5% και με βάση αυτό το ρυθμό πληθωρισμού υπολογίστηκε η ΑΤΑ μετά την αφαίρεση του εισαγόμενου πληθωρισμού σε 4,5%. Το 8,5% ήταν συνεπές με το στόχο του πληθωρισμού 16% όπως ανέφερα στην αρχή, από Δεκέμβρη σε Δεκέμβρη. Το προβλεφθέν 8,5% για το πρώτο 4μηνο του 1986 πρέπει πρώτα να το συγκρίνουμε με τον αντίστοιχο πληθωρισμό 6,6% για το αντίστοιχο 4μηνο του 1985. Ήδη όμως, τους δύο πρώτους μήνες του 1986, ο σωρευτικός πληθωρισμός είναι μικρότερος ακόμα από τους αντίστοιχους μήνες του 1985. Στους δύο μήνες του 1986 ο ρυθμός πληθωρισμού ήταν χαμηλότερος από τους δύο αντίστοιχους μήνες του 1985. Για τον Ιανουάριο, ο τιμαριθμός αυξήθηκε κατά 2,3% το ίδιο όπως το 1985 και το Φεβρουάριο εκτιμάται με προσωρινά στοιχεία, ότι θα είναι αρνητικός ο αριθμός του πληθωρισμού μεταξύ 0,6% και 1% ενώ το 1985 ήταν αρνητικός μόνο κατά 0,2%. Αυτά είναι σαφώς μια ευνοϊκή εξέλιξη, αλλά θα πρέπει να τονίσω όπως και στα στοιχεία που ανέφερα πριν, ότι δύο μήνες δεν είναι αρκετοί για να συμπεράνει κανείς ποια θα είναι οριστικά η εξέλιξη μέχρι τέλους του 1986.

Αναφέρθηκαν οι κύριοι συνάδελφοι στο νομισματικό πρόγραμμα.

Είναι συνεπές με τους υπόλοιπους στόχους της οικονομίας και ιδιαίτερα με τους στόχους για το ισοζύγιο, το έλλειμμα του δημόσιου ταμεία και του πληθωρισμού.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ. Πώς είπατε για το Φεβρουάριο;

ΕΛΣΕΠΙΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Αρνητικός 0,6% έως 1%, ενώ πέρσι ήταν αρνητικό 0,2%. Είναι η προσωρινή εκτίμηση. Το έλλειμμα του δημόσιου τομέα και μετά τη μείωση που προχέυεται θα παραμείνει υψηλό το 1986 και γι' αυτό οι πιστώσεις για το δημόσιο, προβλέπεται να αυξηθούν περισσότερο από την αύξηση των πιστώσεων για τον ιδιωτικό τομέα. Δέχθηκε όμως, ότι ο ιδιωτικός τομέας συμπιέζεται έντονα και κάτι τέτοιο υποστήθηκε από τους κύριους συναδέλφους της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης, διότι προβλέπεται αύξηση των πιστώσεων κατά 15%, ενώ ο πληθωρισμός στα μέσα επίπεδα θα είναι στο 23%.

Όμως το 23%, όπως είπα, είναι μέσα επίπεδα και η σωστή σύγκριση είναι: ο πληθωρισμός κατά τη διάρκεια του έτους. Και κατά τη διάρκεια του έτους είναι, όπως θα είναι ελπίζουμε, 16%, δηλαδή όσο και η προγραμματισμένη αύξηση των πιστώσεων. Οι πιστώσεις, δηλαδή στον ιδιωτικό τομέα σε πραγματικά μεγέθη, θα μείνουν το 1986 περίπου αμετάβλητες σε σχέση με το 1985.

Από τις μέχρι τώρα εξελίξεις δεν φαίνεται να υπάρχουν —και για αυτό το οποίο προβλεφθηκε— εξελίξεις προς ύφεση.

Ο γενικός δείκτης όγκου λ. ανικτών πωλήσεων σημείωσε απότομη άνοδο τον Οκτώβρη, 11%. Και αυτό γιατί το κοινό επιχειρούσε να αγοράσει αγαθά πριν περάσουν οι αυξήσεις των τιμών και η υποτίμηση. Τους 2 επόμενους μήνες, Νοέμβριο και Δεκέμβριο, έγινε πλήρης αντιστροφή, ώστε στο τελευταίο τρίμηνο του 1985, στο σύνολο του γενικού δείκτη όγκου λ. ανικτών πωλήσεων, προέκυψε μια αύξηση μόνο κατά 0,6%.

Η κατανάλωση του τριμήνου, που είναι ένας σημαντικός δείκτης, αυξήθηκε το τρίμηνο Νοεμβρίου 1985—Ιανουαρίου 1986 κατά 18,3%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο, 12 μήνες νωρίτερα. Αυτό μπορεί να οφείλεται —και οφείλεται— στις καλλίτερες καιρικές συνθήκες. Οφείλεται όμως και στο γεγονός, ότι έχουν εκδοθεί περισσότερες κατασκευαστικές άδειες.

Η μεταποίηση έδειξε επιτάχυνση το Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 1985, έτσι ώστε να τελειώσει ο χρόνος με μια αύξηση 1% περίπου, σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, έναντι: μιας αύξησης 0,3% στο πρώτο δεκάμηνο. Το Νοέμβριο και Δεκέμβριο η εικόνα που έδωσαν οι αριθμοί των εγγεγραμμένων ανέργων, ήταν επίσης περίπου στα επίπεδα τα οποία ανεμούντο.

Σε σχέση με τους ίδιους μήνες του 1984, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 10% περίπου, σε σύγκριση με μια μείωση αύξηση κατά 26%, για τους πρώτους 10 μήνες του 1985. Αναφέρουμε όμως τον αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων. Και εκεί υπάρχουν κάποιο λόγοι που εξηγούν αυτές τις εξελίξεις.

Για την αντίστοιχη περίοδο, Νοεμβρίου—Ιανουαρίου, ο ΟΑΕΔ αύξησε τις τοποθετήσεις μισθωτών σε εργασία κατά 3%, ενώ οι απολύσεις που κατέγραψε, σημείωσαν μείωση κατά 0,3%. Οι δε κενές θέσεις εργασίας, που του ήταν γνωστές, ήταν περισσότερες κατά 41,2%.

Η απασχόληση στη Βιομηχανία το Νοέμβριο —και εκεί υπάρχουν τα τελευταία στοιχεία— αυξήθηκε κατά 0,2%, έναντι: του αντίστοιχου μήνα του 1984, ενώ στους προηγούμενους 10 μήνες είχε σημειωθεί μια μείωση.

Θέλω να επαναλάβω το συμπέρασμα απ' όλη αυτή τη σύντομη επισκόπηση. Το συμπέρασμα είναι: ότι δεν υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις από τους στόχους αυτή τη στιγμή και άρα δεν υπάρχει ανάγκη κάποιων άλλων μέτρων, ή κάποιας αλλαγής στα όσα έχουμε σχεδιάσει.

Από τους συναδέλφους της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης λήφθηκε ότι έχει εξανεμισθεί το κέρδος από την υποτίμηση. Αυτό δεν είναι ακριβές. Όπως είναι γνωστό, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας είχε χειροτερεύσει και η υποτίμηση του Οκτωβρίου είχε σκοπό, μαζί με τη διαλίσθηση που είχε προηγηθεί της υποτίμησης, να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και αυτό ακριβώς έγινε. Τι έγινε έκτοτε:

Το κόστος εργασίας κατά μονάδα βιομηχανικού προϊόντος στους εμπορικούς μας εταίρους, αυξάνει ανά διμήνο γύρω στο 0,5%. Αυτός είναι ο σταυμιγμένος μέσος όρος. Από δικής μας πλευράς, το εργατικό κόστος σε δραχμές κατά μονάδα προϊόντος, έχει αυξηθεί από τον Οκτώβρη κατά 5%.

Αν αφαιρέσουμε, δηλαδή, το τι αυξήθηκε στους άλλους από αυτό που αξιόθηκε σε μας, θα διαπιστώσουμε ότι έχουμε χάσει ένα ποσοστό γύρω στο 4%. Αλλά αν ταυτόχρονα λάβουμε υπόψη μας τις συναλλαγματικές εξελίξεις, οι οποίες έγιναν έκτοτε μέχρι σήμερα, θα διαπιστώσουμε ότι έχουμε χάσει σε ανταγωνιστικότητα μονάχα 2%. Σχεδόν ολόκληρη, ή σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό, η ανταγωνιστικότητά μας παρέμεινε. Και θέλω να δηλώσω, ότι θα περιφρουρήσουμε αυτή την ανταγωνιστικότητα με κάθε τρόπο. Αυτό είναι ένα στοιχείο του προγράμματος, στο οποίο δίνουμε ιδιαίτερη προσοχή, και γι' αυτό θα συνεχίσουμε πάντα...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ. Και με νέα υποτίμηση;

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κύριε Δήμα, μη δημιουργείτε πάντα αυτές τις εντυπώσεις. Σας παρακαλώ πολύ. Κάνετε τα σχόλια, τα οποία θέλετε να κάνετε στην ομιλία σας.

Σεις δεν θέλετε να περιφρουρήσουμε την ανταγωνιστικότητα. Τότε να θάλω εγώ σαν συμπέρασμα, ότι είστε κατά της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Και μην πετάτε έτσι λέξεις, όπως η υποτίμηση. Διότι τότε, το μόνο που μπορώ να πω, αν πετάτε έτσι λέξεις, είναι: ότι θέλετε να δημιουργήσετε εντυπώσεις, διότι δεν σας ενδιαφέρει: να βελτιωθεί η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας.

Το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι να χειροτερεύσει, για κομματικούς λόγους.

Λοιπόν, να μην πετάτε αυτές τις λέξεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ. Κύριε Υπουργέ, είπατε ότι θα περιφρουρήσετε την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας «με κάθε τρόπο», που υπονοεί και με υποτίμηση, ενώ ο κ. Πρωθυπουργός έχει πει ότι δεν θα γίνει νέα υποτίμηση. Πώς συμβιβάζονται αυτές οι δύο δηλώσεις; Και πώς κόπτεσθε για την ανταγωνιστικότητα, όταν σεις με την πολιτική σας την υπονομεύετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Συμβιβάζονται: κάλλιστα. Υποτίμηση, δεν θα γίνει.

Δεν έχετε παρά να δείτε τους διάφορους πίνακες οι οποίοι υπάρχουν κι έχουν εκδοθεί από την Τριπλέτα της Ελλάδας, για να διαπιστώσετε ότι ο δείκτης των εργατικού κόστους ανά μονάδα προϊόντος, λαμβανομένης υπόψη της σταθμισμένης ισοτιμίας του νομίσματος, έχει βελτιωθεί σημαντικά το Νοέμβριο. Από 130, αν λάβουμε υπόψη μας τις τιμές των νομισμάτων της ΕΟΚ, έπεσε το Νοέμβριο στο 110, κι αυτή η σχέση, όπως ανέφερα προηγουμένως, δεν έχει αλλάξει σημαντικά.

Όσον αφορά τα σχόλια του κ. Δήμα για την πρόταση της δραχμής στα ευρωπαϊκά νομίσματα, δεν τα κατάλαβα καλά. Η εντύπωσή μου από το σχόλιο είναι, ότι κατά τον κ. Δήμα έπρεπε η δραχμή να προσβεί στο δολάριο. Οι υπολογισμοί της συναλλαγματικής πολιτικής, γίνονται πάντα με βάση τη σταθμισμένη ισοτιμία της δραχμής. Δηλαδή μία ισοτιμία η οποία λαμβάνει υπόψη της πού γίνονται οι εξαγωγές της χώρας μας, από ποιες χώρες γίνονται οι εισαγωγές, μία ισοτιμία η οποία εκφράζει πολύ καλύτερα τη σχέση του νομίσματος μας με όλα τα άλλα νομίσματα, και όχι με ένα νόμισμα, όπως είναι το δολάριο, το μάρκο, ή κάποιο άλλο ευρωπαϊκό νόμισμα. Με βάση αυτή τη σταθμισμένη ισοτιμία, χαράσσουμε την εκάστοτε συναλλαγματική πολιτική.

Όσον αφορά τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα, τα οποία έδιξε ο κ. Παλαιολογασάς, απλώς θα επαναλάβω —και δε νομίζω ότι χρειάζεται να μακρηγορήσω— ότι στον προϋπολογισμό έχουμε επιδιώξει τη μείωση του ελλείμματος ως πο-

συστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος κατά 4%, και τη μείωση αυτού του ελλείμματος την πετύχαμε στον προϋπολογισμό. Αυτό θεωρήσαμε ότι είναι σκόπιμο, αυτό θεωρήσαμε ότι είναι εφικτό, και αυτό είναι κάτι το οποίο θα συνεχίσουμε να επιδιώκουμε.

Τέλος, σχετικά με το γνωστό επιχείρημα —θα μπορούσε να το πει πια κανείς «τροπάριο»— περί ιδιωτικής πρωτοβουλίας, το οποίο επαναφέρον οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, θέλω να επαναλάβω και να υπενθυμίσω, ότι η πτώση των ιδιωτικών επενδύσεων είναι ένα φαινόμενο παλιό, από το 1976 και μετά, είναι ένα φαινόμενο το οποίο υπήρχε και επί των ημερών της Νέας Δημοκρατίας.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι οι όροι «επενδυτική απεργία» και «επενδυτική αποχή» εμφανίστηκαν και πολιτογραφήθηκαν επί Νέας Δημοκρατίας, στο ελληνικό πολιτικό λεξιλόγιο. Και αν λάβουμε αυτό υπόψη μας, θα πρέπει να έχουμε την απορία, μήπως ο διωγμός της ιδιωτικής πρωτοβουλίας επί Νέας Δημοκρατίας ήταν εξ ίσου μεγάλος, όπως ισχυρίζεται η Νέα Δημοκρατία ότι είναι σήμερα. Αν δούμε τα επαναστατικά και σήμερα κύριοι συνάδελφοι, θα διαπιστώσουμε ότι ο πτωτικός ρυθμός των ιδιωτικών επενδύσεων τα τελευταία χρόνια, έχει πέσει σημαντικά έχει πέσει σε πολύ χαμηλότερους ρυθμούς απ' ό,τι ήταν τα τελευταία χρόνια επί Νέας Δημοκρατίας.

Σήμερα στο τόπο μας χιλιάδες επιχειρηματίες, μικροί και μεγάλοι αντιμετωπίζουν δραστηριότητα και συνάζονται με τις ίδιες δυνατότητες και περιορισμούς, οι οποίοι υπήρχαν για πολλά χρόνια. Το Τραπεζικό και το φορολογικό σύστημα, η νομοθεσία για την επιχειρηματική δραστηριότητα έχουν υποστεί αλλαγές, αλλά δεν είναι θεμελιώδεις αλλαγές. Και οι επιχειρηματίες σήμερα βρίσκονται υπό διωγμό θα έπρεπε να βρίσκονται και πριν από το 1981. Εγώ πιστεύω ότι ούτε τότε ήταν και ούτε βεβαίως σήμερα δεν είναι. Μερικοί επιχειρηματίες σήμερα διαμαρτύρονται βέβαια, αλλά δεν έχουν συνήθειες, όπως τα έχουμε πει, στην κριτική της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Πρέπει να αντιληφθούν, ότι δεν υπάρχουν στεγανά στην οικονομική ζωή, ότι δεν υπάρχουν επιχειρηματικές δραστηριότητες οι οποίες είναι υπεράνω συζήτησης, ότι η κρίση για την πορεία και των επιχειρήσεων πρέπει να είναι ελεύθερη. Και ελευθερία στην πολιτική μας ζωή σημαίνει ότι κάθε ιδιώτης επιχειρηματίας, κάθε δημόσια επιχείρηση και κάθε συλλογικός φορέας πρέπει να ανέχονται τη δημόσια συζήτηση για τη δραστηριότητά τους και την εφικτότητα της δραστηριότητάς τους. Ο περιορισμός της συζήτησης οδηγεί σε αυθαδία και εσμετάλευση. Βεβαίως υπάρχουν και μερικοί οι οποίοι θίγονται, δεν μπαίνει παρά να πούμε και μερικοί που θίγονται. Όταν θέλεις να ορθολογικαποιήσεις την οικονομική πορεία, όταν θέλεις να επιβάλεις αυταπαικισμό, όταν θέλεις να επιβάλεις ελέγχους — εκεί όπου είναι απαραίτητοι οι έλεγχοι — όταν θέλεις να χαράξεις ένα δρόμο για να περιορίσεις παρασιτικά φαινόμενα που αυξάνουν το κόστος παραγωγής και δημιουργούν μια οικονομία εσωτερικών χρεών και ελλειμμάτων, δεν μπορείς παρά να έχεις διαμαρτυρίες όταν θέλεις να καταπολεμήσεις την παρασιτικότητα.

Το ότι αυτοί όλοι διαμαρτύρονται είναι λογικό. Το μη λογικό είναι ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση ενστερνίζεται αυτές τις διαμαρτυρίες. Αλλά πιστεύω ότι τις ενστερνίζεται γιατί κυρίαρχοι είναι που δαύλεσαν παρασιτικά, είναι και σπείροι οι οποίοι την ενίσχυαν.

Οι ανηυχίες της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, όπως εμφανίστηκαν στην επερώτηση αυτής και κύριοι, θα έλεγα ότι είναι ανηυχίες καμπατιζέ. Και έχει κάθε λόγο η Αξιωματική Αντιπολίτευση να ανηυχέται, γιατί θα αποδείξουμε για άλλη μια φορά ότι είμαστε σε θέση να πετύχουμε τους στόχους μας. Η πορεία της οικονομίας μας δεν συναντά ιδιαίτερα σημαντικά προβλήματα. Τα προβλήματα που έχουν ενταχιστεί και μπορούν να αντιμετωπιστούν. Η εξέλιξη δείχνει ότι το ελληνικό πολιτικό το οποίο έχουμε χαράξει είναι

σωστό. Αυτή τη στιγμή τα στοιχεία μας πείθουν ότι μπορούμε να συνεχίσουμε αυτή τη πορεία και γι' αυτό είμαστε αποφασισμένοι να τηρήσουμε την κατεύθυνση που έχουμε χαράξει. Η κατεύθυνση αυτή θα μας επιτρέψει να πορευθούμε και σε εκσυγχρονισμό και σε επενδύσεις και σε αύξηση της παραγωγής και σε υψηλότερη παραγωγικότητα. Θα θέσει έτσι τις βάσεις για να πετύχουμε τους μακροχρόνιους στόχους μας που είναι η ανάπτυξη της οικονομίας μας για περισσότερη δημοκρατία και για περισσότερη κοινωνική δικαιοσύνη. Σας ευχαριστώ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Συμπολίτευσης).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Ο κ. Παλαιοκρασάς έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

Ισχυριζόμαστε διακηρύσσουμε ότι έχουμε και επί οικονομικών. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΑΣ**. Κύριε Πρόεδρε, ως συνήθως ο διάλογος στα οικονομικά θέματα φοβόμαστε ότι δεν είναι πολύ εποικοδομητικός γιατί οι απαντήσεις της Κυβερνήσεως ακολουθούν το γνωστό λαϊκό γνωμικό «άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε». Εδώ, αναφέραμε πλήθος στοιχείων και ο κ. Υπουργός μας κατηγόρησε ότι τα χρησιμοποιούμε κάπως επιτόλμα —δεν θυμάμαι πώς ήταν η έκφραση που ανέφερε— και προσεγγιστικά και άρχισε από την τιμή του πετρελαίου. Αναζητήσα τον πίνακα που κατέθεσε, ο οποίος πράγματι αναφέρει τα νούμερα που λέει, αλλά γράφει εδώ ο πίνακας της Τραπεζής Ελλάδος: «Πετρέλαιο RASTANOURA». Η τιμή αυτή, κύριε Υπουργέ, είναι η τιμή RASTANOURA που είναι λιμάνι στον Αραβικό Κόλπο. Επίσης είναι τιμή αγοράς σποτ και φαντάζομαι να ξέρετε τη βασική διαφορά μεταξύ αγοράς σποτ και διακρατικής συμφωνίας. Το 1981 που υπήρχε σπάνις πετρελαίου και είμαστε αναγκασμένοι ν' αγοράζουμε με διακρατικές συμφωνίες μόνο, γιατί δεν έβρισκεις πουθενά αλλού, πληρώσαμε 38 δολάρια μέση τιμή το βαρέλι και ο υπολογισμός που ανατίρεται στην επερώτησή μας για μείωση 35% προκύπτει από την μείωση της τιμής σε 27 δολάρια που είναι η τιμή που αγοράζατε τότε που γράφτηκε η επερώτηση με τη διακρατική συμφωνία της Λιβύης. Τώρα, έχει πέσει το πετρέλαιο στην αγορά σποτ σε 18 δολάρια. Αν λοιπόν πάρουμε το 18, τότε η πτώση δεν είναι 35% που λέγαμε εμείς, είναι 105.

Επιμένω, ορθώς τα λέγαμε τα νούμερα και σεις έχετε κάνει λάθος. Αυτό, ως ένα παράδειγμα.

Να πω και ένα άλλο παράδειγμα που μου έκανε εντύπωση. Είπα εγώ, ότι έχουμε αναλάβει δεσμεύσεις απέναντι στην Κοινή Αγορά και σεις είπατε ότι δεν είναι δεσμεύσεις, είναι στόχοι. Λέει εδώ η απόφαση, την οποία θα καταθέσω, της 9ης Δεκεμβρίου 1985 «η ελληνική κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιδιώξει επί 2 έτη τους ακόλουθους τόκους». Εάν η ανάληψη υποχρέωσης δεν είναι δεσμεύση, τότε τί είμαστε;

(Το έγγραφο που κατέθεσε ο βουλευτής κ. Ι. Παλαιοκρασάς έχει ως εξής):

Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

II

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Δεκεμβρίου 1985

για τη χορήγηση κοινοτικού δανείου στην Ελληνική Δημοκρατία
(85/543/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,
τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 682/81 του Συμβουλίου της 16ης Μαρτίου 1981 περί αναμορφώσεως του μηχανισμού χορηγήσεως κοινοτικών δανείων προοριζομένων για τη στήριξη

που είπατε ότι είχαν πτώση και στα χρόνια τα δικά μας. Είχαν με δυσμενή διεθνή συγκυρία, αλλά η πτώση συνεχίστηκε με έναν ραγδαίο ρυθμό επί των ημερών σας, με ευνοϊκές διεθνείς συνθήκες. Είναι 23% η πτώση των ιδιωτικών επενδύσεων μέσα σε αυτά τα 4 χρόνια. Και προβλέπατε πολλά και διάφορα σε κείνο το περίφημο δετές πρόγραμμα, το οποίο απόψε ούτε καν το επικαλεσθήκατε, ούτε καν αναφέρατε επαναδιάταξη του δετούς, όπως είχατε δηλώσει κάποτε. Έδωσε φαίνεται το δετές πρόγραμμα και αυτό «αυτών εκτός Κόσμου» όπως ο κ. Αρσένης. Δεν ξέρω εάν ήταν παράληψή σας. Εν πάση περιπτώσει, κύριε Υπουργέ, εύχομαι να επιτύχουν οι στόχοι σας και να έχουμε βελτίωση της οικονομικής καταστάσεως. Δεν το πιστεύω, όμως, διότι σας είπα και στην πρωτολογία μου ότι κυρίως είναι θέμα του να δημιουργήσετε κλίμα εμπιστοσύνης. Και αυτό πιστεύω ότι εσείς δεν μπορείτε να το δημιουργήσετε, διότι σας αμφισβητούν οι πάντες και τις ικανότητές σας και τις προθέσεις σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Ο κ. Δήμας έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ. Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος. Κατ' αρχήν για το πετρέλαιο είπε ο κ. Υπουργός ότι 2% είναι το κέρδος της ελληνικής οικονομίας. Αυτό υποθέτω θα εννοείτε. Ο πίνακας τον οποίο καταθέσατε και το ποσοστό που δίνετε δεν είναι βέβαια η μείωση της τιμής του πετρελαίου, η μείωση των διεθνών τιμών πετρελαίου από του 1981 και μέχρι σήμερα, γιατί στην επερώτησή μας λέμε 35%. Είναι μικρό το αναφερόμενο ποσοστό, γιατί με τις τελευταίες εξελίξεις η μείωση της διεθνούς τιμής του πετρελαίου είναι πολύ μεγαλύτερη.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Στην επερώτησή τι λέει;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ. Στην επερώτησή λέει 35%.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Για ποια περίοδο;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ. Μετά το 1982.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Όχι, να διαβάσετε την επερώτησή, σας παρακαλώ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ. Στην επερώτησή έτσι είναι γραμμένο, αλλά εν πάση περιπτώσει πόση είναι από το 1982 και μέχρι σήμερα η μείωση των διεθνών τιμών πετρελαίου; Από το 1982 και μετά υπάρχει συνεχής πτώση των τιμών πετρελαίου. Το εάν η Κυβέρνηση δεν έχει εκμεταλλευθεί αυτήν την πτώση και αγοράζει το πετρέλαιο σε υψηλότερες τιμές, αυτό είναι λάθος της κυβερνητικής πολιτικής. Η τιμή του πετρελαίου, το γράφουν όλες οι εφημερίδες και με μεγάλους μάλιστα τίτλους, από 37, 35, 32 δολάρια, που είχε φθάσει το 1981, σήμερα έχει πέσει στην αγορά SPOT κόμμη και στα 15 δολάρια. Επομένως, εάν εσείς στον πίνακά σας λέτε μόνο 2% μείωση και κέρδος της ελληνικής οικονομίας, αυτό βέβαια δεν ανταποκρίνεται στις δυνατότητες που διαμορφώθηκαν.

Ως προς την υποτίμηση ή καλύτερα, όπως πολύ προσεκτικά είπατε, την περιφρουρήση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων με κάθε τρόπο. Ποιος έχει αντίρρηση; Εμείς βέβαια δεν έχουμε αντίρρηση. Κι εμείς αυτό λέμε. Αμφισβητήσατε και μου είπατε, ότι η Νέα Δημοκρατία είναι εναντίον της ανταγωνιστικότητας. Αντίθετα, εμείς υποστηρίζουμε —και το είπα και στην πρώτη μου παρέμβαση σήμερα— ότι χωρίς να περιφρουρήσουμε την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων δεν πρόκειται να βγούμε από την κρίση. Εσείς, με την πολιτική σας υπονομεύετε την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων —και είμαι βέβαιος ότι θα την εγκαταλείψετε σε λίγο αυτήν την πολιτική γιατί δεν μπορείτε να κάνετε κι αλλιώς. Ένα καθαρό παράδειγμα υπονομιεύσεως της ανταγωνιστικότητας είναι η πρόσδεση της δραχμής στα ευρωπαϊκά νομίσματα. Εγώ δεν είπα να πρόσδεθεί η δραχμή στο δολάριο, εγώ σας είπα να ακολουθήσετε σωστή ευέλικτη πολιτική.

Δεν είπα ούτε μίλησα για υποτίμηση. Σεις το είπατε περιφραστικά βέβαια. Λέτε ότι δεν θα γίνει υποτίμηση, αν και ο Πρωθυπουργός έχει πει από του Βήματος αυτού, να μη πιστεύουμε εσάς, αλλά μόνο τον ίδιο. Επομένως, ό,τι να πείτε εσείς, δεν έχει σημασία, κατά την Πρωθυπουργική δήλωσή. Εν πάσει περιπτώσει. Πώς είναι δυνατόν, λοιπόν, να αποκλείετε την υποτίμηση; Αυτό που εννοείτε, είναι ότι αποκλείετε την εφ' άπαξ υποτίμηση. Η διολίσθηση δεν είναι υποτίμηση; Την αποκλείετε και αυτή; Δεν θέλω να μου απαντήσετε, αν και το ερώτημα αυτό το έχουν όλοι οι Έλληνες. Μη νομίζετε πως δεν ξέρουν αν η δραχμή είναι υπερτιμημένη ή όχι. Να έχετε υπόψη σας, ότι και στην τελευταία Ελληνική Κοινότητα, στην μικρότερη, γνωρίζουν την αξία της δραχμής, έναντι των άλλων νομισμάτων. Πώς, λοιπόν, λέτε ότι δεν θα γίνει υποτίμηση, αν εννοείτε και την εφ' άπαξ υποτίμηση και την διολίσθηση; Σεις ο ίδιος σε προηγούμενη συζήτηση εδώ, καταθέσατε για την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων.

Είχατε πει ότι, από το 1980—85 έχουμε μία συνεχή πτώση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων. Είναι αληθές αυτό. Και μάλιστα η CHASE ECONOMETRICS, βασισμένη στον πίνακα που δώσατε, έχει κάνει μία ανάλυση, όπου φαίνεται, ότι η απώλεια ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων μεταξύ 1980 και 1985 καθιστά τη δραχμή και μετά τη δεύτερη υποτίμηση κατά 30% υπερτιμημένη. Και αυτή είναι ανάλυση της CHASE ECONOMETRICS, ενός από τους μεγαλύτερους μελετητικούς οργανισμούς, συνδεδεμένους με την τράπεζα την CHASE MANHATTAN. Επομένως, αν οι ξένοι υπολογίζουν ότι η δραχμή είναι 30% υπερτιμημένη, αντιλαμβάνεστε όλες τις σχετικές συνέπειες.

Ακόμα πως μπορείτε να αποκλείετε την υποτίμηση και ταυτόχρονα να λέτε ότι θα περιφρουρήσετε την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων με κάθε τρόπο, όταν σεις ο ίδιος προβλέπεται ότι ο πληθωρισμός το 1986 θα είναι 16%. Δεν θα είναι 16%, θα είναι παραπάνω, αλλά έστω ότι είναι 16%. Ποια ανταγωνιστικότητα θα περιφρουρήσετε, χωρίς υποτίμηση, αφού ο μέσος όρος πληθωρισμού στις Ευρωπαϊκές Χώρες, στις Χώρες του ΟΟΣΑ, θα είναι κάτω από 4%. Έχουμε μία διαφορά πληθωρισμού, με τις δικές σας αιτιάσεις προβλέψεις, που δεν πρόκειται να επαληθευθούν, γύρω στο 12%. Αυτό το 12% δεν είναι μείωση της ανταγωνιστικότητας;

Πώς θα περιφρουρήσετε την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων χωρίς να κάνετε υποτίμηση εφ' άπαξ ή με διολίσθηση; Άλλα λέει ο Πρωθυπουργός και άλλα λέτε εσείς. Ο Ελληνικός Λαός θγάζει τα συμπεράσματά του. Πώς είναι, λοιπόν, δυνατόν να σας πιστέψουμε, όταν λέτε αυτά που είπατε απόψε; Είπατε ακόμη, ότι δεν υπάρχει παρέκκλιση από τα αποτελέσματα που περιμένατε. Υποθέτω πως δεν υπάρχει παρέκκλιση ως προς τα δυσμενή αποτελέσματα των τελευταίων οικονομικών μέτρων. Μήπως περιμένετε πως δεν θα ανέβει η ανεργία δραματικά το 1986 και το 1987; Αναμφισβήτητο θα ανέβει. Όταν έχετε μείωση 1% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος το 1986, δεν θα έχετε άνοδο της ανεργίας; Ξέρετε πόση είναι η ανεργία με τα επίσημα στοιχεία του ΟΑΕΔ; Βέβαια άλλα μας δίνει ο ΟΑΕΔ, άλλα μας δίνετε εσείς, άλλα μας δίνει ο κ. Γιαννιούλης και άλλα μας δίνει η στατιστική υπηρεσία. Από 4 πηγές 4 σετ στατιστικών στοιχείων για το θέμα της ανεργίας. Πάντως τα στοιχεία του ΟΑΕΔ του Ιανουαρίου του 1986 δείχνουν, ότι η επίσημη καταγεγραμμένη, όπως είπατε σεις ανεργία, είναι 8,7% έναντι 6,7% τον Ιανουάριο του 1985. Υπολογίστε ποιος είναι ο ρυθμός αύξησης ανεργίας στην Ελλάδα βέβαια στις άλλες χώρες το 1986 αναμένεται να μειωθεί η ανεργία. Μειώνεται στην Αμερική, θα μειωθεί και στις Ευρωπαϊκές χώρες.

Υπήρχαν και άλλες δυσμενείς εξελίξεις. Αυτή τη στιγμή 150 επιχειρήσεις θέλουν να υπαχθούν στο νόμο 1386/83 περί προβληματικών επιχειρήσεων. Αυξάνονται συνεχώς οι προβληματικές επιχειρήσεις επί Κυβερνήσεως του ΠΑΣΟΚ. Αυτές οι επιχειρήσεις απασχολούν 80.000 άτομα. Αν κλείσουν μερικές απ' αυτές, σκεφθείτε πόσο δραματικά θα ανέβει ακόμη περισσότερο η ανεργία.

Γνωρίζετε τι συμβαίνει με τα κέρδη των επιχειρήσεων τα περίφημα, τα οποία τόσο κυνηγάτε; Το σύνολο των Ανωμόνων Εταιρειών και των ΕΠΕ, το 1981 είχαν κέρδη 11 δισ. δρχ., μετά άρχισε η κάθοδος. Έτσι το 1984 σημείωσαν ζημιές 40 δισ και το 1985 εκτιμάται ότι οι ζημιές, κύριε Υπουργέ, θα είναι 50 δισ. δραχμές.

Πώς περιμένετε, λοιπόν, να γίνουν επενδύσεις; Καμιά επένδυση δεν θα γίνει, κύριε Υπουργέ. Εκτός του κλίματος εμπιστοσύνης, που δεν υπάρχει, δεν υπάρχουν πλέον και κεφάλαια.

Για την ΕΟΚ είπατε ότι το σύνολο των συναλλαγών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Βέβαια το σύνολο. Και εκεί λέμε ότι έχουμε και τις οικονομικές στατιστικές λένα, ότι την περίοδο 1981—1985 οι εξαγωγές μας προς την ΕΟΚ από 34,9% αυξήθηκαν σε 41% συνολικά, ενώ οι εισαγωγές μας παρέμειναν στάσιμες γύρω στο 42 με 44%, επί του συνόλου των εισαγωγών.

Είναι ειρωνικό —και μ' αυτό θα τελειώσω— ότι όταν απευθύνεστε στους εργαζόμενους τους μιλάτε για «αύξηση μισθών και ημερομισθίων» και όταν θέλετε να κρύψετε την μείωση των μισθών και ημερομισθίων, λέτε «μείωση κόστους εργασίας», ή «μικρή αύξηση του κόστους εργασίας».

Είναι δικαιολογημένη η προσπάθειά σας να κρύψετε τι ακριβώς εννοείτε. Πόσες φορές μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα μας έχετε πει, ότι την οικονομική κρίση την ξέρατε, αλλά τα πρώτα χρόνια θελήσατε να αποκαταστήσετε τους μισθούς και τα ημερομίσθια των χαμηλομισθών εργαζομένων;

Είναι ένα πάρα πολύ ωραίο παραστατικό διάγραμμα, που εμφανίζει τι έγινε, από το 1974 μέχρι το 1981 και πώς κυμάθηκαν οι μισθοί και τα ημερομίσθια σε ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο κλάδο: Τους διομηχανικούς εργάτες, υπέρ των οποίων εσείς, υποτίθεται, κόπτεσθε.

Μέχρι το 1981 είχαμε συνεχώς άνοδο των μισθών και των ημερομισθίων. Μέσος όρος 6,6%. Το 1982, που ήταν το έτος αμέσως μετά τις εκλογές και είχατε πρόσφατες τις πολλές υποσχέσεις, δώσατε πράγματι αυξήσεις σημαντικές. Το 1983 είχαμε μείωση των πραγματικών ημερομισθίων. Το 1984 που είναι προεκλογικό έτος και αρχίζουμε να ετοιμαζόμαστε για τις εκλογές, έχουμε αύξηση μισθών και ημερομισθίων. Το 1985 έχουμε μεγάλη μείωση. Και το 1986 και το 1987, σύμφωνα με τις δικές σας αναγγελίες, θα έχουμε τεράστια μείωση.

Συνολικό αποτέλεσμα: Αν μείνετε μέχρι το 1987 —που ο Ελληνικός Λαός εύχεται να μην μείνετε— ο διομηχανικός εργάτης θα έχει τον ίδιο μισθό, που είχε το 1981!

Είστε ντροπιασμένοι χμπένοι για τους εργάτες κύριε Υπουργέ. Αυτά είναι τα αποτελέσματα της οικονομικής σας πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Ο κ. Παναγιωτόπουλος έχει τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ. Κατ' αρχήν μας είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι «έτσι λέγατε και για τις εκλογές του Ιουνίου και διαψευσθήκατε και εκεί».

Να εξηγηθούμε: Σ' αυτά, που λέγαμε για την οικονομία, μέχρι του Οκτωβρίου διαψευσθήκαμε ή επαληθευθήκαμε; Γι' αυτά που λέγαμε από τότε που γίνετε Κυβέρνηση το 1981, μέχρι το 1985. Ήλθατε μόνοι σας τον Οκτώβριο του 1985 και ομολογήσατε αυτά που λέμε εμείς και πήρατε αυτά τα σπασμωδικά μέτρα, γιατί μπορεί η υποτίμηση να είναι ένα γενικό μέτρο, το οποίο έχει πραγματικά μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες, που μπορεί να είναι θετικές για το

εμπορικό ισοζύγιο, αλλά τα περιθώρια που δίνετε, δείχνουν ότι η υποτίμηση των κινήσεων σας.

Προσπαθήσατε πριν να μας αποδείξετε ότι πράγματι τα περιθώρια απέδωσαν και ότι επομένως έχουμε μια υστέρηση των εισαγωγών στο τρίμηνο από τον Οκτώβριο και μετά. Αυτό να το φοβάστε πάρα πολύ. Γιατί, όπως ελέγχθη προηγουμένως και το επαναλαμβάνω και εγώ, είναι 85% περίπου ανελαστικές οι εισαγωγές στην Ελλάδα, κυρίως ημικατεργασμένες, πρώτες ύλες κλπ.

Επομένως, εάν υποθέσουμε ότι εξακολουθούμε να ζούμε, αυτές οι εισαγωγές πρέπει να γίνονται. Εάν έχουμε μια υστέρηση των εισαγωγών αυτών, δεν έχουμε παρά εξάντληση των αποθεμάτων και μια αναστολή των εισαγωγών, μόλις δε εξαντληθούν τα αποτελέσματα θα έχουμε νέα αυξημένη εισαγωγών σε μεγαλύτερες τιμές.

Εάν μεν ελπίζουν οι εισαγωγείς ότι θα καταργηθούν τα μέτρα και επομένως δεν θα έχουν το αυξημένο κόστος, θα το κάνουν τότε, εάν δουν ότι παρατείνονται τα μέτρα θα αναγκαστούν, έστω και με τα μέτρα των περιθωρίων να κάνουν τις εισαγωγές, εάν θέλουν να επιζήσουν, να λειτουργήσουν, να προχωρήσουν στην παραγωγική τους δραστηριότητα.

Επομένως μην ελπίζετε ότι με τα περιθώρια επιτύχατε τίποτε. Αναβάλατε προσωρινά υπό τον πανικό των περιθωρίων τις εισαγωγές και θα πέσουν επί της κεφαλής σας. Επομένως μάλλον ως Κυβέρνηση είστε χρεωμένοι με τις εισαγωγές που θα επηρεαστούν λόγω της υστερήσεως αυτής, διότι οι εισαγωγές αυτές, όπως σας είπα, είναι ανελαστικές και θα γίνουν οπωσδήποτε εφόσον εξακολουθεί να ζει η χώρα.

Μου απαντήσατε για τα τσιμέντα που το είπα εγώ. Δύο παρατηρήσεις έχω.

Πρώτον, ότι η τσιμεντοβιομηχανία στην Ιαπωνία, Ισπανία και στην Τουρκία πάει πάρα πολύ καλά και αυξάνει τις εξαγωγές της.

Σας διαφεύγει ένα δικό σας δελτίο για κάτι άλλο που είπατε. «Τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις της οικονομίας». Η κατανάλωση τσιμέντου το '85, σε σχέση με το '84, λέει το δελτίο, μειώθηκε κατά 8,7%.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Γ.π. Εθνικές Οικονομίας). Εγώ μίλησα για τον Γενάρη και Φεβρουάριο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Εγώ σας μιλάω για τα δύο χρόνια. Για τα δύο χρόνια πάντως εξακολουθούμε να έχουμε μείωση το '85 σε σχέση με το '84.

Μας είπατε ότι από την Κοινότητα, διότι αυτό το σλόγκαν ελέγχθη πολλές φορές, ότι με την Κοινότητα έχουμε μεν αυτά που παίρνουμε από τις επιδοτήσεις κλπ. αλλά σε γενικότερα οικονομικά αν το δούμε και κυρίως τις εισαγωγές έχουμε ζημιά. Αυτό λέγεται και από τους βουλευτές σας σε κάθε ομιλία τους ότι πληρώνουμε τώρα για τις εισαγωγές στην Κοινότητα που ανοίξαν τα σύνορα και φέρνουν ότι θέλουν. Σας ελέγχθη ότι το ποσοστό των εισαγωγών από την Κοινότητα εξακολουθεί να είναι το ίδιο σε σχέση με τις άλλες χώρες. Όχι μόνο είναι ίδιο το ποσοστό αλλά από αυτό προκύπτει και κάτι άλλο. Εφόσον έχουμε γενική μείωση έχουμε των απολύτων αριθμών και σας έχω τον πίνακα. Στοιχεία από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Από το Βέλγιο, εισαγωγές το '81, 71.800.000 δολ., εισαγωγές το '84, 55 εκ. δολάρια.

Γαλλία, εισαγωγές το '80, 134 εκ. δολ., εισαγωγές το '84, 103 εκ. δολάρια.

Επομένως, έχουμε μείωση των πληρωμών εξ εισαγωγών από τις χώρες της Κοινότητας. Και δεν είναι ακριβές να λέγεται ότι λόγω του ανοίγματος των συνόρων πληρώνουμε πάρα πολύ περισσότερα για τις εισαγωγές, 'Εχετε κάποιο δίκαιο σ' αυτό που είπατε περί κτηνοτροφίας.

κών προϊόντων. Αλλά αυτό αν το δούμε μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα είναι υγιές αυτό που γίνεται τώρα και ανθυμίζω αυτό που γινόταν προηγουμένως. Διότι κάναμε εισαγωγές κρεάτων και γαλακτοκομικών προϊόντων από χώρες που δεν έχουν ανταγωνιστικές τιμές, που η οικονομία τους λειτουργεί όπως ξέρετε με τον γνωστό τρόπο και πουλάνε με όποιες τιμές θέλουν. Και επαμένως δεν υπήρχε καμιά ελπίδα για να επιβιώσει και να αναπτυχθεί η ελληνική κτηνοτροφία, όταν είχαμε τον ανταγωνισμό των προϊόντων που εισήγοντο από τις χώρες εκείνες.

Και εδώ θα σημειώσω μια ευθύνη της Κυβέρνησης, στα 5 χρόνια που πέρασαν, για την έλλειψη κάθε προγράμματος ανάπτυξης της κτηνοτροφίας.

Εμείς είχαμε ξεκινήσει ένα πρόγραμμα ανάπτυξης της κτηνοτροφίας. Όταν ήμουν δε Υπουργός Εμπορίου, παρά την κρίση των τιμών τότε, πελευθερώσαμε τις τιμές των μικρών ζώων, προκειμένου να τους δώσουμε ένα κίνητρο για να αναπτυχθούν. Και όπως ξέρετε η μικρή κτηνοτροφία έχει πολύ μέλλον στην Ελλάδα, διότι και η ιδιομορφία του εδάφους μας επιτρέπει την ανάπτυξή της. Από τότε και ύστερα δεν έγινε τίποτε απολύτως για την κτηνοτροφία, με αποτέλεσμα να μην έχουμε αύξηση, ούτε στο κρέας ούτε στο γάλα,

Επαμένως, ναι μεν εισάγουμε από την Κοινότητα τώρα κάπως ακριβότερα, αλλά πρέπει να εισάγουμε ακριβότερα ώσπου να καταλάβουμε πώς θα μπορούσαμε να ενισχύσουμε τη δική μας παραγωγή. Ενώ όταν εισάγουμε με μικρές τιμές εξουθενώνουμε τη δική μας παραγωγή. Ουκυνθείτε την υπόθετη του καλαμποκιού. Η καλαμποκαλλιέργεια στην Ελλάδα ανεπτύχθη και γίναμε πλέον αυτάρκεις από τη στιγμή που πάψαμε, λόγω της Κοινότητας, να φέρνουμε το φθηνό καλαμπόκι από τις ΗΠΑ. Όταν μας επέδωσαν τις αντισταθμιστικές εισφορές τότε μόνο προστατεύθηκε το ελληνικό καλαμπόκι και αναπτύχθηκε. Γιατί, το αμφισβητείτε αυτό;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΡΑΔΕΛΗΣ. Στις μέρες μας έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Παρακαλώ, όχι διακοπές.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε συνάδελφε, που είχατε κάποτε το διάρρος να με προκαλέσετε και σε ανοιχτό διάλογο, σας λέω το εξής: Επί ημερών σας, που είναι ημέρες όλων μας, δεν είναι δικές σας οι ημέρες από πλευράς ζωής, λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, στην οποία εμείς, εισαγάγαμε την Ελλάδα. Επομένως από τότε που λειτουργεί η ΕΟΚ έχουμε τη συγκεκριμένη συνέπεια στην καλαμποκαλλιέργεια. Γιατί, αν εισάγουμε αυτή τη στιγμή το καλαμπόκι από τις ΗΠΑ, θα πληρώσουμε πάρα πολύ βαριά αντισταθμιστική εισφορά στην ΕΟΚ. Λόγω αυτού του φαινομένου έχουμε την ανάπτυξη της ελληνικής καλαμποκαλλιέργειας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΡΑΔΕΛΗΣ. Γιατί δεν το κάνατε εσείς;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ. Γιατί δεν εφαρμόζονταν οι κανόνες της ΕΟΚ όταν είμαστε εμείς. Δεν τα καταλαβαίνετε αυτά; Είναι πολύ απλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Παρακαλώ, μη συνεχίζετε τις διακοπές.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ. Αντισταθμιστικές εισφορές στην ΕΟΚ πληρώνουμε από τότε που λειτουργεί η ΕΟΚ. Δεν λειτουργούσε το 1978 και το 1979.

Έχουμε και μια αρνητική εξέλιξη του εμπορικού ισοζυγίου. Κύριε Υπουργέ και μου κάνει πολύ εντύπωση, αυτό γιατί σημαίνει και αυτό κακή πολιτική στα γεωργικά προϊόντα και ιδιαίτερα στα φρούτα, που γίνονταν πολλές εξαγωγές στις ανατολικές χώρες. Έχουμε μια σταθερή μείωση των εξαγωγών μας στις ανατολικές χώρες. Βουλγαρία, 1980 47 εκατ. δολάρια, 1984 27 εκατ. δολάρια. Ανατολική Γερμανία, 1980 54 εκατ., 1984 14 εκατ. δολάρια. Πολωνία, 1980 58 εκατ., 1984 10 εκατ. δολάρια. Ρουμανία 1980

74 εκατ. δολάρια, 1984 40 εκατ. δολάρια εξαγωγές. Οι σοσιαλιστικές, λοιπόν, χώρες δεν μας συμπαρίστανται ούτε στο σημείο αυτό κάπως, ώστε να διατηρήσουν τις εισαγωγές τους εξ Ελλάδος σε κάποιο υψηλό επίπεδο.

Επιμένω ότι μη νομίζετε ότι ξοφλήσατε το γραμμάτιο της αποτυχημένης πολιτικής σας με την απόλυση του κ. Αρσένη. Η μέθοδος αυτή δεν λειτουργεί πλέον. Δέχομαι την προσπάθεια που γίνεται αυτή τη στιγμή, αλλά εσείς δεν νομιμοποιείτε να μας λέτε ότι κινδυνολογούμε όταν έχουμε αποδείξει πλέον ότι επί 4 χρόνια λέγαμε την πραγματικότητα. Εσείς είστε απέναντί μας εκτεθειμένοι, γιατί μέχρι του Οκτωβρίου του 1984 ομολογήσατε ότι είχαμε εμείς δίκιο. Από και μετά, μακάρι να διαψευστούμε για να σας αποδείξουμε ότι δεν επιδιώκουμε το κακό του τόπου μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κυρίες και κύριοι, θα συμφωνήσω με τον κ. Παλαιοκρασσά, ότι διάλογος δεν είναι δυνατός. Αυτή η συζήτηση γύρω από τις τιμές του πετρελαίου είναι χαρακτηριστική του πώς γίνεται η συζήτηση εδώ. Η επερώτηση των βουλευτών της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης λέει και τη διαβάσω: «Η κυβέρνηση με την πολιτική που ακολούθησε την πρώτη 4ετία οδήγησε σε μια σταδιακή επιδείνωση του ισοζυγίου πληρωμών, παρά το γεγονός ότι οι τιμές του πετρελαίου μειώθηκαν αυτή την περίοδο κατά 35%». Ο αναγνώστης άμα το διαβάσει αυτό, θα πει, τι εννοούν: μέχρι τον Ιούνιο; ή εννοούν μέχρι τον Οκτώβριο, δηλαδή οι τιμές είναι Οκτώβρης 81 - Οκτώβρης 85. Οι τιμές Οκτώβρης 81 - Οκτώβρης 85 όμως δεν μειώθηκαν κατά 35%. Οι τιμές μειώθηκαν τον Ιανουάριο 1986. Δεν γράφατε στην επερώτηση μέχρι σήμερα.

Όταν λοιπόν σας φέρνουμε τα στοιχεία σε απάντηση, προβάλλετε άλλους ισχυρισμούς, γι' αυτό ακριβώς δε μπορεί να γίνει διάλογος. Δεν ενδιαφέρεστε για να διευκρινήσετε τα στοιχεία αλλά ενδιαφέρεστε μόνο, όπως είπα, για εντυπωσιασμό και γι' αυτό αυτές οι ταχυδακτυλουργίες. Το άλλο στοιχείο που επικαλέστηκε για παράδειγμα ο κ. Παλαιοκρασσάς είναι η ανακοίνωσή μου και είπε: Μα, δεν ξέρατε το Νοέμβριο τι λέγατε; Εγώ, κύριε Παλαιοκρασσά, σας έδωσα τα στοιχεία που έβγαλε η Τράπεζα της Ελλάδος στο τέλος του έτους. Τα στοιχεία στις 22 του Νοέμβρη δεν μπορεί να είναι τα τελικά στοιχεία για το 1985. Τότε, με τη συλογιστική τη δική σας, καθ' όλη τη διάρκεια του '85 θα έπρεπε να δίνει κανείς ακριβή στοιχεία για το τι θα γίνει στο τέλος του '85.

Μια οικονομική, όμως, συναλλαγή —όπως είναι ο δανεισμός από το εξωτερικό— έχει πληθώρα πράξεων μέχρι την τελευταία ημέρα του έτους. Άρα στο τέλος του έτους ξέρετε ποιες αναλήψεις έκανες, ποιες πληρωμές έκανες και ποιο είναι το συνολικό αποτέλεσμα.

Λοιπόν, τα περί «πέσαμε έξω» και όλα αυτά, είναι ευφυολογήματα και δεν συμβάλλουν καθόλου στη συζήτηση.

Από και πέρα θα δώσω απάντηση σε ορισμένες παρατηρήσεις. Λέχθηκε από τον κ. Δήμο, για τα στοιχεία της ανεργίας. Πράγματι τα στοιχεία της ανεργίας διαφέρουν, αλλά διαφέρουν διότι ο τρόπος υπολογισμού είναι διάφορος από στατιστικό φορέα, σε στατιστικό φορέα. Ας το εκφράσω έτσι. Ο ΟΑΕΔ μετράει τους εγγεγραμμένους άνεργους. Η στατιστική υπηρεσία κάνει μια δειγματοληπτική έρευνα στη Χώρα. Και επειδή, όπως ξέρετε, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι δεν αντανακλούν την πραγματικότητα στη Χώρα μας, η δειγματοληπτική έρευνα έχει ένα στοιχείο πιο πειστικό. Και γι' αυτό τα στοιχεία της ανεργίας είναι στοιχεία που προκύπτουν από συγκεκριμένο διαφύκων στοιχείων.

Συμφωνώ μαζί σας, ότι βεβαίως ο τρόπος αυτός δεν είναι ο πλέον καλός. Πρέπει να επιδιώξουμε να υπάρχει μια ενοποίηση για να έχουμε ακριβή στοιχεία.

Όσον αφορά το θέμα της χειροτέρευσης των εξαγωγών προς τις ανατολικές χώρες, που αναφέρατε, κύριε Παναγιωτόπουλε, και αυτό είναι: αποτέλεσμα των συναλλαγών μας με την Κοινότητα. Επειδή οι συναλλαγές μας με τις ανατολικές χώρες περιορίστηκαν σε ορισμένα είδη, και δεν μπορούσαν να αφορούν άλλα είδη, επειδή δεν είναι δυνατόν πολλές φορές να γίνουν αυτού του τύπου οι ανταλλαγές, οι οποίες γίνονταν πριν από το 1981, ιδίως μετά το 1981 υπήρξε —ας το εκφράσω με τη λέξη— διατάραξη του εμπορίου, ώσπου να γίνουν νέες προσαρμογές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι μπορώ να κλείσω. Το κρίσιμο ερώτημα, πιστεύω, δεν είναι η περιγραφή της κατάστασης. Τα πραγματικά περιστατικά είναι γνωστά. Μπορούν να διαπιστωθούν. Το κρίσιμο ερώτημα είναι, εάν η πορεία που έχουμε χαράξει, αν οι κατευθύνσεις που έχουμε δώσει είναι οι σωστές. Και οι εξελίξεις δείχνουν, ότι το γενικό πλαίσιο, που έχουμε διαγράψει είναι ένα γενικό πλαίσιο το οποίο ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κατάστασης.

Δεν χρειάζεται, όπως είπα και στην πρώτη μου παρέμβαση, να υπάρξουν άλλα μέτρα. Δεν χρειάζονται αλλαγές αυτή τη στιγμή στην οικονομική πολιτική την οποία έχουμε προσδιορίσει. Και αυτή την οικονομική πολιτική θα ακολουθήσουμε σταθερά. Σας ευχαριστώ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Συμπολιτεύσεως).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίγκης). Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ερωτήσεως των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας, αρμοδιότητος Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Έχουν διανεμηθεί, κύριοι συνάδελφοι, τα πρακτικά της 23ης συνεδριάσεως 1986. Ερωτάται το Σώμα, εάν επικυρώνεται.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ. Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίγκης). Συνεπώς, τα πρακτικά της συνεδριάσεως της 23ης Φεβρουαρίου 1986 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει άλλο θέμα προς συζήτηση στη σημερινή ημερήσια διάταξη. Δέχεται το Σώμα να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ. Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση της Βουλής, και περί ώρα 22.39' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη, 5 Μαρτίου 1986 και ώρα 18.30', με αντικείμενο ημερησίας διατάξεως, στην αρχή συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων, αρμοδιότητος Υπουργείου Δικαιοσύνης και στη συνέχεια νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερησία διάταξη.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της Νομοθετικής

ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησεως επί των σχεδίων νόμων :

α) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1984.

β) Κύρωση Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1984.

γ) Κύρωση του Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1984.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας, κ. Σημίτης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για τον Προϋπολογισμό θα μπορούσε να είναι αντιπαράθεση διαφόρων απόψεων διαφόρων οικονομικών κατευθύνσεων, διαφόρων οικονομικών πολιτικών.

(Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως. Όρθιοι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα).

Μέχρι στιγμής όμως από τη συζήτηση η οποία έγινε, δεν φάνηκε παρά μόνο μια λεπτομερειακή άποψη για την πορεία της οικονομίας. Ήταν η άποψη της Κυβέρνησης. Οι άλλες απόψεις ήταν έκφραση κριτικής, κριτικής η οποία στηριζόταν ανάκατα σε διάφορα επιχειρήματα από διάφορες κατευθύνσεις, κριτικής η οποία πολλές φορές αποτελούσε ταχυδακτυλουργία αριθμών, ή και παραπλάνηση ή και βασιζόταν σε στοιχεία τα οποία δεν ήταν ακριβή.

Άς φέρω μερικά παραδείγματα. Ο Εκπρόσωπος της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης, ο κ. εισηγητής, συνέκρινε την αύξηση του ΑΕΠ, επί των ημερών της Νέας Δημοκρατίας, με την αύξηση του ΑΕΠ στις Χώρες της Κοινότητας και συνεπέρανε ότι η οικονομική εξέλιξη στο τόπο μας ήταν ιδιαίτερα σημαντική, διότι ο ρυθμός αύξησης ήταν υπερδιπλάσιος στην Ελλάδα.

Είναι γνωστό όμως, ότι σε Χώρες υπό ανάπτυξη ο ρυθμός αυτός είναι πολύ μεγαλύτερος από τις αναπτυγμένες βιομηχανικές καπιταλιστικές Χώρες.

Τι εννοούσε ο κ. Έμπερτ ; Ότι η ελληνική οικονομία επί Νέας Δημοκρατίας ήταν πιο εύρωστη από την οικονομία της Ομοσπονδιακής Γερμανίας ; Ή, εάν εφαρμόσουμε αυτό το κριτήριο, η Γκάνα και η Κένυα σήμερα εξελίσσονται καλύτερα απ' ότι η Σουηδία και οι Κάτω Χώρες ; Όχι βέβαια.

Ένα άλλο παράδειγμα είναι το εξής : Μας λέχθηκε ότι έχουμε χάσει εισπράξεις 5,7 περίπου δις δολλαρίων, διότι έχει μειωθεί το τουριστικό συνάλλαγμα το ναυτιλιακό συνάλλαγμα, το μεταναστευτικό συνάλλαγμα. Και αυτά ωσάν να έγιναν ξαφνικά, λόγω της πολιτικής μας.

Λησμονεί η Αξιοματική Αντιπολίτευση, ότι οι άδελφοι πόροι άρχισαν να μειώνονται ήδη από το 1978, ότι υπάρχει ναυτιλιακή κρίση και γι' αυτό μειώνεται το ναυτιλιακό συνάλλαγμα, ότι οι μετανάστες έχουν μειωθεί, ότι πολλοί έχουν επιστρέψει και γι' αυτό έχουν πέσει τα μεταναστευτικά εμβάσματα. Και όσον αφορά τον τουρισμό, ότι έχουμε φτάσει σε ένα ύψος τουρισμού όπου η αύξηση του αριθμού των τουριστών πια δεν οδηγεί και σε σημαντική αύξηση εισπράξεων.

Όσον αφορά τα ξένα κεφάλαια, αυτά εξαρτώνται φανερά από την οικονομική συγκυρία. Άλλωστε είναι γνωστό ότι τα υψηλά επιτόκια στις Ηνωμένες Πολιτείες έχουν οδηγήσει σε φυγή κεφαλαίων προς τις Ηνωμένες Πολιτείες και το φαινόμενο που παρατηρείται στη Χώρα μας, δεν είναι μόνο φαινόμενο που παρατηρείται μόνο σε μας, αλλά υπάρχει και σε άλλες χώρες.

Μας λέχθηκε επίσης ότι στηρίζαμε την πολιτική μας στο ταξικό μίσος. Αυτό βέβαια το επιχειρήμα δεν τεκμηριώθηκε παρά μόνο με το γενικό ισχυρισμό ότι στρέψαμε τη μία ομάδα κατά της άλλης.

Θα ήθελα να ρωτήσω, ποιές ομάδες στρέψαμε εναντίον αλλήλων ; Και αν υπάρχουν ομάδες, κ. συνάδελφοι, αυτές

τις ομάδες ποιός τις δημιούργησε ; Και αν η κοινωνία μας είναι σε μεγάλο βαθμό μια κοινωνία κατακερματισμένη σε ομάδες συμφερόντων, εάν υπάρχει ένα μωσαϊκό αντιτιθεμένων ομάδων, εάν υπάρχουν συντεχνιακά φαινόμενα, αυτό δεν είναι το αποτέλεσμα της πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας η οποία προώθησε συντεχνιακά συμφέροντα με την αρχή του «διαίρει και βασίλευε» ;

Το κύριο επιχείρημα προς την κατεύθυνση αυτή, ήταν ο δήθεν διωγμός της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Και θα επαναλάβω αυτό που έχουμε πει και παλιά σ' αυτή την Αίθουσα, ένας αντικειμενικός παρατηρητής θα διαπίστωνε ότι χιλιάδες επιχειρηματίες στον τόπο μας, μικροί και μεγάλοι, εργάζονται σήμερα στο ίδιο περίπου θεσμικό πλαίσιο, με το ίδιο περίπου τραπεζικό και φορολογικό σύστημα με το οποίο εργάζονταν και πριν το 1981. Αν υπάρχει διωγμός της ιδιωτικής πρωτοβουλίας σήμερα, υπήρχε και διωγμός της ιδιωτικής πρωτοβουλίας πριν το 1981.

Εκείνο το οποίο δεν μπορεί να συνθήσει η Αξιοματική Αντιπολίτευση, είναι ότι η κριτική στην επιχειρηματική δραστηριότητα πρώτα απ' όλα δεν είναι απαγορευμένη. Και δεύτερον δεν μπορεί να μπει σε καλούπια. Δεν υπάρχουν στεγανά στην οικονομική ζωή. Ελευθερία και δημοκρατία στην πολιτική ζωή σημαίνει ότι ο καθένας, είτε ιδιώτης επιχειρηματίας, είτε δημόσια επιχείρηση, είτε συλλογικός φορέας, πρέπει να ανέχεται τη δημόσια συζήτηση της δραστηριότητάς του και την εκτίμηση της πορείας του, αν αυτή ωφελεί ή όχι την εθνική οικονομία.

Ο περιορισμός της συζήτησης, την οποία προφανώς επιδιώκουν μερικοί από την Αξιοματική Αντιπολίτευση, οδηγεί σε ασυδοσία και εκμετάλλευση. Βεβαίως υπάρχουν και μερικοί οι οποίοι θίγονται από την κριτική. Και μερικοί, οι οποίοι είναι αντίθετοι και διαμαρτύρονται για την πολιτική της Κυβέρνησης. Αλλά ξέρουμε ότι πλάι και γύρω από το ανταγωνιστικό εμπόριο, πλάι και γύρω από το τραπεζικό σύστημα, το συνδικαλιστικό κίνημα, υπάρχουν παρασιτικά φαινόμενα, υπάρχουν όλοι εκείνοι οι οποίοι δε δημιούργησαν στέρες βάσεις στην οικονομία, όλοι εκείνοι οι οποίοι δούλεψαν με προνόμια, με ειδικές ρυθμίσεις, με την εύνοια του Κράτους.

Ένα άλλο δείγμα του τρόπου επιχειρηματολογίας είναι ο πίνακας ο οποίος αναφέρεται στην έκθεση του εισηγητού της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης, πίνακας ο οποίος δήθεν υποδηλώνει ότι αυξήθηκαν σημαντικά οι τιμές σε προϊόντα, όπως οι φακές, οι μαρίδες, οι πατάτες.

Γνωρίζει όμως πολύ καλά η Αξιοματική Αντιπολίτευση ότι για τους εργαζόμενους κύρια σημασία δεν έχει η αύξηση των τιμών, αλλά πόσο αυξήθηκε η αγοραστική τους δύναμη, πόσο αυξήθηκαν οι πραγματικές αμοιβές. Και δεν θα σας απαρτημώσω τα στοιχεία, αλλά είναι φανερό αν συγκρίνει κανείς τα στοιχεία - και τα καταθέτω σήμερα για τα πρακτικά της Βουλής - θα διαπιστώσει κανείς ότι οι πραγματικές αποδοχές στην τετραετία που Κυβέρνησε το ΠΑΣΟΚ αυξήθηκαν περισσότερο από ότι αυξήθηκαν στην τριετία της Νέας Δημοκρατίας.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Κ. Σημίτης καταθέτει στα Πρακτικά το σχετικό πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής :)

Εξέλιξη πραγματικών αμοιβών στη Βιομηχανία-Βιοτεχνία
Μέσος ετήσιος τυθμός μεταβολής

	1978 - 81	1982 - 85
1) Μηνιαίες αποδοχές υπ. Βιομ.-Βιοτ.	0,9	2,0
2) Ωριαίες αμοιβές εργατών Βιομ.-Βιοτ.	3,8	4,5
3) Εβδομαδιαίες αποδοχές εργατών	2,8	4,6
4) Μηνιαίες αποδοχές υπ. Λιαν. Εμπορίου	0,4	6,6

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθν. Οικονομίας). Και από την πλευρά του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος μας λέχθηκε, ότι ισχυριζόμαστε ότι οι συντεχνίες αντιδρούν στη δικιά μας πολιτική.

Κανείς δεν είπε ότι μόνο οι συντεχνίες αντιδρούν. Όχι βέβαια. Υπάρχουν διαμαρτυρίες από, πολλούς, διαμαρτυρίες που όπως έχουμε πει είναι κατανοητές, αλλά εμείς δεν τις θεωρούμε δικαιολογημένες. Όμως αρνείται το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος ότι υπάρχουν ομάδες συμφερόντων με διαμορφωμένες πολιτικές που θέλουν να στηρίξουν προνομιούχες θέσεις; Αρνείται ότι υπάρχει στην κοινωνία μας συντεχνιακή νοοτροπία και πολλές φορές συντεχνιακές επιδιώξεις;

Τι είναι για παράδειγμα ή πως χαρακτηρίζεται η στάση εκείνης της ομάδας συμφερόντων που έζησα εγώ στο Υπουργείο Γεωργίας, η οποία απαιτούσε η διαφορά της από τους μισθούς μιας άλλης ομάδας να μείνει η ίδια και αν αυξήσει η άλλη ομάδα τους μισθούς της θα πρέπει και αυτή να αυξήσει τους μισθούς της; Ή πώς μπορεί να χαρακτηρίσει κανένας τις διαπάλες ανάμεσα στον ένα ή στον άλλο κλάδο, ποιος θα κάνει εκείνη ή την άλλη δραστηριότητα σαν να έχει η επιστήμη σύνορα και να καθορίζει η επιστήμη τελείως συγκεκριμένα ότι ο γεωπόνος κάνει αυτό, ο κτηνίατρος εκείνο, ο δασολόγος το άλλο;

Οι συστάσεις αυτές οι οποίες θέλουν να δημιουργήσουν και στεγανά στη συνεργασία είναι συντεχνιακές. Υπάρχουν λοιπόν συντεχνίες στην κοινωνία μας.

Μας λέχθηκε επίσης από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος, ότι από επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας αποδεικνύεται ότι οι επιδοτήσεις δεν πάνε στους αγρότες. Τα στοιχεία αυτά προφανώς δεν μπορούν να πια διαβάσουν σωστά οι κύριοι και κυρίες συνάδελφοι. Διότι μία επιδότηση η οποία δίδεται στους μεταποιητές τοματοπολτού είναι μία επιδότηση η οποία μεταφέρεται σε μεγάλο βαθμό προς τους παραγωγούς. Και είναι γνωστό ότι γίνονται διαπραγματεύσεις μεταξύ μεταποιητών και παραγωγών με βάση αυτή ακριβώς την επιδότηση για να καθορισθεί η τιμή της τομάτας. Και αν η Κοινότητα δίδει κάποιες εξαγωγικές επιδοτήσεις προς τους εξαγωγείς καπνού, η εξαγωγική επιδότηση δεν εισπράττεται στο σύνολό της από τους εμπόρους, σε μεγάλο ποσοστό, ανάλογα με την κατάσταση της αγοράς, μεταφέρεται και στους παραγωγούς.

Ας έλθω και σε μερικές προτάσεις τις οποίες ανέφερε ο κ. Έβερτ και οι οποίες δεν έχουν τίποτα από τον χαρακτήρα του καινούργιου.

Μας είπε ότι δεν πρέπει να φορολογούνται τα επαναπενδυόμενα κέρδη χωρίς να διευκρινίσει αν εννοεί ότι θα πρέπει να απαλλάσσονται ολοκληρωτικά.

Η Κυβέρνηση έχει δηλώσει ήδη προ καιρού ότι, χρειάζεται μία διαφοροποίηση σ' αυτό το σημείο και σύντομα θα γνωστοποιήσουμε μια σχετική ρύθμιση. Μας είπε ότι το έλλειμμα θα πρέπει να μειωθεί κατά πέντε μονάδες κάτω του ρυθμού του πληθωρισμού. Ποίου πληθωρισμού;

Του πληθωρισμού όπως προκύπτει από τον δείκτη τιμών καταναλωτή; Καθοριστικό στοιχείο σε σχέση με τον προϋπολογισμό είναι ο λεγόμενος αποπληθωριστής του ΑΕΠ. Ο αποπληθωριστής του ΑΕΠ για το 1986 θα είναι 20%. Αν εφαρμόσουμε την αρχή του κ. Έβερτ, θα έπρεπε το έλλειμμα να μειωθεί στο 15%, εμείς μειώνουμε το έλλειμμα κάτω από το 15%, μειώνουμε στο 14,7%.

Όσον αφορά για τα κίνητρα, για την αύξηση της παραγωγικότητας που ανέφερε ο κ. Πεσμαζόγλου, είχα δηλώσει και ήταν γραμμένο στον Τύπο προ αρκετών ημερών, ότι θα υπάρξουν συνομιλίες και με την ΓΣΕΕ και με τον σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών, διότι γύρω από το θέμα χρειάζεται συναίνεση για να υπάρξει ένα επεξεργασμένο σύστημα και να μην υπάρχει περιγραφή της Εισοδηματικής πολιτικής. Και το σύστημα αποσβέσεων είναι υπό επανεξέταση. Όσον αφορά την απόφαση 1574 και την ενίσχυση των εξαγωγών, μίλησε ο κ. Τσοβόλας. Εγώ θα έπρεπε να προσθέσω, από μεριά της Λογικής της Νέας Δημοκρατίας, η Νέα Δημοκρατία θα έπρεπε να εξετάσει και πώς θα μπορούμε να συμβιβασου-

με μια τέτοια πρόταση με το Κοινοτικό δίκαιο που προβλέπει την κατάργηση αυτών των επιδοτήσεων.

Δύο λέξεις και σε μερικές θέσεις του ΚΚΕ. Είπα ήδη, ότι δεν υπάρχει καμιά διαφοροποίηση από τα συνηθισμένα. Σχετικό με εκείνο το οποίο λέχθηκε, ότι θα πρέπει να επιδιώξουμε την αναδιαπραγμάτευση του εξωτερικού χρέους σε συνεργασία με άλλες χώρες. Σε συνεργασία με ποιές χώρες; Την Αργεντινή, το Μεξικό, τη Νιγηρία; Θα εντάξουμε δηλαδή τη χώρα μας σε εκείνες που δεν πληρώνουν και είναι αμφίβολης πίστης για να χάσουμε την πίστη μας; Δεν χρειάζεται αναδιαπραγμάτευση, όπως το έχουμε πει, γιατί θα χειροτερεύουμε τη θέση μας και βεβαίως δεν χρειάζεται να ενταχθούμε σε ένα στρατόπεδο, το οποίο έχει τελείως διαφορετικά προβλήματα από μας. Λέχθηκε και πάλι ότι αναλάβαμε πριν από το σταθεροποιητικό πρόγραμμα, και μετά βέβαια, αλλά για το πριν θέλω να μιλήσω, δεσμεύσεις απέναντι στην Κοινότητα. Δεν ξέρω αν ο κ. Φαράκος έχει ειδικούς πληροφοριοδότες στην ΕΟΚ οι οποίοι τον κατετόπισαν για διαπραγματεύσεις που είχαμε εμείς με την Κοινότητα, αλλά καθ' όσον γνωρίζω εγώ από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και από κανένα άλλο Υπουργείο πριν τις 11 Οκτωβρίου που ανακοινώσαμε το σταθεροποιητικό μας πρόγραμμα, δεν είχε γίνει επαφή με την Κοινότητα για το πρόγραμμά μας. Το πρόγραμμά μας εκφράζει τη δική μας βούληση, τη δική μας θέληση να βάλουμε μια ορισμένη κατεύθυνση πορείας στα οικονομικά και δεν είναι αποτέλεσμα οιασδήποτε πίεσης ή επιθυμίας από την Κοινότητα. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ. Και η υπογραφή σας στη σύμβαση για το δάνειο:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθν. Οικονομίας). Ορισμένοι αγορητές εξέφρασαν την έντονη ανησυχία των μισθωτών επαγγελματιών και βιοτεχνών για τη σταθερότητα του Νομίσματος.

Ο κ. Πρωθυπουργός απάντησε στον ισχυρισμό τους για την τρίτη υποτίμηση. Θα δώσω εδώ μερικά στοιχεία για να δείξω ότι η έντονη ανησυχία τους είναι μάλλον επίπλαστη και προβάλλεται για μικροκομματικούς σκοπούς.

Πρώτο στοιχείο: Όπως ξέρετε η ανταγωνιστικότητα της Οικονομίας μας τα τελευταία 5 χρόνια είχε χειροτερεύσει. Η υποτίμηση του Οκτωβρίου κατά 15% προστιθεμένη στην προηγούμενη διολίσθηση της δραχμής, είχε στόχο να επιφέρει βελτίωση αυτής της ανταγωνιστικότητας που θα εξάλειφε την προηγούμενη χειροτέρευση. Και αυτή επέτυχε.

Τί έγινε έκτοτε: Εκτιμάται ότι το κόστος εργασίας κατά μονάδα βιομηχανικού προϊόντος των εμπορικών μας εταιρειών, αυξάνει ανά δίμηνο κατά 0.7%. Αυτός είναι ο σταθμισμένος μέσος όρος. Από τη δική μας όμως πλευρά το εργατικό κόστος σε δραχμές ανά μονάδα προϊόντος, έμεινε αμετάβλητο το τελευταίο δίμηνο η κατάσταση δεν έχει αλλάξει. Το κέρδος που είχαμε από την υποτίμηση παραμένει ακέραιο και θα μπορούσε κανείς, εάν δει και τις σταθμισμένες ισοτιμίες της δραχμής να ισχυριστεί ότι έχουμε και κάτι στο χέρι. Είναι προφανές ότι δεν υπάρχει ανάγκη για νέα εφάπαξ υποτίμηση.

Μας είπαν για το ρυθμό του πληθωρισμού. Με την τροποποίηση της ΑΤΑ, η απόκλιση του δικού μας πληθωρισμού από την απόκλιση των εμπορικών μας εταιρειών θα είναι πολύ μικρότερη απ' ό,τι ήταν τα τελευταία χρόνια. Σημασία δεν έχει η μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή, σημασία δεν μπορεί να έχει ως προς την ανταγωνιστικότητα, Εάν αυξάνει το ταξί για παράδειγμα, το οποίο παίζει κάποιο ρόλο στον γείκτη τιμών καταναλωτή, Το κύριο στοιχείο είναι το κόστος εργασίας. Και όσον αφορά το κόστος εργασίας, ανέφερα ήδη ότι παραμένει προς το παρόν στάσιμο και ότι με τη ρύθμιση την οποία εκάναμε για την αυτοάμεση τιμαριθμική προσαρμογή, η άνοδος του δεν θα είναι η ίδια με την άνοδο του δείκτη τιμών καταναλωτή. Δηλαδή και εκεί προκύπτει ένας λόγος για μή ύπαρξη νέας υποτίμησης.

Έχουμε πει ότι μία υποτίμηση οδηγεί σε αύξηση του πληθωρισμού. Εμείς έχουμε καθορίσει τον στόχο του πληθωρισμού για αρχή - τέλος 1986 σε 16%. Εάν κάναμε μία νέα

υποτίμηση, θα καταδικάζαμε σε χονδροειδή αποτυχία αυτό το στόχο. Δεν έχουμε, λοιπόν, την παραμικρή πρόθεση να προβούμε σε οιαδήποτε πράξη, η οποία θα οδηγούσε σε απόκλιση από τους στόχους μας, και θα οδηγούσε σε μη εφαρμογή του προγράμματός μας.

Τα περί υποτίμησης είναι τελείως ανυπόστατα, και θέλω να επαναλάβω ότι διαδίδονται σκόπιμα από κερδοσκόπους στην αγορά. Και πολύ λυπάμαι γιατί η Νέα Δημοκρατία άθελά της, προσπαθεί και διαδίδει αυτή τη φήμη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΑΣ. 'Αθελά της ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθν. Οικονομίας). Ελπίζω άθελά της.

Ένα άλλο σημείο κριτικής, ήταν ότι έχουν πέσει οι επενδύσεις. Ο κ. Γκελεστάθης μας είπε ότι σταμάτησαν οι επενδύσεις. Ο κ. Γκελεστάθης και οι άλλοι χορηγτές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης έχουν ξεχάσει ότι το δυσμενές κλίμα για την ιδιωτική πρωτοβουλία ήταν πολύ προγενέστερο της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Η απροθυμία για την πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων στον παραγωγικό τομέα, είναι φαινόμενο το οποίο έχει εμφανισθεί πολύ προ του 1981. Οι επενδύσεις από το 1979 και μετά ακολούθησαν καθοδική πορεία, κι αν δούμε τα στοιχεία, με τα οποία δεν θέλω να σας κουράσω, θα διαπιστώσουμε ότι το 1985, δηλαδή επί Κυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ - είναι ο πρώτος χρόνος που ο πτωτικός ρυθμός έχει μειωθεί κατά πολύ, σε ελάχιστο ποσοστό, σε σχέση με τα προηγούμενα 7-8 χρόνια. Δηλαδή το φαινόμενο της επενδυτικής απεργίας, ή επενδυτικής αποχής, είναι προγενέστερο και θέλω να υπενθυμίσω ότι πολιτογραφήθηκε στο ελληνικό λεξιλόγιο το 1976 - 1980, όταν το κόμμα του κ. Γκελεστάθης, ο οποίος ισχυρίζεται ότι σταμάτησαν οι επενδύσεις, ήταν στην Κυβέρνηση.

Αλλά και ο ισχυρισμός ότι η επέκταση του δημόσιου τομέα έχει τρομοκρατήσει τους ιδιώτες επιχειρηματίες είναι ένας ισχυρισμός ο οποίος είναι από παλιά γνωστός. Θέλω να υπενθυμίσω ότι κάποιοι άλλοι μίλησαν για σοσιαλμανία και άλλοι κατηγορήσαν κάποιες Κυβερνήσεις της συντηρητικής παράταξης ότι επεκτείνει το δημόσιο τομέα πολύ πέραν εκείνου που του ανήκει και θέτει σε κίνδυνο την ιδιωτική πρωτοβουλία. Ας θυμηθούν οι κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης πώς αντέδρασαν τότε σε τέτοιες φήμες και ας μη ξεχούν το παρελθόν και τα θετικά τα οποία έκαναν τότε.

Και ένα τελευταίο σημείο, κύριοι συνάδελφοι : Χθές, ο κ. Παλαιοκρασσάς μίλησε για κάποιον διευθυντή της ΠΥΡΚΑΛ και δεν θα υπεισερχόμουν σ' αυτό το θέμα, διότι εθεώρησα ότι η αναφορά εκείνη ήταν ένα τέχνασμα προβολής για να προβληθεί μία αγόρευση, η οποία κατά τα άλλα δεν παρουσιάζει ιδιαιτερότητες. Όμως είδα ότι αυτά τα οποία ανέφερε ήταν πρώτος τίτλος σ' ορισμένες εφημερίδες και γι' αυτό αισθάνομαι υποχρεωμένος να κάνω κάποιο σχόλιο. Δεν γνωρίζω τον κύριο Βελή προσωπικά, ούτε τον είχα ακούσει προηγούμενα, ούτε την πορεία του γνωρίζω. Λυπάμαι όμως πως ένας Έλληνας Βουλευτής κηδεύεται περισσότερο για τις ανησυχίες των αμερικανών παρά για την ισότητα των Ελλήνων Βουλευτών.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. 'Οχι «κηδεύεται» αλλά «κηδεταί». Για τα ελληνικά, κήδομαι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθν. Οικονομίας). Ναι, κηδεταί, φροντίζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Γιατί εξανίστασθε ; Δεν νομίζω ότι είπε κάτι άκοσμο. 'ΑΕκανε μία κριτική.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθν. Οικονομίας). Κύριε Κανελλόπουλε, δεν είναι τα ελληνικά μου το πρόβλημα, είναι η στάση του Βουλευτή σας πρόβλημα.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Δεν υπάρχουν κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω δύο κατηγορίες Ελλήνων πολιτών. Δεν πρέπει να υπάρχουν διακρίσεις σύμφωνα με το πολιτικό παρελθόν και εικάζόμενες προθέσεις. Το ότι ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας δεν έχει συνηθίσει

κόμα ή δεν έχει συνειδητοποιήσει ότι έχει ξεπερασθεί αυτός ο καιρός, δείχνει ότι η παράταξή του ανήκει ανεπιστρεπτί στο παρελθόν.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ). ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Διαψεύδετε τίποτε απ' όσα είπα ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθν. Οικονομίας). Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφού έλαβα θέση στην κριτική, η οποία έγινε, θα ήθελα να εξηγήσω και τις κατευθύνσεις της πολιτικής μου. Αντιμετωπίζοντας την απότομη και σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης η Κυβέρνηση αποφάσισε στις 11 Οκτωβρίου να εφαρμόσει ένα πρόβλημα εξυγίανσης και σταθεροποίησης της οικονομίας για τα επόμενα 2 χρόνια. Θέλουμε να αντιμετωπίσουμε στις ρίζες τους τα βασικά οικονομικά προβλήματα, την ελλειμματικότητα του ισοζυγίου πληρωμών, τον υψηλό εισαγόμενο πληθωρισμό, την αποδυνάμωση των παραγωγικών δομών της οικονομίας μας και φυσικά την αύξηση της ανεργίας. Θέλω να τονίσω ότι η σταθεροποιητική μας πολιτική είναι η πρώτη φάση της οικονομικής μας στρατηγικής. Ο κυριότερος στόχος, η κύρια φάση είναι η προώθηση των διαρθρωτικών προσαρμογών για να τεθεί η ελληνική οικονομία σε τροχιά αυτοδυναμίας και αυτοσυντηρούμενης οικονομικής ανάπτυξης.

Η οικονομική εξέλιξη, δεν είναι αποτέλεσμα απλώς οικονομικής συγκυρίας ή ορισμένων διεθνών εξελίξεων. Αντίθετα, όπως έχει λεχθεί πολλές φορές στο παρελθόν, είναι αποτέλεσμα του δικού μας τρόπου ανάπτυξης και έχει τις ρίζες της στο μακρινό παρελθόν. Αυτό, κυρίες και κύριοι, είναι κάτι που δεν πρέπει να ξεχνάμε.

Μετά την ενεργειακή κρίση, τα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη άρχισαν να επιδεινώνονται ραγδαία. Μετά το 1979, ο πληθωρισμός τινάχτηκε ξαφνικά στο 20 %, έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σχεδόν διπλασιάστηκε, μέσα σ' ένα χρόνο, η ανεργία άρχισε ν' αυξάνει με ταχείς ρυθμούς και το παραγωγικό δυναμικό, άρχισε να υποβαθμίζεται σημαντικά, με αποτέλεσμα τα προϊόντα της χώρας μας να εκτοπίζονται απ' το εσωτερικό και τις διεθνείς αγορές.

Στην ίδια περίοδο, όλες οι υπόλοιπες χώρες του ΟΟΣΑ προσπάθησαν ν' αναδιοργανώσουν το ενεργειακό τους ισοζύγιο, να κατευθύνουν τις επενδύσεις τους σε κλάδους, όπου είχαν συγκριτικά πλεονεκτήματα, να εκσυγχρονίσουν το παραγωγικό τους δυναμικό, να εισαγάγουν νέα προηγμένη τεχνολογία.

Σε μας, όμως, αντίθετα, και μετά το 1973 - 1974, αλλά και μετά το 1979, δεν άλλαξε ο τρόπος αντιμετώπισης των οικονομικών προβλημάτων. Οι κύριοι προωθητικοί παράγοντες της ζήτησης ήταν η ιδιωτική ζήτηση, ιδιωτικές επενδύσεις, οι κατοικίες και εξαγωγές παραδοσιακών γεωργικών και βιομηχανικών προϊόντων.

Το ότι δεν έγινε καμιά σοβαρή προσπάθεια για αλλαγή, το δείχνει η πτωτική τάση στις ιδιωτικές επενδύσεις, την οποία ανέφερα προηγούμενα.

Αποτέλεσμα ήταν, ότι τα προβλήματα της Χώρας, οξύνθηκαν. Και οξύνθηκαν σημαντικά με την ένταξη της Χώρας μας στην Κοινότητα.

Η ένταξη της Χώρας μας στην Κοινότητα, αύξησε τον ανταγωνισμό, έναν ανταγωνισμό για τον οποίο η βιομηχανία μας, η οικονομία μας δεν ήταν έτοιμη.

Είναι χαρακτηριστικό ότι τα κύρια εξαγόμενα προϊόντα μας είναι τα κλωστοϋφαντουργικά και τα τσιμέντα, προϊόντα τα οποία βασίζονται στο κόστος κυρίως εργασίας και όχι στην τεχνολογική ανάπτυξη, προϊόντα τα οποία μπορούν να υποσκελισθούν από παραγωγές σε άλλες χώρες που έχουν χαμηλότερο κόστος εργασίας, προϊόντα τα οποία, επαναλαμβάνω, δεν στήριζονταί, στη Χώρα μας, σε προηγμένη τεχνολογία. Δεν είναι άσχετο το γεγονός ότι ο κλάδος των τσιμέντων παρουσίασε σημαντικά προβλήματα και υπάρχουν προβληματικές επιχειρήσεις, υπερχρεωμένες επιχειρήσεις. Και ότι πολλές κλωστοϋφαντουργικές επιχειρήσεις, ανήκουν στις προβληματικές.

Η μειωμένη ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, είναι πρόβλημα διαρθρωτικό και οφείλεται στο ότι η βιομηχανία μας αναπτύχθηκε δασμοβίωση, με κρατικές επιχορηγήσεις, χωρίς να εκσυγχρονισθεί, χωρίς να έχει σωστή σχέση προς την ίδια, σωστή σχέση ιδίων και ξένων κεφαλαίων.

Ποιο είναι το συμπέρασμα, κύριοι συνάδελφοι; Είναι ότι η σημερινή κρίση, τα σημερινά προβλήματα, οι σημερινές δυσκολίες, είναι αποτέλεσμα μιας προηγούμενης μακρόχρονης πολιτικής.

Ο κ. Πεσματζόγλου μας είπε χθές ότι η Κυβέρνηση, δεν μπορεί να επικαλείται πια τις διαρθρωτικές αδυναμίες της οικονομίας, όπως δεν μπορεί να επικαλείται πια τις ελλείψεις της δημοσίας διοίκησης. Θα έπρεπε να τα έχουμε διορθώσει αυτά. Λυπάμαι, όμως, που δεν συμμερίζονται αυτή την άποψη. Ένα εκλογικό αποτέλεσμα και μια νέα Κυβέρνηση, δεν μπορούν ν' αλλάξουν άμεσα ή σε λίγα χρόνια την κατεύθυνση η οποία ακολουθήθηκε επί 10ετίας, τα χρόνια χαρακτηριστικά μιας οικονομίας.

Ής φέρουμε ένα απλό παράδειγμα: Οι υπάλληλοι, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι και κατευθύνουν τα Υπουργεία και που έχουν εργασθεί σ' αυτά τα Υπουργεία για 25 και 30 χρόνια, με ποιους έμαθαν; Ποια νοσοτροπία ακολούθησαν; Ποιοι τους εμπότισαν με ορισμένες κατευθύνσεις και ορισμένο τρόπο δουλειάς; Η δικιά μας Κυβέρνηση ή οι Κυβερνήσεις οι οποίες υπήρχαν από το 1950 και μετά; Ποιοι τους δίδαξαν; Δεν τους δίδαξαμε, βέβαια εμείς. Η συντηρητική παράταξη τους δίδαξε και επειδή τους δίδαξε έτσι όπως τους δίδαξε, ενεργούν κατά τον α ή β τρόπο. Είναι παράλογο να ισχυρισθούμε, ότι η αλλαγή ενός Υπουργού ή αλλαγή της Κυβέρνησης μπορεί να επιφέρει την ριζική ανανέωση του μηχανισμού, την αλλαγή της λειτουργίας της οικονομίας. Ευθύνες έχει βέβαια και αυτή η Κυβέρνηση. Αλλά, ευθύνες προπαντός στην χώρα μας - και δε πρέπει να το ξεχνάμε - έχει η συντηρητική παράταξη. Και αν ο κ. Πεσματζόγλου προσπαθεί να μεταθέσει τις ευθύνες, πιστεύω επειδή τώρα συμπεριφέρεται με την Νέα Δημοκρατία.

Εξήγησα σε άλλη περίπτωση, ότι την πρώτη τετραετία προσπαθήσαμε να εφαρμόσουμε ένα πρόγραμμα κοινοτικής πολιτικής. Στην φάση που ακολουθεί, η έμφαση μπαίνει πλέον στη συγκρότηση του παραγωγικού μας συστήματος. Η έξοδος από την κρίση απαιτεί την κινητοποίηση και ιδιαίτερα το συντονισμό όλων των δυνάμεων, με στόχο την δημιουργία στην οικονομία μας, μιας οικονομίας παραγωγής. Ο εκσυγχρονισμός της ελληνικής οικονομίας, είναι επιτακτικός. Ο εκσυγχρονισμός της ελληνικής οικονομίας επιβάλλεται, γιατί μέχρι σήμερα έχουμε μία οικονομία, της οποίας η ανταγωνιστικότητα βασίζεται κατά κύριο ρόλο στον παράγοντα εργασία. Δεν βασίζεται στην τεχνολογία, στην οργάνωση, στο «μάντζεμεν», στην αυτοχρηματοδότηση της επιχειρηματικής δράσης από κέρδη και όχι από δάνεια, στην συστηματική και σοβαρή παρουσία στην αγορά. Ο τρόπος αυτός μεταφέρει το βάρος της στήριξης της ανταγωνιστικότητας στον ώμο των εργατών και των υπαλλήλων.

Αυτοί καλούνται να αντισταθμίσουν τις δομικές αδυναμίες, σ' όλα τα άλλα στοιχεία που καθορίζουν μία σύγχρονη οικονομία και θα έπαιζαν τον αποφασιστικό ρόλο για το επόμενο της ανταγωνιστικότητας της.

Πρέπει να ξεφύγουμε από αυτό το πρότυπο. Πρέπει να αναστρέψουμε αυτή την πραγματικότητα. Πρέπει να προωθήσουμε μία νέα στρατηγική ανάπτυξη που μέσα από την βελτίωση των τεχνολογικών ικανοτήτων του τόπου, του ανθρώπινου δυναμικού, την ορθολογικοποίηση των δομών των επιχειρήσεων, την δημιουργία υποδομής, θα αποδυναμώσει τις μονόπλευρες πιέσεις που υφίστανται οι εργαζόμενοι και θα δημιουργήσει πιο ισχυρά στηρίγματα των ανταγωνιστικών ικανοτήτων της οικονομίας μας, μία οικονομία, η οποία δεν εξαρτάται μόνο από το κόστος εργασίας. Αυτοί είναι οι στόχοι μας για τα επόμενα χρόνια. Η έμφαση στο στοιχείο της παραγωγής και της ανταγωνιστικότητας, οριοθετεί και την αναπτυξιακή στρατηγική των επομένων ετών.

Η αναπτυξιακή αυτή στρατηγική, που είναι το κύριο μέλημά μας, θα συναντήσει πολλές δυσκολίες. Προτού έλθω όμως σ' αυτό, ας μου επιτραπεί μία παρένθεση, διότι υπάρχει πολύ ειρωνεία, πολλές φορές, για τα λεγόμενα αναπτυξιακά μέτρα. Έχουμε ήδη ανακοινώσει ορισμένα μέτρα, σχετικά με την αποκέντρωση των ιδιωτικών επενδύσεων. Πριν μερικές μέρες ανακοινώσαμε μέτρα σχετικά με την κοινωνικοποίηση και θα επακολουθήσουν και τις επόμενες μέρες ρυθμίσεις σχετικά με την βιομηχανική πολιτική, την αγροτική πολιτική και οι δύσπιστοι κύριοι όλων των Κομμάτων της Αντιπολίτευσης θα διαψευσθούν, όπως έχουν διαψευστεί αρκετές φορές.

Ας επανέλθω όμως στις δυσκολίες μας. Θέλω να δώσω μερικούς αριθμούς. Ξέρω ότι είναι κουραστικό, αλλά επειδή αυτή η παρουσίαση είναι αφορμή πληροφόρησης για τις εξελίξεις, θέλω να είναι γνωστές οι εξελίξεις. Θέλω να είναι γνωστά τα προβλήματα, τα στοιχεία, οι αριθμοί, γιατί και η δική μας πολιτική, είναι πολιτική πληροφόρησης.

Πρώτα απ' όλα, σχετικά με το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Σε σταθερές τιμές και σε τιμές συντελεστών παραγωγής, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν εκτιμάται ότι το 1985 θα αυξηθεί κατά 1,8%, λιγότερο από το 1984. Η επιβράδυνση αυτή οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στη στασιμότητα της πρωτογενούς παραγωγής, η οποία είχε αυξηθεί σημαντικά το 1984. Η δευτερογενής παραγωγή υπολογίζεται ότι θα αυξηθεί κατά 1,2% και το προϊόν του τομέα των υπηρεσιών κατά 2,5%. Το 1986 προβλέπεται ότι θα υπάρξει αύξηση στο προϊόν του πρωτογενούς τομέα. Το προϊόν των υπηρεσιών θα αυξηθεί με ρυθμούς συγκριτικά μικρότερους απ' ό,τι τα προηγούμενα χρόνια. Το προϊόν της μεταποίησης θα αυξηθεί και αυτό, αλλά η βελτίωση του κλάδου, όποια προέλθει, θα προέλθει κυρίως από την εξωτερική συζήτηση, διότι η εγχώρια ζήτηση θα είναι υποτονική.

Αποτελέσματα των προβλέψεων αυτών, είναι ότι το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές συντελεστών παραγωγής, δεν αναμένεται να παρουσιάζει αύξηση σε σταθερές τιμές το 1986.

Σχετικά με την απασχόληση και την αμοιβή εργασίας. Σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία του ΟΑΕΔ, ο αριθμός των απασχολούμενων μισθωτών το 10μηνο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου, παρουσίασε αύξηση 2,7%. Το ποσοστό ανεργίας του 1985, ανήλθε σε 4,7%. Η έρευνα δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας εκτιμά τον αριθμό των ανέργων, στο σύνολο της Χώρας, στις 310.000 και το ποσοστό της ανεργίας σε 8,1% για το 1985, η έρευνα της Στατιστικής Υπηρεσίας δείχνει μία μικρή μείωση στο ποσοστό της ανεργίας. Επειδή τα στοιχεία πολλές φορές δεν συμπίπτουν, θα μπορούσε κανείς να θεωρήσει ρεαλιστικό ότι το ποσοστό της ανεργίας κατά το 1985 αυξήθηκε ελάχιστα, σε σχέση με το 1984.

Όσον αφορά την αμοιβή της εργασίας, το σύνολο των μισθών και ημερομισθίων των μη αγροτικών κλάδων, σαν ποσοστό στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, σε αγοραίες τιμές, ήταν το 1981, 39,5%. Το 1985 η συμμετοχή θα είναι περίπου 42%. Οι αριθμοί αυτοί δείχνουν ότι υπάρχει συνεχής αύξηση της συμμετοχής μισθών και ημερομισθίων στο ΑΕΠ, δηλαδή μία εξέλιξη της οικονομίας μας σε πιο οργανωμένες μορφές και μια εξέλιξη της οικονομίας μας, όπου οι μισθωτοί αποκοτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία. Οι πραγματικές ωριαίες και μηνιαίες αποδοχές στη βιομηχανία και βιοτεχνία αυξήθηκαν. Δε θα σας κουράσω με αριθμούς. Οι πραγματικές αποδοχές στο λιανικό εμπόριο των εργαζομένων, παρουσίασαν επίσης αύξηση το 1985.

Τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων την 1.9.1985 διαμορφώθηκαν για τους μισθούς στις 34.755 δραχμές και για τα ημερομίσθια στις 1.548 δραχμές αντίστοιχα.

Ο ισχυρισμός του κ. Έμπερτ ότι οι εργαζόμενοι θα χάσουν μέσα στο 1985, 15% της αγοραστικής τους δύναμης, είναι ανακριβής.

Με βάση τα στοιχεία που προανέφερα, την εξέλιξη του πληθωρισμού και την ευσοθηματική πολιτική του 1985, τα εισο-

δήματα των εργαζομένων, όχι μόνο στη βιομηχανία, βιοτεχνία αλλά και σε όλο τον αστικό τομέα της οικονομίας θα αυξηθούν σε σταθερές τιμές σε μέσα επίπεδα. Αυτό το ήξερε προφανώς ο κ. Πεσμαζόγλου και γι' αυτό έκανε τις συγκρίσεις του, όχι 1982 και 1985, αλλά 1982 και 1986 δηλαδή με ένα χρόνο που δεν έχει αρχίσει ακόμη. Θα έλεγα στον κ. Πεσμαζόγλου ότι για να είμαστε πολιτικά δίκαιοι θα έπρεπε να μετράμε ή την περίοδο 1986 - 1989 ή την περίοδο 1982 - 1989. Διότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δεν είναι Κυβέρνηση, η οποία, παρά τις προσδοκίες της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, θα τερματίσει το βίο της το 1986. (Χειροκροτήματα από την κυβερνητική Πτέρυγα).

Κύριοι συνάδελφοι, ενθυμούμαι ότι το 1983, έτος όπου υπήρχε μεγάλη πτώση της αγροτικής παραγωγής, οι κύριοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης έφεραν συνεχώς στατιστικά στοιχεία για να δείξουν ότι μειώθηκε το αγροτικό εισόδημα, ότι πεινάνε οι αγρότες. Το 1984, όταν αυξήθηκε σημαντικά η αγροτική παραγωγή, το αγροτικό εισόδημα αυξήθηκε επίσης σημαντικά και από τα στατιστικά στοιχεία της Κοινότητας και όχι τα δικά μας, έβγαινε ότι κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, το αγροτικό εισόδημα αυξήθηκε σε σταθερές τιμές γύρω στο 12 %. Βέβαια, πριν από τις εκλογές με κεκτημένη ταχύτητα έλεγαν πάλι ότι έχει μειωθεί το αγροτικό εισόδημα και γι' αυτό οι αγρότες θα καταδικάσουν την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, αλλά πιστεύω οι αγρότες καταδικάσαν τους βουλευτές της Ν.Δ. γιατί δεν έχουν τη δυνατότητα να διαβάσουν σωστά τους αριθμούς. (Χειροκροτήματα από την κυβερνητική Πτέρυγα).

Σύμφωνα με στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας, η παραγωγικότητα της εργασίας στη μεταποίηση παρουσίασε μείωση κατά 2,6 % το πρώτο εξάμηνο του 1985, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 1984. Μείωση της παραγωγικότητας ενώ τα προηγούμενα δύο χρόνια υπήρχε αύξηση της παραγωγικότητας. Αυτή η μείωση δείχνει την αναγκαιότητα των μέτρων. Η εισοδηματική πολιτική για το 1986 θα οδηγήσει σε μείωση του πραγματικού εισοδήματος των μισθωτών. Η μείωση αυτή διαφέρει από κατηγορία σε κατηγορία, λόγω της κλιμάκωσης της Α.Τ.Δ. Το ακριβές ύψος της θα εξαρτηθεί από τον ρυθμό του πληθωρισμού. Για το 1986 το κόστος εργασίας, με δεδομένη την εισοδηματική πολιτική, αναμένεται να επιβραδυνθεί σημαντικά. Το κόστος εργασίας στη μεταποίηση προβλέπεται ότι θα αυξηθεί γύρω στο 13 %.

Αυτή η επιβράδυνση θα συμβάλλει αποφασιστικά στην επιβράδυνση του πληθωρισμού.

Ας έρθουμε τώρα και στον πληθωρισμό. Ο πληθωρισμός παρουσίασε το 1985 επιτάχυνση, μετά από συνεχή επιβράδυνση κατά την προηγούμενη διετία. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή ήταν στο 11μηνο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 18,7%, έναντι αντίστοιχης αύξησης 18,5% το 1984.

Ο πληθωρισμός, κύριοι συνάδελφοι, κατά τα προηγούμενα χρόνια μετρώταν σε μέσα επίπεδα. Υπάρχει και ένας άλλος τρόπος μετρήσεως του πληθωρισμού, αρχή-τέλος έτους και πολλές φορές μπερδεύονται τα δύο και δημιουργούνται εντυπώσεις.

Για να μην υπάρξει παρεξήγηση θα τονίσω χωριστά την κάθε περίπτωση.

Για το 1985 προβλέπεται ότι ο πληθωρισμός, σε μέσο επίπεδο, θα είναι 19,5%. Υπενθυμίζω ότι το 1981 σε μέσο επίπεδο ήταν 25%.

Με υπολογισμό αρχή τέλους δωδεκαμήνου ο δείκτης τιμών καταναλωτή έτρεχε με ρυθμό 22,7% στο τέλος του Νοεμβρίου. Από Δεκέμβρη σε Δεκέμβρη η προβλεψή μας είναι ότι θα είναι 24% περίπου.

Θά πρέπει να σημειωθεί ότι η επιτάχυνση του τιμαριθμού μέσα στο 85 προήλθε από τις αυξήσεις ορισμένων τιμών και υπηρεσιών του δημοσίου τομέα κυρίως, αυξήσεις οι οποίες θεωρήθηκαν αναγκασίες για να περιορισθούν τα ελλείμματα.

Για το 86, επειδή όπως προκύπτει από τα στοιχεία υπάρχει μια επιτάχυνση του πληθωρισμού προς το τέλος του 85 και

θα υπάρχει μεταφερόμενος πληθωρισμός προς το 86, ο ρυθμός του πληθωρισμού θα αρχίσει να πέφτει αισθητά προς το τέλος του χρόνου. Και ελπίζουμε ότι το Δεκέμβρη του 86 θα φθάσει το επίπεδο περίπου του 16%.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Μέσα επίπεδα :

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Αρχή τέλος έτους, κύριε Μητσοτάκη. Δεκέμβρη 85 με Δεκέμβρη του 86. Μη βιάζεσθε, θα τα πω.

Επειδή η πολιτική μας βασίζεται σε σωστή παράθεση στοιχείων, δεν έχω κανένα λόγο να αποκρύψω τίποτα. Θα παρατηρηθεί δηλαδή μια καμπύλη και η καμπύλη θ' αρχίσει να πέχτει στο τέλος του έτους. Αν πάρουμε τα μέσα επίπεδα, επειδή υπάρχει ο μεταφερόμενος πληθωρισμός από το 85, προβλέπεται ότι τα μέσα επίπεδα θα είναι 23,5% για το έτος 86.

Εκείνο, όμως, που έχει για μας σημασία, γιατί δείχνει την τάση, είναι αρχή τέλος έτους το 16%, γιατί η πτωτική τάση θα συνεχισθεί το 87. Και ελπίζουμε αρχή τέλους του 87 θα φθάσουμε σε ένα επίπεδο του 10% περίπου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Τους μικρούς ενδιαφέρουν τα μέσα επίπεδα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Σχετικά με τις ιδιωτικές καταθέσεις για το 85, θέλω να σημειώσω, παρά τα όσα γράφουν μερικές εφημερίδες, ότι υπήρξε σημαντική αύξηση. Η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκε, ιδιαίτερα σημαντική ήταν η αύξηση των πιστώσεων προς την γεωργία και το εμπόριο.

Σχετικά με τις διεθνείς συναλλαγές και το ισοζύγιο πληρωμών, όπως γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, ο όγκος των εισαγομένων αγαθών αυξήθηκε σημαντικά στην αρχή του έτους. Αυτή η αύξηση δεν δικαιολογείται από την επενδυτική δραστηριότητα και την διαφοροποίηση των τιμών, μεταξύ των αγαθών που παράγονται στην Ελλάδα και των ομοίων εισαγομένων. Οφείλεται σε αποθεματοποιήσεις που έγιναν εν όψει των πολιτικών εξελίξεων.

Πιστεύουμε ότι ο όγκος των εισαγωγών θα υποχωρήσει μέχρι τέλος του έτους, ώστε να προσεγγίσει τελική αύξηση περίπου 6%.

Ήδη τον πρώτο μήνα μετά τις εκλογές οι εισαγωγές μειώθηκαν σημαντικά. Ο όγκος των εξαγομένων αγαθών εκτιμάται ότι μέσα στο 85 θα αυξηθεί περίπου κατά 6,5%, ενώ το 86 θα ξεπεράσει το 7%. Το γεγονός αυτό δικαιολογείται από τις σχετικές χαμηλές τιμές που προβλέπονται για τα εξαγόμενα ελληνικά προϊόντα σε ξένο νόμισμα.

Η βελτίωση του ελλείμματος του ισοζυγίου στο τελευταίο τρίμηνο του 85, θα εξαρτηθεί κυρίως από τις προσδοκίες του κοινού σε ότι αφορά την μελλοντική εξέλιξη της ισοτιμίας του εθνικού νομίσματος.

Αν λάβουμε υπόψη μας την κατάσταση η οποία επικρατούσε στην αγορά, δεν θα πρέπει να αποκλειστεί ένα έλλειμμα πάνω από 3 δισ. δολάρια στο τέλος του 85.

Κύριοι συνάδελφοι, όπως ξέρετε έχουμε λάβει ένα μέτρο για να περιορίσουμε τις εισαγωγές και για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών. Το μέτρο αυτό είναι η υποχρεωτική κατάθεση ορισμένου ποσού, το οποίο ανταποκρίνεται στο 40% έως 80% της αξίας του εισαγομένου προϊόντος. Πλήρη στατιστικά στοιχεία δεν υπάρχουν αυτή τη στιγμή για την εκτίμηση του μέτρου αυτού, οι ενδείξεις όμως δείχνουν ότι το μέτρο υπήρξε αρκετά αποτελεσματικό, θα μπορούσα να πω και ιδιαίτερα αποτελεσματικό. Τα στοιχεία δείχνουν ότι υπάρχει μια τάση για εξοικονόμηση τους 2 πρώτους μήνες εφαρμογής του 200 εκατ. δολαρίων περίπου. Αυτά σχετικά με το πλαίσιο της οικονομικής μας πολιτικής.

Τώρα σχετικά με την οικονομική αυτή πολιτική η οποία, όπως σας είπα έχει δύο κεφάλαια, το πρόγραμμα σταθεροποίησης σαν προϋπόθεση ενός προγράμματος ανάπτυξης, θέλω να πω ότι κανένα από τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης δεν παρουσίασε μια ενχλακτική λύση στο πρόγραμμα αυτό.

Η οικονομία μας είναι οικονομία αγοράς ανοικτή. Άσχετα από το μέτρο του κρατικού παρεμβατισμού, άσχετα από την πρωτοβουλία που αναπτύσσει ο δημόσιος τομέας, οι κανόνες οι οποίοι την διέπουν είναι οι ίδιοι περίπου οι οποίοι διέπουν και τις άλλες οικονομίες αγοράς. Για τους κανόνες αυτούς υπάρχουν εμπειρίες.

Τα μέσα χειρισμού μιας κατάστασης είναι ορισμένα. Λίγο ως πολύ γνωστά, ξέρουμε τι σημαίνουν, είναι διάφορα μπορεί να επιλέξει κανείς ποιά μέσο θέλει και η επιλογή αυτή εξαρτάται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της οικονομίας, εξαρτάται από την πολιτική της Κυβέρνησης. Αν θέλει να περιορίσει κανείς τη ζήτηση μπορεί να ακολουθήσει από την μια μεριά μια εισοδηματική πολιτική, η οποία θέτει φραγμούς στην αύξηση των εισοδημάτων, μπορεί να αδιαφορήσει για την εισοδηματική πολιτική και να ακολουθήσει μια εξαιρετικά περιοριστική νομισματική και δημοσιονομική πολιτική και να αφήσει στον μηχανισμό της αγοράς να μεταφέρει τις επιπτώσεις στα εισοδήματα. Αυτή είναι η πολιτική η οποία ακολουθήθηκε στην Μεγάλη Βρεταννία. Εμείς από τα μέσα τα οποία ήταν στην διάθεσή μας, τα μέσα τα οποία ανταποκρίνονταν στις νομοτέλειες αυτού του συστήματος διαλέξαμε εκείνα που πιστεύουμε ότι κατανέμουν κατά δικαιότερο τρόπο, με τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, τα βάρη ανάμεσα στις ομάδες του πληθυσμού. Η υποτίμηση είναι ένα μέτρο που κατανέμει την επίπτωση σε όλες τις κοινωνικές ομάδες. Είναι το κλασικό μέτρο αντίδρασης όταν το ισοζύγιο των συναλλαγών χειροτερεύει και το έλλειμμα διευρύνεται. Θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι εαν έπρεπε να συνεχιστεί η διολίσθηση της δραχμής με ταχύτερο ρυθμό και να αποφευχθεί η εφάπαξ υποτίμηση. Κρίναμε όμως, και η εμπειρία των τελευταίων ημερών το δείχνει, ότι οι κερδοσκοπικές προσδοκίες δεν θα σταματούσαν με τη διολίσθηση - δεν σταμάτησαν με την υποτίμηση - και γι' αυτό η εφάπαξ υποτίμηση θα ήταν πιο αποτελεσματική από την διολίσθηση.

Επιπρόσθετα η εφάπαξ υποτίμηση θα βοηθούσε στην άμεση συγκράτηση των εισαγωγών και στην άμεση βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας. Έχει προβληθεί από πλευρά του ΚΚΕ το επιχείρημα ότι θα ήταν πιο πρόσφορος ο δραστικός περιορισμός των εισαγωγών, ίσως και απαγόρευση των εισαγωγών. Ένα παλιό επιχείρημα ήταν να απαγορευθούν οι εισαγωγές κτηνοτροφικών προϊόντων.

Βέβαια αυτό θα έχει κάποια επίπτωση στις τιμές, αλλά το ερώτημα είναι ότι οι εισαγωγές αυτές έχουν ως άλλη όψη του νομίσματος τις εξαγωγές μας και οι εξαγωγικές χώρες θα αντιδράσουν σε απαγορεύσεις απαγορεύοντας και τις δικές μας εξαγωγές, εμείς θέλουμε να αυξήσουμε τις εξαγωγές μας για να εισαγάγουμε όχι μονάχα κεφαλαιουχικό αγαθό και πρώτες ύλες, που είναι απαραίτητες για την εθνική μας παραγωγή, αλλά και καταναλωτικά αγαθά, αφού στόχος μας δεν είναι η συμπίεση αλλά η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του ελληνικού λαού.

Το σύστημα το οποίο κρίναμε εμείς πρόσφορο, σύστημα το οποίο μετά από μακρά διαπραγμάτευση με την Κοινότητα εγκρίθηκε και από την Κοινότητα, είναι το σύστημα των προκαταβολών.

Την εισοδηματική μας πολιτική πρέπει να την εξετάσουμε σε συνδυασμό με τον στόχο μας για τη μείωση του πληθωρισμού. Ο κ. Μητσοτάκης σχολίασε πριν από τον πληθωρισμό, λέγοντας ότι τους εργαζόμενους ενδιαφέρει το μέσο επίπεδο πληθωρισμού, τους εργαζόμενους ενδιαφέρει γενικά ο πληθωρισμός γιατί ο πληθωρισμός είναι η επαχθέστερη μορφή φορολόγησης, ιδιαίτερα για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους, γι' αυτό πρέπει να είναι πρώτος στόχος μας ο περιορισμός του πληθωρισμού.

Και πιστεύω ότι τα μέτρα εκείνα που θα πάρουμε, όσο δυσάρεστα και αν είναι, αν οδηγούν σε αποτελεσματική μείωση του πληθωρισμού, είναι μέτρα τα οποία είναι σε όφελος των εργαζομένων. Γιατί τότε δε θα φαλκιδεύονται τα εισοδήματά τους, θα μειωθούν τα επιτόκια και άρα το χρηματοοικονομικό κόστος των επιχειρήσεων, θα μπορέσει να αυξηθεί η απασχό-

ληση, θα σταθεροποιηθεί η ισοτιμία της δραχμής και έτσι θα σπάσει ο φαύλος κύκλος πληθωρισμός - αυξήσεις μισθών - πιθανή διολίσθηση της δραχμής - πάλι πληθωρισμός κ.ο.κ.

Από τα πιο παραπάνω γίνεται φανερό-θα μπορούσα να αναλύσω επί μακρόν το θέμα, αλλά θέλω να είμαι σύντομος-ότι το πρόγραμμα σταθεροποίησης είναι ένα πρόγραμμα το οποίο έχει μία ολοκληρωμένη επεξεργασία είναι συνεπές με τους στόχους μας και ανταποκρίνεται σε ορισμένους αρχές κοινωνικής δικαιοσύνης. Εμείς πιστεύουμε ότι αποτελεί τη μόνη ρεαλιστική διέξοδο από την κρίση και γι' αυτό απαιτείται η συμβολή όλων των κοινωνικών φορέων για την επιτυχία του.

Λέχθηκε εδώ στη συζήτηση και σε κριτική αυτού του προγράμματος και σε κριτική της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης ότι τα μακροοικονομικά μεγέθη, τα μεγέθη της κοινωνίας χειροτερεύουν διαρκώς, ότι όλη η πολιτική μας στην 4ετία είναι μία αποτυχία λόγω αυτής της χειροτέρευσης.

Η κρίση της συνολικής πολιτικής μας με βάση ορισμένα μακροοικονομικά μεγέθη πιστεύω ότι είναι μια/κρίση περιορισμένη, διότι γίνεται χωρίς θεώρηση της συγκεκριμένης κοινωνίας. Η οικονομική πολιτική πρέπει να εξυπηρετεί ορισμένη πολιτική σκοπιμότητα η οικονομική πολιτική πρέπει να υποβοηθεί ορισμένες πολιτικές επιλογές. Η πολιτική επιλογή μπορεί να είναι για παράδειγμα ανάμεσα σε ιδιωτική ή δημόσια παιδεία, ανάμεσα σε ιδιωτική ή δημόσια υγεία, ανάμεσα σε ανάπτυξη του αγροτικού τομέα με βάση τους συνεταιρισμούς, ή όπως την έκανε η Νέα Δημοκρατία με βάση την ιδιωτική πρωτοβουλία των επιχειρηματιών. Οι επιλογές αυτές δεν μπορούν να κριθούν μόνο με μακροοικονομικά στοιχεία, γιατί οι επιλογές αυτές, όπως ανέπτυξε χθες και ο κ. Τρίσης τείνουν σε άλλες μορφές λειτουργίας ορισμένων τομέων της οικονομίας. Θέλουν να δημιουργήσουν άλλες σχέσεις, θέλουν κύριοι συνάδελφοι, να δημιουργήσουν μια διαφορετική ποιότητα ζωής.

Το ερώτημα για μας δεν είναι μονάχα τα μακροοικονομικά μεγέθη. Είναι και αν προωθούμε την διαφορετική ποιότητα ζωής.

Η επίκληση ορισμένων αριθμών δείχνουν ότι η συντηρητική παράταξη δεν θέλει την αλλαγή. Εμείς όμως θέλουμε την αλλαγή, θέλουμε μια διαφορετική κοινωνία. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Λέχθηκε και στην αίθουσα και έξω ότι η πολιτική μας είναι πολιτική λιτότητας, πολιτική διατήρησης της κρίσης. Αυτό είναι μια θεώρηση ας μου επιτραπεί, τελείως φορμαλιστική γιατί βλέπει τον τύπο και όχι την ουσία.

Με το πρόγραμμα σταθεροποίησης θέλουμε να θέσουμε τις βάσεις μιας σταθερής αναπτυξιακής προσπάθειας, μιας παραγωγικής δομής που θα εγγυάται συνεχώς ένα καλύτερο βιοτικό επίπεδο. Χωρίς επενδύσεις, χωρίς εκσυγχρονισμό των παραγωγικών δομών, χωρίς ψηλή παραγωγικότητα δεν μπορεί να υπάρξει αύξηση του εισοδήματος, αύξηση του κοινωνικού μισθού. Χωρίς επενδύσεις δεν μπορεί να υπάρχει σε τελευταία ανάλυση σοσιαλισμός.

Η πολιτική παροχών που δεν στηρίζεται στην βελτίωση της παραγωγικότητας είναι μακροπρόθεσμα συντηρητική. Η πολιτική παροχών που δεν στηρίζεται σε μια αλλαγή της παραγωγικής δομής είναι πολιτική σε βάρος των εργαζομένων, είναι μια πολιτική η οποία ενδιαφέρεται μόνο για ψήφους και δεν ενδιαφέρεται για καινούργιες σχέσεις στην κοινωνία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Αυτό που λέμε και εμείς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Γεν. Εθνικής Οικονομίας). Σε όφελος των εργαζομένων είναι εκείνη η πολιτική που τους ανοίγει μια σταθερή προοπτική για ψηλότερο κοινωνικό μισθό και αυξημένο εισόδημα. Και αυτή η πολιτική είναι μακροχρόνια, η δικιά μας πολιτική.

Η πολιτική μας και ο λόγος μας διαφέρει από την συντηρητική πολιτική, παρ' όλο ότι τα τεχνικά μέσα - και αυτό θέλω

να τονίσω - τα τεχνικά μέσα μπορεί να συμπίπτουν στη μία ή άλλη περίπτωση. Διαφέρει όμως ριζικά, γιατί έχουμε διαφορετικούς στόχους, διαφορετικής επιδιώξεις.

Στηρίζομαστε σε διαφορετικά κοινωνικά στρώματα και χρησιμοποιούμε διαφορετικά πολιτικά μέσα. Και δεν μπορεί να αμφιβάλλει κανείς γι' αυτό.

Εμείς δείξαμε στην πρώτη τετραετία, ότι και στον τόπο μας είναι εφικτή μια πολιτική που εξυπηρετεί τα συμφέροντα των πολλών και όχι των λίγων προνομιούχων. Δείξαμε ότι υπάρχει στην Ελλάδα ένα σοσιαλιστικό κόμμα με προοπτική, τακτική αντίληψη που θα προωθήσει τα συμφέροντα των εργαζομένων και θα συνεχίσει να τα προωθεί.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Οι Κασάνδρες των κομμάτων της Αντιπολίτευσης μας ανήγγειλαν ότι τα μέτρα δεν θα πετύχουν. Και αυτό βέβαια δεν προκύπτει από καμιά οικονομική ανάλυση, διότι πολύ θα με ενδιέφερε να ακούσω την οικονομική ανάλυση από την οποία προκύπτει αυτό το συμπέρασμα.

Το πρώτο επιχείρημα - και κύριο είναι - ότι δεν υπάρχει κοινωνική συναίνεση. Αντιδράσεις, όπως είπαμε, υπάρχουν. διαμαρτυρίες, απεργίες. Κι όλα αυτά είναι κατανοητά, διότι κανείς δεν δέχεται αγόγγιστα τη μείωση της αγοραστικής του δύναμης. Υπάρχει, όμως, κανείς που ισχυρίζεται σ' αυτή την Αίθουσα, ότι δεν πρέπει να μειωθεί το έλλειμμα στο ισοζύγιο πληρωμών: 'Ότι δεν πρέπει να μειωθούν τα ελλείμματα στον προϋπολογισμό; 'Ότι είναι αδιάφορο αν έχουμε ψηλό πληθωρισμό ή όχι;

Συναίνεση βέβαια πρέπει να υπάρχει. Και παλεύουμε για τη συναίνεση αυτή. Συναίνεση όμως ποίων; Και αυτό πρέπει να μας απασχολεί. Εκείνων που έχουν ειδικά προνόμια και ειδικά συμφέροντα; Εκείνων που έχουν καταφέρει να εξασφαλίσουν μια ευνοϊκή γι' αυτούς κατάσταση χάρις σε ειδικές διασυνδέσεις με προηγούμενες Κυβερνήσεις; Εκείνων που ωφελήθηκαν από τη μέχρι σήμερα οικονομική εξέλιξη; Των πολλών εκείνων, οι οποίοι διαφεύγουν της πληρωμής των φόρων, που κερδοσκοπούν; Εκείνων των βιομηχάνων, βιοτεχνών, εμπόρων, επαγγελματιών, οι οποίοι δεν δηλώνουν καν το μισό εισόδημα των μισθωτών;

Πιστεύω ότι συναίνεση πρέπει να υπάρχει, συναίνεση όμως όλων εκείνων οι οποίοι αγωνιούν για ένα καλύτερο αύριο, θέλουν να εφαρμόσουν τους νόμους και είναι για μία πολιτική κοινωνικής δικαιοσύνης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Για τον κ. Κύρκο τα λέτε αυτά;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Δεν το λέω για τον κ. Κύρκο, κύριε Μητσοτάκη. Το λέω και για εκείνους που υποστήριξαν στο παρελθόν αυτό που αποκαλούμε εμείς, συντεχνίες και αυτό που αποκαλούμε ειδικά προνόμια κ.λπ. Και νομίζω και σεις δεν είστε αμέτοχοι - εσείς, η παραταξή σας - αυτής της κατάστασης.

'Ησαστε τόσα χρόνια στην Κυβέρνηση.

Η επιτυχία των μέτρων, κύριοι συνάδελφοι, εξαρτάται πιστεύω από μία οικονομική και πολιτική παράμετρο. Πολιτικά εξαρτάται από το αν υπάρχει Κυβέρνηση αποφασισμένη να ακολουθήσει σταθερά τη γραμμή της. Η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη και η γραμμή της είναι σταθερή. Και γι' αυτό και οι τόσες αντιδράσεις.

Βλέπουν πολλοί ότι για πολλοστή φορά το παιχνίδι χάνεται, όπως χάθηκε γι' αυτούς στις 2 του Ιουνίου 1985 και θα χαθεί το 1989.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Η οικονομική παράμετρος χριτά το ερώτημα, ποια είναι τα κριτήρια μέτρα για το σκοπό, ποια είναι τα πρόσθετα μέτρα για τη σταθεροποίηση και ανάπτυξη της οικονομίας. Όπως έχω τονίσει, η οικονομία μας είναι μία οικονομία αγοράς με ισχυρό παρεμβατισμό.

Ας δούμε αν σε άλλες οικονομίες με τα ίδια χαρακτηριστικά ακολουθήθηκε ανάλογη πολιτική και με ποια αποτελέσματα για να διαπιστώσουμε εάν μπορούν να οδηγήσουν τα μέτρα μας στο αποτέλεσμα που επιδιώκουμε.

Στη Γαλλία, πριν δύο περίπου χρόνια υποτιμήθηκε το φράγκο, περιορίστηκαν οι αυξήσεις των μισθών, περιορίστηκε η ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων, μειώθηκαν τα ελλείμματα του

δημόσιου τομέα. Και μετά από δύο χρόνια μιας δύσκολης κατάστασης, δύο χρόνια διαμαρτυριών έχει πέσει σημαντικά ο πληθωρισμός, έχουν μειωθεί τα ελλείμματα του δημοσίου τομέα υπάρχει ανάκαμψη και υπάρχει τώρα για πρώτη φορά πτώση ανεργίας. Η Γαλλία άρχισε να εξοφλά τα χρέη της και το ισοζύγιο πληρωμών εξελίσσεται χωρίς σημαντικά προβλήματα.

Και στο Βέλγιο που πήρε ανάλογα μέτρα, τα μέτρα απέδωσαν.

Και στην Ισπανία, παρά το υψηλό ποσοστό ανεργίας οδήγησαν σε αποτελεσματικό έλεγχο του πληθωρισμού και στη βελτίωση της κατάστασης του ισοζυγίου πληρωμών. Απ' ό,τι ξέρω, η Ισπανία δεν έχει πια πρόβλημα ελλείμματος στο ισοζύγιο πληρωμών.

Και στην Ιταλία ο περιορισμός της ΑΤΑ, η υποτίμηση, ο έλεγχος των δημοσίων δαπανών έχουν οδηγήσει σε αισθητή βελτίωση της κατάστασης και όποιος διαβάσει το διεθνή Τύπο διαπιστώνει ότι η ιταλική βιομηχανία είναι τώρα πολύ πιο ανταγωνιστική απ' ό,τι ήταν πριν μερικά χρόνια. Σε καμιά χώρα με σύστημα της αγοράς η κρίση δεν αντιμετωπίστηκε με επεκτατική πολιτική, δηλαδή αύξηση δαπανών και αύξηση εισοδημάτων γιατί η παγκόσμια οικονομική εξέλιξη, ή κρίση οδηγεί σε μειώσεις ζήτησης, σε περιορισμό του διεθνούς εμπορίου.

Γατί ο εντεινόμενος ιαπωνικός ανταγωνισμός και η οικονομική πολιτική των ΗΠΑ οδηγούν σε εκτοπισμό εγχωρίων προϊόντων και φυγή κεφαλαίων και όλα αυτά απαιτούν και στο εσωτερικό κάθε χώρας συσταλτικές πολιτικές. Και οι σοσιαλιστικές χώρες δεν αποτελούν εξαίρεση στους κανόνες αυτούς.

Ανέφερε χθες ο κ. Τσοβόλας, θέλω και εγώ να τονίσω, ότι και οι σοσιαλιστικές χώρες έδωσαν προτεραιότητα στη σταθεροποίηση της οικονομίας, περιορίσαν τους ρυθμούς αύξησης των επενδύσεων, περιορίσαν επίσης την αύξηση ή σταμάτησαν την αύξηση του βιοτικού επιπέδου.

Στις χώρες της «ΚΟΜΕΚΟΝ» το 1981 και 1982 σημειώθηκε απόλυτη πτώση των επενδύσεων. Και σ' εκείνες που είχαν ακολουθήσει έντονη επεκτατική πολιτική υπήρξε και αισθητή μείωση των εισοδημάτων.

Θα διαβάσω -για να κλείσω αυτό το σημείο- ένα απόσπασμα από ένα λόγο του Ούγγρου Πρωθυπουργού σε μία πρόσφατη σύνοδο της Ουγγρικής Βουλής τον Οκτώβριο του 1985: «Επειδή από το εθνικό εισόδημα που ήταν μικρότερο από το προβλεπόμενο έπρεπε να διαθέτουμε κάθε χρόνο 2,5-3% για την εξόφληση των πιστώσεων και την κάλυψη των τόκων έμειναν μικρότεροι από τους προγραμματισμένους Πόρους για κατανάληψη και επενδύσεις. Δεν μπορούσαμε να αποφύγουμε, ούτε τη μείωση των πραγματικών μισθών και της αγοραστικής δύναμης, ούτε την μείωση των κοινωνικών χρηματικών παροχών».

Αυτά ως προς τις διεθνείς εξελίξεις.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι πορευόμαστε οικονομικά και πολιτικά στην ορθή κατεύθυνση.

Κυρίες και κύριοι, τα μέτρα θα πετύχουν. Και θα επιβεβαιώσουν με αυτόν τον τρόπο ότι μόνο το κόμμα μας, το ΠΑΣΟΚ, είναι σε θέση να ακολουθήσει και να πραγματοποιήσει μια πολιτική που ανταποκρίνεται μακροπρόθεσμα στα συμφέροντα του λαού. Μόνο το ΠΑΣΟΚ είναι η πολιτική εκείνη δύναμη που μπορεί να ακολουθήσει σταθερά μια προσπάθεια για οικονομική ανάπτυξη, μία προσπάθεια συστηματική, επίμονη, η οποία παραβλέπει τις πιέσεις της ημέρας και έχει καθοδηγητή μακρινούς στόχους.

Μας λέει η Αντιπολίτευση ότι δεν δώσαμε σωστή εικόνα της κατάστασης και η πορεία η οποία ήταν χρηματική παρυσιαστική ως θετική.

Την απάντηση την έδωσα ο κ. Πρωθυπουργός προ ημερών. Η εξέλιξη και η προοπτική δεν κρίνεται από σήμερα στο αύριο. Μία πολιτική κρίνεται με τα μακροχρόνια αποτελέσματά της, με τις προοπτικές που ανοίγει, με τη δυναμική που μπορεί να εμφυσήσει στην κοινωνική εξέλιξη.

'Αλλωστε αυτό φαίνεται από το Σύνταγμα μας. Αν ήταν το σήμερα ή το αύριο, αν ήταν η δημοσκοπηση που ήταν καθοριστική για την εξέλιξη της πολιτικής πορείας δεν θα

γίνονταν οι εκλογές κάθε 4 χρόνια. Τι έννοια έχουν τα 4 χρόνια; Τα 4 χρόνια έχουν την έννοια ακριβώς να δώσουν τη δυνατότητα εφαρμογής μιας πολιτικής πιο μακροπρόθεσμης. Χρειάζεται διάρκεια για να κρίνουμε. Και η πολιτική όπως είπε ο κ. Πρωθυπουργός, θα κριθεί από τον Ελληνικό Λαό στο τέλος της 4ετίας. Και οι καλύτερες μέρες θα είναι πραγματικότητα για την Ελλάδα, και στο τέλος αυτής της 4ετίας και στο τέλος των επομένων 4ετιών, χάρις τις βάσεις που θα θέσουμε.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Γιατί η πολιτική μας εξασφαλίζει τη μείωση των ανισοτήτων, τις προϋποθέσεις για αυτοδύναμη ανάπτυξη της οικονομίας.

Βλέπω, κύριε Μητσοτάκη, ότι γελάτε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Το «Εδώ και τώρα» θυμάμαι και γελάω.

Θόρυβος Κωδωνοκρουσίες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Εγώ θυμάμαι μία επερώτηση που συζητήσα λίγες μέρες πριν από τις εκλογές σ' αυτή τη Βουλή και υπέστην τους αγορητές του κόμματος σας πάνω από 20 που μου έλεγαν όπως σας είπα πριν, ότι έχει καταστραφεί ο αγροτικός κόσμος, ότι δεν τολμά να βγώ στην ύπαιθρο γιατί θα με κυνηγήσουν οι αγρότες, ότι το σύνολο των αγροτών θα μας καταψηφίσει. Και αν δείτε τους αριθμούς θα διαπιστώσετε ότι οι αγρότες στήριξαν την νίκη του ΠΑΣΟΚ.

Λυπάμαι που πολλοί συνάδελφοι τότε οι οποίοι προφήτευσαν τόσα μαύρα για το μέλλον της πολιτικής μας δεν βρίσκονται καν στην Αίθουσα επειδή δεν εκτίμησαν σωστά την εξέλιξη.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω μακρηγόρησα. Εμείς, για να κλείσω, δεν υποσχεθήκαμε βελτίωση από τη μια μέρα στην άλλη, δεν υποσχεθήκαμε ποτέ βελτίωση από τη μια μέρα στην άλλη, γιατί αυτό είναι αντίθετο με την ιδεολογία μας και με το πρόγραμμά μας. Εκείνο το οποίο υποσχεθήκαμε, είναι ότι θα θέσουμε τις βάσεις για μια σταθερή πορεία ανόδου, για μια πορεία όπου ο κάθε Έλληνας θα είναι όλο και λιγότερο έρμαιο των διεθνών οικονομικών εξελίξεων, της διεθνούς συγκυρίας, του παρελθόντος, όπου ο κάθε Έλληνας θα μπορεί σιγά - σιγά να διαμορφώνει όλο και περισσότερο με τη θέλησή του το παρόν. Αυτή την υπόσχεσή μας την προχωρήσαμε, την πραγματοποιούμε και θα την πραγματοποιήσουμε και στο μέλλον. Θα την κάνουμε πράξη. Σας ευχαριστώ. (Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από τη Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΛΩΡΟΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων). Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας παρακαλέσω να ψηφίσουμε το τελευταίο νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή και ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας» στο σύνολό του.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ. Κύριε Πρόεδρε, έχω ζητήσει το λόγο επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Σε δύο λεπτά, να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο στο σύνολο και αμέσως, θα σας δώσω το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ. Κι εγώ σε δύο λεπτά θα τελειώσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Επιμένετε να προηγηθείτε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ. Ναι, κατά τον Κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Ορίστε. Ποιό είναι το προσωπικό θέμα;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ. Κύριε Πρόεδρε, ο Υπουργός κ. Σημίτης, ομιλώντας και αναφερόμενος προσω-

πικώς σ' εμένα, είπε ότι «κηδεύομαι» φαντάζομαι ότι εννοούσε κήδομαι των αμερικανικών συμφερόντων, περισσότερο από την ισότητα των Ελλήνων πολιτών αναμεταξύ τους. Στη χθεσινή ομιλία μου, αντίθετα εγώ διαμαρτυρήθηκα, διότι ενώ από όλους τους Έλληνες που χειρίζονται απόρρητα έγγραφα των Ενόπλων μας Δυνάμεων, απαιτείται ειδική έγκριση του ΓΕΕΘΑ, ο κ. Βελής Γενικός Διευθυντής της πολεμικής παραγωγής της ΠΥΡΚΑΑ, δεν έχει απ' ότι πληροφορούμαι, αυτή την έγκριση. Επομένως, εγώ διαμαρτυρήθηκα εναντίον της ανισότητας και υπεράσπισα την ισότητα των Ελλήνων πολιτών αναμεταξύ τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Δεν είπατε ακόμη ποίο είναι το προσωπικό θέμα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ. Με συγχωρείτε, θέλω να ανασκευάσω αυτά που λέει ο Υπουργός. Θα σας πω που είναι το προσωπικό. Σας παρακαλώ να εξηγήσω. Ξέρετε ότι είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Το παραδέχομαι αυτό, κύριε Παλαιοκρασά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ. Δεύτερον, κανένα συμφέρον αμερικανικό εγώ δεν υπεράσπισα, αντιθέτως είπα ότι καθυστερεί η ολοκλήρωση της αγοράς του αιώνα, και καθυστερεί ο αμυντικός εξοπλισμός των Ενόπλων μας Δυνάμεων κι αυτό ακριβώς συσχέτισα με τον επιτόλαιο χειρισμό θεμάτων αμύνης, που κάνει η σημερινή Κυβέρνηση.

Παρακαλώ, λοιπόν, τον κ. Υπουργό, να ανακαλέσει τους βαρύτατους αυτούς χαρακτηρισμούς που μου απηύθυνε, διότι αλλιώς θα του πω κι εγώ τον χαρακτηρισμό ότι κήδεαι των συμφερόντων των κομμουνιστικών χωρών, περισσότερο από τα συμφέροντα των Ενόπλων μας Δυνάμεων και της εθνικής μας ανεξαρτησίας.

(Χειροκροτήματα από τη Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Κύριε Παλαιοκρασά, νομίζω ότι δεν είχε προσωπική αιχμή, ούτε διάθεση να σας μειώσει ο κ. Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας, του οποίου το ήθος και η ευπρέπεια και η ευγένεια είναι γνωστή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ. Όταν λέει ότι κήδομαι των αμερικανικών συμφερόντων, δεν είναι αιχμή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ καθήστε, σας έδωσα το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ (Υπ. Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων). Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Σημίτης θα δώσει την απάντηση. Ο κ. Σημίτης, ο οποίος, όπως πιστεύω δεν είχε καμία διάθεση προσωπικά και ατομικά να σας θίξει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ. Να ανακαλέσει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Δεν πρόκειται να ανακαλέσω, κύριε Παλαιοκρασά, εγώ είπα κήδεσθε των ανησυχιών των Αμερικάνων περισσότερο από την ισότητα των Ελλήνων πολιτών. Δεν έχω να σχολιάσω τίποτε σ' αυτά που είπατε, διότι νομίζω ότι πρέπει να διατηρήσουμε το επίπεδο της συζήτησης και να μη χάσουμε περισσότερο χρόνο για ένα τέτοιο θέμα.

(Χειροκροτήματα από τη Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Θεωρείται περαιωμένο το προσωπικό θέμα και παρακαλώ τον κ. Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας να λάβει το λόγο.

(Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Α. Κανελλόπουλος ανέρχεται στο Βήμα).

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ (Υπ. Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων). Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο για τα απαντήσω.

Τέταρτον, η πιστοληπτική ικανότητα της Χώρας συνεπώς θα χειροτερεύει.

Επομένως οι κύριες επιδιώξεις της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησεως για την επιστροφή στο 1981 δεν είναι επιτεύξιμες.

Θα ήθελα να σταθώ σ' ένα σημείο, κύριοι συνάδελφοι, για το περιβόητο δάνειο το οποίο έγινε τελευταία από την ΕΟΚ. Έφαξα και βρήκα μία συνέντευξη του κ. Πρωθυπουργού στις 20.3.1975, όταν η Νέα Δημοκρατία διαπραγματευόταν ένα δάνειο 480 εκατομμυρίων δολλαρίων από την ΕΟΚ.

Είπε τότε ο κ. Πρωθυπουργός: «Τα 480 εκατομμύρια του δανείου δεν είναι διατεθειμένοι: οι της ΕΟΚ να τα δώσουν χωρίς σοβαρά ανταλλάγματα. Και αφού γιατί τα χρήματα αυτά δε ζητήθηκαν από τη Σαουδική Αραβία ή το Κουβέιτ που θα δίνονταν με λιγότερα ανταλλάγματα».

Και ρωτάμε σήμερα εμείς, όπως ρωτάει και ο ελληνικός Λαός, γιατί πήγαμε και κτυπήσαμε την πόρτα της ΕΟΚ να πάρουμε το δάνειο και δεν πήγαμε στο Κουβέιτ και στη Σαουδική Αραβία, ώστε να μην αναγκασθούμε να δώσουμε τα ανταλλάγματα για τα οποία μιλούσε το 1975 ο κ. Πρωθυπουργός.

Και βρήκα ακόμα επίσης στις 23.9.1976 μία άλλη ομιλία του στη Βουλή, που έλεγε: «Εάν η Ελλάδα ενταχθεί στην ΕΟΚ μετά από 15 χρόνια θα έχουν συμβεί στη χώρα μας:

Πρώτον, θα έχει καταληστευτεί ο ορυκτός πλούτος. Οι επικίνδυνες βιομηχανίες θα έλθουν εδώ και το περιβάλλον θα ρυπανθεί. Οι ευρωπαίοι σχεδιάζουν από τώρα να διώξουν από τα εδάφη τους τις επικίνδυνες βιομηχανίες. Το νατά της Ελλάδας θα μεταναστεύσουν. Και τέλος θα σβήσει η κτηνοτροφία και θα επιζήσουν ο καπνός και τα λαχανικά».

Σήμερα ρωτάμε τι έγινε, απ' όλα αυτά, από εκείνα για τα οποία διερωτάτο μέσα στη Βουλή ο κ. Πρωθυπουργός το 1976.

Αλλά θα έλθω, κύριοι συνάδελφοι, σ' ένα άλλο θέμα όπου ο αξιότιμος Υπουργός των Οικονομικών δεν υπήρξε καθόλου πειστικός. Και παραμένουν σοβαρές αμφιβολίες και υπάρχουν ευθύνες της Κυβέρνησεως, για την αύξηση των πληρωμών της Χώρας μας προς την ΕΟΚ που αυξάνονται μέσα σ' ένα χρόνο, κύριε Υπουργέ, κατά 82,5%, γιατί από 40 δις δραχμές πάνε στα 74,6 δις. δραχμές και τα έσοδα κατά 21% πάνω από 147 δις εκατομμύρια, σε 177 δις εκατομμύρια, που σημαίνει ότι οι καθαρές μας εισπράξεις θα πέσουν από την ΕΟΚ το 1986 από 106 δις. δραχμές σε 103 δις. δραχμές που είναι μία πραγματική μείωση της τάξεως του 2,7%. Και με πληθωρισμό ουσιαστικά 20% θα έχουμε μία μείωση των εισπράξεων από την ΕΟΚ και ειδικά στο γεωργικό τομέα κατά 25%.

Κατά βάση οι αγρότες είναι εκείνοι που θα υποστούν αυτήν την μείωση των εισπράξεων από την ΕΟΚ. Οι λόγοι είναι γνωστοί. Δεν εφαρμόστηκε ο φόρος προστιθεμένης αξίας, έγινε αποδοχή η αποδοχή των περιορισμών από τις ενισχύσεις του γεωργικού ταμείου και κυρίως αποδεκτή η εφαρμογή μιας δημοσιονομικής πειθαρχίας που ζήτησε η ΕΟΚ για να σας δώσει το δάνειο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Υπ. Οικονομικών). Τα εξηγήσαμε αυτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΛΑΣ. Έκανα μία προσπάθεια, κύριοι συνάδελφοι, να κωδικοποιήσω τα αποτελέσματα της φορολογικής πολιτικής του ΠΑΣΟΚ αυτά τα 4 χρόνια, και επιτρέψτε μου να σας διαβάσω τους εξής πίνακες: Οι κατά κεφαλήν έμμεσοι φόροι ήταν το 1981 27.269 δρχ. το 1986 θα είναι 91.025. Το σύνολο των αμέσων και έμμεσων φόρων που πλήρωναν οι Έλληνες κατά κεφαλή το '81 ήταν 39.984 και το '86 θα είναι 148.100 δρχ. Το αντιστοιχούν έλλειμμα του δημόσιου τομέα κατά οικογένεια το '81 ήταν 81.404 δρχ. και το '86 θα φθάσει στις 364.700 δρχ. Το συνολικό δημόσιο χρέος κατά κεφαλή το 1981 αντιστοιχούσε σε 69.070 δρχ., το 1986 θα αντιστοιχεί σε 346.300 δρχ. Και κάθε μία ελληνική οικογένεια που ήταν ρεωμένη για το εξωτερικό δημόσιο χρέος 228.000 δρχ. το 1981, το 1986 θα είναι χρεωμένη 1.144.000 δρχ. Αυτές τις επιβαρύνσεις για τον Έλληνα έφερε η οικονομική και φορολογική πολιτική της Κυβέρνησεως του ΠΑΣΟΚ.

Γι' αυτόν τον οικονομικό χειμώνα θα έπρεπε να μας μιλήσει περισσότερο το ΠΑΣΟΚ και ο κ. Πρωθυπουργός και λιγότερο για τον πυρηνικό χειμώνα για τον οποίο κανείς δεν θα είχε αντίρρηση να μιλήσει, εάν πρώτα είχαμε λύσει όλα τα άλλα προβλήματα σ' αυτόν τον τόπο.

Ακόμα, κύριοι συνάδελφοι, μετά απ' αυτά μπορεί ο Λαός να μη δι-

καιούται να λείπει, ότι τώρα έχουμε μια εξαρτημένη πολιτική, αφού αυτή οδήγησε τον τόπο στα χέρια των ξένων πιστωτών και στις ξένες τράπεζες, αυτούς τους οποίους μέχρι πρότινος το ΠΑΣΟΚ δεν ήθελε ούτε και να τους κουβεντιάσει. Μπορεί να μη λείπει ο Λαός ότι έχει μια κυβέρνηση που φέρνει τη σφραγίδα της αποτυχίας, αφού μετά από 4 χρόνια αναγκάζεται να πάρει τόσο αντιλαϊκά μέτρα; Μπορεί ακόμα ο Λαός να μη μιλάει ότι στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει μια εκτεταμένη αναξιοπιστία, αφού και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό άλλα να λείπει και άλλα να κάνει;

Τέλος, κύριοι συνάδελφοι με τα τελευταία οικονομικά μέτρα, από την πλευρά της Κυβέρνησης υπήρξε μία βίαιη επίθεση εναντίον του βιοτικού επιπέδου του ελληνικού Λαού, εναντίον των μισθωτών και των συνταξιούχων, και θα μπορούσε άνετα να πει κανείς όπως διάβασα στον Τύπο ότι αυτή η οικονομική πολιτική είναι ένα είδος οικονομικής τρομοκρατίας πάνω στο Λαό για να μπορέσει να πειθαρχήσει την αντίδρασή του να υποστεί αυτήν τη φορομνηστική πολιτική, αυτήν την πολιτική της ολόπλευρης λιτότητας, μαζί με την μονόπλευρη δημοκρατία.

Κατά την άποψή μου η Χώρα, με την οικονομική πολιτική που εφαρμόζεται και με τη φορολογική πολιτική, ουσιαστικά με το σοσιαλισμό, οδηγείται σε λατινοαμερικανοποίηση, της οποίας τα κύρια χαρακτηριστικά είναι ο πληθωρισμός, οι υποτιμήσεις και η υπερχρέωση στο εξωτερικό. Μόλις προχθές, την Κυριακή, ο παλιός θεωρητικός σας, κύριοι του ΠΑΣΟΚ, ο Μάριος Πλωρίτης, έγραφε κάτι που ισχυρε την εποχή του Βυζαντίου και το αναφέρει ο Ζωσιμύς: «Με την πρόθεση να δώσουν τα πάντα στους φτωχούς έκαναν φτωχούς τους πάντες». Ευχαριστώ πάρα πολύ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, φθάσαμε στο τέλος της συζήτησης και θα προσπαθήσω, πολύ σύντομα, να συνοψίσω μερικά σημεία.

Η συζήτηση έδειξε ότι στην Αίθουσα αυτή, όπως είπε και ο κ. Πρωθυπουργός, υπάρχουν τρεις κύριες κατευθύνσεις οικονομικής πολιτικής.

Η πρώτη της Νέας Δημοκρατίας είναι, όπως την χαρακτήρισε και ο κ. Μητσοτάκης, φιλελεύθερη πολιτική.

(Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα συνεδριάσεων της Βουλής ο Πρόεδρος της Κυβέρνησεως κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ. Οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, όρθιοι, χειροκροτούν).

Ποια είναι η συγκεκριμένη αυτή φιλελεύθερη πολιτική δεν μας διευκρινίστηκε. Όμως, ξέρουμε από παλιά κείμενα, ότι η φιλελεύθερη πολιτική, προβλέπει πλήρη απελευθέρωση της αγοράς, πλήρη κατάργηση ελέγχων και περιορισμών.

Για την αντιμετώπιση μιας κατάστασης, όπως η σημερινή, η φιλελεύθερη πολιτική λέει ότι πρέπει να περιορισθούν δραστηριότητες, ώστε οι επιχειρήσεις, πιεζόμενες από έλλειψη χρηματοδότησης, να πιέσουν, με τη σειρά τους, τους μισθούς και έτσι τη ζήτηση.

Η πολιτική αυτή είναι η πολιτική που ακολουθήθηκε στη Μεγάλη Βρετανία και έχει δημιουργήσει εκκρηκτικές κοινωνικές καταστάσεις.

Στις αναπτυσσόμενες χώρες, που εφαρμόστηκε, έχει οδηγήσει, επίσης, σε τεράστια αύξηση της ανεργίας, αλλά ταυτόχρονα και σε αύξηση του πληθωρισμού.

Εμείς, όπως έχουμε δηλώσει, απορρίπτουμε μια τέτοια πολιτική, μια πολιτική η οποία εγκαθιδρύει την ασυδοσία της αγοράς, μπορεί ν' αυξήσει την ανεργία, ίσως σε επίπεδα του 25% έως 30%, μειώνει δραστηριότητες τις κοινωνικές παροχές, οδηγεί σε μια πολιτική σε βάρος των οικονομικά ασθενεστέρων στρωμάτων και παρεμποδίζει την ανάπτυξη του Λαού.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Πάντως, όλα αυτά είναι δικές σας υποθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Κύριε Μητσοτάκη, αφήστε να τελειώσουμε τώρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Εδώ μας λέει για τη δική μας πολιτική.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Αφήστε να τελειώσουμε ήσυχα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Ήσυχα τελειώνουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κύριε Μητσοτάκη, αυτά συμπεραίνω από τις θέσεις σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Άλλο αυτό. Είναι δικά σας συμπεράσματα.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Είναι δικά μου συμπεράσματα.

Έχω, όμως και κάποια που δεν είναι συμπεράσματα. Ως προς τη δημοσιονομική πολιτική έχω την πρόταση του κ. Μάνου.

Ο κ. Μάνος, θέλω να σας υπενθυμίσω, προτείνει την κατάργηση της χρηματοδότησης του Ε.Σ.Υ., προτείνει την κατάργηση της χρηματοδότησης των επενδύσεων, προτείνει την κατάργηση της οικονομικής ενίσχυσης των δήμων και κοινοτήτων. Δηλαδή προτείνει μια περιοριστική δημοσιονομική πολιτική η οποία, κύριο άξονα περιορισμών, έχει την κοινωνική πολιτική.

Πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Νέα Δημοκρατία δεν έχει μία εναλλακτική πολιτική που είναι σε όφελος των πολλών. Έχει μια πολιτική η οποία εξακολουθεί να είναι σε όφελος των ολίγων.

Είναι πραγματικά μια φιλελεύθερη οικονομική πολιτική.

Η δεύτερη άποψη που εκφράστηκε σ' αυτή την Αίθουσα είναι από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Μας είπε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας ότι περίπου ακολουθούμε την ίδια κατεύθυνση με τη Νέα Δημοκρατία και διαφωνούμε στο ποιος τα έκανε θάλασσα.

Νομίζω ότι οι κύριοι συνάδελφοι του Κ.Κ.Ε. δεν θέλουν ν' αντιληφθούν ότι οι νέες μορφές παραγωγικών σχέσεων, οι νέες μορφές κοινωνικής οργάνωσης δεν μπαίνουν σε καλούπια. Οι μορφές του σοσιαλισμού, οι μορφές της εξέλιξης καθορίζονται από την εξέλιξη των παραγωγικών σχέσεων, από τα επίπεδα ανάπτυξης της κοινωνίας.

Εμείς, το ΠΑΣΟΚ βρισκόμαστε σε αναζήτηση διαμόρφωσης του δικού μας προτύπου.

Άλλωστε και το πρότυπο που ακολουθεί το Κ.Κ.Ε. διαμορφώθηκε για δεκαετίες και βρίσκεται πάντα υπό εξέταση. Θυμίζω το παράδειγμα της Ουγγαρίας.

Εμείς απορρίπτουμε το δικό σας μοντέλο του κρατισμού, γιατί δεν προωθεί τη συμμετοχή, δεν προωθεί την αποκέντρωση, δεν προωθεί την ανάπτυξη των πρωτοβουλιών του ατόμου, δεν πιστεύουμε ότι προωθεί την ουσιαστική Δημοκρατία.

Μιλήσατε για την πρακτική μας. Αλλά θα έλεγα, ότι και η δική σας πρακτική είναι μια πρακτική, η οποία οδηγεί στην αποδοχή όλων των αιτημάτων ακόμα και των πιο αντιχρουσμένων. Έχω συζητήσει με αγρότες της παράταξής σας οι οποίοι ζητούν την πάταξη των μεσαζόντων. Και στο Τυμπάκι της Κρήτης έχω συζητήσει με μεσαζόντες, οι οποίοι σας εκπροσωπούσαν και εστράφησαν κατά των αγορονομικών ελέγχων, οι οποίοι συμπιέζαν τα κέρδη τους και έτσι ελέγχουν το εισόδημα των αγροτών. Και χονδρέμποροι του Ρέντη της παράταξής σας, μου είπαν ότι είναι μεροκαματιάρηδες και δεν θα πρέπει να επιβάλλουμε περιορισμούς. Και τέλος, έχω συζητήσει επίσης με μεγαλοεξαγωγείς, οι οποίοι έχων κάνει εξαγωγές προς τις χώρες του Σοσιαλιστικού στρατοπέδου και οι οποίοι υποστήριξαν μετά πάθους ότι δεν θα πρέπει να κάνουν συμβόλαια οι συνεταιρισμοί και η ΑΓΡΕΞ.

Πιστεύω ότι είναι καιρός να κάνετε επιλογές. Είναι ανάγκη να κάνετε επιλογές, διότι αλλιώς θα είσθε ένα πολυσυλλεκτικό κόμμα διαμαρτυρομένων. Μας είπατε, ότι τα σταθεροποιητικά μέτρα απομυζούν ποσά από τους εργαζόμενους και τα οδηγούν στην τσέπη των βιομηχάνων. Πιστεύω, ότι αυτή είναι μια αφέλης εξέταση της κατάστασης. Τα ποσά τα οποία μπορεί να προκύψουν από τον περιορισμό της ΑΤΑ έχουν κύριο σκοπό να καλύψουν το κόστος. Έχουν κύριο σκοπό να κάνουν τα προϊόντα μας πιο φθηνά, πιο ανταγωνιστικά, να κυλήσουμε το προϊόν κατά μονάδα εργασίας.

Η πολιτική μας αποβλέπει χριβώς στο να μπορούμε να διευκολύνουμε τη διάθεση των προϊόντων μας, για να εργασθούν περισσότεροι και μακροπρόθεσμα να βελτιωθεί το βιοτικό επίπεδο. Ο κ. Φλωράκης έρωσε τι έχει να κερδίσει ο εργάτης, υπονοώντας, προφανώς, ότι το ένα κομμάτι ψωμί — αυτή φαντάζομαι είναι η λογική — δεν αξίζει τον κόπο.

Εγώ θα έλεγα όμως ότι η δουλειά δεν είναι μόνο για το χρήμα. Ο εργάτης έχει να κερδίσει με τη σωστή δουλειά και γνώση και αξιοπρέπεια. Έχει να κερδίσει εργατική συνείδηση, που του είναι απαραίτητη και για τη συνδικαλιστική του δράση και για την πολιτική του δράση και για τη δράση στο κόμμα σας.

Μας λέγθηκε από μεριά σας ότι όλες οι κινητοποιήσεις εργαζομέ-

νων αποτελούν απείδα της Δημοκρατίας. Εγώ θα σας συνιστούσα να εξετάσετε τις κοινωνικές και πολιτικές προϋποθέσεις, οι οποίες έχουν οδηγήσει σε ισχυρότατες διαφοροποιήσεις τιμών ανάμεσα στα πορτοκαλικά και στα λεμόνια στην Ελλάδα διαφοροποιήσεις, οι οποίες δεν υπάρχουν πουθενά αλλού.

Θα σας συνιστούσα να εξετάσετε ποιο είναι το εισόδημα γύρω από τον Ισθμό της Κορίνθου και ποιο είναι το εισόδημα γύρω από την γέφυρα του Νέστου και εσείς να εργασθείτε επίσης να αυξήσουν τα εισοδήματά τους στα Γρεβενά, στην Κοζάνη, στην Ευρυτανία και σ' όλες τις άλλες περιοχές, που δεν μπορούν πολλές φορές να ασκήσουν πιέσεις.

Στην οικονομία μας και στην κοινωνία μας, όπως διαμορφώθηκαν εδώ και δεκαετίες υπάρχουν κοινωνικές ομάδες που είτε γιατί εργάζονται σε νευραλγικούς τομείς, είτε γιατί διαθέτουν την δυνατότητα πολιτικής πίεσης, έχουν εξασφαλίσει, σε σχέση με άλλες ευνοικότερες συνθήκες αμοιβών.

Εμείς πιστεύουμε, ότι η οικονομική συγχυρία επιβάλλει να συναισθανθούν όλοι ότι δεν έχουν μόνο δικαιώματα, αλλά έχουν και υποχρεώσεις. Ότι η σταθεροποίηση και η ανάπτυξη της οικονομίας, επιβάλλει αυτοπεριορισμούς. Επιβάλλει κάθε στιγμή εκτίμηση της επίπτωσης που θα έχει η μια ή η άλλη ενέργεια στο κοινωνικό σύνολο και στην εξέλιξη της οικονομίας.

Εμείς πιστεύουμε, ότι η πορεία της οικονομίας δεν εξαρτάται μόνο από την στάση της Κυβέρνησης εξαρτάται και από την χριτική στάση του κοινού, των κοινωνικών ομάδων εξαρτάται από την δραστηριότητα που θα αναπτύξουμε όλοι.

Όπως ανέπτυξα, η οικονομική μας πολιτική έχει δύο πλευρές: Η μία πλευρά είναι η σταθεροποιητική και η άλλη είναι η αναπτυξιακή. Η Κυβέρνηση πιστεύει, ότι το σύνολο των σταθεροποιητικών μέτρων θα αποδώσει και θα οδηγήσει στην αναγκαία διαρθρωτική προσαρμογή της οικονομίας, θα εξασφαλίσει την επάνοδό της σε τροχιά αυτοδύναμης ανάπτυξης. Το πρόγραμμα της σταθεροποίησης είναι, όπως φαίνεται από τη συζήτηση, πλήρως συνεπές με τους στόχους μας και κοινωνικά δίκαιο. Ταυτόχρονα, εμείς πιστεύουμε ότι αποτελεί τη μόνη ρεαλιστική διεξοδό από την κρίση.

Το αναπτυξιακό πρόγραμμα, όπως το ανέπτυξε ο κ. Πρωθυπουργός, όπως έχει διαμορφωθεί και θα συνεχίζει να διαμορφώνεται, έχει ως σκοπό την ευρύτερη κινητοποίηση όλων των δυνάμεων της Χώρας και του Δημόσιου και του Ιδιωτικού τομέα και του κοινωνικοποιημένου τομέα, σε όλα τα επίπεδα. Έχει ως σκοπό την κινητοποίηση σε τέτοιον τρόπο, ώστε να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες, οι εμπειρίες όλων, τα χαρακτηριστικά της κάθε μιας ομάδας και του κάθε τομέα.

Κυρίες και κύριοι, η πολιτική που έχουμε ακολουθήσει τους τελευταίους μήνες δείχνει ότι δεν έχουμε έλθει απλώς για να διαχειριστούμε μια κατάσταση, ή να διαχειριστούμε μια κρίση, για να υπάρξουμε χωρίς προοπτική. Δείχνει αντίθετα, ότι η παράταξη-μας έχει στόχους, όραμα, στρατηγική και τακτική για την ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Το πρόγραμμά μας, όπως εκφράζεται μέσα από τον προϋπολογισμό, επιδιώκει την αποτελεσματικότητα της κρατικής λειτουργίας, την εξυγίανση του δημόσιου τομέα. Αποβλέπει στο να ενισχύει την προσπάθεια για κοινωνική δικαιοσύνη. Υπενθυμίζω τα κονδύλια για την παιδεία και την υγεία θέλει να βοηθήσει την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα.

Ο προϋπολογισμός που σας έχει υποβληθεί, κυρίες και κύριοι, θα συμβάλει και στη σταθεροποίηση και στην ανάπτυξη. Θα συντείνει στην πορεία για την εξυγίανση της οικονομίας μας. Θα συντείνει στη διαμόρφωση μιας κοινωνίας πιο δίκαιης. Είναι ένας προϋπολογισμός που είναι συνεπής με την πορεία μας, ανταποκρίνεται στα συμφέροντα του Ελληνικού Λαού. Θα βοηθήσει να προχωρήσουμε μια νέα ποιότητα και στην οικονομία μας και στην κοινωνία μας.

Σας καλώ να τον υπερψηφίσετε.

(Νειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Κύριοι Βουλευτές. Η συζήτηση για τον Γενικό προϋπολογισμό του Κράτους και των προϋπολογισμών ορισμένων Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών για το Οικονομικό έτος 1986, όπως και για τον Ισολογισμό και Απολογισμό Οικονομικού έτους 1984 κηρύσσεται περαιωμένη και θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής (άρθρο 88 παρ. 6) η ψη-

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Εισαρχήμαστε στην ημερήσια διάταξη

ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου, αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας (για την κύρωση της από 18 Οκτωβρίου 1985 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας (Μέτρα προστασίας της εθνικής οικονομίας)).

Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο το οποίο πρόκειται να συζητηθεί στη Βουλή έχει επείγοντα χαρακτήρα. Αφορά τις συμβάσεις εργασίας, τις εργασιακές σχέσεις χιλιάδων εργαζομένων και δεν πρέπει να υπάρχει ασάφεια. Πρέπει να εγκαταλειφθούν οι εκκρεμότητες για να πετυχηθούν όλα τα σχετικά θέματα. Γι' αυτό και εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, να αποφασίσει η Βουλή ότι η συζήτησή του θα διαρκέσει το πολύ 3 συνεδριάσεις. Αν θεαίμως η Βουλή κρίνει ότι μπορεί να περαιωθεί η συζήτηση νωρίτερα, δεν υπάρχει αντίρρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Δύο άθρο είναι.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Όσον αφορά τη διάρκεια της συζήτησης, θα ήθελα να προσθέσω το εξής.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα υπάρχει μία προθεσμία συζήτησης αυτού του νομοσχεδίου. Η προθεσμία αυτή λήγει αυτές τις μέρες. Επιβάλλεται και εκ του λόγου τούτου η γρήγορη συζήτησή του. Άλλωστε το νομοσχέδιο έχει δύο άθρο μόνο και πιστεύω ότι οι 3 συνεδριάσεις κατένουν αρκετό χρόνο για τη συζήτηση όλων των σχετικών πλευρών του νομοσχεδίου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Ορίστε, κύριε Κανελλόπουλε, έχετε το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, η Αξιοματική Αντικείμευση τουλάχιστον ανενόηται τον επείγοντα χαρακτήρα και την πρόταση της Κυβέρνησης να συζητηθεί σε 3 συνεδριάσεις.

Είναι γνωστό ότι η πρόταση αυτή από μακρού χρόνου εκκρεμεί και θα μπορούσε να έχει δοθεί πολύ νωρίτερα εδώ.

Δεύτερον, υπάρχει ακόμη ένα χρονικό περιθώριο, αν δεν κάνω λάθος, ότι αυτές τις μέρες, όπως αόριστα είπε ο κ. Υπουργός, αλλά μέχρι τις 25 Φεβρουαρίου.

Τέτον, το θέμα είναι τόσο καίριο και τόσο μεγάλο, ώστε δεν είναι δυνατόν κύριε Πρόεδρε, να δεν δοθεί να συζητηθεί η συζήτηση σε 3 μέρες. Και μόνο το γεγονός ότι έξω από την Αίθουσα αυτή, την ώρα τούτη, είναι συγκεντρωμένοι πάρα πολλοί ενδιαφερόμενοι από όλες τις τάξεις, προκειμένου να δουν πως θα είναι η απόφαση της Βουλής, νομίζω ότι χαρακτηρισίζει τη σοβαρότητα του νομοθετήματος.

Δεν είναι δυνατόν, λοιπόν, να θεωρήσει να συζητηθεί ως επείγον το νομοσχέδιο σε 3 συνεδριάσεις.

Πέρα όμως, αυτού κύριε Πρόεδρε, η Αξιοματική Αντικείμευση επιθυμεί να προταθεί της πιθανότητας η συνταγματικότητα ή μη των δύο νομοθετικών προτάσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 80, παρ. 2, του Κανονισμού της Βουλής, η Βουλή μπορεί να αποφασίσει να συζητηθεί η Βουλή ή επί του εάν είναι ή δεν είναι συνταγματικές οι πράξεις, τόσο από ουσιαστική, όσο και από τυπική άποψη.

Κατά τη δική μας την άποψη, κύριε Πρόεδρε, πρώτον, υπάρχει μία αντισυνταγματικότητα αναφερόμενη στο άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος. Το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζει πέραν των άλλων τα οποία δεν συζητούμε, αλλά τουλάχιστον την ανάγκη η οποία ποτέ να είναι αναγκαία. Και τίθεται το ερώτημα σε όλους εδώ. Πώς θα μπορούμε να δεχθεί, κύριε Πρόεδρε, ότι πρόκειται περί απρόβλεπτου ανάγκης.

Αν η Κυβέρνηση δέχεται να θεωρείται ότι δεν γνώριζε την κατάσταση της οικονομίας ως την εποχή εκείνη και ξαφνικά, αφηνιαστικά, απότομα εμφανίστηκε αυτή η εξέλιξη, τότε ίσως θα είναι η χειρότερη επιλογή που θα μπορούσε να κάνει για τον εαυτό της.

Εμείς πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση γνώριζε την κατάσταση και πιστεύουμε ότι μας το ανακοίνωσε. Ήδη στην ομιλία της Θεσσαλονίκης μας είπε πολλά και σαφή πράγματα για μέτρα που πρέπει να ληφθούν και για την κατάσταση που υπάρχει. Και φυσικά είχε υπόψη του ο κ. Πρωθυπουργός και όλες τις εκθέσεις των αρμοδίων υπηρεσιακών παραγόντων και όλες τις εκθέσεις του Διευνούς Νομισματικού Ταμείου. Δεν υπάρχει, λοιπόν, θέμα απρόβλεπτου.

Υπάρχει θέμα ένα ερώτημα. Το απρόβλεπτο ελέγχεται; Και από ποιόν; Εδώ θα υπάρξουν ίσως διαφωνίες. Και θα υπάρξει η άποψη ότι το θέμα είναι πολιτικό. Αν είναι πολιτικό, ως αποφανθεί η Βουλή. Αλλά σύμφωνα πλέον με τις σύγχρονες κρατούσες αντιλήψεις, όλη η πράξη κύριε Πρόεδρε, είναι διάταγμα. Έχει τον χαρακτήρα κανονιστικού διατάγματος. Χαρακτηρίζεται από την προέλευσή του.

Κατά συνέπεια, υπόκειται στον έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας. Θα μου πουν ίσως ότι κάποιο Εφετείο αποφάνθηκε για κάτι τέτοιο. Πρώτον, δεν είναι όλες οι απόψεις που υποστηρίζω, στον έλεγχο του Εφετείου. Δεύτερον, το Εφετείο είναι ένα δικαστήριο. Δεν μπορεί ποτέ, επί τη βάση αυτού, να κρίνουμε αν μια απόφαση δεν καταστεί αμετάκλητη, αν δηλαδή δεν φθάσει στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ή στον Άρειο Πάγο. Και τρίτον, όπως και το Εφετείο λέει, επιμένω και εγώ, το θέμα είναι πολιτικό. Επομένως, μπορεί και η Βουλή να αποφασίσει.

Υπάρχει μία δεύτερη ένσταση αντισυνταγματικότητας, κύριε Πρόεδρε. Η ένσταση αυτή αφορά την παράβαση του άρθρου 25 του Συντάγματος, περί καταχρήσεως δικαιώματος. Είναι γνωστό ότι η έννοια της καταχρήσεως δικαιώματος, δεν εφαρμόζεται μόνο για το άτομο, αλλά και για την πολιτεία και για το κράτος και για την κυβέρνηση και αφορά και την διακριτική εξουσία και τα όρια της διακριτικής εξουσίας της κυβέρνησης. Από την άποψη αυτή, δεν υπάρχει μόνο νομιμότητα. Υπάρχει και σαφής νομοθετική ρύθμιση συνταγματικού χαρακτήρα και είναι το άρθρο 17 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως των δικαιωμάτων των ανθρώπων του 1950 που έχει υπήρξει ιστορικού δικαίου, σύμφωνα με το νομοθετικό διάταγμα 53/74.

Αυτό λοιπόν σημαίνει, ότι εμείς υποστηρίζουμε ότι καταχρηστικά η Κυβέρνηση έκανε αυτό που έκανε όσον αφορά...

(Στο σημείο αυτό, ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξεως του χρόνου ομιλίας του κ. βουλευτού).

Θα τελειώσω σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Αναπτύσσω λόγους αντισυνταγματικότητας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Μα, με συγχωρείτε. Πέντε λεπτά λέει ο Κανονισμός.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, πρώτον δεν φταίω εγώ αν οι αντισυνταγματικότητες είναι πολλές. Δεύτερον, μου χρεώσατε ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, το οποίο αναλώθηκε στο να απαντήσω επί άλλου θέματος. Παρακαλώ να αφαιρεθεί.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Είναι δύο θέματα μαζί.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ. Και εάν διαθέσετε πέραν αυτού του διλέπτου που έχασα και ένα λεπτό επιπλέον δεν χάθηκε ο κόσμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Ορίστε, από την αρχή δύο λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ. Μιλώ, κύριε Πρόεδρε, επί της δευτέρας ενστάσεως, ότι υπάρχει κατάχρηση δικαιώματος από της πλευράς της διοικήσεως και αυτό πλέον ελέγχεται και είναι δεσπύσιμω.

Σε τι συνίσταται η κατάχρηση. Είναι αυτονόητο, κύριε Πρόεδρε, σε τι συνίσταται. Στο γεγονός ότι η Βουλή λειτουργούσε, η κυβέρνηση είχε τη δυνατότητα, όπως τόσο κά-

τρόπο; Τόσο πολύ άλλαξαν τα πράγματα από τις εκλογές, που το ΠΑΣΟΚ διαβεβαίωσε τον ελληνικό λαό ότι όλα πάνε καλά, ότι δεν πρόκειται να περικοπεί η ΑΤΑ από τους εργαζομένους, αλλά αντίθετα πρόκειται να βελτιωθεί; Το ΠΑΣΟΚ και τότε έκαρψε την αλήθεια και τώρα φυσικά το ίδιο κάνει. Δεν πρόκειται για καμία απρόβλεπτη ανάγκη, έπρόκειτο για μια προσπάθεια να φέρει τους εργαζομένους μπροστά σε τελεσθέντα γεγονότα και πρόκειται σε τελευταία ανάλυση, για μια εκδήλωση αυταρχισμού της Κυβέρνησης, που το τελευταίο διάστημα γίνεται χαρακτηριστικό της πολιτικής της.

Η Κυβέρνηση, για να υπερασπίσει τα γνωστά μέτρα, υπέβαλε το ερώτημα και κατά κάποιον τρόπο με άλλα λόγια μας το υπέβαλε και ο εισηγητής: Έχουμε κρίση, δεν πρέπει να ξεπεραστεί η κρίση αυτή; Και τι θα γίνει αν δεν ξεπεραστεί; Σκεφτήκαμε τι πρόκειται να χάσει ο εργάτης; Το θέμα δεν είναι αν πρέπει να ξεπεραστεί ή όχι η κρίση. Πιστεύω ότι δεν θα υπάρξει Έλληνας που να διαφωνήσει σ' αυτό, ότι πρέπει δηλαδή να ξεπεράσουμε την κρίση. Το θέμα είναι πώς θα ξεπεραστεί η κρίση αυτή.

(Στο σημείο αυτό, την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ).

Η Κυβέρνηση έκανε τη δική της επιλογή και μάλιστα χωρίς να τη συζητήσει με κανένα. Και το πιο φοβερό είναι, ότι δεν τη συζητήσε ούτε με κείνους που τα μέτρα κατά κύριο λόγο τους αφορούσαν, εκείνους που καλούνταν να πληρώσουν τις συνέπειες των μέτρων αυτών.

Η επιλογή αυτή για μας είναι μια επιλογή καθαρότατη, που τα σπασμένα της κρίσης πάνε να τα πληρώσουν οι εργαζόμενοι. Η επιλογή αυτή στηρίζεται στη γνωστή θεωρία των συντηρητικών δυνάμεων, πως για τον πληθωρισμό και τα άλλα φαινεία οι οποίοι και όχι τα υπερκέρδη του κεφαλαίου, πως για την οικονομική ανάπτυξη πρέπει να στηριχθούμε κατά κύριο λόγο, αν όχι αποκλειστικά, στη λεγόμενη ιδιωτική πρωτοβουλία. Γι' αυτό παγώνουμε τους μισθούς, απαγορεύουμε κάθε αύξηση, εξαυλώνουμε την ΑΤΑ και απελευθερώνουμε τις τιμές. Και εδώ η Νέα Δημοκρατία στην ουσία δεν διαφωνεί, στις λεπτομέρειες διαφωνεί ή μάλλον προσθέτει, γιατί είδα μια πρόταση τροπολογίας που ζητάει πλήρη απελευθέρωση των τιμών και διάλυση των μονοπωλίων. Αλλά ποιων μονοπωλίων; Των κρατικών.

Με άλλα λόγια, αραιούμε εισόδημα από τους εργαζόμενους και το δίνουμε στους βιομήχανους για να κάνουν επενδύσεις. Μα, 10 χρόνια τους δίνουμε και κίνητρα και παροχές, αλλά δεν κάνουν επενδύσεις. Γιατί; Αυτοί προτιμούν άλλους δρόμους προτιμούν το εύκολο κέρδος.

Τα μέτρα αυτά, κατά τη δική μας γνώμη, δεν πρόκειται να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της κρίσης, αντίθετα θα τα περιπλέξουν ακόμα περισσότερο. Και τούτο γιατί μειώνουν τη λαϊκή κατανάλωση, η οποία μπορεί να στηρίξει την ντόπια παραγωγή. Γιατί παραχωρούν στην ιδιωτική πρωτοβουλία τεράστιους πόρους, τους οποίους είναι βέβαιο ότι θα κατασπαταλήσει σε άλλους σκοπούς. Για μας χρειάζεται μια εντελώς διάφορη πολιτική, μια πολιτική που θα έχει κατεύθυνση την εξυγίανση και τη στήριξη στο δημόσιο τομέα. Την ενίσχυση της ντόπιας παραγωγής και την προστασία των προϊόντων. Την άμεση και αποφασιστική ενίσχυση των μικρομεσαίων. Το κύπημα της αυσότητας του μεγάλου κεφαλαίου. Και όλα αυτά, φυσικά, πρέπει να συνοδεύονται με τη διατήρηση και βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων.

Έτσι, είναι ουσιώδες η εργατική τάξη να μη δέχεται την κυβερνητική επιλογή, που είναι μια πολιτική μονόπλευρη και αποκλειστικά σε βάρος των εργαζομένων. Και η Κυβέρνηση, αντί να αρνούχεται την φωνή και τα αιτήματα των εργαζομένων, αντίθετα κλιμακώνει την επίθεσή σε βάρος τους και με τις γνωστές δικαστικές παρεμβάσεις —και ως ορίζονται ορισμένοι αρμόδιοι υπούργοι από το πρωί μέχρι το βράδυ για

μη επέμβαση στη Δικαιοσύνη— προσπαθεί να διαιρέσει και να ελέγξει το συνδικαλιστικό κίνημα.

Είναι γνωστά, κύριοι συνάδελφοι, τα γεγονότα γύρω από την εκλεγμένη διοίκηση της Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος και δε θέλω να σας απιτυγλίσσω πάνω στο ζήτημα αυτό. Και φτάσαμε σήμερα στο σημείο να θεωρούνται παράνομες οι απεργίες, που γίνονται για αιτήματα που δε βρίσκονται μέσα στα πλαίσια της εισοδηματικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Με άλλα λόγια να καταστρατηγείται με τον πιο θάναστο τρόπο το δικαίωμα αυτό των εργατών, που κατέκτησαν με τόσους αγώνες και θυσιές.

Η Κυβέρνηση μπορεί να επιμένει στην επιλογή της και να ζητάει την επικύρωση των νομοθετικών πράξεων. Οι εργαζόμενοι, όπως το έδειξαν μέχρι σήμερα, δεν πρόκειται —πιστεύουμε— να αποδεχθούν και, σφαλώς, θα αναπτύξουν ακόμα παραπέρα τους ενωτικούς ταξικούς αγώνες για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας χρειάζεται να επικυρώσει με την ψήφο του τις σχετικές νομοθετικές πράξεις, πληττούν τα συμφέροντα των εργαζομένων. Και ακόμη δηλώνει, ότι θα συμπαρασταθεί στους αγώνες αυτούς των εργαζομένων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθν. Οικονομίας). Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι για να κατανοήσουμε την αναγκαιότητα της Πρόξης Νομοθετικού Περιεχομένου και των μέτρων, πρέπει να κατανοήσουμε τη δυναμική της οικονομίας μας, την δυναμική η οποία την διακρίνει τα τελευταία χρόνια. Μέχρι το 1974 η οικονομία μας γνώρισε πράγματι, ικανοποιητικούς αυξητικούς ρυθμούς και αυτό για τους εξής λόγους: Είχε χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης σε σχέση με τις λοιπές ευρωπαϊκές χώρες του ΟΟΣΑ και το πρότυπο ανάπτυξης που ακολουθήθηκε ήταν κυρίως, το πρότυπο της ελαφράς βιομηχανίας, της ανάπτυξης της οικοδομής, της διεύρυνσης των υπηρεσιών και της επέκτασης δραστηριοτήτων, οι οποίες δεν προήγαγαν την μεταποιητική δομή της Χώρας.

Το πρότυπο αυτό είχε σαν κύριο χαρακτηριστικό την άμεση απόδοση. Στόχος ήταν η γρήγορη αύξηση του προϊόντος, της απασχόλησης, του εισοδήματος, έτσι ώστε να φανεί γρήγορα η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου.

Μια χώρα που ακολουθεί ένα τέτοιο πρότυπο, δεν μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για να ακολουθήσει μακροπρόθεσμα μια τροχιά αυτοδύναμης ανάπτυξης. Το πρότυπο αυτό έχει ορισμένο όριο, το οποίο γρήγορα εξαντλεί, και πράγματι η ελληνική οικονομία εξάντλησε το όριο της, γρήγορου ρυθμού ανάπτυξης, γύρω στα μέσα της δεκαετίας του 1970.

Από το 1975 και μετά αρχίζει να πέφτει ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ. Έχουμε αύξηση του πληθωρισμού και υπάρχει μείωση των επενδύσεων στην μεταποίηση.

Από το 1975 και μετά φαίνονται οι κύριες αδυναμίες της οικονομίας μας. Η αύξηση της ζήτησης που παρατηρείται δεν οδηγεί σε αύξηση της εγχώριας παραγωγής. Και αυτό γιατί η ελληνική βιομηχανία παράγει προϊόντα, που μερικά μονάχα ανταποκρίνονται στις ανάγκες του πληθυσμού μας. Τα προϊόντα είναι ποιοτικά χαμηλά σε σύγκριση με τα διεθνή και δεν ανταποκρίνονται στη ζήτηση των στρωμάτων εκείνων τα οποία έχουν αυξημένο εισόδημα. Το αυξημένο εισόδημα οδηγεί σε μεγαλύτερες εισαγωγές.

Πέρα απ' αυτό, η εγχώρια βιομηχανία δεν παράγει προϊόντα που μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες για κεφαλαιουχικό εξοπλισμό. Και αυτός ο κεφαλαιουχικός εξοπλισμός πρέπει να εισάγεται. Έτσι με την εισοδήμας στην Κοινή Αγορά και τη βαθμιαία απελευθέρωση των εισαγωγών, όλα και θεωρείται το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών. Σ' αυτό συντείνει επίσης η χαμηλή παραγωγικότητά μας και η χαμηλή ανταγωνιστικότητά μας. Η διάθεση των προϊόντων μας γίνεται όλο και πιο δύσκολη. Τα προϊόντα μας εκτοπίζονται

από αγροτές, όπου περιηγούμενα είχαν εισαχθεί. Μακρόνουνται με αυτό τον τρόπο οι εισπράξεις μας από το εξωτερικό.

Οι αδυναμίες αυτές που σας ανέφερα συγκαλύφθηκαν, μετά την πρώτη ενεργειακή κρίση, από την εξέλιξη του ισοζυγίου των αθλήων συναλλαγών. Οι αθλητοί πόροι ακολούθησαν μια αυξητική πορεία και έτσι κάλυψαν τα διευρυνόμενα ελλείμματα και εξασφάλισαν τις προϋποθέσεις για τον απαιτούμενο εξισορροπητικό δανεισμό.

Μετά τη δεύτερη ενεργειακή κρίση του '79 όμως και την παγκόσμια οικονομική κρίση, τα χρόνια διαφθωρικά προβλήματα παρουσιάζονται σε μεγαλύτερη οξύτητα. Αρχίζει η κάμψη των αθλήων πόρων και έτσι δεν υπάρχουν πια οι εισροές εκείνες που θα εξασφάλισαν μια απρόσκοπτη πορεία στην οικονομική εξέλιξη.

Οι κύριοι περιοριστικοί παράγοντες της ανάπτυξης στην Ελλάδα αρχίζουν να επιδρούν ασφυκτικά στην εξέλιξη. Η ανισορροπία μεταξύ της εγχώριας ζήτησης και προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών επιτείνει την ελλειμματικότητα του ισοζυγίου πληρωμών. Η χαμηλή και απαξιωμένη παραγωγική βάση της μεταποίησης οδηγεί σε ακόμη χαμηλότερη ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Έχουμε εξηγήσει σ' αυτή την Αίθουσα, ότι το 1981 η πρώτη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ επεδίωξε, κυρίως στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, την υπάρχουσα κατάσταση. Να περιορίσει τις μεγάλες εισοδηματικές ανισότητες, να προχωρήσει σε παροχές στον τομέα της παιδείας και της υγείας, ώστε να βελτιώσει το επίπεδο. Γενικά να ακολουθήσει μια δυναμική κοινωνική πολιτική.

Και έχουμε επίσης αναφέρει, ότι οι επιτυχίες στον τομέα αυτό ήταν σημαντικές. Όλοι οι πίνακες δείχνουν, ότι οι μισθοί και τα ημερομισθία, ιδίως τα κατώτατα ημερομίσθια και ο κατώτατος μισθός, αυξήθηκαν σημαντικά.

Στον τομέα της βελτίωσης, όμως, των διαφθωτικών αδυναμιών, όπως επίσης έχουμε αναφέρει, η εξέλιξη δεν υπήρξε η επιθυμητή και παρουσιάστηκαν ανισορροπίες. Η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου οδήγησε σε αύξηση του εξωτερικού χρέους της Χώρας. Τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα το 1985 έφθασαν περίπου στο επίπεδο ή ξεπέρασαν ως ποσοστό το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, τα αντίστοιχα επίπεδα του 1981 και ο πληθωρισμός παρέμεινε την 4ετία σε ένα επίπεδο γύρω στο 20%.

Έτσι, το εξωτερικό χρέος αυξήθηκε σημαντικά και αυτό είναι ένα γεγονός, το οποίο χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή. Ιδίως η Χώρα μας δεν έχει ούτε το παραγωγικό δυναμικό, ούτε το φυσικό πλούτο, ώστε για παράδειγμα, όπως οι ΗΠΑ να αδιαφορήσει για το εξωτερικό χρέος. Είναι ανάγκη να προσέδουμε αυτή την εξέλιξη, διότι η δυσανάλογη αύξηση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου και η επιτάχυνση του εξωτερικού χρέους της Χώρας οδηγούν σε αδιέξοδα, σε εξαρτήσεις και ανάληψη υποχρεώσεων, οι οποίες μπορούν να περιορίσουν σημαντικά την ελευθερία κινήσεών μας. Αυτή την ελευθερία κινήσεων πρέπει να διατηρήσουμε. Και για να τη διατηρήσουμε, στόχος μας πρέπει να είναι ο περιορισμός του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών και του εξωτερικού δανεισμού. Πώς θα πετύχουμε, λοιπόν, τον περιορισμό αυτό;

Ένα μέσο για την επιτυχία του σκοπού είναι ο περιορισμός της ζήτησης. Πρόγραμμα για τη συγχράτηση του εξωτερικού χρέους, χωρίς συγχράτηση της εγχώριας ενεργούς ζήτησης δεν μπορεί να υπάρξει. Κάθε αύξηση της εγχώριας ενεργούς ζήτησης θα οδηγήσει και σε αύξηση του εξωτερικού χρέους. Αν θελήσουμε για παράδειγμα να σχεδιάσουμε αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, έστω κατά μία μονάδα, κατά ένα ποσοστό, πράγμα που δεν είναι σημαντικό. Θα διαπιστώσουμε ότι η οριακή αυτή αύξηση θα έχει επίπτωση στο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Θα επιταχύνει τον πληθωρισμό και θα οδηγήσει σε μεγαλύτερο δανεισμό.

Ας προσέξουμε και το εξής: Η εθνική δαπάνη, δηλαδή η καταναλωτική πλέον των επενδύσεων και πλέον των μεταβολών

των αποθεμάτων για το 1985 υπερβαίνει το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά 7,6%. Ένα μέρος αυτού του 7,6%, ποσοστό 3,2% καλύπτεται από καθαρό δανεισμό της Χώρας στην αλλοδαπή. Ο δανεισμός αυτός, εφόσον χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων, που αυξάνουν την παραγωγική ικανότητα της Χώρας, αποτελεί μία σωστή και ενδεδειγμένη πολιτική, βοηθά την ανάπτυξη. Εφόσον όμως χρησιμοποιείται για να καλύψει καταναλωτικές δαπάνες του δημόσιου ή των ιδιωτών, δημιουργεί αδιέξοδα και απλώς προσθέτει δυσκολίες. Επομένως είναι μία πολιτική που δεν μπορεί να συνεχισθεί επ' άπειρον.

Αυτή ήταν η κατάσταση η οποία δημιουργήθηκε, όπως είπα, από τις ανισορροπίες, συνέπεια της εντατικής κοινωνικής πολιτικής, της προτεραιότητας της κοινωνικής πολιτικής και αυτή την κατάσταση, θελήσαμε να αντιμετωπίσουμε με τα μέτρα που πήραμε στις 11 Οκτωβρίου 1985.

Τα μέτρα αυτά είχαν σαν σκοπό τη μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, τον περιορισμό των ελλειμμάτων του δημόσιου και επομένως την αποδυνάμωση των πληθωριστικών πιέσεων.

Ο συνάδελφος κ. Μαρινίδης ανέφερε το πρόγραμμα σταθεροποίησης της οικονομίας. Είναι γνωστό και δεν θέλω να το επαναλάβω. Κεντρικό στοιχείο — και αυτό ενδιαφέρει σήμερα στη συζήτηση — κεντρικό στοιχείο του σταθεροποιητικού προγράμματος είναι η εισοδηματική πολιτική.

Εξήγησα και πριν, ότι για να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά το πρόγραμμα του ισοζυγίου πληρωμών είναι σημαντικό να περιορίσουμε τη ζήτηση. Ο περιορισμός της ζήτησης δεν είναι δυνατός και χωρίς περιορισμό των εισοδημάτων.

Στην Ελλάδα βέβαια οι μισθωτοί δεν αποτελούν ένα τόσο σημαντικό ποσοστό, όσο αποτελούν στις ανεπτυγμένες βιομηχανικές καπιταλιστικές χώρες. Στις χώρες αυτές φθάνουν και ένα ποσοστό 80—85%. Στην Ελλάδα οι μισθωτοί υπερβαίνουν το 40% περίπου, αλλά το ποσοστό αυτό είναι επίσης σημαντικό για τη δική μας οικονομία. Η συμπεριφορά τους αποτελεί καθοριστικό παράγοντα των οικονομικών εξελίξεων. Χωρίς επηρεασμό της δικιάς τους συμπεριφοράς, δεν είναι δυνατός ο έλεγχος της πορείας της οικονομίας μας.

Χρειάζεται, λοιπόν, μια εισοδηματική πολιτική, η οποία θα συνάψει με περιορισμό της ζήτησης. Και προτιμήσαμε να καθορίσουμε την εισοδηματική αυτή πολιτική ευθέως, να καθορίσουμε ποιά θα είναι η αύξηση των εισοδημάτων των μισθωτών, για να πετύχουμε τους στόχους, τους οποίους προανέφερα. Υπήρχε βέβαια η δυνατότητα μιας άλλης εισοδηματικής πολιτικής. Για παράδειγμα θα μπορούσε να ακολουθηθεί μια ιδιαίτερα αυστηρή νομισματική πολιτική, η οποία θα εξαναγκάσει τις επιχειρήσεις με άμεση συμπίεση του κόστους εργασίας, σε άσκηση αυξήσεων, σε απόλυτη προσωπικού και έτσι μπορούμε να σημειώσουμε σημαντική αύξηση της ανεργίας.

Αυτή είναι μια απόλυτα φιλελεύθερη πολιτική, η οποία δεν θα βασίζονταν σε νομικούς περιορισμούς, όπως η πολιτική η οποία περιέχεται στο υπό κρίση νομοσχέδιο. Μία τέτοια επιλογή δεν είναι επιλογή μας, διότι είναι ανέλεγκτη, γιατί είναι πολύ πιο καταπιεστική και το αποτέλεσμα της θα ήταν πολύ πιο ανητικό από εκείνο, το οποίο επιδιώκαμε. Εμείς επιλέξαμε την άμεση ρύθμιση, που περιέχεται σ' αυτό το νομοσχέδιο, ώστε να έχουμε την δυνατότητα ρύθμισης των επιπτώσεων στο εισόδημα των εργαζομένων.

Η εισοδηματική πολιτική, που διαγράφεται στο υπό κρίση νομοσχέδιο, θα έχει επίσης θετικά αποτελέσματα στην ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων.

Όπως δείχνουν οι μετρήσεις για την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων, η ανταγωνιστικότητα αυτή, όπως προκύπτει από την συμμετοχή του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, χειρότερετε σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Είναι φανερό αυτό εφόσον αυξήθηκαν οι αμοιβές των εργαζομένων. Αυτό είχε κάποια επίπτωση.

Αν πάρουμε λοιπόν τα στοιχεία, θα δούμε ότι η αύξηση της χρηστής εργασίας μας στη Χώρα μας ήταν πάρα πολύ μηχανική σε σχέση με την αύξηση ή οποία υπήρξε στις υπόλοιπες χώρες του ΟΟΣΑ. Αυτό είχε επίσης συνέπεια στη μείωση της ανταγωνιστικότητας. Θα καταθέτω τους σχετικούς πίνακες, από τους οποίους εύκολα μπορεί να διαπιστωθεί, ότι τα 3 τελευταία χρόνια υπάρχει η μείωση αυτή, η οποία δημιουργεί τις δυσκολίες για τη διάθεση των προϊόντων μας.

Είπε ο κ. Φλωράκης, ότι τα μέτρα αυτά αποσκοπούν να σπορέσουν κέρδη στα μονοπώλια. —Θα επανέλθω σ' αυτό— αλλά θα ήταν ενόψει να κάνει και ένα σχόλιο ως προς αυτό το σημείο, ως προς το σημείο της ανταγωνιστικότητας.

Διότι όταν όλες οι χώρες προσπαθούν να αγοράσουν φθηνότερα προϊόντα και δεν στρέφονται προς τα δικά μας, πιστεύω ότι έχουμε υποχρέωση να εξασφαλίσουμε τα προϊόντα μας να έχουν τέτοιο επίπεδο τιμών ώστε να διατεθούν. Γιατί όταν για παράδειγμα οι χώρες του υπαρκτού σοσιαλισμού δεν αγοράζουν, είτε το κρατί μας, είτε τα βιομηχανικά προϊόντα μας, γιατί οι τιμές είναι πολύ υψηλές, πιστεύω ότι έχουμε υποχρέωση όχι να διακηρυχθούμε, γιατί δεν αγοράζουν, αλλά να δούμε τη συγκεκριμένη αιτία. Και η συγκεκριμένη αιτία είναι το επίπεδο της τιμής και αυτή την αιτία πρέπει να αντιμετωπίσουμε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΟΥΓΗΣ. Μου επιτρέπεται μία ερώτηση;

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Όχι, γιατί δεν τελείωσα, κύριε Καλούγη και θα επανέλθω.

Όταν, λοιπόν, βελτιώσουμε την σχέση του κόστους εργασίας με την τιμή του προϊόντος, θα μπορούσαμε να βελτιώσουμε και την διάθεση των προϊόντων μας, και να μην εκτοπίζουν τα ξένα προϊόντα τα δικά μας στην εσωτερική αγορά και να μπορούμε να διαθέσουμε περισσότερα στο εξωτερικό.

Υψηλότεροι μισθοί και αμοιβές πρέπει να συμβαδίζουν με αύξηση της παραγωγικότητας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΤΟΣ. Παραγωγικότητας της εργασίας.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Παραγωγικότητας της εργασίας. Μάλιστα.

Υψηλότεροι μισθοί και αμοιβές μπορεί να είναι και αποτέλεσμα αναδιανομής εισοδήματος. Δικαιότερης κατανομής μεταξύ αμοιβάς εργασίας, επιχειρηματικού κέρδους και επαναπενδυόμενης αξίας. Όμως, οι δυνατότητες αναδιανομής δεν είναι απεριόριστες. Καθορίζονται και από τα δεδομένα της κάθε επιχείρησης —γιατί μία επιχείρηση δεν μπορεί να δουλεύει επ' άπειρον με ζημιά— και από την γενικότερη οικονομική συγκυρία. Μία οικονομία δεν μπορεί να συνεχίσει να πορεύεται συνεχώς με δανεισμό και με προϊόντα τα οποία δεν διατίθενται.

Ορισμένες, λοιπόν, συγκυρίες —και αυτή η συγκυρία η σημερινή στη Χώρα μας— μπορούν να απαιτούν αυξημένες επενδύσεις, αυξημένη ροή πόρων για τη λειτουργικότητα, για τον εκσυγχρονισμό, για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, μπορούν να απαιτούν —και απαιτούν— την συμβολή των εργαζομένων για το στόχο αυτό. Όπως, σε άλλη φάση —και αυτή ήταν η φάση που περάσαμε— η αυξημένη αμοιβή των εργαζομένων μπορεί να απαιτεί περιορισμό των κερδών, ακόμη και των επαναπενδυόμενων κερδών η του —όπως είπα— επιχειρηματικού κέρδους.

Πρέπει να βλέπουμε, λοιπόν, τη συγκεκριμένη οικονομική συγκυρία και να διαλέγουμε μέσα στην συγκεκριμένη αυτή οικονομική συγκυρία τα μέτρα εκείνα τα οποία θα βοηθήσουν μακροπρόθεσμα την πορεία της οικονομίας.

Μετά μία περίοδο σημαντικής αύξησης των πραγματικών αμοιβών των εργαζομένων, είναι καιρός πια να προσέξουμε και την ροή πόρων για την βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων. Χωρίς τέτοια ροή για την παραγωγικότη-

τα, οι αυξήσεις μισθών και ημερησίων θα συνδυάζονται, όχι και περισσότερο με περισσότερους ανέργους και υψηλότερους ρυθμούς πληθωρισμού. Εμείς πιστεύουμε ότι ούτε το ένα —οι άνεργοι— ούτε το άλλο —υψηλοί ρυθμοί πληθωρισμού— συμβαδίζουν με μία πολιτική ανάπτυξης και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Η σοσιαλιστική προοπτική μας δεν τημαίνει ότι πρέπει να αναδιανεμάμε ριζικά και αμέσως κάθε παραγόμενη αξία. Μια τέτοια θεωρητική παρέκκλιση τις νομοτέλειες της οικονομίας μας. Η δικιά μας προοπτική, η σοσιαλιστική προοπτική, συνδέεται με ανάπτυξη, παραγωγικότητα, εκσυγχρονισμό του παραγωγικού δυναμικού, συνδέεται με συνεχή δημιουργία αξίας.

Η βελτίωση των εισοδημάτων δεν μπορεί, —και εδώ είναι το λάθος ορισμένης πρστήρας— να είναι αποτέλεσμα διαταγών σε μια στάσιμη κοινωνία. Δεν είναι αποτέλεσμα διαταγών, είναι αποτέλεσμα θεσμικών αλλαγών, διαρθρωτικών μεταβολών, αλλαγών στις σχέσεις παραγωγής σε μία συνεχώς μεταβαλλόμενη οικονομία σε μία μεταβαλλόμενη κοινωνία, που πρέπει να επιδιώκει και να επιτυγχάνει διαρκώς υψηλότερα επίπεδα ανάπτυξης. Υψηλότερα επίπεδα ανάπτυξης οδηγούν στο στόχο. Εμείς έχουμε δείξει, ότι η βελτίωση του εισοδήματος των εργαζομένων είναι πρωταρχικό μέλημά μας. Εμείς καθιερώσαμε την ΑΤΑ το 1982 και επειδή εμείς ακριβώς έχουμε γνώση, συνείδηση τι απαιτούν τα συμφέροντα των εργαζομένων, δεν μπορούμε να προχωρούμε ακριβώς σε εισοδηματικές ρυθμίσεις. Δεν πρέπει να βλέπουμε μόνο το σήμερα, αλλά και το αύριο. Πρέπει να βλέπουμε την προοπτική της εξέλιξης και όχι να επιδιώκουμε την βραχυπρόθεσμη επιδιωκτική. Η ΑΤΑ είναι ένας θεσμός, που όπως όλοι οι θεσμοί, που προωθούν την αλλαγή, πρέπει να εντάσσεται σ' ένα γενικό πλαίσιο, σ' ένα σχέδιο ανάπτυξης και εξέλιξης της κοινωνίας. Είναι φανερό, ότι με αρνητική οικονομική εξέλιξη, ούτε ΑΤΑ μπορεί να υπάρχει μακροπρόθεσμα, ούτε θεσμική και κοινωνική πρόοδος. Η ΑΤΑ και οποιασδήποτε κατακτήσεις των εργαζομένων θα ανατραπεί, αν η οικονομία δεν μπορεί να τις στηρίξει. Γι' αυτό οι εργαζόμενοι και κάθε προοδευτική πολιτική παράταξη πρέπει, πέρα από το συγκεκριμένο θέμα, να βλέπουν τον στόχο. Και ο στόχος είναι η αναπτυξιακή πολιτική, που θα δώσει τη δυνατότητα οι θεσμοί αυτοί να γίνουν μακροπρόθεσμα πραγματικότητα, συνεχής εμπειρία στην ελληνική ζωή.

Εμείς πιστεύουμε, ότι η πολιτική μας, ο στόχος μας είναι εκείνος που προωθεί τα πραγματικά συμφέροντα των εργαζομένων.

Αυτά, κύριοι συνάδελφοι, για εξήγηση αυτής της εισοδηματικής πολιτικής. Θέλω, όμως, να τονίσω, για να μη δημιουργηθεί η εντύπωση ότι όλο το πακέτο των μέτρων στηρίζεται στην εισοδηματική πολιτική, ότι εμείς πιστεύουμε, ότι η λύση του προβλήματος δεν προκύπτει μόνο από την εισοδηματική πολιτική και γι' αυτό τα μέτρα του Οκτωβρίου του '85 στοχεύουν σε περισσότερες κατευθύνσεις. Στοχεύουν στη μείωση του εγχώριου κόστους παραγωγής, των κόστους κεφαλών, δεν κάνουν ρυθμίσεις καινούργιες για τα επιτόκια, πήραμε ορισμένα φορολογικά μέτρα, προβλέπουμε τη χαλάρωση των πληθωριστικών πιέσεων με ρυθμίσεις για τα αγροτικά προϊόντα, προβλέπουμε μία πολιτική συμβαλλομενικών ισοτιμιών. Η προσπάθεια για την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας διεξάγεται σε πολλά μέτωπα, ώστε να ελεγχθούν όλοι εκείνοι οι παράγοντες που συντείνουν στο πληθωριστικό και στο μεγάλο έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών.

Από τα όσα είπαν οι κύριοι συνάδελφοι των άλλων Κομμάτων της Αριστεύσεως, θα ήθελα να σταθώ σε μερικά σημεία. Είπε ο κ. Φλωράκης, ότι με το όλο εργαζομένα μας προωθούμε τα κέρδη των μονοπωλίων. Θα ήθελα όμως να καταθέτω ένα πιάκα, από τον οποίο προκύπτει η κατανομή εργαζομένων κατά μέγεθος επιχείρησης. Αν κοιτάξουμε την

κατανομή εργαζομένων κατά μέγεθος επιχείρησης, θα δούμε ότι ελάχιστα είναι εκείνες οι επιχειρήσεις οι οποίες έχουν πάνω από 100 εργαζόμενους, είναι το 0,30% περίπου όλων των επιχειρήσεων.

Αντίθετα, πάνω από 400.000 επιχειρήσεις έχουν μόνο μέχρι 10 εργαζόμενους.

ΜΑΝΟΛΗΣ ΔΡΕΤΤΑΚΗΣ. Τετρακόσιες χιλιάδες επιχειρήσεις;

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Μάλιστα. Πάνω από 400.000 επιχειρήσεις έχουν από 1 απασχολούμενο μέχρι 10 εργαζόμενους.

ΜΑΝΟΛΗΣ ΔΡΕΤΤΑΚΗΣ. Επιχειρήσεις;

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Τώρα αν ενοείτε επιχειρήσεις ή όχι, είναι καταστήματα, μονάδες παραγωγής. Και θα ήθελα να θέσω το εξής ερώτημα: Όταν αυτά είναι τα στοιχεία — και εν πάση περιπτώσει αν σας ενοχλεί αυτός ο αριθμός, υπάρχει ο άλλος αριθμός, ο οποίος δείχνει, ότι μόνο το 0,30% έχει πάνω από 100 εργαζόμενους — που είναι αυτά τα βιομηχανικά μονοπώλια, τα οποία με αυτές τις ρυθμίσεις αντίστοιχα υπερκέρδη και απομυζούν το εισόδημα των εργαζομένων;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ. Για τους αυτοαπασχολούμενους μιλάτε.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κυρίες και κύριοι βουλευτές, τα βιομηχανικά μονοπώλια, όπως τα νοούμε συνήθως, με απονικιστικότητα παραγωγής, τεράστιο μέγεθος και χιλιάδες εργαζόμενους, στη Χώρα μας, αν υπάρχουν, μετρούνται στα δάκτυλα. Αυτή είναι μια θεωρία περί βιομηχανικών μονοπωλίων, η οποία μεταφέρεται άκριτα από τις ανεπτυγμένες βιομηχανικές καπιταλιστικές Χώρες στον τόπο μας.

Δεν υπάρχουν μονοπώλια; Βεβαίως υπάρχουν μονοπώλια, αλλά τα μονοπώλια τα οποία διακρίνουν τον τόπο μας είναι κυρίως εμπορικά μονοπώλια, είναι εκείνα τα οποία ελέγχουν τους διύλους διάθεσης, τα οποία επιτυγχάνουν κέρδη από τη διάθεση των προϊόντων. Και τα υψηλά κέρδη και η εκμετάλλευση, προκύπτουν κυρίως στο στάδιο της πώλησης. Είναι κύρια εκμετάλλευση της μικρής επιχείρησης, του καταναλωτού, των εργαζομένων σε άλλες επιχειρήσεις και όχι στην ίδια την εμπορική μονοπωλιακή επιχείρηση.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι θα πρέπει να προσαρμόσουμε τη θεωρία αυτή στα ελληνικά δεδομένα και εν πάση περιπτώσει, ο ισχυρισμός ότι με την εισοδηματική πολιτική προσπορίζονται κέρδη στα βιομηχανικά μονοπώλια, είναι ανακρίβης.

Ο κ. Παλαϊοκραστής μας είπε, γιατί δεν αφαιρεί η Κυβέρνηση από τα δικαιώματα της έξοδα. Και αυτή η αντίληψη, ότι όλος ο προϋπολογισμός είναι έξοδα της Κυβέρνησης, που τα δίνουν οι τόσο Υπουργοί στην τσέπη τους, είναι μια αντίληψη τελείως εσφαλμένη, δημαγωγική και δεν συντείνει: βεβαίως στη σωστή συζήτηση των προβλημάτων. Είναι το πρόγραμμα των δημοσίων επενδύσεων της τάξης των 230 δις. έξοδα της Κυβέρνησης και οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων είναι έξοδα της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ; Μα, οι περισσότεροι δημόσιοι υπάλληλοι, είναι δημόσιοι υπάλληλοι: οι οποίοι διορίστηκαν επί Νέας Δημοκρατίας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΤΟΣ. Πέραν των όσων διορίστηκαν από σας και δεν έπρεπε να διοριστούν.

ΠΡΟΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Θα σας παρακαλέσω να μη διονόπτετε.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Αν κοιτάξετε τους αριθμούς, κύριε Μπούτο, τους οποίους δεν έχω πρόχειρους, δεν μπορείτε να αμφισβητήσετε ότι η τεράστια πλειοψηφία των δημοσίων υπαλλήλων είναι δημόσιοι υπάλληλοι: οι οποίοι διορίστηκαν μέχρι το 1981.

Τους μισθούς αυτών θέλει ο κ. Παλαϊοκραστής να περιοίσει. Η ουσία είναι, ότι εκείνο το οποίο επιδιώκει η Νέα Δημοκρατία, είναι το σταμάτημα κάθε αναπτυξιακής προσπάθειας. Σε αυτό συντείνει και ο ισχυρισμός να παρατήσουμενάθε συμμετοχή του δημόσιου τομέα και να αφήσουμε μόνο την ιδιωτική πρωτοβουλία να δράσει.

Ξεχνά ο κ. Παλαϊοκραστής ότι πολλά χρόνια, από το 1976 και μετά, η ιδιωτική πρωτοβουλία, την οποία με τόσο πάθος επικαλέσται, δείχνει κάποια έλλειψη ενδιαφέροντος και δεν είναι η Κυβέρνηση της ΠΑΣΟΚ που της φταίει. Γιατί από το 1976 μέχρι το 1981 υπήρχαν παρόμοια φαινόμενα; Είναι κάποιες γενικότερες αιτίες που τα προκαλούν. Και αυτές τις γενικότερες αιτίες προσπαθούμε να διασρώσουμε.

Λέχθηκε από τον κ. Φλωράκη, ότι εμείς στηρίζομαστε αποκλειστικά στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Ναι, όμως ότι δεν είναι ενήμερος στα κείμενά μας και στην πολιτική μας και τον παρακαλούμε να το ελέγξει, για να διαπιστώσει ότι έχουμε πει επανειλημμένα, ότι έχουμε τρεις φορείς ανάπτυξης, τον δημόσιο — Δημόσιο — τον κοινωνικό τομέα — δημόσιες επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί κλπ. — και τον ιδιωτικό τομέα.

Το ότι δεν συζητήσαμε τις επιλογές μας, δεν είναι επίσης αληθές. Υπήρξαν 3 ΕΣΑΠ, στα οποία παρουσιάσαμε τις θέσεις μας. ΕΣΑΠ στα οποία εξηγήσαμε, ότι για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση χρειάζεται να μειωθεί το κόστος παραγωγής και όλοι οι συντελεστές του κόστους παραγωγής. Και συντελεστές του κόστους παραγωγής, συμπεριλαμβάνουν και το κόστος εργασίας.

(Στο σημείο αυτό ανούχεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξεως του χρόνου ομιλίας του κ. Υπουργού).

Και για να κλείσω, κύριοι συνάδελφοι, — τελειώνω σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε — θα αναφερθώ στον γενικό ισχυρισμό, ο οποίος έχει ξανά προβληθεί, ότι η πολιτική μας είναι πολιτική λιτότητας. Εμείς έχουμε πει, ότι το πρόγραμμα σταθεροποίησης θέλει να θέσει τις βάσεις μιας σταθερής αναπτυξιακής προσπάθειας. Χωρίς επενδύσεις, χωρίς εκσυγχρονισμό των παραγωγικών δομών, χωρίς υψηλή παραγωγικότητα, δεν υπάρχει αύξηση του εισοδήματος, αύξηση των κοινωνικών υπηρεσιών, δεν υπάρχει σοσιαλισμός. Σε όφελος των εργαζομένων, κυρίες και κύριοι, είναι εκείνη η πολιτική που ανοίγει μια σθεναρή προοπτική για υψηλότερο κοινωνικό μισθό και αυξημένο εισόδημα. Και αυτή είναι μακροχρόνια η πολιτική μας.

Το κριτήριο, λοιπόν, με το οποίο κρίνεται αυτή η πολιτική, δεν είναι το βραχυπρόθεσμο μέτρο, αλλά είναι ο στόχος της πολιτικής μας. Δεν μπορεί να ταυτίζεται η πολιτική μας με συντηρητικές πολιτικές, επειδή μερικά από τα τεχνικά μέσα που χρησιμοποιούμε — γιατί μέσα στην οικονομία αυτή, οι επιλογές των τεχνικών μέσων δεν είναι απεριόριστες — είναι τα ίδια με τα μέσα των συντηρητικών πολιτικών. Ένας τέτοιος ισχυρισμός, παραδίδεται το κύριο πολιτικό κριτήριο, που, επαναλαμβάνω, είναι ο στόχος.

Εμείς, κυρίες και κύριοι, δείξαμε στην τετραετία, ότι στον τόπο μας είναι εφικτή μια πολιτική η οποία εξυπηρετεί τα συμφέροντα των πολλών και όχι των λίγων, εξυπηρετεί τα συμφέροντα των εργαζομένων. Δείξαμε ότι στον τόπο μας υπάρχει ένα Κόμμα, που έχει μια σοσιαλιστική προοπτική και έχει και τις δυνατότητες να την πραγματοποιήσει.

Θα συνεχίσουμε αυτή την πολιτική και θα την πραγματοποιήσουμε. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

(Στο σημείο αυτό, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Κώστας Σημίτης καταθέτει στα Πρακτικά 3 έγγραφα, περιέχοντα στοιχεία τα οποία ανέφερε κατά την διάρκεια της ομιλίας του και τα οποία έχουν ως εξής):

Κατανομή εργαζομένων κατά μέγεθος επιχείρησης.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

Απασχολούμενοι	Καταστήματα
0 - 1	210.122
2	122.245
3 - 4	51.439
5 - 9	22.912
10 - 19	8.589
20 - 29	2.604
30 - 49	2.114
50 - 99	1.436
100 - 199	727
200 - 499	403
500 - 999	91
1000 και πάνω	51

Σύνολο

422.733

ΠΗΓΗ ΕΣΥΕ Στοιχεία 1978

Πίνακας 4: Αριθμός Καταστημάτων, μέση ετήσια απασχόληση, κατά κλάδους οικονομικής δραστηριότητας και μέγεθος καταστήματος.

		Καταστήματα με (.....) απασχολούμενους												
Κλάδοι	K A IΠ	0	3	5	10	20	30	50	100	200	500	1000		
		Σύνολο	έως 1	2	έως 4	έως 9	έως 19	έως 29	έως 49	έως 99	έως 199	έως 499	έως 999	και πάνω
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ														
Γενικό Σύνολο	K	422733	210122	122245	51439	22912	8589	2604	2119	1436	727	903	91	51
	A	1515523	213111	248408	174545	146748	115451	62130	79709	98544	99647	121405	60508	95317
	I	11658350	285656	255449	309002	361478	395085	212696	370031	2303607	426307	204703	2956933	939653
I Ορυχεία (μεταλλεία λατομεία-αλυκαί)	K	1241	176	142	301	320	180	43	32	21	14	4	5	3
	A	21624	178	301	1087	2112	2465	1052	1228	1266	1994	1129	4004	4808
	I	496095	9378	13111	44021	74553	76255	17710	17026	20906	20975	5195	73704	119261
II Ορυχεία άνθρακα	K	30	2		6	7	7	2		3			1	2
	A	5033	2		22	46	92	46		215			809	3801
	I	149962			1667	661	3615	1406		1293			41480	99840
110 Ορυχεία άνθρ.	K	30	2		6	7	7	2		3			1	2
	A	5033	2		22	46	92	46		215			809	3801
	I	149962			1667	661	3615	1406		1293			41480	99840
1101 Λιγνιτωρυχεία	K	30	2		6	7	7	2		3			1	2
	A	5533	2		22	46	92	46		215			809	3801
	I	149962			1667	661	3615	1406		1293			41480	99840
12 Μεταλλεία	K	65	8	3	6	9	13	6	6	6	7	1		1
	A	3384	7	5	17	58	204	154	247	368	1034	282		1007
	I	40839	118	164	800	610	1807	2111	1314	1218	11036	2240		19421
121 Μεταλλεία Σι- δηρομεταλλεύματος	K	1				1								
	A	5				5								
	I													
1210 Μεταλλεία σι- δηρομεταλλεύματος	K	1				1								
	A	5				5								
	I													
122 Μεταλλεία μη σιδηρούχων μεταλ- λευμάτων	K	64	8	3	5	5	8	13	6	6	6	7	1	1
	A	3379	7	6	17	53	204	154	247	368	1034	282		1007
	I	40839	118	164	800	610	1807	2111	1314	1218	11036	2240		19421
1221 Μεταλλεία βω- ξίτου	K	41	7		2	5	11	5	3	5	2			1
	A	2057	6		7	36	168	125	138	309	261			1007
	I	28743	118		550	30	802	2111	1142	1218	3351			19421
1222 Μεταλλεία χρω- μίτου	K	7			1	1	1		1	1	2			
	A	443			3	5	19		33	59	324			
	I	2169					800		150		1219			
1223 Μεταλλεία με- ταλλευμάτων νικε- λίου	K	5							2		2	1		
	A	693							76		35	282		
	I	3728							22		1466	2240		
1224 Μεταλλεία με- ταλλευμάτων μαγγα- νίου	K	6			2	1	1	1						
	A	175			7	7	17	30			114			
	I	5855			250	400	205				5000			
1226 Μεταλλεία ευ- γενών μετάλλων	K	4	1	2		1								
	A	10	1	4		5								
	I	180				180								

1229 Λυιπά μεταλλ. μη σιδηρούχων με- ταλλευμάτων	K	1		1							
	A	2		2							
	I	164		164							
13 Υδρογονάνθρακες και γηγενή καύσιμα αέρια	K	7		1		4	2				
	A	106		2		55	49				
130. Υδρογονάνθρα- κες και γηγενή καύ- σιμα χέρια	K	7		1		4	2				
	A	106		2		55	49				
	I										
1303 Γεωτρήσεις προς ανεύρεσιν πε- τρελαίου και γηγε- νών καυσ. αερίων	K	7		1		4	2				
	A	106		2		55	49				
	I										
14 Λατομεία	K	1039	155	131	267	283	144	26	21	10	2
	A	7446	159	278	961	1875	1944	629	792	579	229
	I	262613	9260	12927	45188	72605	69383	13767	14161	17703	7019
141. Λατομεία οικο- δομ. λίθων και άμμου	K	997	144	126	258	276	138	24	21	8	2
	A	7131	156	268	928	1832	1875	579	792	478	229
	I	255821	8815	12679	44618	71418	68033	13121	14161	15957	7019
1411 Λατομεία αργών λίθων (κοινών λίθων) και σκύρων	K	493	61	57	99	137	184	15	13	5	2
	A	4330	61	122	362	938	2420	367	511	320	229
	I	160929	2458	4990	17235	39650	56001	9240	12582	11754	7019
1412 Λατομεία μαρ- μάρων	K	435	67	56	140	128	30	6	5	3	
	A	2393	73	119	501	827	396	138	181	158	
	I	92081	6125	7323	26753	31128	11938	3309	1305	4203	
1413 Λατομεία θη- ραϊκής γης και Κι- σηρέως	K	9		1	1		3	1	3		
	A	169		2	3		42	22	100		
	I	640					94	272	274		
1414 Λατομεία σχι- στολίθων	K	36	9	6	12	8	1				
	A	126	9	13	40	48	16				
	I	732	32	91	139	470					
1415 Αμμοληψία	K	24	7	6	6	3		2			
	A	112	8	12	22	18		52			
	I	1436	200	278	491	170		300			

K= Απασχόληση A = Μέση ετήσια απασχόληση ΙΠ = Ιπποδύναμη

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. Στοιχεία 1978

Table 1.
Unit labour cost, Effective exchange rate and
Competitiveness of Greek manufacturing, 1980, I - 1985, I
1980 = 100

		Unit labour cost			Effective exchange rate		Competitiveness of Greek manufacturing	
		Greece (1)	OECD* (2)	EEC** (3)	OECD (4)	EEC (5)	vis-à-vis OECD [(1:2)×4]	vis-à-vis EEC [(1:3)×5]
'80	I	93.3	93.6	93.1	107.0	106.1	106.7	106.2
	II	99.1	98.5	98.2	99.0	98.8	99.7	99.7
	III	104.4	103.1	103.3	96.7	96.4	98.0	97.5
	IV	103.2	104.8	105.3	97.3	98.6	95.8	96.5
'81	I	122.9	106.0	106.6	94.4	97.6	109.4	112.4
	II	118.6	108.7	109.4	91.8	96.7	100.2	104.8
	III	132.9	110.2	111.3	90.7	96.7	109.4	115.4
	IV	131.4	113.0	114.1	90.4	95.2	105.2	109.6
'82	I	147.8	114.5	115.5	88.2	93.8	114.0	120.0
	II	171.2	117.7	119.5	84.9	90.3	123.5	129.3
	III	193.9	118.9	121.1	81.7	87.6	133.3	140.2
	IV	184.2	122.3	124.9	80.9	86.6	121.9	127.7
'83	I	190.6	122.9	125.9	67.7	72.9	105.0	110.3
	II	200.0	124.3	128.0	69.2	74.8	111.4	116.8
	III	214.7	123.3	127.1	68.7	75.3	119.7	127.1
	IV	218.9	124.5	128.5	64.2	70.9	112.9	120.7
'84	I	233.7	125.5	129.7	60.7	67.4	113.1	121.4
	II	242.0	125.4	129.6	58.1	64.5	112.1	120.4
	III	269.9	126.9	131.8	57.2	64.4	121.7	131.8
	IV	267.4	127.0	131.9	54.6	62.1	115.0	125.9
'85	I	293.2	128.8	133.9	53.7	61.2	122.3	134.0
	II	299.2	128.9	134.0	51.2	58.4	118.8	130.4
	III	317.6(α)	130.9	136.2	49.1	55.9	119.1	130.4
	IV	326.5(α)	130.8	135.0	40.5	45.8	101.1	110.8 »).

*Excluding : Australia, N. Zealand, Ireland, Finland, Iceland, Portugal, Spain, Turkey.

*Excluding : Ireland

(α) Εκτιμήσεις :

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέψετε να κάνω μια ερώτηση στον κ. Υπουργό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Αν ο κ. Υπουργός δέχεται και η ερώτησή σας είναι σύντομη και αφορά συγκεκριμένο θέμα χωρίς πολλή συζήτηση, συμφωνεί το Προεδρείο. Αλλιώς, δε συμφωνεί.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ. Μία σύντομη ερώτηση θα είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ορίστε, κύριε Καλούδης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ. Κύριε Υπουργέ, μας μιλήσατε για την ανάγκη της ανάπτυξης της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Και είναι το βασικό σημείο πάνω στο οποίο στηρίζετε.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Όχι αγόρευση. Όχι πρόλογο. Χωρίς πρόλογο, να κάνετε συγκεκριμένη ερώτηση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ. Αυτή είναι η συγκεκριμένη ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κάνετε την. Δεν την άκουσα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, τελειωσε ο χρόνος του κ. Υπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Μουτζουρίδη, αφήστε να διευθύνει τη συζήτηση το Προεδρείο. Μη διακόπτετε. Μη συνεχίζετε παλαιά τακτική.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ. Σεις συνεχίζετε παλαιά τακτική του Προεδρείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Αφήστε, κύριε Μουτζουρίδη αυτά που λέτε γιατί και τώρα που μιλάτε χωρίς την άδεια του Προεδρείου, παραβιάζετε τον Κανονισμό. Ορίστε, κύριε Καλούδης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ. Κανείς δεν έχει αντίφρηση να αναπτυχθούν και τα δύο. Εδώ η διαφορά μας είναι ποιος θα πάρει από αυτά και τι θα πάρουν οι εργαζόμενοι.

Αλλά το αφήνουμε αυτό και το ερώτημά μας είναι τούτο:

Βρισκόμαστε μέσα στην ΕΟΚ αυτή τη στιγμή. Υπάρχει τεράστια διαφορά παραγωγικότητας. Ξέρετε το ποσοστό της. Και απφαλώς η ανταγωνιστικότητά μας είναι αντίστοιχα χαμηλή.

Ερωτώ, κύριε Υπουργέ: Με τα μέτρα αυτά, με τον περιρισμό ακριβώς των εισοδημάτων των εργαζομένων, πώς θα θέσετε την ανταγωνιστικότητά μας σ' αυτό το επίπεδο, που α μπορεί να επιτρέψει ανάπτυξη, δεδομένου ότι οι χώρες αυτές, με τις οποίες εμείς συναλλάσσουμε θα εξακολουθήσουν να αναπτύσσουν την ανταγωνιστικότητά τους, και δεδομένου ότι η αγορά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Καλούδη, σας παρακαλώ. Προ ολίγου μίλησε ο Γενικός Γραμματέας του Κόμματος σας, και εξέθεσε τις απόψεις του κόμματός σας. Γι' αυτό σας παρακαλώ να συντομευστείτε. Σας παρακαλώ λοιπόν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ. Ερώ έβαλα μία ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Είπατε θα είμαστε πολύ σύντομη ερώτηση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ. Ακριβώς, ήταν το καυτό ζήτημα.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κύριε Καλούδη, θέλω να σας πω έναν αριθμό, για να δείτε την εξέλιξη. Το 1980, το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος (αυτός είναι ένας τρόπος για να μετρήσουμε την ανταγωνιστικότητα) ήταν 103 στην Ελλάδα και 104 στις χώρες του ΟΟΣΑ. Μετά το 1985 είχε φθάσει το 299, ενώ στις χώρες του ΟΟΣΑ ήταν 128. Αυτό δείχνει την πτώση της ανταγωνιστικότητας. Με τα μέτρα τα οποία πήραμε, δεν έχω αυτή τη στιγμή τα στοιχεία, αλλά μπορώ να σας δηλώσω, ότι υπάρχει ριζική βελτίωση μέσα στο 1986.

Κι αυτό δείχνει ότι έχουμε τη δυνατότητα καλύτερης διέθεσης των προϊόντων μας.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να παρακαλέσω — επειδή ο κ. Φλωράκης μίλησε για λογαριασμό του ΚΚΕ και μου φαίνεται, κύριε Κάππο, ότι είναι η σειρά σας τώρα, αλλά και ο κ. Υπουργός δεν περίμενε να ακούσει τις απόψεις της Δημοκρατικής Ανανέωσης — μήπως θα ήταν δυνατόν να μας δοθεί ο λόγος τώρα; Γνωρίζετε βέβαια ότι αυτή τη σειρά την καθορίσαμε, για να ακούγεται η φωνή των κομμάτων στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Στρατήγη, αυτή τη σειρά τη Προεδρείο δεν μπορεί να τη μεταβάλλει, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ. Με συγχωρείτε, αλλά είπατε ο ίδιος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Το είπα για να συγκρατήσω τον κ. Καλούδη από την υποβολή πολλών ερωτημάτων, είπα ότι μίλησε σύντομα ο κ. Φλωράκης.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ. Λυπάμαι πάντως που ο κ. Υπουργός μίλησε πριν ακουστούν κι εμείς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Ας προηγηθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Το θέλεσθε, προς διευκόλυνση της εναλλαγής των Κομμάτων.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Επειδή το Προεδρείο δεν μπορεί να κάνει μόνο του αυτή τη μεταβολή, γι' αυτό ερωτάται η Βουλή αν την εγκρίνει, ώστε να μπορέσει και η Δημοκρατική Ανανέωση να εκθέσει τις απόψεις της.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ. Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Η Βουλή εγκρίνει τη μεταβολή, προκειμένου να μίλησει ο κ. Στρατήγης, εκ μέρους της Δημοκρατικής Ανανέωσης.

Ορίστε, κύριε Στρατήγη, έχετε το λόγο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ. Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι. Και θα μου επιτρέψετε, κύριε Υπουργέ, να επανέλθω στο παράπονό μου ότι δεν περιμένατε τουλάχιστον να ακούσετε και τις απόψεις της ΔΗΑΝΑ. Βέβαια, κύριε Υπουργέ, μας κάνατε απόψε μια συμπεριστατομένη διάλεξη για την ιστορία της ελληνικής οικονομίας των πρόσφατων χρόνων, β

τημα. Είναι αυτό που σήμερα τίθεται στο ΠΑΣΟΚ: Πότε τα μάθατε αυτά ότι η οικονομία ήταν άσχημη; Δεν το ξέρατε αυτό από το 1981; Και τι κάνατε για να το διορθώσετε; Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι σήμερα έφτασε και για σας και για την Κυβέρνησή σας, αλλά και για το ΠΑΣΟΚ η στιγμή της αληθείας. Γιατί καλείσθε σήμερα στη Βουλή, αλλά και έξω απ' αυτή — και δεν εννοώ έξω από τη Βουλή που έχει ραζευτεί ορισμένος κόσμος, αλλά γενικά — καλείσθε να πληρώσετε το τίμημα των δύο σφαλμάτων. Το πρώτο σφάλμα είναι το σφάλμα μιας αποτυχημένης και μιας — θα την πω τη λέξη — απατηλής οικονομικής πολιτικής και το δεύτερο είναι το σφάλμα του τρόπου με τον οποίο προσπαθείτε να τη διορθώσετε. Αποτυχημένη είναι η οικονομική σας πολιτική, γιατί από το 1981 με σταθερό και επιταχυνόμενο ρυθμό επιδεινώσατε την κατάσταση της οικονομίας όπως τη βρήκατε τότε. Είχατε από μόνοι σας για να αποκτήσετε την εξουσία συντελέσει στην αποδυναμωση και την αποτυχία της υπονομεύοντας τα ήδη κλονιζόμενα θεμέλιά της, τα οποία όμως μπορούσαν να είχαν σταθεροποιηθεί. Επισχύνατε υπερβολικά τις καταναλωτικές τάσεις, εκδρέψατε παράλογες προσδοκίες στο Λαό, μαζί με την καλλιέργεια ταξικού φθόνου. Τηρήσατε γενικά αντιαναπτυξιακή πολιτική και ποινικοποιήσατε το κέρδος.

Δε σας κακίζουμε τόσο γιατί στον πρώτο χρόνο της διακυβέρνησής σας αποφασίσατε μια πιο απλόχερη εισοδηματική πολιτική, σας κακίζουμε, όμως, για τον τρόπο με τον οποίο μετά από το 1982 εκδρέψατε πάλι ελπίδες και προσδοκίες στον Έλληνα εργαζόμενο που γνωρίζατε ότι δεν μπορούσαν να εκπληρωθούν.

Κόνατε, επίσης, το τραγικό σφάλμα όταν είδατε ότι οι υποχρεώσεις και οι προσδοκίες ήταν ανεκπλήρωτες, λόγω της αποδυναμώσεως της παραγωγικής διάθεσης της οικονομίας, να διογκώσετε υπέρμετρα το δημόσιο τομέα χρησιμοποιώντας τον τα μέσο ικανοποίησης προσδοκιών και εκτοπίζοντα και κυριοκτονώντας τον ιδιωτικό τομέα. Και όταν φθάσατε στα πρόθυρα των εκλογών προσθέσατε την αποτυχία και την παραπλάνηση, και μίλησατε «για καλύτερες μέρες» για να έχετε 3 μήνες αργότερα, το Σεπτέμβριο στη Θεσσαλονίκη, δια στόματος του Πρωθυπουργού να πείτε ότι οι Έλληνες τρώνε περισσότερα απ' ό,τι παράγουν και 1 μήνα αργότερα με την υποτίμηση και την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, που συζητάμε σήμερα, να τους επιβάλετε, χωρίς σχεδόν προειδοποίηση, αλλά κυρίως χωρίς διάλογο, άγρια λιτότητα. Διότι περί αυτού πρόκειται. Κανένας δεν πιστεύει, ότι δεν ξέρατε την επιδεινούμενη κατάσταση. Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας σας το είχε επισημάνει. Οι εκθέσεις του ΟΟΣΑ σας το έλεγαν. Η Αντιπολίτευση σας προειδοποιούσε όρεχτα από το ότι και αυτή παρ'όλο που προεκλογικά και πλειοδοτούσε σε παρονές. Ο μόνος που δεν ενημερώθηκε γι' αυτή την κατάσταση είναι ο ελληνικός Λαός και οι εργαζόμενοι. Και το κάνατε τώρα εκ των υστέρων. Και θα είχε ενημερωθεί καλύτερα, κύριε Υπουργέ, αν το θέμα ερχόταν στη Βουλή τον Οκτώβριο με νόμο, παρά τώρα με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου.

Και έρχεσθε σήμερα και του κάνατε αυτή την πολλή επιρριστατωμένη ανάπτυξη των δυναμιών της οικονομίας μας. Αυτό δείχνει, κύριε Υπουργέ, πόσο εκτιμάτε και πόσο εκτιμούσατε τη νομισμική και την ευστία των δικών σας στελεχών, των συνδικαλιστικών κυρίως στελεχών, που απ' τη μια μέρα στην άλλη τους είπατε: «Τέρεμα οι καλύτερες ημέρες» να πάτε να πείτε στους ανθρώπους σας, «είπα ξείπαν». Και όταν δεν το είπαν αυτό να τους διαγράφετε.

Δεν είναι αυτή συμπεριφορά, δεν είναι αυτό αγάπη για το μέγχο του Λαού, αυτή δεν είναι φιλολαϊκή πολιτική, έπως ισχυρίζεσθε.

Ειδικότερα για το θέμα της ΑΤΑ, οι εργαζόμενοι το είχαν «άδεια», όπως θα λέγαμε. Τους είχατε δώσει την υπόσχεση πανηγυριστικά και στις πρόσφατες εκλογές, ότι θα διαπραζίζατε το εισόδημά τους απ' τον πληθωρισμό. Γι' αυ

Αυτά ήθελα να συμπληρώσω, κύριε Πρόεδρε, και μην ευερίεσθε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Όμως καθ' ου τρόπον το εκάνατε δείχνει πως διαμαρτύρεσθε στο Προεδρείο γιατί σας έκανε παρέμβαση ενώ σεις είστε παραβάτης. Τελειώσατε, σας έσθησα το χρόνο και επαναρχίσατε χωρίς να ζητήσετε την άδεια του Προέδρου.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΤΣΙΟΥΚΑΚΗΣ. Κάπως ο παραβάτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Υπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κύριε Πρόεδρε, τα μέτρα λήφθηκαν στις 11 Οκτωβρίου 1985 και η απόφαση της Κοινότητας έχει ημερομηνία, αν θυμάμαι καλά, 18 Νοεμβρίου 1985. Ο ισχυρισμός του κ. Κάππου ότι τα μέτρα λήφθηκαν μετά από την απόφαση της Κοινότητας είναι τελείως αστήριχτος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Από την σύσταση. Δώστε μας την σύσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Κάππε, σας παρακαλώ αφήστε τον κ. Υπουργό να απαντήσει.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Είναι τελείως αστήριχτος ο ισχυρισμός σας ότι έγινε οποιαδήποτε σύσταση της ΕΟΚ και μετά λήφθηκαν τα μέτρα. Να, λοιπόν, γιατί ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ή η οποιαδήποτε άλλη εφημερίδα δεν είναι εκείνη που περιγράφει τα συμβάντα. Να πάτε να δείτε τις ημερομηνίες που είναι γνωστές και προκύπτουν από τον Τύπο για να το διαπιστώσετε.

Όσον αφορά τη σύσταση που λέτε είναι μια έκφραση η οποία αφορά το εξής: Γίνεται στην Κοινότητα ένα αίτημα, όπως έγινε ένα αίτημα μετά την λήψη των μέτρων, αφού ανακοινώθηκαν δημόσια, σχετικά με την μη εφαρμογή ορισμένων κοινοτικών διατάξεων, για παράδειγμα με την επιβολή των προκαταβολών στις εισαγωγές. Έγινε λοιπόν αυτό το αίτημα προς την Κοινότητα, γιατί υπάρχει μια ειδική διαδικασία, που προβλέπει η Συνθήκη της Ρώμης. Στα πλαίσια αυτής της διαδικασίας η Κοινότητα κάνει μια γνωμοδότηση η οποία αποκαλείται σύσταση. Μπορεί να λέγεται σύσταση, αλλά δεν ήταν σύσταση προς την ελληνική Κυβέρνηση για να ακολουθήσει ορισμένα μέτρα, γιατί αυτά είχαν ήδη παρθεί. Αφού πάρθηκαν, έγινε αυτή η διαδικασία η οποία κατέληξε στις 18.11.85 σε ορισμένη απόφαση. Πάρθηκαν χωρίς να έχει γίνει καμιά επαφή ή να υπάρξει καμιά σχέση με την Κοινότητα.

Όσον αφορά το θέμα του ελέγχου σας έχω πει και άλλοτε και το έχω δηλώσει και δημόσια ότι εμείς έχουμε ορισμένους στόχους. Οι στόχοι αυτοί αποβλέπουν καθαρά στην βελτίωση της οικονομίας μας.

Και η Κοινότητα μπορεί να προδιαγράψει ανάλογους, ή ίδιους στόχους, αυτό όμως δε σημαίνει ότι οι δικοί μας στόχοι δεν είναι στόχοι τους οποίους ασπαζόμαστε και πρέπει να πετύχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Γλέζος έχει το λόγο.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ. Αγαπητοί Συνάδελφοι, με το σημερινό Σχέδιο Νόμου η Κυβέρνηση εισηγείται την κύρωση της από 18.10.85 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας, που αφορούσε μέτρα προστασίας της Εθνικής Οικονομίας.

Τα μέτρα προστασίας της Εθνικής Οικονομίας περιλαμβάνονται σε ένα και μόνο άρθρο, με το οποίο «απαγορεύεται η συνμολόγηση, ως και η χορήγηση ή καταβολή με οποιοδήποτε λόγο αυξήσεων κλπ.». Δεν μπορούν να επιτύχουν δηλαδή τίποτε οι εργαζόμενοι, έπειτα από αγώνα που θα κάνουν, κέναντι στους εργοδότες τους.

Με το δεύτερο άρθρο του Σχεδίου Νόμου ρυθμίζονται οι τρόποι καταβολής της ΑΤΑ.

Το Σχέδιο Νόμου στην ουσία αποτελεί ένα επιστέγασμα των κυβερνητικών μέτρων, που αποσκοπούσαν στην αντιμετώ-

πιση της οικονομικής κρίσης, που πλήττει τη Χώρα μας και οι πηγές της οποίας, όπως έχω πει και άλλη φορά, οφείλονται πρώτα στη διεθνή οικονομική κρίση, δεύτερο στη φύση και τη μορφή της ελληνικής οικονομίας και τρίτο στο γεγονός ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, στα 4 χρόνια που κυβερνά, δεν πήρε —κατά τη γνώμη της ΕΔΑ— τα μέτρα εκείνα, ώστε από τη μια μεριά να αναχαιτίσει την επιδραση της οικονομικής κρίσης, της οικουμενικής και από την άλλη να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για να εξαλειφθούν οι αιτίες που δημιουργούν τις κρίσεις στην Ελλάδα.

Κανένας, κατά τη γνώμη μας, δεν μπορεί να αμφισβητήσει την προσπάθεια που κατέβαλε ως τώρα η Κυβέρνηση, να ανεβάσει το βιοτικό επίπεδο των χαμηλόμισθων και να αρχίσει την καταβολή του κοινωνικού μισθού με διάφορους τρόπους. Και οι αντιπολιτευόμενοι την Κυβέρνηση, αγνοούν αυτά τα δύο σημαντικά γεγονότα, ως να μην υπήρχαν. Αλλά δυστυχώς αδυνατούμε να παρακολουθήσουμε την Κυβέρνηση, στα μέτρα που πήρε και που παίρνει, για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης έπρεπε να ληφθούν. Αλλά τι είδους μέτρα έπρεπε να ληφθούν; Μέτρα, όχι κατά τη γνώμη μας, περιορισμού της συζήτησης, με την καθήλωση των μισθών και των ημερομισθίων, αλλά μέτρα ουσιαστικά για τη μείωση του κόστους παραγωγής των προϊόντων, ώστε να γίνουν ανταγωνίστιμα για να αντιμετωπίσουμε όλα τα προβλήματα που δημιουργούνται από αυτό ακριβώς το γεγονός.

Όλοι μιλάνε για αύξηση της ανταγωνιστικότητας και για μείωση του κόστους παραγωγής και για αύξηση της παραγωγής, ότι πρέπει να αναπτυχθεί η παραγωγικότητα, αλλά μέτρα συγκεκριμένα από όλες τις πλευρές, δυστυχώς, έχουν περάσει τόσοι μήνες, δεν προσκομίστηκαν εδώ για να αποτελέσουν προτάσεις, αντίθετες έστω από τις προτάσεις που κάνει η Κυβέρνηση.

Η ΕΔΑ επανέρχεται σ' αυτό το σημείο. Είναι πασίγνωστο στους πρωτοετείς σοιτητές των οικονομικών σχολών, ότι τρία πράγματα απαιτούνται για την ανάπτυξη μιας οικονομίας: Πρώτες ύλες, ενέργεια και έμπυργο δυναμικό.

Όταν για την ενέργεια στην Ελλάδα καταναλώνουμε το 1/3 του συναλλάγματός μας, πώς είναι δυνατόν να μιλάμε για μείωση του κόστους παραγωγής, για αύξηση ανταγωνιστικότητας και για αύξηση της παραγωγής; Και πάνω σ' αυτό, πέρα από τα εξαγγελλλόμενα, κανένα ουσιαστικό μέτρο δεν παίρνει η Κυβέρνηση και πέρα από όλα όσα λέγονται, καμιά πλευρά από την Αντιπολίτευση δεν φέρνει συγκεκριμένο μέτρο.

Δεν πρότεινε. Έχω και άλλη φορά προκαλέσει απ' αυτό το Βήμα να μας φέρουν τα προγράμματά τους, γύρω απ' αυτό τον τομέα. Πρόγραμμα αναπτυξιακό που να στηρίζεται σ' αυτούς τους θεμελιικούς κανόνες για την ανάπτυξη της οικονομίας. Αλλά δεν ήλθε από πουθενά. Όλα όσα ειπώθηκαν απέχε από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης με τη μορφή του πενταλόγου, είναι ακριβώς το ίδιο πρόγραμμα το οποίο είχε εφαρμόσει ως πρόξη τα προηγούμενα χρόνια και καταστήσαμε εδώ που καταστήσαμε. Αν δεν τα είχε κάνει, δεν θα εργαζόμαστε σ' αυτή την κατάντια.

Μίλησαν για προβληματικές επιχειρήσεις. Μα, οι προβληματικές επιχειρήσεις γεννήθηκαν ακριβώς όταν διακυβεζόταν τη Χώρα η «Νέα Δημοκρατία».

Δεν υπήρξε, λοιπόν, ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα ούτε από την πλευρά της Αντιπολίτευσης, ούτε από την πλευρά της Κυβέρνησης. Δυστυχώς. Και αν δεν υπάρξει ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα συγκεκριμένο που να μπαίνει στη ρίζα του προβλήματος, δεν πρόκειται να γίνει απολύτως τίποτε.

Να υπάρξει ένας περιφερειακός σχεδιασμός με ευθύνη των ιδίων των περιφερειακών οργάνων. Αλλά πώς μπορεί να γίνει όταν δεν δίνουμε αρμοδιότητες στα περιφερειακά όργανα, όταν ακόμα στεκόμαστε και συζητάμε, στον πέμπτο χρόνο, γι-

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξεως του χρόνου ομιλίας του κ. Βουλευτού).

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Σύμφωνα, κύριε Κύρκο. Θα σας δοθεί η δυνατότητα να ολοκληρώσετε τη σκέψη σας.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΥΡΚΟΣ. Να ολοκληρώσω τη σκέψη μου! Δέστε, επί των ημερών του ΠΑΣΟΚ, στο πιο κρίσιμο θέμα της ελληνικής ζωής, μου παρέχονται μόνο 10 λεπτά, για να συμβάλω με τις απόψεις μας. Σας ευχαριστώ, κύριοι της Κυβερνήσεως!

Σε ένα πράγμα δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε ποτέ. Ότι μ' αυτόν τον τρόπο, ο Τόπος, θα πάει μπροστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΚΟΡΑΚΑΣ. Πάλι;

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Μία παρέμβαση θα κάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Όπως λέει και ο κ. Υπουργός απλώς μία παρέμβαση θα κάνει.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ. Τι παρέμβαση. Τρεις φορές έχει δικαίωμα να μιλήσει από 30 λεπτά.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Ένα σχόλιο θα κάνω, κυρία Δαμανάκη.

Ρώτησε ο κ. Κύρκος να του φέρω ένα παράδειγμα ενός θεσμού ή μιας δομής που άλλαξε. Και του συνιστώ να κοιτάξει, για παράδειγμα, τα στοιχεία για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Να ελέγξει: η επιπλοκή και η συγκέντρωση των προϊόντων, πώς ήταν πριν το 1981 και πώς είναι τώρα. Να ελέγξει: ποιες ήταν οι επενδύσεις των αγροτικών συνεταιρισμών πριν το 1981 και να ελέγξει ποιος ήταν ο αριθμός και τα μέλη των συνεταιρισμών πριν το 1981 και μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Παναγιώτης έχει το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΥΡΚΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να δώσω μία απάντηση, στον κ. Υπουργό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Όχι, κύριε Κύρκο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΥΡΚΟΣ. Ο κ. Υπουργός, μου το επιτρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Όχι, κύριε Κύρκο, δεν το επιτρέπει ο Κανονισμός.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΥΡΚΟΣ. Και εδώ θα μιλάς φημίστε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Όχι. Εφαρμόζουμε τι λέει ο Κανονισμός. Εφόσον ισχύει αυτός ο Κανονισμός, δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε διαφορετικό. Εξάλλου έχει δοθεί ο λόγος στον κ. συνάδελφο.

Ορίστε, κύριε Παναγιώτη.

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μπορεί πράγματι το ΠΑΣΟΚ να πέτυχε και να μην εφάρμοσε όλα όσα υποσχέθηκε στον ελληνικό Λαό. Οφείλουμε, όμως, να του αναγνωρίσουμε μία ευρωπαϊκότητα στο ελληνικό λεξιλόγιο. Και το έχουμε δει αυτό τα τελευταία 4,5 χρόνια, που κυβερνάει το ΠΑΣΟΚ.

Για το αντιδημοκρατικό άρθρο 4, που περιορίζει το δικαίωμα της απεργίας, μας είπαν ότι μ' αυτό τον τρόπο δίδονται αποδεδειγμένα δικαιώματα στους εργαζόμενους και στην απεργία. Είδαμε, η παραμονή των αμερικανικών εάσεων, να ονομάζεται απομάκρυνση των αμερικανικών βάσεων.

Είδαμε η ωμή κυβερνητική παρέμβαση στη ΓΣΕΕ να ονομάζεται δημοκρατική παρέμβαση για απηλευθύνειτο συνδικαλισμό. Και εργαζόμενοι σήμερα, κύριοι συνάδελφοι, την μονόπλευρη λήψη να της δίνουμε τον τίτλο «μέτρα προστασίας της εθνικής οικονομίας».

Δεν έχει προηγουμένως αυτό τον Τόπο, κύριοι συνάδελφοι, παρόμοιο νομοθέτημα. Πριν 50 χρόνια πρέπει να γυρίσει η σκέψη μας πίσω, όταν ο Μεταξάς είχε καθιερώσει τη δια-

τήμηση της εργασίας. Παρόμοιο είναι και το σημερινό νομοθέτημα. Έρχεται να στραγγαλίσει βασικά και να περιορίσει τις αποδοχές των εργαζομένων που έχουν καθιερωθεί στον τόπο μας με αγώνες και με θυσίες.

Ισχυρίζεται η Κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε, ότι μ' αυτό τον τρόπο θα υπάρξει σταθεροποίηση και ανάκαμψη της οικονομίας. Μα, κύριοι συνάδελφοι, ως τότε επιτέλους θα μας λένε αυτό το παραμύθι; Στα 1983 όταν είχαμε την πρώτη υποτίμηση της δραχμής όταν είχαν παρθεί σ' ένα μεγάλο βαθμό τα ίδια μέτρα που πήρατε τον περασμένο Οκτώβρη, τα ίδια μας είπατε. Μας μιλήσατε για σταθεροποίηση και ανάκαμψη της οικονομίας και είδαμε από το 1983 ως τον Οκτώβρη του 1985 που κάνατε τη δεύτερη υποτίμηση της δραχμής, που πήρατε αυτά τα σκληρά μέτρα που στην ουσία διόγουν ποιούς; Θίγουν εκείνες τις κοινωνικές τάξεις και κατηγορίες που τηρήχθηκε το ΠΑΣΟΚ.

Τα ίδια ισχυριστήκατε και τον περασμένο Οκτώβρη. Δεν πρόκειται, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, ούτε να σταθεροποιήσετε την οικονομία ούτε φυσικά να υπάρξει καμία ανάκαμψη της οικονομίας. Και δεν μπορεί να γίνει αυτό γιατί η Κυβέρνηση επιμένει ακόμα μετά από όλα αυτά τα αντιλαϊκά μέτρα που έχει πάρει, μετά από όλες τις ωμές επεμβάσεις που έχει κάνει στο συνδικαλιστικό κίνημα και όταν βλέπουμε ότι καθημερινά οι εργαζόμενοι, οι μη προνομιούχοι Έλληνες—λέξη που έχει καταργηθεί φυσικά από το λεξιλόγιο του ΠΑΣΟΚ σήμερα—όταν διεκδικούν τα δικαιώματά τους, όταν κατεβαίνουν σε απεργίες για καλύτερο μεροκάματο και καλύτερες συνθήκες δουλειάς, αντιμετωπίζονται σαν εχθροί του Λαού και του έθνους. Αντιμετωπίζονται με τον ίδιο εκείνο τρόπο που τους αντιμετώπιζε και η επάρατη δεξιά, με τα ΜΑΤ.

Κύριοι συνάδελφοι, ούτε σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να περιορίσετε την ανεργία που την πήρατε το 1981 σε χαμηλά επίπεδα από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και την οδηγείτε ολοταχώς προς τα ύψη. Χιλιάδες, εκατοντάδες χιλιάδες αυτή τη στιγμή είναι οι άνεργοι σε ολόκληρη την Ελλάδα. Και φθάνουμε στο σημείο από την μια μεριά να μιλάμε για ανάκαμψη της οικονομίας και από την άλλη μεριά να εκλιπαρούμε την ΕΟΚ των μονοπωλίων για να μας δώσει ορισμένα δάνεια για να σταθεροποιήσουμε την οικονομία μας.

Εκλιπαρείτε να ανακαλέσει ο Ρήγκαν την ταξιδιωτική εντολή για 15 δις δραχμές. Αυτή ήταν η ζημιά του περασμένου καλοκαιριού με αυτή την απαράδεκτη και ωμή προκλητική επέμβαση του Ρήγκαν.

Φθάσατε στο σημείο για 100 εκατ. δολάρια—γιατί αυτή ήταν ακριβώς η ζημιά του περασμένου καλοκαιριού—να στέλνεται 10 μειλίς αντιπροσωπείες να περιοδεύουν σαν ζητιάνοι στις ΗΠΑ για να πείσετε τους Αμερικάνους ότι η χώρα μας είναι παράδεισος και μπορούν να την επισκεφθούν.

Εκλιπαρείτε τις τελευταίες μέρες, είδαμε, στο Νταβός της Ελβετίας τις επάρατες πολυεθνικές εταιρείες για να τους πείτε ότι εδώ είναι: παράδεισος, ότι δεν υπάρχει απεργία, ότι έχουν καταργηθεί οι απεργίες, να έλθουν να επενδύσουν.

Και φθάνετε στο εξωφρενικό σημείο σήμερα το πρωί, στο δελτίο ειδήσεων των 7, να πούνε ότι ο κ. Οζάλ ζήτησε να πληροφορηθεί για τον περιορισμό της ΑΤΑ, δηλαδή για το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορείτε σε καμία περίπτωση και αυτό έχουν δείξει οι πράξεις και τα έργα σας, τα τελευταία 4,5 χρόνια, να οδηγήσετε τη χώρα σε μια άλλη πολιτική, σε μία οικονομική πολιτική που θα βασίζεται βασικά πάνω στους εκπροσώπους του Λαού. Μιλάτε για ανάκαμψη της οικονομίας, επιβάλλετε νέους φόρους που βασικά πλήττουν την συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού Λαού και από την άλλη πλευρά, έκπληκτοι διαβάσαμε προχθές σε όλες τις εφημερίδες, ότι οι διανομείς αυτή τη

χ-θούμε ότι όλο αυτά που λέτε θα συμβούν, διότι: εγώ δυσκολεύομαι να βρω, από πού θα πάρετε τα 135 δις σε ομόλογα ή από πού θα εισπράξετε τα έντοκα γραμμάτια σε τρίχρονα ή και επτάχρονα; Ή, πώς είναι δυνατό να ελπίζετε ότι το έλλειμμα του δημόσιου τομέα θα πέσει στα 721.000.000.000 όταν πέρσει από το έλλειμμα που είχατε υπολογίσει πέσατε 30% πάνω;

Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα κατά σύμπτωση στον Τύπο γράφονται δύο πολύ χαρακτηριστικά πράγματα! Το ένα αναφέρεται στο έλλειμμα του ΙΚΑ. Το έλλειμμα του ΙΚΑ φέτος προβλέπεται σε 26,7 δις —αναφέρω τις Κυβερνητικές προβλέψεις— και ταυτόχρονα μνημονεύεται ότι για τόνους νοσίζετο το ΙΚΑ 31 δις και για χρεολύτσια 34 δις. Δηλαδή, το ΙΚΑ συνολικά χρειάζεται περί τα 97 δις.

Κύριε Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας, τα έχετε αυτά τα 97 δις μέσα στο νομισματοπιστωτικό σας πρόγραμμα; Θα έχετε πρόβλημα δραχμών —το γνωρίζετε— τραγικό πρόβλημα δραχμών και θα έχετε ταυτόχρονα και πρόβλημα δανεισμού σε συνάλλαγμα.

Αλλά θα ήθελα να σας υπενθυμίσω, ότι την ώρα που το ΙΚΑ παρουσιάζει αυτή την εικόνα, διαβάξω στην εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ»: «ΣΟΚ. Απόρρητη έκθεση αποκαλύπτει για τις τεχνικές υπηρεσίες ότι διπλή μαφία ροκανίζει το ΙΚΑ, ότι ολόκληρα κυκλώματα μέσα και έξω από το ΙΚΑ προμηθευτών κ.λπ. έχουν μεθοδεύσει κομπίνες και διασφodρά στην τεχνική υπηρεσία». Είναι ένα από τα φαινόμενα που δυστυχώς παρουσιάζονται συχνά τον τελευταίο καιρό.

Και θέλω τώρα, κύριοι συνάδελφοι, να σας διαβάσω, γιατί αυτά που θα σας πω είναι σύντομα, είναι μόνο χαρακτηριστικά, μία ανακοίνωση η οποία ήρθε στα χέρια μου από κάποιον κ. Τιμπλιώτη Γιάννη, εκπρόσωπο των εργαζομένων στο δημοτικό συμβούλιο των εταιρειών πρώτων συγκεντρώματος «Σκαλιστήρη», ο οποίος δίνει την εικόνα του τι συμβαίνει σε αυτό το συγκρότημα και λέγει: «Εννέα δις απλήρωτα δάνεια στο διάστημα της νέας διοίκησης. Νέα δανειακή επιβάρυνση. Μείωση της παραγωγής το 1985 κατά 20% με 25% σε σύγκριση με το 1981. Απόκλιση της παραγωγής από το πρόγραμμά του 1985 4 δις δραχμές. Για πρώτη φορά 20.000 τόννοι βύσσινος μηχανήας και μάλιστα πρώτων ποιοτήτων πένανυ στο σιλό. Εκατό χιλιάδες τόνοι αναξιοποίητης τεχνολογίας τα εσοτάξια και 300.000 τόνοι εξωξίτη τις πλαστικές. Η αξία των απονεμάτων αυτών φτάνει τα 2 δις».

Ανυπαξία κάθε προγράμματος και μελέτης. Διοικητική και οργανωτική παράλυση. Υποτυπώδης λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών. Οι αποφάσεις παίρνονται σε παρασυμβούλια. Απογοήτευση και ανασφάλεια στους εργαζόμενους. Αλλαγή αποφάσεων σε καθημερινή βάση, συστηματική παραπλάνηση των εργαζομένων, της Πολιτείας, του Τύπου και της Κοινής Γνώμης».

Είναι κύριοι συνάδελφοι, ένα ανατριχιαστικό κείμενο που μας δίνει δυστυχώς ανάγλυφη την εικόνα του τι συμβαίνει σήμερα στην οικονομία.

Είναι ποτέ δυνατόν να φανταστείτε, κύριε Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας, ότι μ' αυτή την κατάσταση, μ' αυτό το δημόσιο τομέα, τον οποίο εννοείται να χρητρήσετε, μπορεί να οδηγηθεί η οικονομία σε ανάκαμψη;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Σημίτης, τον οποίο δεν είχα την ευχαρίστηση να παρακολουθήσω, αλλά διάβασα εκ των υστέρων αυτά που είπε, μας παρουσιάζει έναν πίνακα, ο οποίος δείχνει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας από τον οποίο προκύπτει: — ο δικός του πίνακας είναι, τον πήρα από τα Πρακτικά της Βουλής — ότι μεταξύ του 1980 και 1985 έχουμε μια χειροτέρευση της τάξεως του 30%, χωρίς να υπολογίσουμε τη χειροτέρευση του 1986.

Αν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριε Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας, συνεχιστεί αυτή η κατάσταση —και εί-

μαι βέβαιος δυστυχώς ότι θα συνεχιστεί δεν μπορείτε και εσείς να πείτε στη Βουλή ότι θα συνεχιστεί— το 1986, και το 30% περάσει το 40%, από εκεί και πέρα τι θα κάνετε, κύριε Υπουργέ;

Εάν θέλω να μιλήσω για την υποτέλεια, της οποίας τα ωφέληματα εξουδετερώθηκαν στην ουσία προτού καλά-καλά τα αντιληφθούμε. Αλλά με τόση τραγική καθυστέρηση της παραγωγικότητας στην ελληνική οικονομία, δεν μπορεί η Ελλάδα να συνεχίσει τις εξαγωγές, δεν μπορεί να είναι ανταγωνιστική και οι συνέπειες από και και πέρα είναι αυτόματες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς θεωρούμε χρέος μας να ούμε αυτό που πιστεύουμε στον ελληνικό λαό. Η πολιτική μας έχει να διασώσει. Η τοποθέτησή μας είναι σαφής. Αν θέλει η Κυβέρνηση να της προτείνουμε, της λέμε να αλλάξει την πολιτική της. Να κάνει αυτό που κάνει ο Μίτεραν και ο Γολλά, αυτό που κάνει ο Φινλπιούς, τον οποίο εμνημόνευσε πρωτότερα και ο κ. Ζίγγος και κατέδωσε τον πληθωρισμό σε 4,5%. Να αλλάξει πολιτική. Εάν, και όταν είναι βέβαιο πως δεν αλλάζει πολιτική, η λύση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι είναι μία. Να αλλάξει ο Λόγος Κυβέρνησης. Και αυτό είναι που χρειάζεται αυτή την ώρα, γιατί άλλη λύση δεν υπάρχει.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα εκ μέρους της Πτέρυγας της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, έθεξε στην ομιλία του δύο πλευρές. Μία πλευρά οικονομική, που αφορά το συζητούμενο νομοσχέδιο και μία πλευρά γενικότερη.

Θα απαντήσω σύντομα πρώτα στην οικονομική πλευρά και θα απαντήσω επίσης σύντομα στην γενικότερη.

Ο κ. Μητσοτάκης επικαλέστηκε τον ΟΟΣΑ για να δείξει ότι η δική μας προοπτική δεν είναι η ορθή. Για τον ΟΟΣΑ μπορεί να υπάρχουν διάφορες απόψεις. Ο ΟΟΣΑ εκφράζει ορισμένους κύκλους. Ο ΟΟΣΑ έχει ορισμένες κατευθύνσεις με τις οποίες εμείς δεν συμφωνούμε. Αλλά επειδή ο κ. Μητσοτάκης που επικαλέστηκε, θα σας διαβάσω ένα απόσπασμα από την έκθεση του ΟΟΣΑ, η οποία δημοσιεύεται αύριο, απόσπασμα που υπάρχει σε ένα τηλεγράφημα του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων, το οποίο ήρθε σήμερα.

Λέει, λοιπόν, η έκθεση του ΟΟΣΑ για τα μέτρα: «Το πρόγραμμα προϋπολογισμού, που υποβλήθηκε τον Οκτώβριο και το σχέδιο Προϋπολογισμού για το 1986, είναι μέτρα σημαντικά και τους αντιστοιχούν κατευθύνσεις. Οι μεγάλοι στόχοι που έταξε η Κυβέρνηση, είναι οι ενδεδειγμένοι. Οι προγνώσεις που έκανε η γραμματεία του ΟΟΣΑ για το 1986, δείχνουν ότι οι στόχοι αυτοί έχουν συνοχή, και είναι τεχνικά επιτεύξιμοι».

Λοιπόν, ούτε πρόβλημα δραχμών θα έχουμε, ούτε πρόβλημα συναλλάγματος, ούτε η καταστροφή, την οποία επαγγέλλεται ο κ. Μητσοτάκης, και τότε πολύ επιθυμεί, δε θα πραγματοποιηθεί.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Το πρώτο πράγμα που επιθυμώ να μη μου το λέτε, κύριε Υπουργέ.

(Θόρυβος από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).
ΕΝΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ (Από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ). Δε στα κλέβει τώρα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Δε μου χρεώνει όλη. Διότι το τι επιθυμώ, θα το πω εγώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Όσον αφορά τώρα το θέμα του εισοδήματος, οι κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και ο κ. Μητσοτάκης, ανέφεραν ότι η αύξηση του εισοδήματος κατά τα τελευταία

χρόνια της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, υπήρξε σημαντικότερη, απ' ό,τι υπήρξε κατά τα χρόνια του ΠΑ. ΣΟ.Κ. Τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν από το '78 ως το '81, τα 4 αυτά χρόνια, η αύξηση του πραγματικού εισοδήματος υπήρξε 4,2%. Από το 1982 μέχρι το 1985, τα 4 χρόνια, η αύξηση υπήρξε 6,9%. Αυτό δείχνει ότι επί διακυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, η αύξηση υπήρξε πίο σημαντική, απ' ό,τι υπήρξε τα αντίστοιχα προηγούμενα χρόνια της Νέας Δημοκρατίας.

Έρχονται τώρα οι κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης με το επιχείρημα «Πήραμε ή παίρνουμε ό,τι δώσαμε». Αυτή είναι όμως μια στενή άποψη, η οποία συγκεντρώνεται σ' ένα σημείο. Την εισοδηματική εξέλιξη. Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει δώσει πολύ περισσότερα από την αύξηση των εισοδημάτων. Έχει δώσει τις επενδύσεις στην Παιδεία, στην Υγεία, τα σχολικά κτίρια, τα Κέντρα Υγείας, τα πολλά μικρά έργα, τα οποία ανέπτυξαν την επαρχία, έχει δώσει την ανάπτυξη.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Και έχει δώσει προπαντός, κάτι που ενοχλεί την Αξιωματική Αντιπολίτευση, τη νέα πνοή στη Χώρα, για την ανάπτυξη της.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΤΙΟΥΚΛΑΚΗΣ. Της έκοψε την ανάσα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Μας λέχθηκε ότι ο Πρωθυπουργός πήγε στο Νταβός, και εκλιπαρεί για ξένες επενδύσεις. Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα για το ποιος θα κάνει τις επενδύσεις στην Ελλάδα.

Εμείς πιστεύουμε ότι οι επενδύσεις στην Ελλάδα, θα γίνουν κατά κύριο λόγο από τις ελληνικές μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις. Δεν έχουμε όμως αντίρρηση και άλλοι να κάνουν επενδύσεις. Και δεν έχουμε αντίρρηση, διότι αυτή η Κυβέρνηση είναι τόσο ισχυρή, ώστε μπορεί να διαπραγματευθεί τους όρους, και να επιβάλει εκείνους, που θεωρεί σκόπιμους για τη Χώρα.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Και υπάρχει και κάτι άλλο! Εμείς στη φιλοσοφία μας δεν έχουμε, όπως η συντηρητική παράταξη, το κριτήριο, πως ό,τι θέλουν οι μεγάλες ξένες πολυεθνικές εταιρίες είναι καλό για τον Τόπο. Εμείς έχουμε το κριτήριο, ότι η ελληνική Κυβέρνηση και ο ελληνικός Λαός, κρίνει τι είναι σκόπιμο και ωφέλιμο για τον Τόπο. Και αυτό το ωφέλιμο μπορούμε να επιβάλλουμε. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ. ΣΟ.Κ.).

Όσον αφορά για το νομισματοπιστωτικό πρόγραμμα, η δικιά μου γνώση του θέματος, είναι ότι αυτό ανακοινωνόταν κάθε χρόνο, περίπου την ίδια εποχή, όπως ανακοινώθηκε φέτος. Δεν υπάρχει καθυστέρηση. Μπορεί ίσως, πριν πολλά χρόνια να γινόταν διαφορετικά.

Το νομισματοπιστωτικό πρόγραμμα, όπως σχεδιάστηκε, δίνει τις δυνατότητες στον ιδιωτικό τομέα να αναπτυχθεί.

Δεν περιέχει ρυθμίσεις τέτοιες, οι οποίες δεσμεύουν ή καταπιέζουν τον ιδιωτικό τομέα, διότι το κριτήριο δεν είναι τα υψηλά ποσοστά. Το κριτήριο δεν είναι τα ποσά. Το κριτήριο είναι: Υπήρξε ζήτηση, η οποία δεν ικανοποιήθηκε. Και τα επόμενα χρόνια, δεν υπήρξε ζήτηση που δεν ικανοποιήθηκε.

Άρα εφ' όσον δεν υπήρξε ζήτηση, που δεν ικανοποιήθηκε, η Κυβέρνηση κατανέμει τους πόρους έτσι που κρίνει πιο σωστά για να προωθήσει την όλη αναπτυξιακή προσπάθεια της Χώρας.

Όσον αφορά το κείμενο που διάβασε ο κ. Μητσοτάκης από τους εργαζόμενους του κ. Σκαλιστήρη. Δεν ξέρω τι αντιπροσωπεύει ο κύριος αυτός που έγραψε το κείμενο αλλά θα συνιστούσα στον κ. Μητσοτάκη να εξετάζει και τι έλεγαν οι εργαζόμενοι όταν ο κ. Σκαλιστήρης είχε την επιχείρησή, η περίφημη ιδιωτική πρωτοβουλία! Τότε η επιχείρησή ανθείσε! Τότε δεν έκανε τα διανομομύρια χρέη. Τότε δεν εγκαταλείφθηκε η κατεργασία. Τότε δεν πήρε η επιχείρησή την κάτω βόλτα, γιατί ο ιδιώτης επιχειρηματίας πίστευε ότι πρέπει να εγείρει όσο το δυνατόν περισσότερα λεφτά και δεν σκεφτόταν το συμφέρον του Τόπου. Τη ξεχνάτε αυτά τώρα;

Κύριοι συνάδελφοι, είπα στην ομιλία μου για την εξέλιξη της οικονομίας και επαναλαμβάνω ότι οι επιπτώσεις είναι δύσκολες ότι υπάρχουν πολλοί περιοριστικοί παράγοντες, όπως το εξωτερικό ισοζύγιο, αλλά ότι ακριβώς το σταθεροποιητικό πρόγραμμα έχει λάβει υπόψη του αυτούς τους περιοριστικούς παράγοντες και το σταθεροποιητικό πρόγραμμα εξασφαλίζει μακροπρόθεσμα τις στέρεες βάσεις για την αναπτυξιακή πορεία της Χώρας.

Ας έρθω τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα γενικότερα. Λέχθηκε από τον κ. Μητσοτάκη ότι δεν έγινε διάλογος. Και όταν αφορά το διάλογο με τις ενδιαφερόμενες τάξεις δεν θέλω να σας κουράσω με το να διαβάσω για παράδειγμα την απόφαση που πάρθηκε στο τελευταίο Εθνικό Συμβούλιο Ανάπτυξης και Προγραμματισμού, που αναφέρονται και οι δυσκολίες τις οποίες συναντά η Χώρα και οι λύσεις που είναι δυνατές και διαγράφεται το γενικό πλαίσιο για το σταθεροποιητικό πρόγραμμα. Διάλογος στα πλαίσια του Εθνικού Συμβουλίου Ανάπτυξης και Προγραμματισμού υπήρξε και επαναλαμβάνω ότι υπήρξαν τουλάχιστον 3 συνεδριάσεις που συζητήθηκε το θέμα.

Όσον αφορά το διάλογο με την Αξιωματική Αντιπολίτευση πιστεύω, ότι ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης έδωσε απάντη στο ζήτημα πώς αντιλαμβάνεται το διάλογο. Διαλόγος υπάρχει, κατά την Αξιωματική Αντιπολίτευση, όταν υπάρχει αποδοχή των απόψεών της, όταν γίνονται τελεσίγραφα και γίνονται αποδεκτά. Όταν δεν γίνονται αποδεκτά δεν υπάρχει διάλογος και τότε υπάρχουν από το Βήμα της Βουλής όρεσις και χωριότητα και καταρρέει η όλη προσπάθεια του σωστού διαλόγου στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Ποιο είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μάθημα για το Κοινοβούλιο, για το Λαό, από τη συζήτηση που έγινε; Το μάθημα είναι: πιστεύω εγώ, ότι για να προωθήσουμε τους πολιτικούς μας σκοπούς έξω από το Κοινοβούλιο, στο Συνέδριο, πρέπει να σηκώνόμαστε και να βρίζουμε χωριότητα κα' κατηλκότητα τον Πρωθυπουργό, γιατί έτσι μόνο μπορούμε να πετύχουμε το σκοπό μας.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Εγώ πιστεύω, ότι το παράδειγμα θα έπρεπε να είναι ένα άλλο. Το παράδειγμα θα έπρεπε να είναι μια σύνταξη συζήτησης όπου κυριαρχούν τα επιχειρήματα και η ουσία. Αλλά η Νέα Δημοκρατία δεν είναι σε θέση να κάνει κάτι τέτοιο.

Μας λέχθηκε, ότι υπάρχει αντιδημοκρατική νοοτροπία, γιατί δεν έγινε συζήτηση στην τηλεόραση για τα οικονομικά μέτρα.

Ναμίζω ότι η μνήμη των υπευθύνων της Νέας Δημοκρατίας είναι πολύ βραχεία. Συζήτηση για τα οικονομικά μέτρα έγινε κατά κόρον στην τηλεόραση. Εμφανίστηκαν και οι εκπρόσωποι του Τύπου και εκπαιδευόμενες και ο εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας και ο εκπρόσωπος του ΚΚΕ και ο εκπρόσωπος του ΚΚΕεσ. και άλλοι πολλοί και συζητήσαν επί ώρες τα οικονομικά μέτρα. Συζήτηση έγινε, κατατοπισμός του Λαού έγινε και δεν μπορεί κανείς να πει, ότι γύρω από το θέμα αυτό δεν υπήρχε πληροφόρηση. Και έκανε δηλώσεις ο Πρωθυπουργός προηγούμενα και από τον Αύγουστο μέχρι τις 11 Οκτωβρίου υπήρχε εκτεταμένη συζήτηση στον Τύπο γύρω από το πρόβλημα της οικονομίας και το πώς θα πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Τώρα, όσον αφορά την άλλη γενική κατηγορία της αντιδημοκρατικής νοοτροπίας και του αυταρχισμού δηλαδή του ΠΑΣΟΚ, θέλω να υπενθυμίσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι στον Τόπο αυτό, υπήρξαν δύο εκτροπές από το κοινοβουλευτικό πολιτεύμα: Το 1936 και το 1967. Και οι δύο αυτές εκτροπές είχαν τη ρίζα τους στη συντηρητική παράταξη, δεν την είχαν στις προοδευτικές δυνάμεις.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Ας μην το ξεχνούν οι κύριοι και ως είναι πιο προσεκτικοί στους χαρακτηρισμούς τους.

(Χειροκροτήματα απ' την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).
ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ. Μη μας προσβάλλετε. Δεν γίνονται δεκτά αυτά.

(Θόρυβος απ' την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ—κωδωνοκρούσεις).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ, κύριε Πανουργιά, καθίστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΟΝΔΡΟΚΟΥΚΗΣ. Τι είναι αυτά;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΑΠΑΡΑΣ. Την ξέρουμε καλά την ιστορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ, κύριε Τσαπάρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Είπε ο κ. Μητσοτάκης: «Μα, Δημοκρατία είναι αυτή»; Εγώ θα απαντήσω: Ναι, Δημοκρατία είναι αυτή. Διότι θέλω να υπενθυμίσω στη Νέα Δημοκρατία τη δημοκρατία των φακέλων, των εξοριών, της καταδίωξης. Θέλω να της υπενθυμίσω τη δημοκρατία της μισαλλοδοξίας.

(Χειροκροτήματα απ' την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Από το 1981 και μετά, υπάρχει για πρώτη φορά στην Ελλάδα πλήρης δημοκρατία, ελεύθερη ανταλλαγή απόψεων.

(Χειροκροτήματα απ' την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

(Θόρυβος απ' την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΡΙΚΕΛΗΣ. Δεν τα βλέπετε αυτά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Όσον αφορά τους χαρακτηρισμούς, οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν για τον κ. Πρωθυπουργό, πιστεύω ότι είναι περιττό ν' απαντήσω. Έχει ο καθένας την ιστορία του στην Ελλάδα. Είναι γνωστή η ιστορία του Πρωθυπουργού στην Ελλάδα.

(Χειροκροτήματα απ' την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Και είναι, κύριε Μητσοτάκη, και γνωστή η δικιά σας ιστορία. Είναι η ιστορία ενός πολιτικού, ο οποίος έχει αλλάξει επανειλημμένα παρατάξεις, η ιστορία του 1965, είναι η πιο σκοτεινή σελίδα στην ιστορία της Ελληνικής Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας.

(Ζωηρά χειροκροτήματα απ' την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ. Είσαι πολύ μικρός. Δύο καταδίκες σε θάνατο τις έχεις; Να μας πεις τη δική σου ιστορία. Πού ήσουν και τι έκανες γι' αυτό τον τόπο;

(Θόρυβος απ' την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ—κωδωνοκρούσεις).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ, κύριε Βουγγιουκλάκη. Εδώ δεν έχουμε προσωπικά. Γίνονται πολιτικές κρίσεις.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας). Εάν δεν ανακαλέσει, θα τ' ακούτε κάθε μέρα.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ. Σε ποιους αγώνες έλαβες μέρος; Να μας πεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ. Το μαιράκιο, ομιλεί για ανίστημα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Ενώ θα έλεγα, κύριε και κύριοι συνάδελφοι, ότι ο κ. Μητσοτάκης δεν θα έπρεπε να χαρακτηρίσει τον Πρωθυπουργό, διότι δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο Πρωθυπουργός είναι εκείνος ο οποίος γράφει μία νέα πορεία στην ελληνική πολιτική, ο οποίος έδειξε την κατεύθυνση για την ανεξαρτησία της Χώρας, για τη δημοκρατία της Χώρας, για τη δημοκρατική οργάνωση. Εκείνος ο οποίος έδωσε μία νέα πρόταση στην πολιτική ζωή. Και πιστεύω ότι ο κ. Μητσοτάκης δεν έχει το ανίστημα να μετρηθεί μαζί του.

(Χειροκροτήματα απ' την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ. Άλλοι μπορεί να έχουν ανίστημα, εσείς πού ήσταντε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας).

μίας). Εγώ όταν μιλούσε ο κ. Μητσοτάκης και καθύβριζε τον Πρωθυπουργό έκασα σιωπηλός εδώ, ούτε σπρωθήκα, και τον άκουσα γιατί θα απαντούσα μετά. Λοιπόν σας παρακαλώ να καθίσετε και εσείς σιωπηλοί, όπως το έκανα εγώ.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ. Για τους αγώνες σας θέλουμε να ακούσουμε, να μας πείτε την ιστορία τους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Όσον αφορά τους αγώνες μου, ναμίζω ότι είναι μία λάθος πρακτική να αναφερόμαι κάποιος εδώ στον εαυτόν του. Υπάρχουν τα χαρτιά, υπάρχει η ιστορία του καθενός, μπορείτε να ψάξετε να βρείτε και αν έχετε τίποτα να μεμφθείτε ή να παρατηρήσετε μπορείτε να μεμφθείτε και να παρατηρήσετε στην Αίθουσα και δημόσια. Θα δούμε τι κάνετε εσείς και τι έκαναν οι άλλοι οι οποίοι είναι στο ΠΑΣΟΚ ή εκείνοι οι οποίοι ταλαιπωρήθηκαν για να μπορέσει να απαλλαγεί επιτέλους ο Τόπος αυτός από το σκοταδισμό τον οποίο εκπροσωπούτε εσείς. (Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ). (Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ, θα απαντήσει ο Αρχηγός σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Για να κλείσω, ο κ. Μητσοτάκης προ-παύθηκε σήμερα να βρει σωσίβιο για την συνοχή της Παρατάξης του. Δεν το δρήκε, δεν μπορεί να το βρει διότι είναι καταδικασμένη η Παρατάξη του στο παρελθόν. Είναι παρελθόν και θα μείνει παρελθόν. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας). Κύριε Πρόεδρε, σ' ότι αφορά πρώτον τα οικονομικά, για τα οποία μίλησε ο κ. Σημίτης, η ανακίνωση την οποία κατέθεσα υπογράφεται από τον Γιάννη Τσιμπλιώτη, ο οποίος ανήκει στο ΠΑΣΟΚ και είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων στο δικαστικό συμβούλιο των εταιρειών πρώην συγκροτήματος ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗ.

Το καταδέτω στη Βουλή να διαβάσουν οι κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ τί λένε οι δικό τους άνθρωποι.

(Στο σημείο αυτό ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας καταδέτε τη σχετική ανακοίνωση η οποία έχει ως εξής:

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Συνάδελφοι,

Όπως γνωρίζετε τοποθετήθηκαν από την πολιτεία, σαν εκπρόσωπός σας στο Δ. Σ. των Εταιρειών, στην έδρα ο Δυναστής της περιοχής Σκλιστήρης, και μπήκαν οι εταιρείες στο Νόμο για τις προβληματικές.

Σήμερα μετά από το επικίνδυνο ΒΑΛΤΩΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ναμίζω ότι έχω την υποχρέωση να απευθυνθώ σε σας, και να σας ενημερώσω για την πορεία των Εταιρειών, από την οποία εξαρτάται το ψωμί των παιδιών μας και το μέλλον του τόπου μας.

Αυτυχώς δεν έχω να σας πω ευχαρίστα νέα. Οι ελπίδες που όλοι είχαμε το Νοέμβριο του 1983 ξεθώρασαν.

Η βασική αιτία γι' αυτό είναι:

Η ανίκανη και ανεύθυνη Διοίκηση που ούτε μπορούσε, ούτε ήθελε να απολογηθεί με τα τεράστια προβλήματα των εταιρειών.

Η συμμετοχή μου στο Δ.Σ. κατά το διάστημα που πέρασε ήταν μια μεγάλη αποκαλύψη. Οι άνθρωποι που πίστεψα ενώ και έλεοι μας ότι ήρθαν με πίστη και θέληση ν' αγωνιστούν μαζί μας, ενδιαφέρθηκαν μόνο να ικανοποιήσουν τις προσωπικές τους ανάγκες και φιλοδοξίες. Μοναδικό τους πρόβλημα ήταν η εξασφάλιση της καρέκλας τους, το βόλεμά τους και η διατήρηση της εξουσίας τους. Το ενδιαφέρον τους για μας τους εργαζόμενους και τη δουλειά ή-

Είμαστε υποχρεωμένοι να καταδικάσουμε αυτή την τακτική και να καλέσουμε το Λαό να κλείσει τα αυτιά του. Σ' αυτούς τους θορύβους και να στρέψει τα νότια του, σε οποιαδήποτε δικονομικά παιχνίδια παίζονται.

Κύριε Πρόεδρε, θέσαμε κατά τη συζήτηση της πρότασης νομοθετικού περιεχομένου μια σειρά σοβαρά ζητήματα, στα οποία ουσιαστικά η Κυβέρνηση δεν απάντησε.

Πρώτα - πρώτα, ότι τα μέτρα που επιβλήθηκαν, απ' την ΕΟΚ, που τόσο αγχώνει η Νέα Δημοκρατία. Άλλωστε, η Νέα Δημοκρατία και τοπολογία έχει καταθέσει, που κινείται, στην ίδια κατεύθυνση, με τα μέτρα.

Δεύτερο, ότι η συντριπτική πλειοψηφία της εργατικής τάξης αντιτάχθηκε στα μέτρα. Από τα 83 εργατικά κέντρα, τα 63 πήραν θέση εναντίον. Ανάμεσα σ' αυτά, ήταν τα 3 μεγαλύτερα της Αθήνας, του Πειραιά, της Θεσσαλονίκης. Από τις 77 Ομοσπονδίες, οι 39 πήραν θέση εναντίον, ανάμεσα στις οποίες οι πιο μαζικές, όπως των Οικοδόμων, η ΠΕΝΟΠ—ΔΕΗ κλπ.

Κύριε Πρόεδρε, πέρα από αυτό, τα μέτρα αυτά οπωσδήποτε έχουν βαριές αρνητικές συνέπειες και για τους επαγγελματίες, οτέχνες και μικρέμπορους, καθώς και για την αγροτιά, διότι με την υποτίμηση της δραχμής αυξήθηκαν ο τιμές των εφοδίων.

Θα θέλαμε ιδιαίτερα να σταθούμε αυτή τη στιγμή, πρώτα-πρώτα, στο θέμα της εξάρτησης της Δικαιοσύνης. Κύριε Πρόεδρε, έγινε λόγος, για ανεξαρτησία, ότι, δεν έγινε καμιά παρέμβαση. Δεν έγινε τίποτα. Αφού δε γίνονταν όλα αυτά, γιατί η Κυβέρνηση, δε δέχθηκε να τοποκοινηθεί το Σύνταγμα, έτσι ώστε να μην επιλέγονται οι Πρόεδροι και Αντιπρόεδροι των Ανωτάτων Δικαστηρίων, από την εκάστοτε Κυβέρνηση, με αποτέλεσμα οι Ανώτατοι Δικαστικοί ή να έχουν επιλεγεί από την Κυβέρνηση, να είναι δικοί της, ή να περιμένουν να επιλεγούν από την Κυβέρνηση και επομένως να προστρέχουν και να συμμορφώνονται προς τη θέλησή της;

Από και πέρα είναι γνωστό αφού οι Ανώτατοι Δικαστικοί ελέγχονται, ελέγχονται από τα Ανώτατα Δικαστικά Συμβούλια, που αποφασίζουν, για τις προαγωγές, αποφασίζουν για τις μεταθέσεις και τις πειθαρχικές ποινές. Και από και πέρα — τα λέμε και για τον κ. Μαγκάκη αυτά — τα Ανώτατα Δικαστικά Συμβούλια ορίζουν και τους ποσιστανέ-νους Δικαστηρίων, Εισηγητικών, Πρωτοδικείων, Εφεσίων, οι οποίοι εν τω μεταξύ καθορίζουν τις συνθέσεις των δικαστηρίων, που όλο αυτό το σύστημα σημαίνει: εξάρτηση της Δικαιοσύνης από την εκάστοτε Κυβέρνηση.

Χαρακτηριστικό, από αυτή την άποψη είναι το εξής: Το άρθρο 27 του Ν. 1320, ενώ οι καθηγητές και οι συγγραφείς κατά πλειοψηφία το θεώρησαν αντισυνταγματικό, τα δικαστήρια κατά πλειοψηφία ή κατά συντριπτική πλειοψηφία, το θεώρησαν συνταγματικό. Αυτό δείχνει, σε ποιο βαθμό είναι ανεξάρτητη η Δικαιοσύνη.

Κύριε Πρόεδρε, εδώ έγινε λόγος, από τη μεριά της Κυβέρνησης, ότι δεν είναι συνταγματικές οι πράξεις αυτές. Και μας έγινε επίκληση μιας δικαστικής απόφασης της Θεσσαλονίκης. Αυτή η απόφαση λέει, ότι με βάση το άρθρο 106 του Συντάγματος — που το είχαμε εδώ ψηφίσει, που το είχαμε προτείνει μάλιστα και εμείς να χρησιμοποιηθεί για τον προγραμματισμό της οικονομίας — η Κυβέρνηση, για το γενικό συμφέρον μπορεί να καταργήσει το δικαίωμα των συλλογικών διαπραγματεύσεων, καθώς και το δικαίωμα της απεργίας. Δηλαδή ουσιαστικά έχουμε μια υποκατάσταση του άρθρου 48 του Συντάγματος, κύριε Πρόεδρε, που κηρύττει το στρατιωτικό νόμο, φυσικά, στα όρια της οικονομίας.

Αυτή είναι η ουσία, που λένε οι αξιότιμοι, εντιμότατοι κύριοι δικαστές της Θεσσαλονίκης. Αλλά πέρα από αυτό, μας λέγε ότι υπάρχει οικονομική κρίση και γι' αυτό χρειάζεσαι πρέπει να πάρουν τα μέτρα. Μα στον καπιταλισμό η κρίση είναι διαρκυστική, μόνιμη. Κατά συνέπεια, δηλαδή, θα μπορεί η εκάστοτε Κυβέρνηση διαρκώς να εγγράζει τέτοιες πρά-

ξεις και να καταργεί το δικαίωμα των συλλογικών διαπραγματεύσεων και της απεργίας; Εκεί θα οδηγηθούμε;

Αλλά, εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν απήγγησαν αυτοί οι δικαστικοί, όταν έγινε η σύγκληση των δικαστικών. Εκείνο που αναρωτιέμαι, είναι, πώς, όταν λέει το Σύνταγμα, ότι απαγορεύεται η απεργία στους δικαστικούς, απήγγησαν κι όταν πρόκειται, για την εργατική τάξη, που λέει το Σύνταγμα δικαιούνται να απεργούν τους απαγορεύουν την απεργία. Θα θέλαμε μια απάντηση σ' αυτά.

Πέρα απ' αυτά, έγινε επίκληση εδώ της απόφασης του Δεσφούς Γραφείου Εργασίας, για το άρθρο 27. Βεβαίως, το άρθρο 27 αφορούσε 9 μήνες και ήταν μια μικρή αναβολή της καταβολής της ΑΤΑ. Εδώ πρόκειται για 27 μήνες, πάγωμα ουσιαστικά μισθών και ημερομισθίων, κατάργηση συλλογικών διαπραγματεύσεων, κατάργηση απεργίας. Είναι κάτι το εντελώς διαφορετικό, και δεν μπορεί να συγκριθεί.

Πέρα απ' αυτό, για να μας απαντήσουν εδώ, επικαλέσθηκαν άρθρο του κ. Βάγια, ο οποίος είναι ο νομικός σύμβουλος του ΣΕΒ. Η Κυβέρνηση με τις απόψεις του συμβούλου των Ελλήνων βιομηχάνων, ήρθε να μας πει ότι είναι συνταγματικές και σύμφωνες οι πράξεις, με το άρθρο 98. Όμως και αυτός ακόμα ο εκπρόσωπος των βιομηχάνων, λέει: στην τελευταία παράγραφο ότι ένας «τέτοιος όμως περιορισμός θα έπρεπε να εφαρμοστεί σαν εξαιρετικό μέτρο, περιορισμένο στο απαραίτητο, δεν θα έπρεπε να υπερβαίνει μία εύλογο περίοδο, και ότι θα έπρεπε να συνοδεύεται από ενγυήσεις για την προστασία του επιπέδου ζωής των εργαζομένων». Δηλαδή το διεθνές γραφείο εργασίας λέει αυτό το πράγμα.

Κατά συνέπεια, καλούμε και τους συγγραφείς και τους δικαστικούς να σταθούν στο ύψος τους και να συμπαρυσταθούν, στην εργατική τάξη, για να αποτρέψει την εφαρμογή αυτών των αντιδημοκρατικών και αντισυνταγματικών πράξεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σπλαμαλίκης). Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κυρίες και κύριοι, λόγω της ώρας, θα ήθελα να κάνω ορισμένα σχόλια ή παρατηρήσεις και διορθώσεις, στο κείμενο του νόμου.

Πρώτον, στο άρθρο μόνο, παράγρ. 3, υπάρχει έκφραση «ακαθάριστα κέρδη». Επειδή ποτέ δεν κάποιον ασάφεια, τ' νοούνται με το «ακαθάριστα κέρδη», θα ήθελα να διευκρινίσω ότι ακαθάριστα κέρδη, νοούνται τα ακαθάριστα κέρδη του άρθρου 45 του Ν. 2190. Δηλαδή, τα ακαθάριστα κέρδη, τα οποία λαμβάνονται υπόψη, για τη φορολογία εισοδήματος των επιχειρήσεων.

Όσον αφορά το άρθρο 2, θα ήθελα να κάνω μια διόρθωση στην παράγρ. 4, εκεί που λέει «στους μισθωτούς πολλαπλής απασχόλησης, στους συνταξιούχους, που λαμβάνουν σύνταξη άνω των 40.000», τι ποσό αυτό θα πρέπει να γίνει 50.000, για να είναι συμβιβάσιμο με τα ποσά, που αναφέρονται, στην παράγραφο 6.

Επίσης, στην παράγρ. 4 θα ήθελα να κάνω μια προσθήκη. Η προσθήκη αυτή αφορά το εξής θέμα: Υπάρχουν πολλές ρυθμίσεις, που περ έχονται, στις συλλογικές συμβάσεις, σε νόμους, υπουργικές αποφάσεις, διαιτητικές αποφάσεις, που αφορούν διάφορα θέματα της σχέσεως εργασίας, ρυθμίσεις, που αποφασίστηκαν πριν την 18.10.85, δηλαδή την ημέρα, που εκδόθηκε η πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Όπως έχει το κείμενο του νόμου, οι ρυθμίσεις αυτές, δεν ισχύουν. Αυτός δεν ήταν ο σκοπός μας. Ο σκοπός μας ήταν, όποιες ρυθμίσεις υπήρχαν πριν, να εξακολουθήσουν να ισχύουν κι αν κάποια ένουνται αποτελεσματικά τους μετέ. Μόνη έννοια δε θα πρέπει να ισχύουν, οι οποίες αφορούν την καταβολή αυξήσεων, με τη μορφή Αυτοματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής. Δηλαδή, οι λεγόμενες ορέες, κατά τη γλώσσα που επι-

κρατεί στο συνδικαλιστικό και εργατικό χώρο, εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την πράξη νομοθετικού περιεχομένου, εκτός απ' αυτές, που προβλέπουν την καταβολή της ΑΤΑ.

Διαβάζω, λοιπόν, αυτή την προσθήκη, την οποία έδωσα στους Εισηγητές των Κομμάτων: «Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου μόνου της από 18.10.85 κυρωμένης πράξης νομοθετικού περιεχομένου διατηρούνται σε ισχύ και μετά την ως άνω ημερομηνία οι ρυθμίσεις, που προβλέπονται, από νόμους, συλλογικές συμβάσεις εργασίας, υπουργικές αποφάσεις, διαιτητικές αποφάσεις, οποιοδήποτε άλλου είδους διοικητική πράξη κανονιστικού χαρακτήρα, που έχουν εκδοθεί πριν από την 18.10.85 εκτός εκείνων, που προβλέπουν καταβολή Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής από 1.1.86 και εφ' εξής διάφορης εκείνης που ορίζεται στο παρόν άρθρο».

Τέλος, το άρθρο τρίτο, όπως έχει διατυπωθεί, δεν είναι ακριβές, διότι σύμφωνα με το Σύνταγμα η πράξη νομοθετικού περιεχομένου, ισχύει από την έκδοσή της. Το άρθρο τρίτο θα έπρεπε, λοιπόν, να είναι: «Η ισχύς της πράξης νομοθετικού περιεχομένου, ως εδικοποιήθη στο φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως 179 της 18ης Οκτωβρίου, αρχίζει, όπως ορίζεται, από την παρ. 1 του άρθρου 44 του Συντάγματος. Η ισχύς αυτού του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Αυτά ως προς το σχέδιο νόμου.

Ως προς την τροπολογία, την οποία υπέβαλαν οι κύριοι Παλαιοκρατάς και Σουφλιάς, η τροπολογία αυτή, δεν γίνεται δεκτή, διότι η τροπολογία προβλέπει ένα πρόγραμμα πλήρους εφαρμογής, φιλελεύθερης οικονομικής πολιτικής, που είναι αντ'ιθέτη, με τη δικιά μας πολιτική.

Ευχαριστώ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ. Ο κ. Υπουργός Διακοσύνης, δεν θα απαντήσει, στα όσα είπε ο κ. Κάππος; Είναι τόσο μεγάλο το θέμα για στημένες δίκες... (Θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Κύριε Παυλίδη, παρακαλώ δεν έχουμε χρόνο. Σας παρακαλώ να σταματήσετε.

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να παρακαλέσω να λύσουμε ένα διαδικαστικό ζήτημα.

Όπως είναι γνωστό, με την απόφασή μας, η διαδικασία που εφαρμόζεται στη συζήτηση του νομοσχεδίου, είναι η διαδικασία του επείγοντος. Κανονικά θα έπρεπε εδώ να κηρυχθεί περασμένη η συζήτηση, αλλά θα ήθελα να κάνω μια πρόταση.

Επειδή μου έχει ζητήσει για 1—2 λεπτά το λόγο ο Κονοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Δήμας...

ΣΤΡΑΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ. Κι εμείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Κύριε Στρατήγη, να δείτε ότι είμαι καλύτερος συνήγορος, από σας, για τις δίκες σας υποθέσεις.

Στη συνέχεια δε, είναι γραμμένοι οι κύριοι Κύρκος και Στρατήγης, για να εκφράσουν κάποιες απόψεις. Θα ήθελα, λοιπόν, να συναινέσει το Σώμα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ. Είπατε προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε, ότι η Βουλή θα περατώσει στις 12 η ώρα. Δώδεκα παρά 1 λεπτό εγένετο η πρόταση ονομαστικής ψηφοφορίας ώστε να μπορέσουν οι Βουλευτές προσωπικά να εκφράσουν δια της ψήφου τους τη θέση τους και να αναλάβουν προσωπικά τις ευθύνες τους έναντι του ελληνικού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Μάλιστα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ. Να τηρηθεί ο Κανονισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Αυτό κάνω. Θα σας πω όμως κατά ποίον τρόπο θα τηρηθεί ο Κανονισμός.

Η πρότασή σας περί ονομαστικής ψηφοφορίας είναι: ελλιπής. Και θα σας παρακαλέσω να τη συμπληρώσετε, γιατί, δεν αναφέρεστε, πού ζητάτε, την ονομαστική ψηφοφορία.

(Θόρυβος από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι. Δεν την έχετε διαβάσει. Λέει: «Οι υπογεγραμμένοι: βουλευτές παρακαλούμε όπως η ψήφιση του νομοσχεδίου, για την κύρωση της από 18 Οκτωβρίου 1985 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας «μέτρα προστασίας της εθνικής οικονομίας» διενεργηθεί με ονομαστική κλήση των ψηφίζοντων βουλευτών». Όπως ξέρετε, επί της αρχής το νομοσχέδιο έχει ψηφιστεί, χθές. Τώρα συζητάμε το άρθρο πρώτο. Αν θέλετε, λοιπόν, ονομαστική ψηφοφορία και σε ποιο άρθρο, θα το γράψετε, παρακαλώ, στην αίτηση. Συμπληρώστε την, παρακαλώ, αν θέλετε, για να μην προχωρήσουμε, σε άλλο τρόπο ψηφοφορίας. Αν θέλετε ονομαστική ψηφοφορία πείτε, πού θέλετε.

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ (Από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας). Στο άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Στο άρθρο 1. Σημειώστε το, για να κάνω την επαλήθευση των συναδέλφων οι οποίοι έχουν υποβάλει την πρόταση ονομαστικής ψηφοφορίας και η οποία έχει ως εξής:

Αθήναι 6.2.1986

Προς
τον Κύριον Πρόεδρον
της Βουλής των Ελλήνων

Οι υπογεγραμμένοι: βουλευταί παρακαλούμε όπως η ψήφιση του νομοσχεδίου: «Για την κύρωση της από 18 Οκτωβρίου 1985 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας» «Μέτρα προστασίας της Εθνικής Οικονομίας» διενεργηθεί με ονομαστική κλήση των ψηφίζοντων βουλευτών. Άρθρον 1ον.

Οι αιτούντες βουλευτές

Άγγελος Βαλταζώρος, Α. Τσαλδάρης, Η. Βουγιουκλάκης, Ν. Καλτεζιώτης, Α. Βλαχοθανάσης, Ι. Σταθόπουλος, Δ. Χονδροκούκης, Χρ. Φωτόπουλος, Κων. Ευμοιρίδης, Ν. Κωστάκης, Ι. Σφενδόνης, Δημ. Χατζηδημητρίου, Θ. Αλεξίου, Π. Πανουργιάς, Στ. Μπλέτσας, Ελ. Παπαδημητρίου, Αρ. Μπουλούκος, Χαρ. Καρατζάς, Δ. Χατζηνικολάου, Δ. Βουδούρης, Αρ. Τσιπλάκας, Α. Παυλίδης, Ηλ. Βεζδρεδάνης, Στ. Δήμας, Φα. Πάλλη—Πετραλιά, Θ. Γ. Γεωργιάδης, Θ. Αναγνωστόπουλος, Γ. Παναγιωτόπουλος, Κων. Παπαρηγόπουλος, Δημ. Σιούφας, Ν.κ. Κατσάρος, Μ.χ. Παπακωνσταντίνου, Αθ. Σαρχάς, Α. Κρίκος, Αθ. Δερβενάγας, Μ.χ. Παπαγιάννης, Γ. Βουρδουμπάς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΝΤΖΩΡΗΣ. Φθάνει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Δεν είναι θέμα συμπλήρωσης του αριθμού, μπορεί να έχετε λόγους, κύριοι συνάδελφοι, αφού υπογράφουν τόσοι, ν' ακουστούν όλα τα ονόματα. Θέλετε να τα διαβάσω ή όχι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ. Όχι: άλλο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Δεν θέλετε άλλο, σύμφωνοι.

Θέλω να είμαι εντάξει εγώ, για να είμαστε εξηγημένοι.

Συμπληρώθηκε ο αριθμός των κυρίων συναδέλφων, που μπορούν να ζητήσουν ονομαστική ψηφοφορία. Υπάρχει ο κατά τον Κανονισμό απαιτούμενος αριθμός και παρακαλώ ν' αρχίσει η διαδικασία της ονομαστικής ψηφοφορίας.

Καλούνται επί του καταλόγου, ο κ. Δημητράκοπουλος από το ΠΑΣΟΚ και ο κ. Παπαδημητρίου από τη Νέα Δημοκρατία.

Η ονομαστική ψηφοφορία θα γίνει επί του άρθρου πρώτου του νομοσχεδίου και οι συνάδελφοι οι οποίοι αποδέχονται το άρθρο πρώτο του νομοσχεδίου θα απαντούν «ΝΑΙ» και οι συνάδελφοι, που, δεν το αποδέχονται, θα απαντούν «ΟΧΙ».

έχαι η έλλειψη αξιοπιστίας της Κυβέρνησης αρχίζει, επι-
κτείνεται και σε άλλα ζητήματα τα οποία δεν είναι αυτής
της ώρας. Μπαίνει θέμα αξιοπιστίας της Κυβέρνησης στον
τομέα της εξωτερικής πολιτικής μάλιστα, δηλαδή, θέμα
αξιοπιστίας για το τι τέλος πάντων σημαίνει αυτή η λεγόμε-
νη «ανεξάρτητη εξωτερική πολιτική» κ.λ.π. Αλλά αυτά δεν
είναι της ώρας. Έγουν, όμως, σχέση με την οικονομική πο-
λιτική κατά τούτο. Ότι και αυτά φαίνεται ότι ανατρούν ένα
σημαντικό τμήμα αυτού που λεγόταν «συμβόλαιο με ο Λαό»
το 1981.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η Πράξη Νομοθετι-
κού Περιεχομένου έπρεπε να είχε αποσυρθεί πριν γίνει η
πρόταση για διάλογο. Αντί γι' αυτό η Κυβέρνηση έρχεται
σήμερα να επικυρώσει αυτή την Πράξη Νομοθετικού Πε-
ριεχομένου και ταυτόχρονα, προφασίζεσαι ότι θέλει διάλογο.
Ουσιαστικά μ' αυτή της την ενέργεια σήμερα επιθεωρούνται
ότι η ίδια δεν θέλει το διάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Ο κ. Υ-
πουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κυ-
ρίες και κύριοι, η υπό συζήτηση Πράξη Νομοθετικού Πε-
ριεχομένου, που συμπληρώνει την Πράξη Νομοθετικού Πε-
ριεχομένου της 18 του Οκτώβρη δίνει σειρά από θέματα,
τα οποία έχουν ήδη συζητηθεί λεπτομερειακά, στη συζήτη-
ση για την επικύρωση της πρώτης Πράξης. Τέτοια θέμα-
τα είναι η ανταγωνιστικότητα, η σκοπιμότητα της εισοδημα-
τικής πολιτικής, τα θέματα οικονομικής πολιτικής. Σ' αυτά
τα θέματα δεν θα επανέλθω και ειδικότερα δεν θα επιθώ ξέ-
να κάνω μία ανάλυση της οικονομικής πολιτικής. Έχει γί-
νει επανειλημμένα σ' αυτή την Αίθουσα με αφορμή επερωτή-
σεις, με αφορμή τη συζήτηση του προϋπολογισμού και με α-
φορμή τη συζήτηση της πρώτης Πράξης. Τα θεωρώ εκτός
θέματος.

Θα περιοριστώ στο αντικείμενο της σημερινής συζήτησης,
που είναι η δεύτερη Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου.

Το πρώτο ερώτημα είναι, γιατί προέβλεπε η απασίτηση
αυτή η Πράξη. Η πρώτη προέβλεπε ένα πρόστιμο μέχρι 5%
επί των ακαθάριστων κερδών. Ακαθάριστα κέρδη νοούνται
τα ακαθάριστα κέρδη του άρθρου 45 του Νόμου 2190. Δη-
λαδή τα ακαθάριστα έσοδα, τα οποία έχει μία επιχείρηση και
με βάση τα οποία φορολογείται.

Αναφέρω αυτό, για να δείξω ότι το πρόστιμο το οποίο
προέβλεπε η πρώτη Πράξη ήταν, και είναι, ιδιαίτερα σημα-
ντικό. Η σκέψη ήταν ότι το ύψος αυτού του προστίμου θα έ-
πρεπε να αποτρέψει τις επιχειρήσεις από παραβάσεις της
εισοδηματικής πολιτικής. Όμως, περί το τέλος του χρόνου,
έγινε σαφές ότι ορισμένες επιχειρήσεις αδικοοοοσαν για
την εισοδηματική πολιτική, είτε σκόπια και για να μαται-
ώσουν την πολιτική της Κυβέρνησης, επιδίωκαν να μην την
εφαρμόσουν. Προέβδαν ασάφειες της ρύθμισης, ή υπολόγι-
ζαν ότι το ύψος του προστίμου θα απέτρεπε την Κυβέρνηση
από το να το επιβάλει.

Η ρύθμιση πράγματι σ' ένα σημείο έχει κάποια ασάφεια.
Δεν έλεγε συγκεκριμένα ποιά ακαθάριστα κέρδη, ποίον έ-
τους, έπρεπε να ληφθούν υπ' όψη, του τρέχοντος ή του προη-
γουμένου. Γι' αυτό ακριβώς έπρεπε να ξεκαθαριστεί αυτό το
θέμα. Και με την ευκαιρία αυτή να συμπληρωθεί η ρύθμιση,
ώστε όπως, αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση να γίνει πιο
αποτελεσματική, να γίνει σε τέτοιο βαθμό αποτελεσματική,
ώστε να ξέρουν οι επιχειρήσεις ότι το ύψος της κύρωσης δεν
είναι αποτρεπτικό για την επιβολή της, αλλά το ύψος της
κύρωσης είναι τέτοιο, ώστε μπορεί το πρόστιμο να επιδλη-
θεί. Να ξέρουν οι επιχειρήσεις ότι διατρέχουν τον κίνδυνο
ποάνννντι εάν δεν εφαρμόσουν την εισοδηματική πολιτική, να
υποχρεωθούν σε καταβολή χρηματικής ποινής, προστίμου για
την ακρίβεια. Γι' αυτό και συμπληρώθηκε η ρύθμιση και
προβλέφθηκε πρόστιμο από 100.000 μέχρι 100.000.000 δρν.

Τώρα είναι σαφές για όποιον διαβάσει το νόμο, ποιος εί-
ναι ο κίνδυνος αν δεν τον εφαρμόσει. Το ερώτημα είναι, αν
μία τέτοια ενέργεια είναι ασυνήθιστη. Εάν είναι ασυνήθιστη

η επιβολή προστίμων για την εφαρμογή ορισμένης οικονομι-
κής πολιτικής, αποτελεί αυτό το μέτρο, κάτι το τελείως
πρωτόγνωρο;

Μία ματιά στο οικονομικό δίκαιο όπως θα δείξει, ότι οι
κυρώσεις και μάλιστα οι οικονομικές κυρώσεις αποτελούν ένα
συνηρισμένο μέσον για την εξασφάλιση της τήρησης ορισμέ-
νης πολιτικής. Ας πάρουμε για παράδειγμα την ενέργεια. Η
σχετική νομοθεσία προβλέπει χρηματικές ποινές σε περίπτω-
ση παράβασης ρυθμίσεως, που προβλέπουν γενικά την εξοικω-
νόμηση ενέργειας, όπως προβλέπουν και πρόστιμο αν δεν ε-
φαρμόζονται οι περιορισμοί χρήσεως φυσικού αερίου και άλ-
λων πηγών ενεργείας στους σταθμούς παραγωγής της ηλεκ-
τρικής ενέργειας.

Οι αγορονομικές διατάξεις σε σχέση με τις τιμές, προβλέ-
πουν κυρώσεις σε περίπτωση που δεν τηρηθούν. Έτσι η υπέρ-
βαση των ανωτάτων τιμών πωλήσεων ή του ανωτάτου ποσο-
στού κέρδους, ή τω κανόνων της ασχρονέρδους συνεπάγεται
πρόστιμα, όπως πρόστιμα επιβάλλονται σε πειχειρήσεις που
δεν τηρούν ορισμένους κανόνες λειτουργίας.

Επίσης, η φαρμακευτική νομοθεσία προβλέπει μία σειρά
από κυρώσεις, όταν π.χ. γίνεται εμπόριο φαρμάκων χωρίς ά-
δεια ή εμπόριο ιατρικών δειγμάτων ή μη τήρηση διατάξεων
για την τυποποιημένη κυκλοφορία των φαρμάκων.

Το δίκαιο των εταιρειών προβλέπει φυλάκιση και χρημα-
τικές ποινές για όσους δεν τηρούν τις διατάξεις και δεν εξο-
σφαλίζουν τη διαφάνεια και ασφάλεια των συναλλαγών.

Τέλος μπορώ να αναφέρω και τις διατάξεις για την προ-
στασία του εθνικού νομίσματος. Οι υπερτιμολογήσεις και οι
υποτιμολογήσεις τιμωρούνται με φυλάκιση και χρηματικές
ποινές, όπως και η παραβίαση των διατάξεων για την προσπα-
σία του εθνικού νομίσματος.

Ποιός είναι ο σκοπός των διατάξεων αυτών; Πιστεύω ότι
είναι οι εξής: Η παράβαση όλων αυτών των ρυθμίσεων προ-
σπορίζει στον παραβαίνοντα ένα κέρδος και πρέπει να υπάρ-
χει από την άλλη μεριά μια απειλή, ένας κίνδυνος πολύ με-
γαλύτερος από το κέρδος, που θα έγει από την παράβαση,
ώστε να τον αποτρέψει να την κάνει. Αυτός είναι ο ένας λό-
γος. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι όλες αυτές οι ρυθμίσεις έ-
χουν σκοπό την εφαρμογή συγκεκριμένης πολιτικής προς έ-
φελος του κοινωνικού συνόλου. Έχουν σκοπό την εφαρμογή
πολιτικής, η οποία θα αποφέρει ένα κέρδος, θα αποφέρει
βελτίωση των συνθηκών ζωής, βελτίωση της οικονομικής
πορείας και γι' αυτό πρέπει να εξασφαλισθεί η τήρηση αυ-
τών των διατάξεων.

Η παράβαση αποτελεί επιδίωξη που έχει ιδιοτελείς σκο-
πούς. Η τήρηση της ρύθμισης έχει σκοπό να προστατεύσει
το κοινωνικό σύνολο. Και γι' αυτό πρέπει να αποτραπεί η
παράβαση και να διατηρηθεί η διάταξη.

Τέτοιες διατάξεις ίσως αποτελούν την εξαίρεση. Είναι
απυήθιστες, σε μια οικονομία όπου δεν υπάρχει παρέμβαση
του κράτους, δεν υπάρχουν ρυθμίσεις για την πορεία της οι-
κονομίας, δεν υπάρχει μια οικονομική οργάνωση, η οποία λε-
πτομερειακά καθορίζεται από τους νόμους. Τέτοιες διατά-
ξεις αποτελούσαν εξαίρεση για το δίκαιο του 19ου αιώνα,
για το δίκαιο μιας κοινωνίας, όπου υπήρχε η ελεύθερη τε-
λείως αγορά και ο ελεύθερος ανταγωνισμός. Η παρέμβαση
όμως της πολιτείας αποτελεί πια κανόνα. Η ελεύθερη αγο-
ρά δεν υπάρχει στο σημείο που υπήρχε άλλοτε και γι' αυτό
έχουν πληθυνθεί οι διατάξεις οι καταναγκαστικές, οι δια-
τάξεις του λεγόμενου ποινικού οικονομικού δικαίου, οι διατά-
ξεις, οι οποίες προβλέπουν πρόστιμα για τη μη τήρηση ορι-
σμένης πολιτικής.

Δεν είναι, λοιπόν, κάτι ασυνήθιστο. Και το ερώτημα πια
συγκεκριμένα είναι: αν μπορούν να αφορούν την εισοδηματική
πολιτική. Πιστεύω ναι, ότι αναμφισβήτητα μπορούν να αφο-
ρούν και την εισοδηματική πολιτική, εφόσον η εισοδηματική
πολιτική όπως η πολιτική τιμών, που προστατεύεται με δια-
τάξεις, η συναλλαγματική πολιτική, που προστατεύεται με
διατάξεις, είναι να από τα εργαλεία, επίτευξης των οικονο-
μικών στόχων της πολιτείας.

Εφόσον η μη εφαρμογή της εισοδηματικής πολιτικής θέτει σε κίνδυνο την οικονομική σταθερότητα ενισχύει τον πληθωρισμό, αυξάνει τα ελλείμματα του ισοζυγίου πληρωμών, αυξάνει τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα η αυστηρή τήρησή της πρέπει και μπορεί να επιδιωχθεί με τα μέσα εκείνα που προβλέπει το δίκαιο για την τήρηση της δούλης της Πολιτείας. Όταν η εισοδηματική πολιτική είναι καθοριστική για την οικονομική εξέλιξη όπως καθοριστική είναι και η συναλλαγματική πολιτική, η νομισματική πολιτική, η πολιτική τιμών μπορεί η Κυβέρνηση και πρέπει να προβλέψει ρυθμίσεις όπως αυτές οι οποίες περιέχονται στις δύο προάξιες νομοθετικού περιεχομένου, ρυθμίσεις οι οποίες επιδιώκουν πρόστιμο.

Ρωτήθηκα από τον κ. Κύρκο τι απέδωσε η εισοδηματική πολιτική για να μπορέσει να κρίνει η Βουλή εάν δικαιολογείται το μέτρο. Αλλά πιστεύω ότι έχουμε δηλώσει επανειλημμένα και ο κ. Κύρκος το ξέρει ότι είναι πολύ νωρίς να έχει κανείς τελικά, οριστικά συμπεράσματα για την απόδοση των μέτρων. Έχουμε πει, ότι θα περάσει αρκετός καιρός και πρέπει να περάσει ένας χρόνος και κάτι για να δούμε την πτώση του πληθωρισμού. Το επίπεδο της πτώσης του πληθωρισμού με 16% που έχουμε αναφέρει θα φανεί στο τέλος του έτους, η μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών θα φανεί και αυτή στο τέλος του έτους, η μείωση του δημοσίου ελλείμματος θα φανεί κι αυτή προς το τέλος του έτους. Δε μπορούμε τώρα να έχουμε συγκεκριμένα στοιχεία για το αν απέδωσε η εισοδηματική πολιτική. Τα συγκεκριμένα αυτά στοιχεία θα υπάρξουν και θα είναι θετικά.

Ανέφερε ο κ. Κύρκος τι χάνουν οι εργαζόμενοι από το εισόδημά τους, αλλά θα ήθελα να επαναλάβω ότι η παρουσία είναι μονόπλευρη και θα πρέπει να βλέπουμε και τι χάνουν οι εργαζόμενοι από την αύξηση του πληθωρισμού από τη μη τιθάσευση του πληθωρισμού, από την απώλεια των ευκαιριών ανάπτυξης, από τη στασιμότητα της οικονομίας. Και αυτές είναι ζημιές και αυτά χάνουν οι εργαζόμενοι και αυτά δεν πρέπει να τα ξεχνάμε, το κέρδος των εργαζομένων είναι κύριο κέρδος το οποίο προκύπτει από μια σταθερή πορεία ανάπτυξης και εξέλιξης της οικονομίας.

Ο κ. Παλαιοκρασσάς, επανήλθε σε μία κριτική των μέτρων και επανέλαβε όσα κατά καιρούς έχει επαναλάβει με απορριπτικές άλλες συζητήσεις που ανέφερα στη Βουλή, για να κινδυνολογήσει και πάλι. Για το συζητούμενο σχέδιο νόμου ο κ. Παλαιοκρασσάς δεν είπε ούτε μία λέξη. Τα όσα είπε τα θεωρώ εκτός θέματος και δε θα τον ακολουθήσω σε λεπτομερειακή εξέταση των επιχειρημάτων. Έπρεπε πιστεύω να μιλήσει για το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου. Θα αναφερθώ σε ένα σημείο όμως που ήταν το κεντρικό μοτίβο της ημιλίας του ότι κρύβουμε, ωραιοποιούμε, χρησιμοποιούμε τεχνάσματα, έτσι είπε για να πεισθούν και να καθησυχάσουν οι ξένοι δανειστές.

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουμε κανένα λόγο να ωραιοποιήσουμε. Εμείς οι ίδιοι εκθέσαμε λεπτομερειακά την κατάσταση. Εμείς εκθέσαμε τα στοιχεία και τους αριθμούς που δείχνουν ποια είναι τα προβλήματα, εμείς εκθέσαμε ποιες θεωρούμε ότι είναι οι λύσεις και εμείς στην πορεία της εξέλιξης παρουσιάζουμε όταν ολοκληρώνονται όλα τα στοιχεία για να μπορεί να κρίνει ο ελληνικός Λαός, για να μπορεί να κρίνει η Βουλή ποια είναι η πορεία της οικονομικής πολιτικής και ποια είναι η αποτελεσματικότητά της.

Εμείς πιστεύουμε ότι η δύναμή μας είναι στην παρουσίαση της εικόνας όπως ακριβώς είναι, όπως ακριβώς έχει. Η εικόνα, έχει βέβαια ασάφειες, έχει ατέλειες. Ανέφερα ήδη ότι χρειάζεται καιρός να αποσαφηνιστεί, ότι χρειάζεται καιρός για να δούμε σε ποιο μέτρο έρχονται τα αποτελέσματα. Γι' αυτό και την πληροφόρηση δεν μπορούμε να τη δώσουμε μια και καλή, δεν μπορούμε να τη δώσουμε στις 3 ή 4 Μαρτίου που επιθυμεί ο κ. Παλαιοκρασσάς. Θα τη δώσουμε όταν

υπάρχουν τα στοιχεία. Θα αναλύσουμε εμείς τα στοιχεία. Είναι ελεύθερος και ο κάθε άλλος να αναλύσει και αυτός τα στοιχεία.

Το ΑΣΟΠ συνήλθε και εξέτασε την κατάσταση, γιατί είχαν περάσει αρκετοί μήνες. (Και στο τέλος του Μάρτη που συνήλθε, υπήρχαν τα πρώτα στοιχεία για την πορεία του πληθωρισμού στους δύο πρώτους μήνες, για την πορεία του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών το Γενάρη και ενδείξεις τι συνέβη το Φλεβάρη. Εμείς πιστεύουμε, ότι έχουμε μία υποχρέωση απολογισμού, ότι ο απολογισμός αυτός προς το κοινό πρέπει να συζητιέται στα κυβερνητικά όργανα και στα κυβερνητικά όργανα να εξετάζουν την πορεία και να καταποινίζουν το κοινό. Αν τώρα μερικοί περίμεναν βορυσόδουπες δηλώσεις, αυτό οφείλεται στην καλλιέργεια ενός κλίματος — και από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης — ότι πρέπει να υπάρχουν νέα μέτρα, συνεχώς μέτρα. Θα έλεγα ότι πρέπει να συνηδίσουν, ότι δε χρειάζονται εξάρσεις. Χρειάζεται ήρεμη πληροφόρηση και παροχή στοιχείων, για να είναι ο καθένας ελεύθερος να κρίνει την εξέλιξη.

Το ότι ο κ. Παλαιοκρασσάς μας υποψιάζεται για τεχνάσματα και ωραιοποιήσεις, θα έλεγα ότι οφείλεται ίσως στην παλιά πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, κρίνει εξ ιδίου.

Όσον αφορά το ερώτημα του κ. Δρετσάκη τι θα γίνει το 1987, νομίζω ότι έχουμε κατά καιρούς απαντήσει ότι μετά το 1986 δεν πρόκειται να επέλθει ο παραδεισος, δεν πρόκειται να έχουν τακτοποιηθεί όλα τα θέματα. Αυτό θα ήταν τελείως ανεδαφικό. Έχουμε εξηγήσει ότι έχουμε μπει σε μία πορεία η οποία θα διαρκέσει αρκετό χρόνο. Πόσο θα διαρκέσει, ποια θα είναι ακριβώς η πορεία, εξαρτάται από την πρόοδο που πραγματοποιείται. Γι' αυτό μας ενδιαφέρουν οι τάσεις, οι ενδείξεις. Γι' αυτό και προς το Φθινόπωρο του 1986, όπως το Φθινόπωρο του 1985, θα διαπιστώσουμε και θα εξαγγείλουμε ποια θα είναι η πολιτική για το 1987.

Ας έλθω τώρα σε ορισμένα πολιτικά θέματα τα οποία θέτει η Πρόξη Νομοθετικού Περιεχομένου. Λέχθηκε και στην Αίθουσα αυτήν και εκτός της Αιθούσας, ότι αποτελεί κλιμάκωση ενός αυταρχικού κατήφορου της Κυβέρνησης. Και θα μου επιτρέψετε να κάνω μερικά σχόλια στην έκφραση «αυταρχικός» και «αυταρχισμός». Και θα ήθελα να ρωτήσω τι αποτελεί αυταρχισμό.

Αν αποτελεί αυταρχισμός η τήρηση των νόμων που ψήφισε η πλειοψηφία της Βουλής.

Αν αποτελεί αυταρχισμός η εφαρμογή μιας πολιτικής που σύμφωνα με το Σύνταγμα μας καλύπτεται από τη λαϊκή εντολή.

Αν αποτελεί αυταρχισμός η εφαρμογή μιας πολιτικής ενός κόμματος, που είναι το μεγαλύτερο κόμμα της Χώρας και έχει την πλειοψηφία στη Βουλή.

Αν αποτελεί αυταρχισμός η πολιτική ενός κόμματος, του οποίου η πολιτική επιδοκιμάστηκε στις τελευταίες εκλογές. Πιστεύω πως όχι. Όλα αυτά δεν αποτελούν αυταρχισμό.

Αντίθετα θα ήθελα να ρωτήσω μήπως αποτελεί αυταρχισμό η θέληση μιας μικρής πλειοψηφίας να επιβάλει τη δική της θέληση. Ο ισχυρισμός ότι ο νόμος που ψηφίστηκε από τη Βουλή, ο νόμος που ισχύει σύμφωνα με το Σύνταγμα, δεν πρέπει να ισχύει κπέναντι σε ορισμένους που δεν τον αναγνωρίζουν.

Μήπως αποτελεί αυταρχισμός η άποψη ότι υπάρχουν Έλληνες πολίτες υπέρνω του νόμου, ότι πρέπει να υπάρχουν δύο κατηγορίες πολιτών, οι πολίτες εκεινοί για τους οποίους εφαρμόζεται ο νόμος, η μεγάλη πλειοψηφία των εργαζομένων, και ορισμένοι πολίτες, ορισμένοι εργαζόμενοι, στους οποίους δεν θα εφαρμόζεται ο νόμος;

Θέλω να υπενθυμίσω ότι στην «Τυποεχδοτική», στην οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο, ορισμένοι εργαζόμενοι πήραν αύξηση 4,5% μόνο, σύμφωνα με τη νομοθεσία, και ορισμένοι άλλοι εργαζόμενοι πήραν αύξηση ή τους δόθηκε μια αύξηση 15%. Ενώ δεν κατάλαβα με ποια λογική γίνεται αυτή η διαφοροποίηση ανάμεσα στους μεν και τους δε και ποια λογική προ-

βάλλεται ο ισχυρισμός, ότι εκείνοι που πήραν αύξηση 15% αποτελούν μια διαφορετική κατηγορία εργαζόμενων και δεν θα πρέπει να ισχύει η νομοθεσία γι' αυτούς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Μου θυμίζει τον πατροκτόνο, που ζήτησε την επισείνεια του δικαστηρίου, επειδή ήταν ορφανός!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Παρακαλώ, όχι διακοπές.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Παρακαλώ να με ακούσετε, όπως άκουσα κι εγώ τον κ. Καλούδη. Θα πω την άποψή μου και όπως είδα είστε κι εσείς γραμμένος, κύριε Κάππος, στον κατάλογο των ομιλητών, και θα πείτε την άποψή σας.

Εγώ πιστεύω ότι η άποψη «κάνουμε ότι μας κρίνει: γιατί μας συμφέρει κομματικά και αγνοούμε τους νόμους και τη βούληση της Πολιτείας» αποτελεί αυταρχισμό.

Τέθηκε το ερώτημα, αν η πρόκληση σε διάλογο έχει έννοια. Εγώ πιστεύω ότι η πρόκληση σε διάλογο έχει έννοια. Δεν υπάρχουν μόνο αυτά τα προβλήματα στην ελληνική κοινωνία. Υπάρχουν δεκάδες προβλήματα, που πρέπει να συζητηθούν και να αντιμετωπισθούν. Υπάρχουν προβλήματα που σχετίζονται με την όλη δομή, εξέλιξη και λειτουργία της ελληνικής κοινωνίας και δεν είναι αυτό το καθοριστικό θέμα. Αν, όμως, λέμε, ότι προϋπόθεση για τον οποιδήποτε διάλογο είναι η ανάκληση των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, η ανάκληση των πράξεων της Κυβέρνησης, τότε πιστεύω ότι η απάντηση είναι «δε θέλουμε διάλογο, θέλουμε υποταγή της Κυβέρνησης». Και βέβαια είναι ασταί να πιστεύουν μερικοί, ότι μπορεί να υπάρξει υποταγή της Κυβέρνησης.

Λέχθηκε, επίσης, ότι η πράξη νομοθετικού περιεχομένου αποτελεί αντεργατική πολιτική. Αντεργατική πολιτική, με βάση αυτή τη σκέψη, σημαίνει ότι υπάρχει μόνο μια φιλεργατική πολιτική και αυτή είναι μόνον εκείνη που χορηγεί αυξήσεις, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες και χωρίς περιορισμούς. Μια τέτοια πολιτική, που δεν προσανατολίζεται σε στόχους, δεν ακολουθεί έναν προγραμματισμό και ένα σχεδιασμό, δε βλέπει το μακροχρόνιο αποτέλεσμα, αλλά προσανατολίζεται στο «σήμερα» μόνο.

Εμείς πιστεύουμε ότι μια τέτοια πολιτική μπορεί να έχει το όνομα μιας φιλεργατικής πολιτικής, αλλά στην ουσία δεν είναι φιλεργατική και μπορεί να είναι βαθύτατα αντεργατική. Μπορεί να είναι αντεργατική όταν οδηγεί σε αδιέξοδο, όταν αγνοεί τις συνθήκες ζωής, όταν περιορίζει τον εργαζόμενο μόνο σε αποδέκτη μισθού και δεν επιδιώκει να διαμορφώσει μια κοινωνία διαφορετική, μια κοινωνία όπου ο εργαζόμενος θα αναπτύσσει όλες τις δυνατότητες και ικανότητές του.

Επειδή εμείς πιστεύουμε σε στόχους, επειδή εμείς επιδιώκουμε να βελτιώσουμε τις συνθήκες ζωής, την ποιότητα ζωής, να δώσουμε πιο πολύπλευρες δυνατότητες, επειδή δε δρούμε οικονομιστικά, αλλά, πιστεύω, πολιτικά, και οι στόχοι μας είναι πολιτικοί, πιστεύουμε ότι η δική μας πολιτική είναι στην ουσία φιλεργατική και όχι μόνο στα λόγια.

Ρωτήθηκε από τον κ. Κύρκο τι έγινε με την τεχνολογική εξέλιξη. Και ίσως τα όσα έγιναν ήταν δικαιολογημένα, εάν είχε προωθηθεί η τεχνολογική εξέλιξη. Μα είναι ασταί να πιστεύουμε ότι σε 3-4-5-6 μήνες ή σ' ένα χρόνο μπορεί να αλλάξει άρδην η κατάσταση σχετικά με την τεχνολογική εξέλιξη.

Η τεχνολογική εξέλιξη δεν αποφασίζεται από την Κυβέρνηση και εφαρμόζεται. Η τεχνολογική εξέλιξη είναι μία μακρά διαδικασία που διαρκεί χρόνο. Και ακριβώς η τεχνολογική εξέλιξη απαιτεί πόρους και επενδύσεις όχι μόνο στο δημόσιο τομέα—ο δημόσιος τομέας είναι απαραίτητος στην τεχνολογική εξέλιξη—αλλά πόρους και επενδύσεις και στον ιδιωτικό τομέα και στον κοινωνικό τομέα της οικονομίας. Δε θα πρέπει, λοιπόν, να βάζουμε ερωτήματα τα οποία δεν έχουν απάντηση, αλλά θα πρέπει να αναλύουμε το πώς θα μπορέσουμε να πετύχουμε ένα στόχο. Και τον στόχο αυτό—

την τεχνολογική εξέλιξη—μπορούμε να τον πετύχουμε ακριβώς με το να εξαπλώσουμε πόρους περισσότερους για επενδύσεις και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.

Λέχθηκε στην Αίθουσα αυτή, κυρίες και κύριοι, ότι το πρόστιμο το οποίο επεβλήθηκε στην «ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ» και γενικά η ρύθμιση αυτή που συζητείται σήμερα, αποτελεί ένα βαρύτατο πλήγμα για την ελευθερία του Τύπου και αποτελεί κίνδυνο για την ελευθερία του Τύπου.

Ας βάλουμε πρώτα τα πράγματα στη θέση τους από άποψη δικαίου: Με το πρόστιμο ούτε δεσμεύεται η ελευθερία του κάθε Έλληνα πολίτη να δημοσιεύει τις απόψεις του, ούτε η ελευθερία του να εκφράζει τις απόψεις του σε έντυπα, να διαβίσει τα έντυπα και να διαφημίζει τα έντυπα αυτά. Δεν δεσμεύεται η κυκλοφορία ιδεών και εντύπων. Και το να μιλάμε περί περιορισμού της ελευθερίας του Τύπου αποτελεί διαστρέβλωση.

Ο ισχυρισμός περί πλήγματος στην ελευθερία του Τύπου βασίζεται προφανώς στη σκέψη, ότι εφόσον υποχρεώνεται μία επιχείρηση στην καταβολή χρηματικής ποινής κινδυνεύει ως επιχείρηση και άρα κινδυνεύει η έκδοση των εντύπων της. Όμως ο συλλογισμός αυτός είναι πολύ απλοϊκός και δεν ευσταθεί. Με την ίδια λογική θα κινδυνεύει η ελευθερία του Τύπου, εάν η Πολιτεία εφάρμοζε τη νομοθεσία—σχετικά και να εισπράξει από την επιχείρηση τους πόρους τους οποίους οφείλει. Με την ίδια λογική θα κινδυνεύει η ελευθερία του Τύπου, εάν η Πολιτεία επέβαλε πρόστιμο ή ζητούσε δικαστική ασφάλεια των εργαζομένων—και επέβαλε πρόστιμα σε μία εκδοτική επιχείρηση.

Εάν ακολουθήσουμε τη λογική αυτή η εκδοτική επιχείρηση είναι υπεράνω νόμων και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να της επιβληθεί οποιαδήποτε ποινή ή πρόστιμο, γιατί τότε θα κινδυνεύει η υπόστασή της.

Πόσο παράλογη είναι αυτή η άποψη φαίνεται εάν κάνουμε κάποιους αναλογικούς συλλογισμούς: Μήπως κινδυνεύει η ελευθερία των Ελλήνων να συνέρχονται ελεύθερα, επειδή η αστυνομία ορίζει για παράδειγμα, ότι σε ορισμένα κτίρια δεν μπορούν να εισέλθουν περισσότερα άτομα ή να υπάρχουν τόσοι θεατές; Εάν δεν τηρηθούν αυτές οι διατάξεις και επιβληθούν από την Αστυνομία κυρώσεις, θα έχει καταργηθεί η ελευθερία των Ελλήνων να συνέρχονται ελεύθερα; Όπως αν πάρουμε για παράδειγμα την υποχρέωση που έχει ο ιδιοκτήτης να ασφαλίσει το σπίτι, ώστε να μην κινδυνεύουν οι πεζοί από πτώσεις πεδάλων κλπ., εάν πάρουμε αυτό το παράδειγμα, μπορούμε να ισχυρισθούμε με την ίδια λογική, ότι περιορίζεται η ιδιοκτησία, ότι καταργείται η ιδιοκτησία, επειδή επιβάλλονται κυρώσεις σε κάποιον που δεν τηρεί τους νόμους;

Πιστεύω ότι είναι φανερό, ότι πρόκειται περί υπερακλουτέυσεως. Η ελευθερία του Τύπου δεν κινδυνεύει, ούτε κινδυνεύει. Ο ισχυρισμός για κίνδυνο της ελευθερίας του Τύπου είναι δημαγωγικός, όπως δημαγωγική είναι η γνωστή τακτική ορισμένων πλευρών να μονοπωλούν την πρόσταση όλων των ελευθεριών, την προοδευτικότητα και τη δημοκρατικότητα. Όχι μονάχα υπάρχει μια συντριπτική πλειοψηφία Ελλήνων που και προοδευτικοί και δημοκρατικοί είναι και ενδιαφέρονται για τις ελευθερίες, χωρίς να είναι ενταγμένοι στο ΚΚΕ και χωρίς να διαβάσουν το ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ, αλλά περ' απ' αυτά η μονοπωλήση από μία μόνο παράταξη όποια και αν είναι όλων των ελευθεριών, δείχνει αυταρχισμό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Συζητάμε σοβαρά, κύριε Υπουργέ:

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθν. Οικονομίας). Πολύ σοβαρά συζητάμε.

Εκτός τόπου και χρόνου πιστεύω ότι ήταν και η αναφορά στο δωρο και στους ανώνυμους των εργαζομένων στο Σικάγο, την οποία έκανε ο κ. Κύρκος. Υπάρχουν βεβαίως νόμοι και νόμοι. Αυτό δείχνει κοινωνική εξέλιξη. Αλλά η κοινωνική εξέλιξη δείχνει ότι υπάρχουν κυβερνήσεις και κυβερνήσεις. Υπάρχουν πολιτικές και πολιτικές. Και η Κυβέρνηση έχει αποδείξει, με την πολιτική που ακολούθησε την περασμένη

τετραετία, ότι προώθησε σ' αυτόν τον Τόπο την κοινωνική δικαιοσύνη, τον κοινωνικό μισθό, ότι φρόντισε για την υγεία και την παιδεία του Λαού, ότι είναι Κυβέρνηση που ενδιαφέρεται και προωθεί τα συμφέροντα των εργαζομένων.

Πιστεύω ότι είναι λάθος να συγκρίνουμε την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με τις αυταρχικές και συντηρητικές κυβερνήσεις των αρχών του αιώνα.

Θα ξέρω και ένα άλλο θέμα στο οποίο αναφέρθηκε πάλι σύντομα ο κ. Καλόδης στην ομιλία του. Υποστηρίζεται από την κομμουνιστική παράταξη, από 10ετίες και όχι μόνο στη χώρα αυτή, ότι θα πρέπει να αποσυντονιστεί στην εφαρμογή του νόμου οι διασταλτικές ερμηνείες και οι κατ' αναλογία εφαρμογές. Η ερμηνεία των νόμων πρέπει να είναι στενή, να ακολουθεί το γράμμα του νόμου και όχι το σκοπό, γιατί η διασταλτική ερμηνεία, όπως και οι γενικοί όσοι και εφ' όσον προάγουν την αυθαιρεσία και επιτρέπουν την εφαρμογή των νόμων αντίθετα με τα κατοχυρωμένα συμφέροντα των εργαζομένων. Αυτή είναι μία νομική άποψη η οποία στέκεται. Στην προκείμενη περίπτωση, όμως, σχετικά με το πρόστιμο της ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗΣ, ακούσαμε μία τελείως διαφορετική θεωρία. Το μέτρο μας λένε ότι, δεν έπρεπε να εφαρμοστεί στην ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ, παρόλο που ο νόμος υπάγει, διότι η εφημερίδα την οποία εκδίδει η επιχείρηση αυτή μάχεται για τις δημοκρατικές ελευθερίες και για το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Δηλαδή κατά βάση ο ισχυρισμός είναι ότι ο νόμος θα πρέπει να εφαρμόζεται όπου έχει ο διττός ορισμένος αντιλήψεις και όπου ο διττός ορισμένος υποστηρίζεται ορισμένες άλλες αντιλήψεις ακολουθεί άλλη πολιτική, δε θα πρέπει να εφαρμόζεται.

Αυτή είναι μία θεωρία η οποία μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αυθαιρεσία και αποτελεί κίνδυνο για την δημοκρατική λειτουργία της Πολιτείας. Θα έλεγα ότι και το ΚΚΕ θα πρέπει να είναι σύμφωνο ότι οι Έλληνες δεν πρέπει να κρίνονται από το σφάλμα τους, δεν πρέπει να κρίνονται με τους ανώνυμους τους, αλλά με τις πράξεις τους και οι πράξεις εδώ ήταν σαφέστατες.

Μας λέγεται, επίσης, σχετικά με το πρόστιμο αυτό, ότι θέλουμε να ομιώσουμε —αυτή είναι η έκφραση— το ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ. Καθόλου βέβαια. Ο ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, όπως και οι άλλες εφημερίδες πρέπει να υπάρχουν. Η ύπαρξη του, όπως και η ύπαρξη των άλλων εφημερίδων ενγυάται την πολυφωνία, το διάλογο, την αντιπαράθεση απόψεων και έτσι την αναζήτηση λύσεων που συμφέρουν τον ελληνικό Λαό. Ο ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ εκσφάζει τη θέληση ενός τμήματος του ελληνικού Λαού και διατυπώνει την άποψη αυτή, παλεύει για τη δική του άποψη, παλεύει για τη διαμόρφωση της κοινωνίας, είναι παλίνδρομο στο παρελθόν με εξαιρετικά εγθρικά και αντίθετα συνθήκες. Όμως εμείς πιστεύουμε ότι το παρελθόν, η κοινωνική του ιστορία το γεγονός ότι συμβάλλει στην πολυφωνία σ' αυτό τον τόπο, δε δικαιολογεί σε καμία περίπτωση —θα έλεγα— την ανοχή εκείνων που χειρίζονται τα θέματα της επιχείρησης ότι ο νόμος δεν μπορεί να ισχύει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Τι είναι αυτά που λέει, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Γιατί σας ενοχλεί; Σας προκαλώ.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Αν σας ενοχλεί, κύριε Κάππο, ανακαλώ και λέω, ότι το παρελθόν του και η ιστορία του δε δικαιολογούν καθόλου τη στάση εκείνων, οι οποίοι χειρίζονται τα θέματα της επιχείρησης και μπορούν να πιστεύουν ότι η Κυβέρνηση είναι μια άβουλη ομάδα που θα σταθεί στη γωνία και δε θα είναι σε θέση να εφαρμόσει το νόμο. Η Κυβέρνηση μπορεί και θα εφαρμόσει το νόμο και οι κοινωνικά περχαμμένες κανονές, δεν μπορούν να αποτελούν δικαιολογία για εξίχνηση από την ισχύ του νόμου.

Ας έρθω, πριν κλείσω, και στο θέμα ότι έτσι προσπαθούμε με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου να περιορίσουμε τις

απεργίες κινητοποιήσεις και την ογκούμενη λαϊκή δυσαρέσκεια. Εμείς, έχουμε επανειλημμένα τονίσει ότι ο σκοπός του προγράμματός μας είναι να θέσει τις βάσεις μιας σταθερής αναπτυξιακής προσπάθειας, μιας παραγωγικής δομής που θα ενγυάται συνεχώς ένα καλύτερο επίπεδο. Οι περιοριστικοί παράγοντες της ανάπτυξης που έχουμε αναλύσει, τα ελλείμματα του ισοζυγίου πληρωμών, τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα δεν ξεπερνώνονται με ευκολία ή επικλήσεις ανέκδοτων λύσεων. Ξεπερνώνονται με ρυθμίσεις που εντάσσονται μέσα στη λογική της οικονομίας, αξιοποιούν τους μηχανισμούς της. Η εισοδηματική πολιτική είναι μια απ' αυτές τις ρυθμίσεις. Είναι ρύθμιση αποτελεσματική, όπως δείχνουν τα παραδείγματα άλλων χωρών που με τον έλεγχο των εισοδημάτων επέτυχαν τη μείωση των ελλειμμάτων του ισοζυγίου πληρωμών και την πτώση του ρυθμού του πληθωρισμού. Το πρόγραμμά της σταθεροποίησης θέλει να θέσει τις βάσεις για επενδύσεις, εκσυγχρονισμό της παραγωγής, ψηλότερη παραγωγικότητα. Δε θα υπάρξει μαλλοντικά αξίωση του εισοδήματος αν δεν επιδιώξουμε σήμερα τις προϋποθέσεις για μια σταθερή πρόοδο της οικονομίας. Οι εισοδηματικοί περιορισμοί είναι δυσάρεστοι, είναι δυσάρεστοι και για την Κυβέρνηση, είναι όμως αναγκαίοι. Και επειδή είναι αναγκαίοι, τα λεγόμενα, ότι η Κυβέρνηση προσπαθεί να φιώσει την ογκούμενη λαϊκή δυσαρέσκεια, δεν ανταποκρίνεται στα πράγματα. Η Κυβέρνηση έχει μια πολιτική και είναι διατεθειμένη να πληρώσει το δραχυρόθετο κόστος το πολιτικό, γιατί ξέρει ότι το μακροπρόθεσμο όφελος θα είναι για όλη τη Χώρα και για τους εργαζόμενους πολύ μεγαλύτερο.

Η Κυβέρνηση εφαρμόζει αυτήν την πολιτική γιατί θέλει να οδηγήσει τη Χώρα σε πορεία ανάπτυξης, θέλει να αποτρέψει μια πορεία προς την οικονομική στασιμότητα. Η δεύτερη πράξη νομοθετικού περιεχομένου συμπληρώνει και δελτιώνει την πρώτη πράξη νομοθετικού περιεχομένου στο στόχο της αυτό και γι' αυτό σας καλώ να την υποψηφίσετε. Σας ευχαριστώ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Ο κ. Κανελλόπουλος, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριοι συνάδελφοι, παρακολουθήσατε με πολύ μεγάλη προσοχή, τη διάλεξη που έκανε στην Αίθουσα, ο αξιότιμος Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας, επί θεμάτων Συνταγματικού ή Δικαιητικού Δικαίου και φυσικά διαπίστωσα ότι απέφυγε να απαντήσει στα κρίσιμα θέματα που ετέθησαν εδώ, ή έβαλε κατά ανυπαρκτων στόχων. Το μοναδικό αποτέλεσμα απ' αυτή την ομιλία του, κύριοι συνάδελφοι, ήταν η αυτοανατροπή του. Είπε ο ίδιος, μιλώντας για την ανάγκη της τηρήσεως των νόμων, ότι υπάρχουν νόμοι και νόμοι, κυβερνήσεις και κυβερνήσεις, πολιτικές και πολιτικές. Κατά συνέπεια, ο ίδιος μας είπε, ότι ένας νόμος αν είναι συνταγματικά τεθειμένος—περί αυτού πρόκειται, χωρίς αμφιβολία—μπορεί και να μην τηρείται κατά τη δική του γνώμη. Τότε, γιατί βάλλει εναντίον της Αριστεράς που θεωρήσε ότι υποστήριξε μια άποψη, μη στηριζόμενη σ' αυτό κατά τη δική μου την αντίληψη—καθώς θα πω σε λίγο—αλλά μια άποψη στηριζόμενη στο ότι και η πράξη ήταν αντισυνταγματική και η απαγόρευση της απεργίας που εμπεριέχεται σ' αυτή την πράξη, έμμεσα αντιτίθεται στο Σύνταγμα;

Αλλά, επιτρέψτε μου να πάρω τα πράγματα με τη σειρά, κύριοι συνάδελφοι. Υπάρχει μια καθολική αντίδραση αναμνηστικότητα, όλων των τάξεων, εναντίον των κυβερνητικών μέτρων και όμως η Κυβέρνηση επιμένει στην εφαρμογή αυτής της μάταιης και μονόπλευρης πολιτικής λιτότητας. Στην ουσία, η Κυβέρνηση καλεί τις ασθενέστερες τάξεις να πληρώσουν όλα τα σφάλματα που είχε διαπράξει εκείνη στην πολιτική της προηγούμενης. Αυτό δείχνει και η εμμονή στην κόωση αυτής της νέας συμπληρωματικής πράξεως νομοθετικού περιεχομένου που καλούμαστε να ψηφίσουμε.

στεύει ότι δεν συντελέσθη σύμφωνα με τους κανόνες της ορθής χρηματοδότησης.

Και ερχόμαστε στο τρίτο στοιχείο, στον τιμάρθμο.

Ενεργήθηκε μία βελτίωση στον τιμάρθμο, κύριοι συνάδελφοι, φέτος το Φεβρουάριο, εξ αιτίας του ότι παρατάθηκαν οι εκπτώσεις. Ας περιμένουμε το Μάρτη.

Θέλω να τονίσω το εξής: Στους δύο πρώτους μήνες η αύξηση ήταν 2,1% πέρυσι, 1,8% φέτος, εξαιτίας ακριβώς αυτής της παρατάσεως των εκπτώσεων.

Στο Μάρτιο μέσα περιμένουμε τον καφέ, τα διόδια, τα ασφάλιστρα, τα οποία θα πέσουν στον τιμάρθμο, τα οποία θα ανεβάσουν τον τιμάρθμο κατά μία μονάδα, βάλετε δύο μονάδες με την επάνοδο στο επίπεδο προ των εκπτώσεων και προσθέτετε ακόμη ουσιαστικά όλους τους άλλους παράγοντες που δεν αριθμούνται και θα δείτε ότι θα πάει τέσσερις μονάδες τον Φεβρουάριο ο τιμάρθμος.

Θέλω να τονίσω μ' αυτά, κύριοι συνάδελφοι, ότι η Κυβέρνηση ακολουθούσε μια τακτική με την οποία προσπάθησε να μας παρουσιάσει ορισμένα ευνοϊκά αποτελέσματα ως συνέπεια των μέτρων. Εγώ δεν είδα κανένα ευνοϊκό αποτέλεσμα ως συνέπεια των μέτρων. Είναι δυνατόν όμως να μας λέγει ότι τα μέτρα αυτά θα βοηθήσουν τους εργαζόμενους γιατί θα συμπιέσουν τον τιμάρθμο, όταν η ίδια προέβλεπε ότι ο τιμάρθμος φέτος θα πάει στο 23% και τον ανεβάσαμε ψηλά για να μπορεί τον επόμενο χρόνο ν' αρχίζουμε από ψηλά και να τον εμφανίζουμε τάχα ότι πέφτει; Είναι δυνατόν να μας λέγει ότι η τακτική που ακολουθήθηκε σ' ότι αφορά τους περιορισμούς είναι η αυτή για όλες τις κατηγορίες των εργαζομένων ή, αν θέλετε, για όλες τις κατηγορίες των πολιτών;

Δεν υπεισέρχεται, κύριοι συνάδελφοι, στη διερεύνηση του μεγάλου θέματος κατά το οποίο τα μέτρα δεν επιτυγχάνουν και δεν θα επιτύχουν αν δεν υπάρξουν επενδύσεις σε τρόπον ώστε να μεταβάλλουν και το εσωτερικό και το εξωτερικό κλίμα. Και βέβαια δεν πιστεύω ότι οι επενδύσεις είναι ένα θέμα που μπορεί από τη μια μέρα στην άλλη να πραγματοποιηθεί, αλλά είναι βέβαιο, ότι ως τη στιγμή αυτή έχουμε πτώση των εισαγομένων κεφαλαίων και έχουμε πτώση του κεφαλαιακού εξοπλισμού που εισάγεται από το εξωτερικό. Αυτό είναι το δείγμα, η προκαταβολή τρόπου τινά, η πρόγνυσή του τι πρόκειται να συμβεί.

Πώς έλαβε τα μέτρα αυτά η Κυβέρνηση; Εκείνο που προκαλεί κατάπληξη, άρχεται από το τι συνέβη στο παρελθόν, από τα λάθη και από τη μη πραγματοποίηση επενδύσεων, είναι τούτο: Πήρε μέτρα συνολικού περιορισμού της ζήτησης. Ένα δηλαδή μακροοικονομικό μέτρο, το οποίο ο Πρωθυπουργός ονόμαζε μονεταριστική πολιτική και το χαρακτήριζε συχνή αντιλαϊκή πολιτική που δεν πρόκειται ποτέ να την εφαρμόσει. Ας πούμε ότι τα πήρε, και ότι αποφάσιζε δηλαδή περιορίζοντας τη ζήτηση να περιορίσει τις εισαγωγές από το εξωτερικό. Δε θα ήταν απλό να κάνει μίαν ανάλυση, πρώτον, ποια είναι εκείνα τα αγαθά που θέλει να περιορίσει ως εισαγόμενα και δεύτερον, ποιες είναι εκείνες οι ομάδες οι οποίες πράγματι είναι υπεύθυνες για την αύξηση των εισαγωγών; Αν γινόταν αυτή η στοιχειώδης ανάλυση από ένα τεράστιο επιτελείο που διαθέτει το Υπουργείο, ίσως η κατάσταση για την Κυβέρνηση να ήταν καλύτερη από πλευράς λαϊκών αντιδράσεων όχι βέβαια από πλευράς τελικού αποτελέσματος.

Πράγματι, εκείνο που προκύπτει απ' αυτά είναι ότι η Κυβέρνηση αποφάσισε το συνολικό περιορισμό της ζήτησης που αφορά όμως εκείνους που μπορεί να πιάνει, δηλαδή τους εργαζόμενους, με την ΑΤΑ, με τον πληθωρισμό, με τη φορολογία, με την αφαίρεση διαθεσίμων εισοδημάτων.

Με την ευκαιρία μάλιστα, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να τονίσω κάτι που το λέμε πέρα πολλές φορές σ' αυτή την Αίθουσα και το οποίο είναι αναμφισβήτητο εσφαλμένο. Λέμε, θαπανάμε περισσότερα απ' όσα παράγουμε. Μα, τα 9/10 των χωρών, κύριοι συνάδελφοι, θαπανούν περισσότερα απ' όσα παράγουν. Η Αμερική έχει έλλειμμα στο ισοζύγιο πληρωμών

της. Το θέμα δεν είναι αν θαπανάμε περισσότερα αλλά τι είδους θαπάνη κάνουμε. Αν κάνουμε θαπάνη επενδύσεων, τότε καλώς την κάνουμε, καλώς υπερβαίνουμε τη δική μας παραγωγή γιατί έχουμε μπροστά μας ένα μέλλον. Δεν μπορούμε λοιπόν να λέμε ότι θαπανάμε περισσότερα απ' όσα παράγουμε.

Λέγω λοιπόν, ότι η Κυβέρνηση στο κεφάλαιο αυτό που αφορά τους περιορισμούς αυτούς θα μπορούσε να βρει ποια είναι εκείνα τα αγαθά που εισάγονται περισσότερο και με μεγαλύτερη ταχύτητα και που αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό της αξίας των εισαγομένων. Αν έκανε μια τέτοια έρευνα θα έβλεπε ότι, πέραν των καυσίμων, εκείνα που εισάγονται περισσότερο είναι τα βιομηχανικά αγαθά, δηλαδή τα διαρκή καταναλωτικά αγαθά. Και θα έβλεπε εδώ μάλιστα κάτι που είναι ουσιώδες, ότι η πτώση της καταναλώσεως ελληνικών βιομηχανικών προϊόντων είναι φοβερή και αυτό οφείλεται στο ότι εξ αιτίας της ανυπαρξίας επενδύσεων δεν ανανεώνεται το εγχώριο παραγωγικό κεφάλαιο. Αν έκανε λοιπόν μια τέτοια έρευνα θα διαπίστωνε το εξής: Οι μισθωτοί στους οποίους αναφέρεται η ΑΤΑ έχουν κατά κεφαλή εισόδημα το 77% των αυταπαταγολούμενων.

Και φυσικά, μία άλλη επίσης στατιστικής σημασίας μεγάλη διαπίστωση, το 80,1% των νοικοκυριών καλύπτει το 43,3% της συνολικής δαπάνης και το 7,2% μόνο το 33%. Αυτό σημαίνει στην ουσία ότι, αν η Κυβέρνηση εστρέφετο να διαφοροποιήσει επιτέλους αυτά τα κακά μέτρα, αυτά τα χονδροειδή —απ' τη φύση τους— μέτρα, ίσως θα είχε πολύ καλύτερα αποτελέσματα.

Φυσικά, το δεύτερο στοιχείο για την αποτελεσματικότητα των μέτρων θα ήταν οι εξαγωγές, δηλαδή οι επενδύσεις, δηλαδή η ανανέωση του εσωτερικού κεφαλαίου της Χώρας μας.

Με όσα κάνει σήμερα πλήττει τις ασθενέστερες τάξεις. Τις πλήττει, χωρίς ουσιαστικά να είναι υπαίτιες αυτές για ό,τι συνέβη, ή για ό,τι αυτή τη στιγμή συντελείται στην οικονομία. Δεν επιτυγχάνει τα αποτελέσματα που είπαμε και πολύ σωστά έτσι υποβάλλονται σε θυσία χωρίς αποτέλεσμα.

Για μένα τα μέτρα θα ήταν πολλά — δεν είναι του παρόντος να μιλήσω — αλλά ένα είναι το πιο αποφασιστικό, η αποκατάσταση του κλίματος εμπιστοσύνης στη Χώρα. Και η αποκατάσταση αυτή σημαίνει αλλαγή πολιτικής και επομένως, το κύριο πρόβλημα που τίθεται ενώπιον των Ελλήνων, είναι, μπορεί η Κυβέρνηση να κάνει αλλαγή πολιτικής; Άλλο όσα λέγει και άλλο όσα πράττει. Γιατί διαπιστώνεται από αυτά τα οποία πράττει και από τα νούμερα τα οποία ανέφερα ότι ουσιαστικά δεν εννοεί να αλλάξει πολιτική. Δεν για μας, αν σ' αυτή την κρίσιμη στιγμή καλούμε τον Ελληνικό Λαό και μάλιστα τις ασθενέστερες τάξεις να υποστούν θυσίες χωρίς αποτέλεσμα, η ευθύνη είναι τεράστια. Για μας το θέμα είναι ένα, η αλλαγή πολιτικής, η αλλαγή Κυβερνήσεως. Επειδή το πρώτο δεν φαίνεται πιθανό, το δεύτερο είναι εκείνο, το οποίο αποτελεί σήμερα την επιθυμία και το αίτημα όλων του Λαού. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Κανελλόπουλος μίλησε δια μακρόν για την οικονομική κατάσταση και, όπως ανέλυσα ή ανέφερα στην ομιλία μου, το θέμα της αποψινής συζήτησης είναι η πράξη νομοθετικού περιεχομένου, η ρύθμιση, η οποία προβλέπει την επιβολή προστίμων. Γι' αυτό και δεν ανέλυσα, ούτε πρόκειται να αναλύσω τα στοιχεία σχετικά με την κατάσταση, θα ήθελα να κάνω μόνο μία παρατήρηση στα όσα λέχθηκαν. Η Νέα Δημοκρατία έχει μία προσφιλή τακτική, να παρουσιάζει ορισμένα στοιχεία, να αποσιωπά άλλα, τα στοιχεία τα οποία παρουσιάζει να μην τα παρουσιάζει αντικειμενικά, για να δίνει μία εικόνα, η οποία δικαιολογεί τη στάση της, δικαιολογεί τους ισχυρισμούς της.

Ο κ. Κανελλόπουλος ακολούθησε σε πολλά αυτή την προσοική τακτική της Νέας Δημοκρατίας. Ανέφερε, για παρά-

δειγμα, στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών του Ιανουαρίου του 1986 και τα συνέχισε με στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών του Ιανουαρίου του 1985. Αν ήθελε να είναι αντικειμενικός, θα έπρεπε να αναφέρει επίσης ότι από τον Ιανουάριο του 1985 μέχρι τον Ιανουάριο του 1986 το δολάριο έχει υποστεί μία σημαντική μείωση, η οποία φτάνει περίπου την τάξη του 35% και άρα δεν μπορούμε να συγκρίνουμε τα ποσά σε δολάρια του 1985 και του 1986. Δεν είναι απόλυτα συγκρίσιμα. Για να γίνει σωστή σύγκριση, θα πρέπει να πάρουμε σταθερά δολάρια ή κάποιο άλλο νόμισμα, το οποίο δεν έχει υποστεί στην ίδια περίοδο την υποτίμηση του δολαρίου. Τότε οι συγκρίσεις θα ήταν πολύ πιο αντικειμενικές.

Με τη συλλογιστική την οποία ακολουθήσατε, θέλησε να παρουσιάσει τον κίνδυνο μιας επιταχυνόμενης πληθωριστικής πίεσης και ανέφερε ότι ο πληθωρισμός το Μάρτιο θα έχει ρυθμό 4%.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ).

Είμαι σε θέση να του πω, ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας —τα προσωρινά στοιχεία— ο πληθωρισμός του Μάρτη θα είναι της τάξης του 3%.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ. Έπεσα έξω πολύ!!

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Πέσατε έξω πολύ για ένα υήνα, κύριε Κανελλόπουλε. Και για να εξηγήσω στους συναδέλφους ότι πέσατε πράγματι πολύ έξω, θα ήθελα να αναφέρω ότι η πρόβλεψη για το πρώτο 4μηνο ήταν 8,5%. Με βάση αυτό το 8,5% υπολογίστηκε και η ΑΤΑ η οποία δόθηκε και ήταν 4,5%. Με βάση αυτό το 8,5% υπολογίστηκε και η ΑΤΔ η οποία δόθηκε και ήταν 4,5%. Στους δύο πρώτους μήνες είχαμε ένα ρυθμό πληθωρισμού 1,6%, τον τρίτο μήνα, αν επαληθευτούν —και πιστεύω ότι θα επαληθευτούν— τα προσωρινά αυτά στοιχεία της Στατιστικής υπηρεσίας, θα έχουμε 3%. Θα έχουμε δηλαδή στους 3 μήνες 4,6%. Βρισκόμαστε ακόμα πολύ μακριά από το 8,5% που υπολογίζαμε το Δεκέμβρη για το 4μηνο. Και αυτό δείχνει ότι μέσα στο πρώτο 4μηνο τα μέτρα θα έχουν φέρει αποτέλεσμα. Θα έχουν επιθεραπεύσει το ρυθμό του πληθωρισμού ακόμα περισσότερο από εκείνο που υπολογίσαμε.

Συμφωνώ με τον κ. Κανελλόπουλο, ότι είναι θέμα εμπιστοσύνης, αλλά διαφωνώ με το ότι πιστεύει ότι μόνο η Νέα Δημοκρατία μπορεί να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη. Πιστεύω ότι το ΠΑΣΟΚ έχει αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη και η ελληνική Λαός ξέρει ότι η πολιτική αυτή θα καρποφορηθεί και ότι η Κυβέρνηση θα οδηγήσει τη Χώρα στην πορεία της ανάπτυξης.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Συμπολιτεύσεως).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Κανελλόπουλος, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ. Θέλω κατ' αρχήν να τονίσω τούτο:

Σέβομαι πράγματι και τις επιθυμίες και τις προβλέψεις του κ. Υπουργού. Θα ήταν και δική μας ευχή, όλα όσα περίπου ως ευχολόγια διατυπώθηκαν, πράγματι να πραγματοποιηθούν και να γίνει η Ελλάδα μια Χώρα στην οποία θα συρρέουν οι επενδύσεις. Θα το ευχόμαστε πολύ. Αλλά εμείς δεν το πιστεύουμε. Και είμαι βέβαιος πως δεν το πιστεύει και η Κυβέρνηση. Φοβόμαστε μήπως και δεν το θέλει ακόμα. Γιατί αν το ήθελε, θα υπήρχε τρόπος να το πετύχει.

Με κατηγόρησε ότι έφερα εδώ στοιχεία τα οποία υπαπλήρουν μόνο τις δικές μου απόψεις. Εγώ έφερα όλα εκείνα τα στοιχεία που είναι κρίσιμα για την πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση. Έχανα δε και ανάλυση του σκεπτικού της. Επ' αυτών δεν πήρα καμιά απάντηση.

Είπε ο κ. Υπουργός απλώς, ότι έπεσα έξω στον υπολογισμό, στην πρόβλεψή μου για τον τιμάρθμο του Μαρτίου. Είπα ότι θα είναι 4 μονάδες και είπε ότι θα ανέβει 3 μονάδες. Η

διαφορά αυτή είναι πολύ σημαντική, έναντι των προηγούμενων μηνών. Όπως επιμένω στο ότι θα είναι 4 οι μονάδες, όπως επιμένω ότι και το εισόδημα θα πέσει από 3%—4% φέτος. Όπως επιμένω ότι και η ανεργία φέτος θα αυξηθεί αντί να μειωθεί. Αυτά δεν αμφισβητούνται και θα είναι όλα σε βάρος των εργαζομένων.

Γιατί τάχα να στηριχθώ στις κυβερνητικές προβλέψεις, όταν πέρσι μου είπε ότι το έλλειμμα του ισοζυγίου θα είναι 1,7 δις και πήγε 3,3 δις, όταν μας είπε ότι περιορίζεται το έλλειμμα του δημοσίου —δεν θυμάμαι ακριβώς το νόμισμα— και διπλασιάστηκε περίπου το έλλειμμα, όταν μας είπε ότι ο τιμάρθμος θα είναι 16% και πήγε 24%—25% κ.ο.κ.;

Δεν μπορεί να έχει την αξίωση η Κυβέρνηση, που ως τη στιγμή αυτή σε κανένα αριθμό, τουλάχιστον, δεν επαληθεύτηκε, να την πιστεύουμε για το μέλλον, παρά το γεγονός ότι θα το επιθυμούσαμε.

Ναμίζω, όμως, δεν πήρα απάντηση και σε όλα έδιξα σχετικά με τον όρο αυταρχικότητα, με την αντισυνταγματικότητα των σημερινών ενεργειών της Κυβερνήσεως και με τον εξαναγκασμό της να παίρνει τέτοια μέτρα τα οποία ουσιαστικά προκαλούν αναταραχή της κοινωνικής γαλήνης και βλάπτουν πράγματι το κλίμα μέσα στην Ελλάδα.

Πολύ δε περισσότερο δεν πήρα απάντηση για το γεγονός ότι σήμερα η Κυβέρνηση των μη προνομιούχων, η Κυβέρνηση που προστάτευε τις ασθενέστερες τάξεις, έρχεται ακριβώς και ζητεί από τις ασθενέστερες τάξεις τις περισσότερες θυσίες, προκειμένου να διορθώσει τα σφάλματα που διέπραξε εκείνη κατά την 4ετία και κατά την παρούσα περίοδο της θητείας της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Πρωτοπαπάς έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ. Κύριε Πρόεδρε, βέβαια είναι αδύνατο να συζητήσουμε αυτήν την πράξη και να μην αναφερθούμε στην οικονομική πολιτική της Κυβερνήσεως. Αυτή η πράξη, είναι ένα κομμάτι από την κυβερνητική πολιτική της Κυβερνήσεως. Το ότι είναι η δεύτερη, δεν έχει σημασία. Το ερωτηματικό είναι, γιατί δεν ήρθαν και οι 2 μαζί για να εξοικονομήσουμε και κάποιο χρόνο. Δεν μπόρεσα να καταλάβω ποτέ, αφού ήταν έτοιμη αυτή, στις 3 Φεβρουαρίου που συζητήσαμε την πρώτη πράξη, γιατί δεν συνεζητήθη και αυτή μαζί.

Βεβαίως, θάλεγα ότι αυτή τη στιγμή, για ν' αλλάξει και λίγο η ατμόσφαιρα, η ελληνική οικονομία δρίσκεται. Σε μια πάρα πολύ συμφέρουσα γι' αυτή διεθνή συγκυρία. Δεν είναι μόνο η τιμή του πετρελαίου που πέφτει, δεν είναι μόνο τα επιτόκια που πέφτουν. Είναι και η τιμή δολαρίου που πέφτει. Και το μεν πετρέλαιο μας επιτρέπει να δίνουμε λιγότερα συναλλάγματα και να έχουμε οικονομίες από 500 εκατ. δολάρια έως 1 δις δολάρια, ενδέχεται να μειωθεί το άνοιγμα του ισοζυγίου πληρωμών.

Επειδή δε πρόσφατα η διαφορά της τιμής δεν καρδύθηκε από τους καταναλωτές, από το ελληνικό δημόσιο με φορολογία αυξάνονται και τα έσοδα του δημοσίου, τα οποία προϋπολογίζουμε 100 δις, όταν τα ελλείμματα προεβλέποντο μεγάλα. Και βέβαια, όταν πληρώνουμε τα χρέη μας σε δολάρια, θέλεις λιγότερες δραχμές το δημόσιο για να τα εισπράξει. Το σύνολο των μέτρων της Κυβερνήσεως, έχουμε ξανασημειώσει και εμείς από την πλευρά μας έχουμε πει αρκετά, ότι η σταθεροποίηση αυτή της οικονομίας γίνεται στην ουσία μονομερώς εις βάρος εκείνων που έχουν εισοδήματα μόνο από μισθούς και από συντάξεις. Και βεβαίως, στο ισοζύγιο πληρωμών θα μπορούσαν να μειωθούν οι εισαγωγές, όχι μόνο με την υποτίμηση —ο καθηγητής Αγγελόπουλος, είχε άρθρο στο ΒΗΜΑ χθες— αλλά, με φορολογία έκτακτη, διασπολή, ενδών καταναλώσεως που έρχονται από το εξωτερικό. Δεν έγινε, αλλά είναι ένα σημάδι ότι δεν έγινε και αυτό.

Ο κ. Υπουργός μας είπε πριν, ότι δε χρειάζονται άλλα μέτρα, αυτά που κάναμε μέχρι τώρα, θα σταθεροποιήσουν την

Υπάρχει κάποιος αυτοματισμός στην αγορά και αυτό υποστηρίζουμε ότι έπρεπε να ισχύει στον ιδιωτικό τομέα. Γι' αυτό το λόγο η πράξη αυτή που επιβάλλει εισοδηματική πολιτική και πρόστιμα σε όσους την παραβαίνουν είναι κατά την άποψη μας λάθος και επιδρά δυσμενώς στην προσπάθεια του σημερινού Υπουργού Εθνικής Οικονομίας να αποκαταστήσει κάποια εμπιστοσύνη μεταξύ σοσιαλιστικής Κυβέρνησεως και ιδιωτικού τομέα. Κάνει μία προσπάθεια η σημερινή Κυβέρνηση και προς αυτήν την κατεύθυνση η πράξη αυτή είναι λάθος. Από την άλλη μεριά η ίδια πράξη που καλύπτει τον ευρύτερο δημόσιο τομέα δεν επιτυγχάνει απολύτως κανένα αποτέλεσμα. Ποιος θα μας προστατεύει από το διοικητή, και το λέω τυχαία δεν αφορά το συγκεκριμένο διοικητή, από το Διοικητή της ΕΤΒΑ π.χ. ο οποίος θα αποφασίζει για να είναι αρεστός στους εργαζόμενους στην Τράπεζα αυτή να ξεπεράσει την εισοδηματική πολιτική της Κυβερνήσεως; Θα επιβληθεί πρόστιμο στην ΕΤΒΑ, δηλαδή θα φθάνει που την πληρώνουμε όσο την πληρώνουμε, θα πρέπει οι Έλληνες φορολογούμενοι να πληρώσουν και το πρόστιμο για τις παραβάσεις του Διοικητού της ΕΤΒΑ; Αν έπρεπε να υπάρχει τέτοια πράξη, έπρεπε να αφορά αποκλειστικά τα όργανα που έχει τοποθετήσει στις διάφορες δημόσιες επιχειρήσεις η Κυβέρνηση και να μη στρέφεται κατά των επιχειρήσεων ή των οργανισμών, αλλά κατά των προσώπων απευθείας.

Δηλαδή να επιβάλλονται πρόστιμα στους διοικητές ή στους προέδρους των οργανισμών και των λοιπών επιχειρήσεων, που ελέγχονται από το δημόσιο και παραβαίνουν την πολιτική που έχει καθορίσει η Κυβέρνηση.

Και εγώ φοβούμαι, ότι ο κ. Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας δεν μπορεί να θεσπίζεται κατηγορηματικά το Σώμα ότι οι διορισμένοι από την Κυβέρνηση πρόεδροι και διοικητές, τηρούν απόλυτα την πολιτική της Κυβερνήσεως. Αυτοί πρέπει αν τιμωρηθούν και όχι ο ιδιωτικός τομέας, και για έναν πρόσθετο λόγο:

Γνωρίζουμε όλοι ότι αν έχουμε σήμερα προβλήματα στην οικονομία, στον πληθωρισμό, στα δάνεια, οφείλεται στα τεράστια ελλείμματα του δημοσίου τομέα. Αν κάτι έπρεπε να συμβαλούσε, είναι τα ελλείμματα αυτά. Από αυτά έπρεπε να μας προστατεύει η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου. Και δεν έπρεπε να δημιουργήσει άλλη μία πρόσθετη δυσκαμψία στον ιδιωτικό τομέα.

Θα ήθελα να σας δώσω ένα παράδειγμα. Αν στον ιδιωτικό τομέα υπήρχε μία ιδιωτική επιχείρηση ανθούρα —δεν υπάρχουν δυστυχώς πολλές σήμερα— η οποία, προκειμένου να μεγαλώσει και προκειμένου να αναπτυχθεί, ήθελε να δώσει μεγαλύτερους μισθούς, για να προσελκύσει καλύτερο προσωπικό, καλύτερα στελέχη, με την πράξη αυτή δεν μπορεί να το κάνει. Δηλαδή η πράξη αυτή τιμωρεί μία παραγωγική εταιρεία. Δεν την αφήνει να αναπτυχθεί. Και αυτό είναι λάθος της Κυβερνήσεως σε σχέση με αυτά τα οποία λέει ότι σήμερα επιδιώκει. Γι' αυτό η πράξη αυτή θα πρέπει να καταψηφιστεί.

Θα ήθελα να προσθέσω προς χάριν του Κομμουνιστικού Κόμματος μία πληροφορία που πήρα σήμερα για το Ιταλικό Κομμουνιστικό Κόμμα, που αυτό φαίνεται να μην είναι χαμένο στο δόγμα του παρελθόντος. Το Ιταλικό Κομμουνιστικό Κόμμα κάνει διαδηλώσεις τον τελευταίο καιρό στην Μπολόνια με σύνθημα «λιγότερο κράτος, περισσότερη αγορά». Διότι και εκεί έχουν αντιληφθεί ότι μόνο με μηχανισμούς της αγοράς μπορούν να ξεφύγουν από το τέλμα στο οποίο έχουν περιέλθει και εκεί οι δημόσιες επιχειρήσεις.

Γι' αυτό, κύριε Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας, θα σας συνιστούσα —αν μπορούσα να χρησιμοποιήσω αυτό το ρήμα— να αποσύρете την πράξη και να την τροποποιήσετε τελείως, εισάγοντας ποινές και κυρώσεις εναντίον των οργάνων που σήμερα σας εκπροσωπούν στις δημόσιες επιχειρήσεις, στους οργανισμούς και στις προβληματικές επιχειρήσεις.

(Χειρονοτητάματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Η κ. Δαμανάκη έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ. (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κυρία Δαμανάκη, μου επιτρέπετε ένα λεπτό;

MARIA DAMANAKI. Βεβαίως.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κύριε Μάνο, θα ήθελα να επιστημάνω την προσοχή σας στην παράγραφο 5 του άρθρου μόνου της πρώτης πράξεως. Εκεί προβλέπεται ότι δεν μπορεί να δοθεί καμία αύξηση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα χωρίς έγκριση. Άρα, οποιαδήποτε αύξηση δίνεται, δεν είναι έγκυρη, δεν μπορεί να δοθεί.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ. Κύριε Υπουργέ, μου επιτρέπετε, αν μου επιτρέψει και ο κ. Πρόεδρος;

Αν π.χ., κύριε Υπουργέ, η ΑΠΕΤ —είναι μία εταιρεία της οποίας τη διοίκηση διορίζει ο ευρύτερος δημόσιος τομέας— δώσει σήμερα επιδόματα ή υπερωρίες ή εκτός έδρας, όπως αυτή τα φαντάζεται, ποιος θα υποστεί την κύρωση; Οι μέτοχοι της Εθνικής Τράπεζας; Αυτό το οποίο εγώ υποστηρίζω, είναι ότι αν συμβεί αυτό που λέτε, που θεσπίσατε με την πρώτη πράξη, να τιμωρηθεί η διοίκηση της επιχειρήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ορίστε, κυρία Δαμανάκη, έχετε το λόγο.

MARIA DAMANAKI. Κύριοι Βουλευτές, νομίζω, ότι έχει γίνει σαφές από την μέχρι τώρα συζήτηση, ότι η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου που καλείται σήμερα η Βουλή να επικυρώσει, αποτελεί συμπλήρωμα της προηγούμενης Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου που αφορούσε τα οικονομικά μέτρα της Κυβερνήσεως. Έγινε ακόμα καθαρό πως και οι δύο Πράξεις αυτές, έχουν σαν σκοπό να ιδωρακίσουν την πολιτική της Κυβερνήσεως, μια πολιτική πυγμής απέναντι στους εργαζόμενους, στην προσπάθεια να εφαρμοσθούν τα τελευταία οικονομικά μέτρα.

Εμείς, κύριοι Βουλευτές, χαρακτηρίσαμε και τις δύο Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου και γενικότερα τα οικονομικά μέτρα της Κυβερνήσεως σαν μέτρα αντιδημοκρατικά, αντεργατικά και αυταρχικά. Και επειδή ο κ. Υπουργός στην ομιλία του προσπάθησε να αμφισβητήσει αυτούς τους χαρακτηρισμούς θα ήθελα σε ορισμένα θέματα να επανέλθω. Πριν όμως από αυτά, θα ήθελα να τονίσω το γεγονός ότι για τα οικονομικά μέτρα της Κυβερνήσεως και τα μέτρα που νομιμοποιούνται και με την προηγούμενη Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου και με τη σημερινή, αγνοήθηκε η Βουλή, αγνοήθηκε η Εθνική Αντιπροσωπεία και η Κυβέρνηση αξιοποίησε καταχρηστικά, θα έλεγα, κάποια διάταξη που της παρέχει το Σύνταγμα για να προχωρήσει ακόμα και στην εφαρμογή των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου. Και το τονίζω αυτό, γιατί ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας που απευδύνηθηκε στο Κομμουνιστικό Κόμμα και μας προκάλεσε λέγοντας: Τι θέλετε να μην δάσουμε πρόστιμο στο «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» όταν εδώ εφαρμόζουμε ένα νόμο που ψηφίστηκε από την Εθνική Αντιπροσωπεία; Μα, τότε ψηφίστηκε κύριε Υπουργέ; Τώρα θα ψηφισθεί, αν θα ψηφισθεί. Θα μου πείτε βέβαια πως η Κυβέρνηση είχε την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου και με δοσμένη την κυβερνητική πλειοψηφία θεωρούσε σχεδόν βέβαιο ή βέβαιο ότι θα ψηφισθεί. Αλλά και μόνο η διασύννη, να σας το πω έτσι, να θεωρείτε μία πράξη της Κυβερνήσεως σαν πράξη που εκφράζει και την πλειοψηφία της Βουλής, δείχνει, εάν όχι τίποτε άλλο, την αλλοζονεία που έχει δημιουργήσει στο ΠΑΣΟΚ η εξουσία του. Αλλά και για να προχωρήσω και πέρα απ' αυτό, μας μιλάτε συνέχεια για την πλειοψηφία. Για ποια πλειοψηφία επιτέλους; Κιάποτε θα πρέπει να θυμίσουμε σ' αυτήν την Αίθουσα, ότι το ΠΑΣΟΚ στις τελευταίες εκλογές δεν πήρε την πλειοψηφία στον ελληνικό Λαό, πήρε βεβαίως ένα μεγάλο ποσοστό, είναι βεβαίως πρώτο Κόμμα, αλλά πάντως δεν είναι η πλειοψηφία στον ελληνικό Λαό. Και εάν είναι εδώ μέσα πλειοψηφία, είναι αποκλειστικά και μόνο χάρις στο νόθο εκλογικό σύστημα που είχε ψηφίσει η Νέα Δημοκρατία και που και εσείς το διατηρείτε και το ενισχύετε. Παρακαλώ, λοι-

κροτηση των Ανώτατων Δικαστικών Συμβουλίων, που έχουν τις μεταθέσεις και τις προαγωγές, που έχουν το διορισμό των προϊσταμένων των δικαστηρίων οι οποίοι καθορίζουν τις συνθέσεις. Πρόκειται ουσιαστικά για στημένες συνθέσεις στις υποθέσεις αυτές. Και χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του ΗΣΔΠ στον Πειραιά, που κατέδραξε ο δικαστής που δίκασε, ο οποίος δεν ήταν μιλημένος και ανεβαίνει άλλη δικαστίνα επάνω και δγάζει απόφαση ερήμην των ενδιαφερομένων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Κύριε Κάππο, είναι αντικείμενο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου αυτά τα θέματα που θίγετε. Το αντιλαμβάνεσθε επιτέλους για να επανέλθετε στα πλαίσια του Κανονισμού;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Δεν είναι αντικείμενο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου. Θέλουμε να δείξουμε όλες τις πλευρές των μέσων που χρησιμοποιεί η Κυβέρνηση για να καθυποτάξει το συνδικαλιστικό κίνημα, για να περάσει τα μέτρα της τα οποία είναι απαράδεκτα για μας και δεν είναι δυνατόν όταν συζητούνται αυτά τα ζητήματα, να μην αναφέρουμε τις απόψεις μας για να καταλάβει ο ελληνικός Λαός αυτές τις αλήθειες και πρέπει κάποτε να τεριματισθούν αυτές οι απαράδεκτες ενέργειες. Είναι απαράδεκτο να είναι εξαρτημένη η Δικαιοσύνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Κύριε Κάππο, σας πληροφορώ ότι είναι συγκεκριμένο το αντικείμενο, «μέτρα προστασίας της οικονομίας».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Να υπάρχουν στημένες συνθέσεις και να δγαίνουν προκατασκευασμένες αποφάσεις, είναι απαράδεκτο.

Καλούμε λοιπόν, την Κυβέρνηση να συναισθανθεί τις ευθύνες της και να σταματήσει αυτό τον κατήφορο του αυταρχισμού γενικά και ειδικά στο χώρο της Δικαιοσύνης.

Το ΚΚΕ θα συνεχίσει να συμπαραστέκεται στον αγώνα των εργαζομένων για διατήρηση των κακτημένων, για βελτίωση της θέσης τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Δύο σημεία θα ήθελα να παρατηρήσω. Ο κ. Κάππος ανέφερε τα ονόματα ορισμένων δικαστών στην Αίθουσα. Δε μου είναι καταννηρό γιατί αναφέρονται τα ονόματα αυτά. Έχει την έννοια της απειλής; Οι δικαστικές αποφάσεις κρίνονται στα νομικά περιθώρια, μπορούν να κριθούν και στις εφημερίδες, κρίνονται το αν είναι σύμφωνες με το νόμο, αν είναι τήκωφνες με το Σύνταγμα, υπάρχει ολόκληρη βιβλιογραφία γύρω από τη νομολογία των δικαστηρίων και αν οι αποφάσεις δεν είναι σωστές, μπορεί να γίνει η κριτική σύμφωνα με την πρακτική. Ενώ για πρώτη φορά άκουσα ότι γίνεται κριτική δικαστικών αποφάσεων με εντοπισμό στα πρόσωπα. Και λυπάμαι πολύ. Τα πρόσωπα μου είναι άγνωστα, αλλά νομίζω, ότι δεν θα έπρεπε να εντοπίσουμε τη συζήτηση στα πρόσωπα.

Και το δεύτερο που ήθελα να παρατηρήσω, λυπάμαι πολύ για την έκφραση, «στημένες συνθέσεις και προκατασκευασμένες αποφάσεις». Θα πρέπει επιτέλους και το ΚΚΕ και ο κ. Κάππος να καταλάβουν ότι δεν έχουν το μονοπώλιο είτε της νομιμότητας, είτε της σωστής ερμηνείας των νόμων.

Υπάρχουν νόμοι που πρέπει να εφαρμόζονται. Και εφόσον παραβιάζονται οι νόμοι, οι συνέπειες γι' αυτούς οι οποίοι παραβιάζουν τους νόμους, θα είναι αρνητικές. Δε σημαίνει ότι μία δυάρεστη απόφαση έχει πάντα προϋπόθεση στημένη σύνθεση, προκατασκευασμένη απόφαση. Θα έλεγα, για να χρησιμοποιήσω μία έκφραση του κ. Κάππου, να σταματήσει αυτό τον κατήφορο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Σιμαράς έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ. Σε μία εβδομάδα, στις 7 Απριλίου, σε παναλλήνια κλίμακα θα δούμε πάλι κατεδάμνα

τα ρολά, θα δούμε πάλι τους εργαζόμενους από όλη τη Χώρα να βγαίνουν στους δρόμους. Γιατί αρνούνται να δεχθούν αυτή τη στραγγαλιστική πολιτική, κύριε Υπουργέ, που ζητάτε σήμερα με την ψήφιση αυτού του νόμου, να επικυρώσει η Βουλή. Αρνούνται οι εργαζόμενοι, αρνούνται όλες οι τάξεις αυτή την πολιτική σας, ενώ εσείς αρνείσθε να αμολογήσετε την αποτυχία της Κυβέρνησης και τις ευθύνες εκείνων που παίρνουν τις αποφάσεις στο ανώτατο επίπεδο. Την αρνήθηκε και χθες την ευθύνη αυτή ο κ. Πρωθυπουργός στο Κιλελέρ, όταν πάλι κατέφυγε στα γνωστά του συνθήματα, για να ωραιοποιήσει τη σκληρή πραγματικότητα, που σήμερα κυνηγάει την Κυβέρνηση.

Αλλά θα ήθελα εν μέσω αυτής της κρίσης να ρωτήσω: Ως πότε ο κ. Πρωθυπουργός της πτώχευσης, θα μας διδάσκει από την τηλεόραση συστήματα πολιτικής υπανάπτυξης; Γιατί είναι σύστημα πολιτικής υπανάπτυξης και αποπροσανατολισμού του Λαού να μιλάει για το μύθο της εκτροπής του Αγγελάου ποταμού, όταν η νεολαία μας — είναι γνωστό στους πάντες — πνίγεται στην ανεργία, όταν οι αγρότες δουλεύουν μαζί με τις αγροτικές τιμές και όταν, εν πάση περιπτώσει, οι έμποροι θαλασσοπνίγονται απ' αυτά τα θαλασσοδάνεια, τα οποία τους επιβάλλει αυτή η κατάσταση να παίρνουν, αν θέλουν να επιζήσουν. Γιατί είναι σύστημα πολιτικής υπανάπτυξης και αποπροσανατολισμού, ο κ. Πρωθυπουργός από την τηλεόραση να μας κάνει μάθημα Δημοκρατίας και συγχρόνως να απειλεί το δημοκρατικό λαό που ξεστηκνώνεται, στο όνομα μιας θεωρίας που εαφτίζει καλό λαό, έναν λαό που δεν αντιδρά σ' αυτά τα δάνεια οικονομικά μέτρα της Κυβέρνησης. Και εμείς να είμαστε, αυτοί που αντιδρούμε, οι κακοί, και ο Λαός που μας ακολουθεί, να είναι ο κακός Λαός. Και αυτό είναι μέσα σ' αυτό το διχαστικό, το διαιρετικό, το διχοτομικό παιχνίδι που παίζει η Κυβέρνηση με τον ελληνικό Λαό. Και γιατί, εν πάση περιπτώσει, για μας είναι σύστημα πολιτικής υπανάπτυξης και αποπροσανατολισμού.

Ο κ. Πρωθυπουργός Κυριακάτικα, με τη βοήθεια της πάντα πρόθυμης γι' αυτόν ΕΡΤ, να λέει σε όλους τους Έλληνες ότι όλες αυτές οι συγκλονιστικές αντιδράσεις του Λαού που βγαίνει στους δρόμους, οι πολιορκίες πόλεων, η λαϊκή οργή, είναι όλα δήθεν προϊόν μικροκαμματισμού. Και δεν είναι μικροκαμματικό το πρωθυπουργικό επιχείρημα, μέσα από αυτή την καινούργια λαϊκή παραπλάνηση που κατασκευάσε χθες με την τηλεόραση, να μένει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός άτρωτος, ανεύθυνος από τις βαρύτατες ευθύνες που ο ίδιος προσωπικά φέρνει γι' αυτή την κρίση που έχει προκαλέσει.

Θα έπρεπε να πει στα ίσια ο Πρωθυπουργός, ότι ευθύνεται η Κυβέρνηση για τα αναγκαστικά αυτά μέτρα λιτότητας τα οποία παίρνει. Και ότι παίρνει αυτά τα μέτρα λιτότητας για λόγους γνωστούς. Γιατί είναι υποχρεωμένη να τα πάρει, αν θέλει να εισπράξει αυτή την αναπνοή των δανείων από την ΕΟΚ και από άλλες ξένες χώρες, αν θέλει δηλαδή να εξασφαλίσει την αναγκασία πρώτη δόση οξυγόνου γι' αυτή τη λιποθυμική οικονομία, στην οποία σήμερα έχει σαρθεί ο ελληνικός Λαός.

Ξεχνάτε όμως, ότι και ο τελευταίος οικονομολόγος γνωρίζει, ότι ο εξωτερικός δανεισμός μιας χώρας θα πρέπει να χρησιμοποιείται παραγωγικά στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάπτυξης της οικονομίας και όχι απλά και μόνο για να κλείνουμε όποτε αυτό είναι αναγκαίο τα συναλλαγματικά ελλείμματα. Τα δάνεια, θα πρέπει με άλλα λόγια, να έχουν χαρακτήρα αναπτυξιακό και όχι χαρακτηριστικό εξισορροπητικό. Αλλά εδώ συμβαίνει το εξωφρενικό, να μην πετυχαίνει η Κυβέρνηση, ούτε καν τα δάνειά της να έχουν αυτό τον εξισορροπητικό χαρακτήρα. Και έτσι, δε πετυχαίνει καμία απόδοση μέσα από τις δυνάμεις του ελληνικού Λαού. Και διάσπηκε η Κυβέρνηση.

Βιάσθηκε η Κυβέρνηση να κάνει αισιόδοξες δηλώσεις για τις τελευταίες εξελίξεις του ισοζυγίου, κύριε Υπουργέ.

Μία κάποια ασήμαντη βελτίωση η οποία παρατηρήθηκε στα στοιχεία που παρουσιάζουν τον Ιανουάριο τα στατιστικά

στορία υπάρχει και πρέπει να την μελετήσουν, για να βουν καλύτερα τι γίνεται. Ο ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ πέρασε από φωτιά και σίδερο και στάθηκε όρθιος, γιατί ακριβώς στηρίζεται στο Λαό, τον στηρίζει ο Λαός, η εργατική τάξη της Χώρας μας.

Να είσθε βέβαιοι, ότι το πρόστιμο αυτό δεν πρόκειται να δώσει άλλο αποτέλεσμα, πέρα από το τίτλο που έχει ήδη δώσει στην ίδια τη Κυβέρνηση που το επέβαλε.

Στην υπόθεση αυτή του ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ, συμπαραστέκονται οι δημοσιογράφοι, αλλά και οι διεθνείς οργανώσεις. Έχει πάει η υπόθεση στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας και στις συνδικαλιστικές οργανώσεις των δημοσιογράφων.

Είναι γεγονός ότι, αν η Κυβέρνηση πραγματικά θέλει, έστω και τους όσους αυτή τη στιγμή τη στηρίζουν να συνεχίζει να τους κάνει να πιστεύουν, ότι εν πάση περιπτώσει δεν έχει ολοκληρωτικά εγκαταλείψει έστω και λίγους από τους σιόχους της αλλαγής, δεν έχει ολοκληρωτικά πάρει τη στροφή προς τα δεξιά, θα πρέπει να ανακαλέσει αυτό το πρόστιμο, να σταματήσει αυτή την (πολιτική αυταρχισμού και ωμών επεμβάσεων στο συνδικαλιστικό κίνημα και επίσης να κάνει ανεπαρκή την εφαρμογή αυτών των δύο πράξεων νομοθετικού περιεχομένου.

Αυτά φυσικά πρέπει να κάνει, και αν πραγματικά θέλει να δημιουργήσει προϋποθέσεις και ευνοϊκό κλίμα, για να έχει η πρότασή της για διάλογο κάποια σημασία και αξιοπιστία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Δεν υπάρχει γραμμένος άλλος κύριος συνάδελφος για να πρωτολογήσει.

Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα μετά το άρθρο 1, που περιλαμβάνει την πράξη νομοθετικού περιεχομένου, να προσθέσουμε ένα άρθρο, το οποίο διευκρινίζει ορισμένα διαδικαστικά θέματα. Το έχω θέσει στους εισηγητές των κομμάτων. Σας το διαβάζω:

«Ο Υπουργός Οικονομικών ορίζεται ως συναρμόδιος με τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας για την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με το εδάφιο β της παραγράφου 3 του άρθρου μόνου της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 18.10.85 όπως κυρώθηκε με τον ν. 1584/86 και με το άρθρο 1 του παρόντος. Ο Υπουργός Οικονομικών είναι αρμόδιος για τη διενέργεια των απαιτούμενων διαδικαστικών πράξεων για την είσπραξη των επιβαλλομένων προστίμων.

Κατά της Απόφασης επιβολής προστίμου είναι δυνατή εντός μηνός η προσφυγή στα πρωτοβάθμια δικαστικά δικαστήρια. Η προθεσμία για ήδη επιβληθέντα πρόστιμα τρέχει από τη δημοσίευση αυτού του νόμου. Η προσφυγή συνεπάγεται την αναστολή της καταβολής του προστίμου μέχρις εκδόσεως τελεσιδικίου αποφάσεως».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Είναι αναγκαία δικονομική διάταξη. Δεν αρκεί μόνο να επιβάλλονται πρόστιμα. Πρέπει να προσδιορίζεται και ο τρόπος είσπραξής τους.

Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής πύ της αρχής. Επιθυμεί κανείς εκ των κυρίων συνάδελφων να δευτερολογήσει;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Έχουμε γραφτεί. κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ορίστε, κύριε Κάππο, έχετε το λόγο για να δευτερολογήσετε.

Έχετε υπόψη σας ότι, ότι λέγεται από δω και πέρα είναι πρωταπριλιάτικο, γιατί υπήκαμε στην 1η Απριλίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Είστε καλός στις παραδόσεις, αλλά στο τι λέγατε στο παρελθόν δεν είστε καλός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ορίστε, κύριε Κάππο, συνεχίστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Κύριοι βουλευτές, είναι φανερό από τη συζήτηση, ότι ο κ. Υπουργός ουσιαστικά απόρησε ν' απαντήσει σε βασικά ζητήματα που τέθηκαν. Δεν

μπορεί να επικλείται και να μας παραπέμπει στα Πρακτικά στο τι ειπώθηκε τότε, διότι εδώ ειπώθηκαν καινούργια πράγματα, υπάρχει μία πραγματικότητα που τρέχει. Και μπήκαν μια σειρά ζητήματα και από το γεγονός ότι αυτά τα μέτρα μας έχουν επιβληθεί από την ΕΟΚ για να πάρουμε το δάνειο.

Η απόφαση του Συμβουλίου λέει, ότι οι ελληνικές αρχές αποφάσισαν να εφαρμόσουν πρόγραμμα οικονομικής ανάκαμψης, το οποίο επέβαλαν συγχρόνως με την αίτησή τους για χορήγηση δανείου. Η επιτροπή απηύθυνε προς την Ελληνική Κυβέρνηση σύσταση για τα μέτρα τα οποία συνιστά να ληφθούν. Δηλαδή, μας έκανε σύσταση, την οποία αποδεχθήκαμε. Ποιά είναι αυτή η σύσταση; Να την καταθέσετε στη Βουλή να ξέρουμε. Λέει ότι αυτά τα αποδεχθήκαμε και στη συνέχεια παίρνουμε το δάνειο. Και λέει από κει και πέρα ότι δίνει το δάνειο, την πρώτη δόση, 1.700 δις. ευρώπικές λογιστικές μονάδες και ότι μέσα σ' ένα χρόνο μετά την καταβολή της πρώτης δόσης και πάντως όχι πριν από την 1η Ιανουαρίου 1987, η επιτροπή θα προβεί σε αποδέσμευση της δεύτερης δόσης μετά από την εξέταση που θα πραγματοποιήσει — σε συνεργασία με τη νομισματική επιτροπή — της εξέλιξης της οικονομικής κατάστασης στο δικαιούχο κράτος — μέλος και των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων κατά την υλοποίηση του εφαρμοζομένου προγράμματος οικονομικής ανάκαμψης. Δηλαδή ότι παίρνουμε την πρώτη δόση, αλλά για να πάρουμε τη δεύτερη δόση, πρέπει να εφαρμόσουμε ότι υποσχθήκαμε με τη σύσταση.

Έτσι λοιπόν είναι πεντακάθαρο, ότι τα μέτρα αυτά πάρθηκαν για να πάρουμε το δάνειο από την ΕΟΚ. Και είναι γνωστές οι συνταγές του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και δε χρειάζεται να επανέλθω.

Ο εισηγητής της πλειοψηφίας, ο κ. Μαρινίδης, στην ωραία ανάγνωση που μας έκανε της εισήτησής του, μας είπε και για το δευτέρο πρόγραμμα. Δεν καταλαβαίνουμε που το θυμήθηκε, γιατί αυτό έχει μπει στη ναφθαλίνη. Μας έλεγε ότι το εθνικό εισόδημα θα έχει αύξητη 1983 — 1987 3,5—4% στα προκαταρκτικά. Μας είπε ότι στο 'δευτέρο, στο κείμενο, θα έχει 3%—3,5%. Και τώρα, αν δεν κάνουμε λάθος, είναι αμφισβητούμενο αν θα ξεπεράσει και το 1,5% στην διετία η αύξητη του ακαθάριστου προϊόντος.

Επομένως, πρόκειται για διαμαρτυρημένο γραμμάτιο και απορούμε πως το επεκλέσθηκε ο κ. Μαρινίδης. Και αν δεν κάνουμε λάθος, το επεκλέσθηκε ότι είναι μέσα στα πλαίσια και τα μέτρα αυτά του δευτέρου προγράμματος.

Μία τρίτη βασική παρατήρηση είναι, ότι — ο κ. Υπουργός το είπε — οι αποφάσεις των δικαστηρίων κρίνονται από τα νομικά περιοδικά κ.λπ. Θα πρέπει να ξέρει ο κ. Υπουργός, ότι το Σύνταγμα λέει, ότι όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το Λαό και θα έπρεπε να μας διευκρινίσει η Κυβέρνηση πως πηγάζει απ' το Λαό η δικαστική εξουσία. Τα λαϊκά ήταν πολύ καλύτερα και έχουν τιμήσει την Ελλάδα. Και επομένως η Βουλή είναι ένα όργανο που εκφράζει τη λαϊκή κυριαρχία με εν πάση περιπτώσει τις παραμορφώσεις που γίνονται. Στο βαθμό που εκφράζει πιστά και δεν παραμορφώνει τη λαϊκή θέληση είναι ένας θεσμός έκφρασης της λαϊκής κυριαρχίας. Και κατά συνέπεια, οι δικαστικές αποφάσεις θα κρίνονται και δεν μπορούν ν' αχρηθευθούν ή να βγάζουν αποφάσεις τα δικαστήρια κατά σύσταση ή κατά παραγγελία.

Είπε ο κ. Υπουργός, ότι για πρώτη φορά αναφέρονται ονόματα. Δεν είναι η πρώτη φορά βεβαίως — δε συχνάζει στη Βουλή — δεν έχουν καμία έννοια απειλής. Αλλά πρέπει να γίνουν αντικείμενο δημοσιότητας τα πρόσωπα αυτά, όπως και ο άλλος ο Θεμελής που καθιέρωσε τη ΓΣΕΕ, γιατί πρέπει να ξέρει ο ελληνικός Λαός, ποιοί είναι αυτοί οι δικαστές. Και να δούμε οι ίδιοι οι βλακώδεις κάνουν τα ίδια. Πρέπει να υπάρχει κάποιος έλεγχος, γι' αυτό ακριβώς είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε ονόματα.

Καταγγείλαμε ακόμα ότι το νομοσχέδιο είναι πρόχειρο και έχει στοιχειά παραλογισμού. Στη σωρεία των παραδειγμάτων που προσφέραμε, θα σας δώσω ένα ακόμα: Οι αντιπρόσωποι του δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης, οι εκλεγόμενοι —διότι υπάρχουν και οι διορισμένοι νομαρχιακοί σύμβουλοι— εκλέγονται με σταυρό προτίμησης. Έτσι θα έχουμε το φαινόμενο να υπάρχει νομαρχιακός σύμβουλος που να έχει συγκέντρωση 6.000, 7.000 και 8.000 σταυρούς προτίμησης. Μπορεί ο κύριος να σταθεί δίπλα του ο βουλευτής ο οποίος εκλέγεται με την λίστα; Και ποια είναι η λογική των αντιφατικών αυτών δύο ρυθμίσεων; Εκτός αν βαδίζουμε αυτή την συνεχή γραμμή της υποβάθμισης του ρόλου και του βουλευτή και του Κοινοβουλίου.

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπόρεσε να δώσει πειστικές απαντήσεις ο κύριος Υπουργός. Και δεν μπόρεσε γιατί δεν του επέτρεψε το θέμα το οποίο χειρίστηκε. Μία θα ήταν η υπεύθυνη και πειστική απάντηση: ότι αποσύρει το νομοσχέδιο.

Έρχομαι, κύριε Πρόεδρε, στο άρθρο 1 του νομοσχεδίου. Το άρθρο 1 αποτελεί το κλειδί στο κεφάλαιο της συνένωσης των κοινοτήτων. Αποτελεί επίσης την ληξιαρχική πράξη υφ'όνομα των κοινοτήτων. Και είμαι υποχρεωμένος όλο αυτό το τεράστιο θέμα να το διαπραγματευτώ σε ελάχιστο χρόνο. Είναι ασφυκτική, είναι αγωνιώδης η προσπάθεια. Θα επιχερήσω να συμπυκνώσω κόνοντας δύο παρατηρήσεις. Θα με συμπληρώσουν, άλλωστε, οι κύριοι συνάδελφοι.

Πρώτον, λέγει το νομοσχέδιο, ότι συνενώνονται οι ΟΤΑ, οι κοινότητες, εφόσον ψηφίσουν τα 3/5 των κοινοτικών συμβουλίων. Των κοινοτικών συμβουλίων εκείνων των ΟΤΑ που έχουν συληπληφθεί μέσα στην γεωγραφική ενότητα. Τι σημαίνει αυτό; Ότι κάθε γεωγραφική ενότητα θα περιλαμβάνει τουλάχιστον πέντε κοινότητες. Γι' αυτό χρησιμοποιείται το κλάσμα 3/5. Το αποτέλεσμα: Μετά την εφαρμογή του νομοσχεδίου οι κοινότητες οι οποίες υπάρχουν στην Ελλάδα θα μειωθούν στο 1/5. Έχουμε σήμερα 6.000 κοινότητες, θα απομείνουν 1.200. Έχουν ειλικρινώς κύριε Πρόεδρε το ακριβές σχέδιο του ΠΑΣΟΚ το οποίο ομολογούσε αυτό, ότι τελικώς θα μείνουν 1.200 νέοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης από τους σημερινούς 6.000. Αν αυτό δεν αποτελεί κατάργηση της κοινότητας, δεν μπορώ να καταλάβω ποια είναι η έννοια της λέξης «κατάργηση».

Δεύτερη παρατήρηση: Το νομοσχέδιο προβλέπει κάποιες πλειοψηφίες: ότι πρέπει για τη συνένωση να αποφασίσουν τα 3/5 των συμβουλίων τα οποία να εκφράζουν το 50% των κατοίκων.

Είναι, κύριε Πρόεδρε, πλειοψηφίες πλαστές, ψευδείς, και θα σας το αποδείξω. Χρησιμοποιώ το εξής παράδειγμα: Αν υποθέσουμε ότι σε μία γεωγραφική ενότητα έχουμε πέντε κοινότητες και ότι κάθε κοινότητα έχει 7 συμβούλους. Σύνολο συμβούλων 35. Ψηφίζει υπέρ της συνένωσης η απλή πλειοψηφία των συμβούλων των τριών κοινοτήτων, οι 12 δηλαδή σύμβουλοι. Και όλοι οι άλλοι σύμβουλοι ψηφίζουν εναντίον. Δώδεκα συνεπώς σύμβουλοι, λένε «να» στην συνένωση και είναι τρεις λένε «όχι».

Ήλπιζι τρεις σύμβουλοι, οι οποίοι, κατά τεκμήριο τουλάχιστον, εκφράζουν το 70%, ακόμα και το 75% του λαού των κοινοτήτων. Και όμως η συνένωση γίνεται.

Εάν αυτό το πράγμα δεν αποτελεί βάρβαρη καταπάτηση της λαϊκής θέλησας, δεν μπορώ να φανταστώ με ποιον άλλο τρόπο μπορεί να καταπονηθεί η λαϊκή θέληση και η λαϊκή κυριαρχία. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας, κ. Σπυρίδης έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Κυρίες και κύριοι, το νομοσχέδιο περιέχει βασικές διατάξεις, σχετικά με τη διαδικασία του δημοκρατικού προγραμματισμού και θα ήθελα να αναφερθώ στις διατάξεις αυτές, να εξηγήσω πώς εντάσσονται οι στόχοι των διατάξεων στους γενικότερους στόχους του νομοσχεδίου.

Βασική και πάγια πολιτική της Κυβέρνησης αποτελεί η

εδραίωση μιας διαδικασίας προγραμματισμού, που να στηρίζεται στην πλατιά λαϊκή συμμετοχή και το δημοκρατικό διάλογο. Να κατευθύνει έτσι την αναπτυξιακή πορεία προς νέες κατευθύνσεις και να αξιοποιεί και να ενεργοποιεί το ανθρώπινο και φυσικό δυναμικό της Χώρας. Ένας τέτοιος προγραμματισμός πρέπει να παρέχει την απαραίτητη ευελιξία για την εφαρμογή της βραχυχρόνιας πολιτικής, μέσα σ' ένα πλαίσιο μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιλογών.

Η διαδικασία αυτή του προγραμματισμού περιλαμβάνει κύρια την κατάρτιση ενός δετούς προγράμματος, το οποίο να διαμορφώνει ένα ξεκάθαρο πλαίσιο οικονομικών και κοινωνικών στόχων. Δεν περιέχει μόνο, όμως, ένα δετές πρόγραμμα. Περιέχει τα εξής τρία πρόσθετα στοιχεία.

Πρώτα, τη δημιουργία της κατάλληλης θεσμικής και κοινωνικής υποδομής, τόσο σε κεντρικό, όσο και σε τοπικό επίπεδο, υποδομής η οποία θα προωθεί το σχεδιασμό, θα βοηθάει στην υλοποίηση και στην αναθεώρηση του προγράμματος.

Δεύτερον, απαραίτητη είναι η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγικών φορέων γύρω από τον καθορισμό και την υλοποίηση του προγράμματος επενδύσεων, προγράμματος επενδύσεων το οποίο θα αποτελεί τον άξονα και τη σύνθεση των κλαδικών και χωροταξιακών προτεραιοτήτων.

Και τρίτον, χρειάζεται μια διαδικασία επίλυσης διαφορών, επίλυσης των αντιθέσεων, διευθέτησης των κοινωνικών συγκρούσεων σ' όλες τις φάσεις της προγραμματικής διαδικασίας.

Προς την κατεύθυνση αυτή είχαν ήδη γίνει βήματα σημαντικά με το πρώτο δετές πρόγραμμα 1983—1987. Όπως θυμόμαστε συμμετείχαν οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενεργοποιήθηκαν τα νομαρχιακά συμβούλια, υπήρξαν λαϊκές συνελεύσεις, ώστε να συμμετάσχουν όσο το δυνατόν περισσότεροι πολίτες.

Στο ίδιο πρώτο δετές προβλεπόταν η απαραίτητη θεσμική θέτηση των επιτελικών οργάνων και καθορίστηκαν οι κατάλληλες διαδικασίες. Βασικοί φορείς προγραμματισμού ήταν η Κυβέρνηση, η κεντρική διοίκηση και η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Πρέπει να τονίσω ότι ο προγραμματισμός δεν αποτελεί απλή τεχνοκρατική διαδικασία. Αν αποτελούσε ο προγραμματισμός απλή τεχνολογική διαδικασία, θα εξαντλιόταν η διεργασία του προγραμματισμού στην κατάρτιση μιας λίστας έργων, στην απεριόριστη ορισμένων επιδιώξεων ως προς τα έργα υποδομής.

Ο προγραμματισμός, όμως, πρέπει να είναι κάτι πολύ περισσότερο. Η επιτυχία ενός προγράμματος είναι άμεσα συνδεδεμένη με το βαθμό, που το όραμα το οποίο εκφράζει αποτελεί και πραγματικό όραμα ολόκληρου του λαού και μ' αυτό τον τρόπο επηρεάζει την καθημερινή πρακτική όλων των φορέων που συμμετέχουν στην άσκηση οικονομικής πολιτικής, στις διεργασίες της οικονομίας, δηλαδή των μεγάλων και μικρών επιχειρήσεων, των αστικών και αγροτικών νοικοκυριών.

Χωρίς, λοιπόν, να αμφισβητεί κανείς τις τεχνοκρατικές διαδικασίες του προγραμματισμού για τις οποίες θα επαναλάβω και αργότερα ότι είναι απαραίτητες, πρέπει να τονίσω ότι είναι αδιανόητη η κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων χωρίς την ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών. Στη σύγχρονη κοινωνία, η ουσιαστική αυτή συμμετοχή δεν μπορεί να γίνει με διεργασίες του τύπου όπως ήταν η αρχαία αγορά, η αγορά στην αρχαία Αθήνα. Χρειάζονται άλλες διεργασίες, χρειάζονται θεσμοί συλλογικής έκφρασης των πολιτών.

Το σχέδιο νόμου ακριβώς δίνει στην τοπική αυτοδιοίκηση τη μορφή εκείνη ώστε να αποτελέσει το φορέα μέσα από τον οποίο θα εξασφαλισθεί η ουσιαστική συμμετοχή του πολίτη.

Η τοπική αυτοδιοίκηση εξασφαλίζει ώστε ο προγραμματισμός από απλή διεργασία να γίνει κοινωνική διεργασία. Ένα εθνικό πρόγραμμα ανάπτυξης δεν μπορεί να είναι άθροισμα τοπικών υποπρογραμμάτων. Και αυτός είναι ο μεγάλος κίν-

δυνος, εάν αφήσουμε την τοπική αυτοδιοίκηση ελεύθερη να καθορίζει προγράμματα χωρίς να υπάρχουν διαδικασίες συν-θεσης των προγραμμάτων αυτών.

Τ νομοσχέδιο το οποίο συζητάμε σήμερα, χωρίς να παρα-δίδει τη βασική αρχή της μη ιεραρχικής εξάρτησης μετα-ξύ των βαθμών της τοπικής αυτοδιοίκησης ή μεταξύ της τοπικής αυτοδιοίκησης και της κεντρικής διοίκησης, θεσμο-θετεί διαδοχικές επί μέρους συνθέσεις, θεσμοθετεί έτσι τη συνοχή των προγραμμάτων σε εθνικό περιφερειακό και νο-μαρχιακό επίπεδο.

Αποτελεί έτσι το νομοσχέδιο ένα έθιμα για την ουσιαστι-κή εξορίωση της διαδικασίας του δημοκρατικού προγραμμα-τισμού, τόσο σε τοπικό επίπεδο, όσο και σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο.

Εάν κοιτάξετε τα άρθρα 70 και 74 θα διαπιστώσετε ότι καθορίζονται οι διαδικασίες για κάθε επίπεδο χωριστά. Όρ-γανα προγραμματισμού ορίζονται οι κεντρικοί φορείς του δη-μόσιου τομέα, με τη συντονιστική ευθύνη του Υπουργείου Ε-θνικής Οικονομίας, τα περιφερειακά συμβούλια όπου συνα-ντάται οργανικά η τοπική αυτοδιοίκηση με την αποκεντρω-μένη δημόσια διοίκηση, τα νομαρχιακά συμβούλια όπου ασκού-νται οι επιτελικές λειτουργίες της τοπικής αυτοδιοίκησης, και τέλος τα δημοτικά συμβούλια, καθώς και τα διοικητικά συμβούλια των αναπτυξιακών συνδέσμων.

Αναφέρθηκε από τον κ. Λάζαρη —και σωστά— ότι δεν πρέπει να ταυτίσουμε το δημοκρατικό προγραμματισμό με την αποκέντρωση. Ουσιαστικό στοιχείο, όμως, ενός σωστού δημο-κρατικού προγραμματισμού είναι η ύπαρξη αποκέντρωσης, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν όσο το δυνατόν περισσότεροι από εκείνους τους οποίους αφορούν οι αποφάσεις.

Αναφέρθηκε επίσης από τον κ. Λάζαρη ότι χρειάζεται και η τεχνική πυραμίδα προγραμματισμού. Αυτό τονίζεται και στο σχέδιο νόμου.

Το νομοσχέδιο, παράλληλα με τη διαμόρφωση της πυρα-μίδας για τις πολιτικές αποφάσεις, αναφέρεται και προβλέ-πει τη διαμόρφωση αντίστοιχης τεχνικής πυραμίδας σε όλα τα επίπεδα τοπικής αυτοδιοίκησης. Προβλέπεται η τεχνική στήριξη των πολιτικών οργάνων προγραμματισμού με κατάλ-ληλα στελεχωμένες υπηρεσίες. Στην κορυφή της τεχνικής πυραμίδας βρίσκεται το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας που α-κεί σήμερα τις σχετικές αρμοδιότητες μέσω του ΚΕΠΕ. Η κορυφή της τεχνικής πυραμίδας, οι διαδικασίες του δη-μοκρατικού προγραμματισμού στο κέντρο, δε διευκρινίζονται σ' αυτό το νομοσχέδιο. Θα υπάρξει άλλο σχέδιο νόμου, αργό-τερα, το οποίο θα προβλέπει τη συμπληρωματική διαδικασία στο εθνικό επίπεδο, συμπληρωματική διαδικασία της οποίας βασικός πυρήνας θα είναι το Εθνικό Συμβούλιο Ανάπτυξης και Προγραμματισμού (ΕΣΑΠ), που ήδη λειτουργεί από τον Ιούλιο του 1985.

Θα έχουμε λοιπόν ένα ολοκληρωμένο σύνολο, ένα σύνολο στο οποίο από τη μια μεριά σχετικά με την τοπική αυτο-διοίκηση και την περιφέρεια θα ισχύουν οι διαδικασίες που προβλέπει αυτός ο νόμος και όταν αφορά το κέντρο θα υπάρ-χει μια άλλη ρύθμιση, η οποία θα αφορά την κεντρική τε-χνική πυραμίδα προγραμματισμού και τις κεντρικές πολιτι-κές αποφάσεις. Το ότι σ' αυτό το σχέδιο νόμου προβλέπεται διαδικασία προγραμματισμού, οφείλεται κυρίως στο ότι στη διαδικασία προγραμματισμού θα παίξουν κυρίαρχο ρόλο η τοπική αυτοδιοίκηση με τις διάφορες μορφές που προβλέπει το νομοσχέδιο.

Από τα άρθρα που αναφέρουμε στο δημοκρατικό προγραμ-ματισμό θα ήθελα ιδιαίτερα να αναφερθώ στο άρθρο 74 πα-ράγραφος 4. Εκεί προβλέπεται η θέσπιση ενός ποσοστού του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για την συγχρηματοδό-τηση έργων ή δράσεων που προτείνονται από τα διάφορα όρ-γανα της τοπικής αυτοδιοίκησης...

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ. Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέ-πετε μια διακοπή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Όχι: καμιά. ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ. Είμαστε στο άρθρο 1 και ο κ. Υπουργός μιλάει επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Και επί της αρχής συζητάμε ακόμα. Οι αφορητές δεν τελείωσαν. Έχει το δικαίωμα ο κ. Υπουργός, απάντηση κάνει. Εισηγητής του νομοσχεδίου είναι και ο ίδιος και δίνει απάντηση επί όλων όσων ελέγχθησαν.

(Θόρυβος).

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας). Θα ήθελα να αναφέρω, ότι μέσα στη διαδικασία του προγραμμα-τισμού, όπως προβλέπεται από το νομοσχέδιο, επειδή ακρι-βώς επιδιώξι μας είναι να κινητοποιήσουμε την τοπική αυ-τοδιοίκηση, υπάρχουν ρυθμίσεις τέτοιες, ώστε να υπάρχει συγ-χρηματοδότηση από την τοπική αυτοδιοίκηση. Ελπίζουμε έτσι ότι αν διαθέσουμε από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων χρήματα για συγκεκριμένα προγράμματα, εφόσον υπάρξει και αναπτυξη πρωτοβουλιών από την τοπική αυτοδιοίκηση, η το-πική αυτοδιοίκηση θα αναπτύξει αυτές τις πρωτοβουλίες.

Έχει λεχθεί σωστά ότι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο για την εφαρμογή του προγράμματος είναι ο έλεγχος της εφαρ-μογής του. Στη διαδικασία την οποία προβλέπει το νομοσχέ-διο υπάρχουν διατάξεις που θα εξετασθούν στη συζήτηση των επί μέρους άρθρων που καθορίζουν τον έλεγχο των δια-δικασιών ακριβώς από εκείνα τα όργανα τα οποία και παίρ-νουν τις αποφάσεις, καθώς επίσης καθορίζουν, όσον αφορά τα μακροχρόνια προγράμματα, την εξέταση της εφαρμογής από τα όργανα του ανώτερου βαθμού, ώστε να υπάρχει μια συνολική εξέταση της πορείας του προγράμματος.

Τέλος, στο νομοσχέδιο παίρνει μια ολοκληρωμένη μορφή η διαδικασία κατάρτισης και εφαρμογής των αναπτυξιακών προ-γραμμάτων. Διασφαλίζεται μ' αυτόν τον τρόπο η αρμονική σύνθεση των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων με το ε-θνικό δευτερό προγραμμα. Η διαδικασία, όπως προβλέπεται από το νόμο, θα αποτελέσει και την πύλη για την κατάρτιση του νέου δευτέρου προγράμματος.

Θα ήθελα να αναφέρω, ότι παράλληλα με τη θεσμοθέτη-ση των οργάνων του προγραμματισμού η Κυβέρνηση προχωρεί στην καλύτερη οργάνωση των τεχνικών υπηρεσιών προγραμ-ματισμού τόσο στο κέντρο όσο και στην περιφέρεια. Ήδη οι Νομαρχίες έχουν ανισχυθεί από τον Φεβρουάριο του 1985 με νέους επιστήμονες που συνεργάζονται με το ΚΕΠΕ για την παρακολούθηση της εφαρμογής του δευτέρου προγράμματος, την ενίσχυση των αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και την τεχνική στήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ίσως η αναφορά του νόμου στο δημοκρατικό προγραμματισμό δημιουργήσει την εντύπωση ότι με τη θεσμοθέτηση του προγραμματισμού επι-λύονται και όλα τα προβλήματα του. Ο προγραμματισμός, και ιδιαίτερα ο δημοκρατικός προγραμματισμός, δεν αρκεί να θε-σμοθετηθεί. Η εφαρμογή μιας δυναμικής αναπτυξιακής πο-λιτικής όπως εκφράζεται μέσα από τον προγραμματισμό δε λύνεται από τη μια μέρα στην άλλη και δεν καθορίζεται μόνο από την πολιτική βούληση.

Ο προγραμματισμός είναι κάτι που πρέπει να κατακτηθεί ως καθημερινή πράξη. Στη Χώρα μας, μετά από μια συ-ντηρητική κυβέρνηση δεκαετιών, που ήταν φυσικό να βρίσκε-ται σε ιδεολογική και πολιτική αντίθεση και αντιπαράθεση θα έλεγα με τους θεσμούς της λαϊκής συμμετοχής και την ιδέα του προγραμματισμού, έχουμε ακόμη πολύ δρόμο να δι-κύνουμε και πολύ προσπάθεια να καταβάλουμε μέχρις ότου κατακτηθούν οι διεργασίες όχι μονάχα στο κοινωνικό και πο-λιτικό επίπεδο, αλλά και στο τεχνικό επίπεδο, ώστε να γίνει σωστός προγραμματισμός.

Χρειάζεται να προχωρήσουμε σε επιμόρφωση, σε εκπαι-δευση, χρειάζεται να προχωρήσουμε σε πλατείε συνειδητο-ποίηση πώς μπορεί να γίνει ένα σωστό πρόγραμμα για να

εκφράζει το πρόγραμμα αυτό τους πολίτες, να το ασπάζονται οι πολίτες και να θέλουν να το εφαρμόσουν.

Το νομοσχέδιο δίνει το πλαίσιο δράσης για μια τέτοια διαδικασία, το πλαίσιο δράσης για μια μακρόχρονη και επίπονη διαδικασία, η οποία θα εξασφαλίζει την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών φορέων, την άρτια τεχνική επεξεργασία των θεμάτων και εναλλακτικών επιλογών, τον επιμερισμό και το συντονισμό των επί μέρους αναπτυξιακών ενεργειών και παρεμβάσεων και την ενίσχυση των αναπτυξιακών πρωτοβουλιών.

Πιστεύω, ότι οι ρυθμίσεις, όπως περιέχονται στο νομοσχέδιο, έρχονται να ικανοποιήσουν μακροχρόνιες επιδιώξεις και διεκδικήσεις του Λαού, εκφράζουν την επιθυμία του για συμμετοχή, εκφράζουν την επιθυμία του για αποκέντρωση, για αυτοδιοίκηση και έτσι υλοποιούν το στόχο του για περισσότερη δημοκρατία. Γι' αυτό και παρακαλώ να υπερψηφισθεί. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Παρακαλώ το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Κούβελας έχει ζητήσει το λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, και ο κ. Κάππος ευθύς αμέσως.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ. Επιτρέψτε μου να έχω αντίθετη γνώμη σχετικά με το δικαίωμα του κ. Υπουργού να μιλήσει στο άρθρο 1 για άσχετα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Για αυτό έμειναν οι δευτερολογίες των εισηγητών επί της αρχής.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ. Αφήστε με, παρακαλώ, να ολοκληρώσω. Έμειναν να δευτερολογήσουν στο άρθρο 1 όσοι είχαν δικαίωμα να δευτερολογήσουν. Ο κ. Υπουργός πρωτολόγησε, ώστε να του δίνετε τώρα το δικαίωμα να δευτερολογήσει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Έχει το δικαίωμα ο Υπουργός να μιλήσει. Πρέπει να δευτερολογήσει για να μπορεί να μιλήσει; Προς Θεού. Δεν έχει το δικαίωμα να μιλήσει επί της αρχής και επί του άρθρου 1. Είμαστε στο στάδιο της αρχής και του άρθρου 1, κύριε Κούβελα. Υπάρχει απόφαση. Θα σας τη διαβάσω εν συνεχεία «Και απομένουν να δευτερολογήσουν επί της αρχής και του άρθρου 1 οι εισηγητές και οι Υπουργοί, όσοι θέλουν να μιλήσουν. Είναι δυνατόν να αποκλείσουμε τον κ. Υπουργό, ο οποίος συνυπογράφει το νομοσχέδιο;

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ. Κύριε Πρόεδρε, σεις είσθε υπεύθυνος για την τάξη, εμάς δεν μας ενδιαφέρει πολύ, γιατί θα μιλά ο κάθε Υπουργός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Τηρείται ο Κανονισμός και οι αποφάσεις.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ. Όχι οι αποφάσεις.

Ήταν ανάγκη όμως να μιλήσει ο κ. Σημίτης σήμερα, διότι χθες ακούστηκαν πολλές αλήθειες μέσα σ' αυτή την Αίθουσα, όχι μόνο από την πλευρά τη δική μας, αλλά και από την πλευρά της Συμπολιτεύσεως. Βρέθηκαν τέως Υπουργοί, οι οποίοι αναγκάστηκαν, μπροστά σ' αυτό το λαβύρινθο που δημιουργείται με το νομοσχέδιο, να διατυπώσουν και εκείνοι τις επιφυλάξεις τους. Και χρειάστηκε να επιστρατευθεί ο κ. Σημίτης, όχι να μιλήσει σαν Υπουργός, αλλά να μας κάνει μία διάλεξη με τον τίτλο του και την ιδιότητά του ως καθηγητού.

Τι θέλει να μας πει ο Υπουργός κ. Σημίτης; Ότι με την καθιέρωση του δημοκρατικού προγραμματισμού, όπως τον εισάγει το νομοσχέδιο, θα λύσουμε το θέμα του προγραμματισμού στην Ελλάδα με Κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ;

Δηλαδή, τι θέλει να μας πει ο κ. Υπουργός; Ότι ο προγραμματισμός του '82-'87 με το πενταετές, το οποίο έφεραν, δεν έγινε τόσο καλός και δεν επέτυχε, επειδή δεν είχε βάλει μέσα την τοπική αυτοδιοίκηση; Ή, μήπως θέλει να

χρησιμοποιήσει την τοπική αυτοδιοίκηση σαν ένα καινούργιο άλλοθι κοντά στα τόσα άλλα, τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί μέχρι σήμερα για την αποτυχία της οικονομικής πολιτικής της Κυβερνήσεως; Έφταιγαν ο ιδιομήχανοι, έφταιγαν οι κεφαλαιούχοι, έφταιγε το τραπεζικό κατεστημένο, έφταιγαν οι Υπουργοί των Οικονομικών, οι κατά καιρούς Υπουργοί των Οικονομικών για την αποτυχία της οικονομικής πολιτικής.

ΑΓΑΠΕΜΝΩΝ ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ (Υπ. Εσωτερικών). Αυτά που λέει ο κ. Κούβελας είναι στο άρθρο 1, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Θα την απαντήσετε του κ. Κούβελα. Βάσει της αποφάσεως μιλάει και ο κ. Κούβελας τώρα, αλλιώς δεν θα δικαιούσε να μιλάει. Εκείνο που επέκρινε προηγουμένως το κάνει ο ίδιος τώρα.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ. Σας παρακαλώ, δεν έχω εγώ δικαίωμα να δευτερολογήσω επί της αρχής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Έχετε, βάσει της αποφάσεως.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ. Και αν δεν έχω το δικαίωμα αυτό, έχω δικαίωμα να απαντήσω στον Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Το έχετε σας λέω και εκ του Κανονισμού και εκ της αποφάσεως. Το είχε όμως και ο κ. Υπουργός, τον οποίο επικρίνατε. Κατ' επέκταση να επικρίνετε και τον εαυτό σας. Το έχετε, αυτό λέω, αλλά το είχε και ο κ. Υπουργός, που επικρίνατε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΡΙΚΕΛΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, εκτιθέσθε μεροληπτικά.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ. Αφήστε, λοιπόν, να τα πούμε, κύριε Πρόεδρε. Έφταιγαν και οι Υπουργοί ακόμη — τελευταίος αποδιοπομπαίος τράγος ο κ. Αρσένης — για την αποτυχημένη οικονομική πολιτική. Και η μόνη που δεν φταίει είναι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Και μόνος που δεν φταίει και που είναι αμέτοχος για τα συμβαίνοντα και ειδικότερα για την αποτυχία της οικονομικής πολιτικής, είναι ο οικονομολόγος, καθηγητής και Πρωθυπουργός, ο κ. Ανδρέας Παπανδρέου.

Πώς είναι δυνατόν, όμως, να μιλήσουμε για πενταετή οικονομική ανάπτυξη, για δημοκρατικό προγραμματισμό, όταν σ' αυτόν τον τόπο δεν παράγεται εισόδημα. Τι θα αναπτύξουμε και τι θα προγραμματίσουμε, όταν έχουμε μία οικονομία σε συνεχή πτώση, όταν διαπιστώνουμε ότι το ακαθάριστο εθνικό προϊόν, όχι μόνο δεν αυξάνει, αλλά συνεχώς μειώνεται; Και τούτη τη χρονιά, κύριε Πρόεδρε, προβλέπεται αρνητικός ρυθμός, από τα στοιχεία που έχουμε, όχι από τις προβλέψεις της Κυβερνήσεως. Γιατί η Κυβέρνηση χθες ακόμη διαφώνηζε από τις εκπομπές του ραδιοφώνου και της τηλεόρασεως ότι οι εξελίξεις πηγαίνουν καλόνικά, ότι, μόλις 7% ήταν η αύξηση του πληθωρισμού στο δημόσιο, που μας πέρασε και την επύκρινε με το περσινό αντίστοιχο δημόσιο που ήταν 7,4%. Άρα πάμε πολύ καλά. Είμαστε μέσα στο στόχο του 16%. Μα και περίσι τέτοια εποχή μιλούσαν για 16%. Και όχι μόνο τέτοια εποχή, αλλά και τον Αύγουστο μήνα ακόμη, μας μιλούσαν για 16%. Και στο τέλος του έτους φθάσαμε σε πληθωρισμό 24% ή 25%. Αντίστοιχο, λοιπόν — και επιβεβαίωση ότι στα ίδια επίπεδα θα φθάσουμε — είναι το γεγονός ότι περνούσαμε κατά τον ίδιο τρόπο στο πεντάμηνο τούτο, όπως και στο περσινό.

Τι οικονομική ανάπτυξη, λοιπόν, θα κάνουμε με ένα τέτοιο ρυθμό πληθωρισμού, χωρίς να παράγεται εισόδημα στον τόπο αυτό; Τι οικονομική ανάπτυξη θα κάνουμε, όταν έχουμε τέτοια ελλείμματα στο δημόσιο ταμείο, που οφείλονται στην κακή διαχείριση, που οφείλονται στο δογματισμό της Κυβερνήσεως, που οφείλονται στις περιεργές αντιλήψεις για την οργάνωση της οικονομίας, που οφείλονται στις προβληματικές, που γίνονται προβληματικότερες συνεχώς, που οφείλονται στο έλλειμμα του ΙΚΑ, κύριε Πρόεδρε, που έχει περάσει τα 400 δις και τρέχει με ρυθμό 100 δις το χρόνο;